

The Project Gutenberg eBook of Η Νέα Διαθήκη : κατά το Βατικανό Χειρόγραφο

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Η Νέα Διαθήκη : κατά το Βατικανό Χειρόγραφο

Translator: Alexandros Palles

Release date: March 28, 2010 [eBook #31802]
Most recently updated: June 27, 2012

Language: Greek

Credits: Produced by Sophia Canoni

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK Η ΝΕΑ ΔΙΑΘΗΚΗ : ΚΑΤΑ ΤΟ ΒΑΤΙΚΑΝΟ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ ***

Note: The tonic system has been changed from polytonic to monotonic. A table with spelling and other mistakes has been incorporated in the text. The spelling of the book has not been changed otherwise. Brackets in the text have been kept. Pages 182-183 are missing. I have inserted an endnote, marked by { } .// Σημείωση: Το τονικό σύστημα έχει αλλάξει από πολυτονικό σε μονοτονικό. Ο Πίνακας παροραμάτων έχει ληφθεί υπόψη στο κείμενο. Η ορθογραφία του βιβλίου κατά τα άλλα παραμένει ως έχει. Οι αγκύλες εντός του κειμένου έχουν διατηρηθεί. Οι σελίδες 182-183 λείπουν. Έχω προσθέσει μια υποσημείωση στο τέλος του βιβλίου, σημειωμένη με { } .

Η ΝΕΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΒΑΤΙΚΑΝΟ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΗ

ΑΠΟ ΤΟΝ

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐάν μὴ
εὐσημον λόγον ᾴτε, πῶς γνωσθήσεται
τὸ λαλοῦντων ;

ΠΑΥΛΟΣ Κορ. Α, 37

ΑΙΒΕΡΠΟΥΛ

THE LIVERPOOL BOOKSELLERS' Co., LTD.,

70 LORD STREET 70

1902

Η
ΝΕΑ ΔΙΑΘΗΚΗ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΗ

Η
ΝΕΑ ΔΙΑΘΗΚΗ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΒΑΤΙΚΑΝΟ ΧΕΡΟΓΡΑΦΟ {1}

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΗ
ΑΠΟ ΤΟΝ
ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

*Ούτως και υμείς δια της γλώσσης εάν μη
εύσημον λόγον δώτε, πώς γνωσθήσεται
το λαλούμενον;*

ΠΑΥΛΟΣ Κορ. Α, 37

ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ
THE LIVERPOOL BOOKSELLERS' CO., LTD.,

70 LORD STREET 70

1902

ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΑΘΘΑΙΟ

Κατάλογος του γένους του Ιησού Χριστού, γιου του Δαυείδ, γιου του Αβραάμ.

Ο Αβραάμ έκανε τον Ισαάκ
κι' ο Ισαάκ έκανε τον Ιακώβ
κι' ο Ιακώβ έκανε τον Ιούδα και τους αδερφούς του
κι' ο Ιούδας έκανε το Φαρές και το Ζαρέ από τη Θά-
[μαρ
κι' ο Φαρές έκανε τον Εσρώμ
κι' ο Εσρώμ έκανε τον Αράμ
κι' ο Αράμ έκανε τον Αμειναδάβ
κι' ο Αμειναδάβ έκανε το Ναασσών
κι' ο Ναασσών έκανε το Σαλμών
κι' ο Σαλμών έκανε το Βοές από τη Ραχάβ
κι' ο Βοές έκανε τον Ιωβήδ από τη Ρουθ
κι' ο Ιωβήδ έκανε τον Ιεσσαί

2. κι' ο Ιεσσαί έκανε το Δαυείδ το βασιλέα
κι' ο Δαυείδ έκανε το Σολομώννα από τη γυναίκα του Ουρέια

κι' ο Σολομώννας έκανε το Ροβοάμ
κι' ο Ροβοάμ έκανε τον Αβιά
κι' ο Αβιά έκανε τον Ασάφ
κι' ο Ασάφ έκανε τον Ιωσαφάτ
κι' ο Ιωσαφάτ έκανε τον Ιωράμ
κι' ο Ιωράμ έκανε τον Οζεία
κι' ο Οζείας έκανε τον Ιωάθαμ
κι' ο Ιωάθαμ έκανε τον Άχαζ
κι' ο Άχαζ έκανε τον Εζεκία
κι' ο Εζεκίας έκανε το Μανασσή
κι' ο Μανασσή έκανε τον Αμώς
κι' ο Αμώς έκανε τον Ιωσεία
κι' ο Ιωσείας έκανε τον Ιεχονία και τους αδερφούς
του στον καιρό της τοπαλλαξιάς της Βαβυλώ-
νας. 3. Κι' ύστερα από την τοπαλλαξιά της Βαβυλώνας

ο Ιεχονίας κάνει το Σελαθιήλ
κι' ο Σελαθιήλ κάνει το Ζοροβάβελ
κι' ο Ζοροβάβελ κάνει τον Αβιούδ
κι' ο Αβιούδ έκανε τον Ελιακείμ
κι' ο Ελιακείμ έκανε τον Αζώρ
κι' ο Αζώρ έκανε το Σαδώκ
κι' ο Σαδώκ έκανε τον Αχείμ
κι' ο Αχείμ έκανε τον Ελιούδ
κι' ο Ελιούδ έκανε τον Ελεάζαρ
κι' ο Ελεάζαρ έκανε το Μαθθάν
κι' ο Μαθθάν έκανε τον Ιακώβ
κι' ο Ιακώβ έκανε τον Ιωσήφ τον άντρα της Μαρίας,
που γέννησε τον Ιησού, αυτόν που λέγεται Χριστός.

4. Όλες λοιπόν οι γενεές από Αβραάμ ως Δαυείδ
γενεές δεκατέσσερεις, κι' από Δαυείδ ως στην τοπαλ-
λαξιά της Βαβυλώνας γενεές δεκατέσσερεις, κι' από
την τοπαλλαξιά της Βαβυλώνας ως στο Χριστό γενεές
δεκατέσσερεις.

5. Και του Χριστού Ιησού η γέννηση έγινε έτσι.
Όταν αρρεβωνιάστηκε η μητέρα του η Μαρία τον
Ιωσήφ, πριν πάνε μαζί, βρέθηκε έγκυα από πνέμα
άγιο. Κι' ο Ιωσήφ ο άντρας της, όντας ενάρετος και
μη θέλοντας ναν την πομπέψει, βουλήθηκε ναν τη

χωρίσει κρυφά. Κι' αυτό αφού το συλλογίστηκε, να άγγελος Κυρίου του παρουσιάστη στ' όνειρό του, κι' είπε «Ιωσήφ, γιε του Δαυείδ, μη φοβηθείς να πάρεις τη Μαρία τη γυναίκα σου· γιατί το γεννημένο μέσα της είναι από πνέμα άγιο. Και θα γεννήσει γιο, και τ' όνομά του ναν το πεις Ιησού· γιατί αυτός θα σώσει το λαό του από τις αμαρτίες τους.» Κι' όλα αυτά έγιναν για ν' αληθέψει ό,τι είπε ο Κύριος μέσο του Προφήτη, που λέει *Νά η παρθένα θα συλλάβει και γεννήσει γιο, και θα πουν τ' όνομά του Εμμανουήλ*, που ξηγημένο σημαίνει «Μαζί μας ο Θεός». 6. Και σα σηκώθηκε ο Ιωσήφ από τον ύπνο, έκανε όπως τον πρόσταξε ο άγγελος Κυρίου και πήρε τη γυναίκα του, και δεν τη γνώριζε ως που γέννησε γιο. Κι' έβγαλε τ' όνομά του Ιησού.

7. Και σα γεννήθηκε ο Ιησούς στη Βηθλεέμ της [2] Ιουδαίας στον καιρό του Ηρώδη του βασιλέα, νά μάγοι από την ανατολή φτάσανε στην Ιερουσαλήμ και λέγανε «Πού 'ναι ο γεννημένος βασιλέας των Ιουδαίων; Γιατί είδαμε τ' άστρο του στην ανατολή κι' ήρθαμε ναν τον προσκυνήσουμε». Και σαν τ' άκουσε ο βασιλέας Ηρώδης, τaráχτη. [καθώς] κι' όλη η Ιερουσαλήμ μαζί του, και συνάζοντας όλους τους πρωτοπαπάδες και τους διαβασμένους του λαού, τους ρώταε πού γεννιέται ο Χριστός. Κι' εκείνοι τούπανε «Στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας· γιατί έτσι είναι γραμένο μέσο του Προφήτη *Κι' εσύ Βηθλεέμ γη του Ιούδα, δεν είσαι όχι η πιο ασήμαντη από τις πρωτεύουσες του Ιούδα· γιατί από σένανε θα βγει αρχηγός που θα βοσκήσει το λαό μου τον Ισραήλ*».

8. Τότες ο Ηρώδης έκραξε κρυφά τους μάγους και ξεκρίβωσε τον καιρό τ' άστρου που φαίνονταν, και στέλνοντάς τους στη Βηθλεέμ είπε «Πηγαίνετε και ξετάστε σωστά για το παιδί, και σαν το βρείτε, μηνύστε μου, για να πάω κι' εγώ και ναν το προσκυνήσω». Κι' αυτοί σαν άκουσαν το βασιλέα, μίσηψαν. Και να τ' άστρο πούδανε στην ανατολή προχωρούσε ομπρός τους ως που πήγε και στάθηκε απάνου εκεί πούταν το παιδί. Και σαν είδαν τ' άστρο, χάρηκαν χαρά μεγάλη υπερβολικά, και πήγανε στο σπίτι κι' είδαν το παιδί με τη Μαρία τη μητέρα του, κι' έπεσαν και το προσκύνησαν. Κι' ανοίγοντας τους θησαυρούς τους του προσφέρανε χαρίσματα, χρυσάφι και λιβάνι και μύρρα. Κι' αφού φωτίστηκαν στ' όνειρό τους να μην ξαναγυρίσουνε στον Ηρώδη, απ' άλλο δρόμο μίσηψαν πίσω στον τόπο τους.

9. Κι' αυτοί σα μίσηψαν πίσω στον τόπο τους, να άγγελος Κυρίου φάνηκε στ' όνειρό του του Ιωσήφ και λέει «Σήκω πάρε το παιδί και τη μητέρα του και φεύγα στην Αίγυπτο, και μένε εκεί ως που να σου πω· γιατί 'ναι ο Ηρώδης να ζητήσει το παιδί με σκοπό ναν το σκοτώσει». Κι' εκείνος σηκώθηκε και πήρε νύχτα το παιδί και τη μητέρα του κι' έφυγε στην Αίγυπτο, κι' έμενε εκεί ως στο θάνατο του Ηρώδη, για ν' αληθέψει ό,τι είπε ο Κύριος μέσο του Προφήτη, που λέει *Από την Αίγυπτο έκραξα το γιο μου*.

10. Τότες ο Ηρώδης όταν είδε πως γελάστη από

τους μάγους, θύμωσε υπερβολικά, κι' έστειλε και θανάτωσε τ' αγόρια όλα μέσα στη Βηθλεέμ και σ' όλα της τα σύνορα από διο χρονών και κάτω σύφωνα με τον καιρό που ξακρίβωσε από τους μάγους. Τότες αλήθευσε το ειπωμένο μέσο του Ιερεμιά του προφήτη, που λέει *Φωνή ακούστηκε στη Ραμά, κλάμα και ξεφωνητό πολύ· η Ραχήλ πούκλαιγε τα τέκνα της, και παρηγοριά δεν είχε τι δε ζουν.*

11. Και σαν πέθανε ο Ηρώδης, να άγγελος Κυρίου τού φαίνεται στ' όνειρό του του Ιωσήφ στην Αίγυπτο και λέει «Σήκω πάρε το παιδί με τη μητέρα του και πήγαινε στον τόπο του Ισραήλ· γιατί» πέθαναν όσοι ζητούσαν τη ζωή του παιδιού». Κι' εκείνος σηκώθηκε και πήρε το παιδί και τη μητέρα του και πήγε στον τόπο του Ισραήλ. Κι' όταν άκουσε πως ο Αρχέλαος βασιλεύει την Ιουδαία αντίς τον πατέρα του τον Ηρώδη, φοβήθη εκεί να πάει, μόνε, καθώς φωτίστηκε σ' όνειρό του, έφυγε στα μέρη της Γαλιλαίας και πήγε και κατοίκησε χώρα που λέγεται Ναζαρέτ, για ν' αληθέψει το ειπωμένο μέσο των Προφητών, πως *Ναζωραίο θαν τον κράξουν.*

12. Κι' εκείνες τις ημέρες βγαίνει ο Ιωάννης ο [3] βαφτιστής, που κήρυχνε στην έρημο της Ιουδαίας λέγοντας «Μετανιώστε, γιατί σίμωσε η βασιλεία των» ουρανών». Γιατί αυτός είναι ο ειπωμένος μέσο του Ησαΐα του προφήτη, που λέει *Φωνή που κάποιος κράζει στην έρημο Ετοιμάστε το δρόμο του Κυρίου, ίσια κάντε τα μονοπάτια του.* Κι' ο ίδιος ο Ιωάννης είχε το φόρεμά του από γκαμήλας τρίχα και ζουνάρι δερμάτινο γύρω στη μέση του, κι' είχαν η θροφή του ακρίδες και μέλι άγριο.

13. Τότες πηγαίνανε όξω στον Ιωάνη τα Ιεροσόλυμα κι' η Ιουδαία όλη κι' όλα τα περίχωρα του Ιορδάνη, και τους βάφτιζε μέσα στον Ιορδάνη τον ποταμό αφού ξομολογούνταν τις αμαρτίες τους. Και σαν είδε και πήγαιναν πολλοί από τους Φαρισαίους και Σαδδουκαίους στο βάπτισμα, τους είπε «Γεννήματα οχιών, πιος σας οδήγησε να γλυτώστε από την οργή που φτάνει; Κάντε λοιπόν καρπό άξιο του μετανιωμού, και μη λέτε τάχα μέσα σας Πατέρα έχουμε τον Αβραάμ γιατί σας λέω πως απ' αυτές τις πέτρες ο Θεός μπορεί να βγάλει του παιδιά του Αβραάμ. Και πια το ξινάρι τώρα στέκει κοντά στη ρίζα των δέντρων· κάθε λοιπόν δέντρο που δεν κάνει καρπό καλό κόβεται και ρήχνεται στη φωτιά. Εγώ σας βαφτίζω με νερό για μετανιωμό, μα αυτός που φτάνει πίσω μου είναι δυνατότερός μου, που δεν είμαι άξιος να σηκώσω τα σαντάλια του· αυτός θα σας βαφτίσει με πνέμα άγιο και φωτιά. Που το φτιάρι 'ναι στο χέρι του και θα παστρέψει πέρα ως πέρα τ' αλώνι του, και θα μαζέψει το στάρι του στην αποθήκη του, και τ' άχερο θα κάψει μ' άσβυστη φωτιά».

14. Τότες φτάνει ο Ιησούς από τη Γαλιλαία στον Ιορδάνη να βρει τον Ιωάνη για να βαφτιστεί. Κι' εκείνος τον αμπόδιζε κι' έλεγε «Εγώ 'χω ανάγκη» από σένα να βαφτιστώ, κι' εσύ έρχεσαι σ' εμένα;» Κι' ο Ιησούς αποκρίθηκε και τούπε «Άφισε τώρα· γιατί έτσι πρέπει να κάνουμε κάθε μας χρέος».

Τότες τον αφίνει. 15. Κι' άμα βαπτίστηκε ο Ιησούς, ευτύς ανέβηκε από τα νερά, και να άνοιξαν τα ουράνια κι' είδε πνέμα του Θεού που κατεβαίνοντας σαν περιστέρι έρχουνταν απάνω του, και να φωνή από τα ουράνια κι' έλεγε «Αυτός είναι ο γιος μου » ο αγαπητός πούχει την καλή μου γνώμη».

16. Τότες το πνέμα πήγε τον Ιησού απάνου [4] στην έρημο για ναν τον πειράξει ο Διάβολος. Κι' αφού νήστεψε μέρες σαράντα και νύχτες σαράντα, ύστερα πείνασε. Και πήγε ο Πειρασμός και τούπε « Αν είσαι γιος του Θεού, πες οι πέτρες αυτές να γίνουν ψωμιά». Κι' εκείνος αποκρίθη κι' είπε «Είναι γραμένο *Με ψωμί μονάχα δε θα ζήσει ο άνθρωπος, » μόνε μ' όπιο λόγο βγαίνει από το στόμα τον Θεού*».

17. Τότες τον πηγαίνει ο Διάβολος στην άγια χώρα και τον έστησε στην άκρη απάνου του ναού, και του λέει «Αν είσαι γιος του Θεού, ρήξου κάτω· γιατί 'ναι γραμένο πως *Τους αγγέλους του για σένα θα προστάζει, και θα σε σηκώσουνε στα χέρια μήπως χτυπήσεις σε πέτρα το πόδι σου*» . Του είπε ο Ιησούς «Πάλι 'ναι γραμένο *Να μη δοκιμάζεις τον Κύριο το Θεό σου* » . 18. Πάλι τον πηγαίνει ο Διάβολος σε βουνό αψηλό υπερβολικά και του δείχνει όλα τα βασίλεια του κόσμου και τη δόξα τους, και τούπε «Αυτά όλα θα σ' τα δώσω αν πέσεις και με » προσκυνήσεις». Τότες του λέει ο Ιησούς «Πήγαινε, Σατανά· γιατί 'ναι γραμένο *Τον Κύριο το Θεό σου να προσκυνάς κι' εκείνονε μονάχα να λατρεύεις* » . Τότες τον παραιτάει ο Διάβολος, και να άγγελοι ήρθαν και τον υπερετούσαν.

19. Και σαν άκουσε πως παράδωσαν τον Ιωάνη, έφυγε στη Γαλιλαία, κι' αφίνοντας τη Ναζαρά πήγε και κατοίκησε την Καφαρναούμ την παράλιμνη στα σύνορα, του Ζαβουλών και του Νεφταλείμ για ν' αληθέψει το ειπωμένο μέσο του Ησαΐα του προφήτη, που λέει *Εσύ γη του Ζαβουλών και γη του Νεφταλείμ στο δρόμο της λίμνης αντίπερα από τον Ιορδάνη, εσύ Γαλιλαία των εθνών, ο λαός ο καθισμένος σε σκοτάδι φως είδε μεγάλο, και στους καθισμένους σε τόπο κι' ήσκιο θανάτου φως τους ανάτειλε*.

Από τότες άρχισε ο Ιησούς να κηρύχνει και λέει « Μετανιώστε, γιατί σίμωσε η βασιλεία των ουρανών».

20. Και περπατώντας κοντά στη λίμνη της Γαλιλαίας είδε διο αδερφούς, το Σίμωνα που τον έλεγαν Πέτρο και τον Αντρέα τον αδερφό του, ενώ έρρηχναν πλεμμάτι στη λίμνη — γιατί 'ταν ψαράδες — και τους λέει «Ελάτε πίσω μου και θα σας κάνω ψαράδες ανθρώπων». Κι' εκείνοι αμέσως άφισαν τα δίχτια και τον κολούθησαν. Και προχωρώντας από κει, είδε άλλους διο αδελφούς, τον Ιάκωβο το γιο του Ζεβεδαίου και τον Ιωάνη τον αδερφό του, μέσα στο καράβι με το Ζεβεδαίο τον πατέρα τους ενώ διόρθωναν τα δίχτια τους, και τους έκραξε. Κι' εκείνοι αμέσως άφισαν το καράβι και τον πατέρα τους και τον ακολούθησαν.

21. Και γύριζε όλη τη Γαλιλαία διδάσκοντας

μέσα στα συναγώγια τους και κηρύχνοντας το καλό το μήνυμα της βασιλείας και γιατρεύοντας κάθε αρρώστια και κάθε πάθος του λαού. 22. Και πήγε η φήμη του σ' όλη τη Συρία, και του φέρανε όλους τους παθιασμένους, πιασμένους από κάθε λογής αρρώστια και βάσανο, δαιμονισμένους και σεληνιασμένους και παραλυτικούς· και τους γιάτρεψε. Και τον ακολούθησαν πλήθη πολλά από τη Γαλιλαία και Δεκάπολη κι' Ιεροσόλυμα κι' Ιουδαία κι' αντίπερα από τον Ιορδάνη.

23. Κι' όταν είδε τα πλήθη, ανέβηκε το βουνό. [5] Κι' αφού κάθησε, ήρθαν κοντά του οι μαθητάδες του, κι' άνοιξε το στόμα και τους δίδασκε λέγοντας
« Καλότυχοι οι φτωχοί από νου, γιατί δική τους
» είναι η βασιλεία των ουρανών. Καλότυχοι οι λυ-
» πημένοι, γιατί αυτοί θα παρηγορηθούν. Καλότυχοι
» οι ήμεροι, γιατί αυτοί θα κληρονομήσουν τη γη.
» Καλότυχοι οι πεινασμένοι και διψασμένοι την αρε-
» τή, γιατί αυτοί θα χορταστούν. Καλότυχοι οι
» σπλαχνικοί, γιατί αυτοί θα δούνε σπλαχνιά. 24.
» Καλότυχοι οι με καθαρή καρδιά, γιατί αυτοί θα
» δούνε το Θεό. Καλότυχοι όσοι φέρνουν ειρήνη,
» γιατί αυτούς θα πούνε γιους του Θεού. Καλότυχοι
» οι κατατρεμένοι για αρετή, γιατί δική τους είναι
» η βασιλεία των ουρανών. Καλότυχοι 'στε ότα-
» σας βρίσουν και σας κατατρέξουν, και σας καταλα-
» λήσουνε για μένα κάθε κακό ψευτολογώντας. Χαί-
» ρεστε κι' αναγαλλιάζετε, γιατί η αξία σας μεγάλη
» στα ουράνια· γιατί έτσι κατάτρεξαν τους προ-
» φήτες τους προτύπερά σας.

» Εσείς είστε τ' αλάτι της γης· κι' αν τ' αλάτι
» μωραθεί, με τι θ' αλατιστεί; Τίποτα πια δεν αξι-
» ζει παρά ναν το ρήξεις όξω κι' οι άνθρωποι ναν το
» καταπατούν. 25. Εσείς είστε το φως του κόσμου.
» Δε μπορεί χώρα να κρυφτεί απάνου σε βουνό χτισ-
» μένη. Μήτ' ανάβουνε λύχνο και τότε βάζουν κάτου
» από το κοιλό, μόνε στο λυχνοστάτη απάνου, και
» φέγγει σ' όλους μέσα στο σπίτι. Έτσι ας λάμψει
» το φως σας μπροστά στους ανθρώπους, για να δουν
» τα καλά σας έργα και δοξάσουν τον πατέρα σας
» στα ουράνια.

26.» Μη νομίζετε πως ήρθα να χαλάσω το Νόμο
» ή τους Προφήτες· δεν ήρθα να χαλάσω, μόνε ν'
» αληθέψω. Γιατί αληθινά σας λέω, πριν περάσει ο
» ουρανός κι' η γη, ένα γιώτα ή μια γραμμίτσα δε
» θα περάσει από το Νόμο, πρι να γίνουν όλα. Όποιος
» λοιπόν χαλάσει μια από κείνες τις εντολές — τις μι-
» κρότατες — κι' έτσι διδάξει τους ανθρώπους, μικρό-
» τατο θαν τον πούνε στη βασιλεία των ουρανών ό-
» πιος όμως κάνει και διδάξει, αυτόνε μεγάλο θαν
» τον πούνε στη βασιλεία των ουρανών. Γιατί σας
» λέω, πως α δεν πληθήνει η αρετή σας πιότερο από
» των διαβασμένων και Φαρισαίων, αδύνατο να μπει-
» τε στη βασιλεία των ουρανών.

27.» Ακούσατε πως ειπώθηκε στους παλιούς
» Να μη σκοτώνεις· κι' όποιος σκοτώσει, του πρέ-
» πει το κριτήριο. Εγώ όμως σας λέω, πως όποιος
» θυμώνει τ' αδερφού του, του πρέπει το κριτήριο·
» κι' όποιος πει τ' αδερφού του Ρακά, του πρέπει
» η σύνοδο· κι' όποιος πει Βλάκα, του πρέπει η

» γέννα της φωτιάς. Α λοιπόν προσφέρνεις το
» χάρισμά σου στο θυσιαστήρι απάνου κι' εκεί θυ-
» μηθείς πως έχει τίποτα μαζί σου ο αδερφός σου,
» άφισέ το εκεί το χάρισμά σου στο θυσιαστήρι
» ομπρός, και σήρε πρώτα και φιλιώσου με τον
» αδερφό σου, και τότες έλα πρόσφερε το χάρισμά
» σου. Κέρδισε την καλογνωμιά τ' αντιδίκου σου
» γλήγορα όσο βρίσκεσαι στο δρόμο μαζί του, μή-
» πως σε παραδώσει ο αντίδικος στον κριτή κι' ο
» κριτής στον κλητήρα και φυλακιστείς· αληθινά
» σου λέω, δε θα βγεις από κει ως να γυρίσεις το
» στερνό κοδράντη.

28.» Ακούσατε πως ειπώθηκε *Να μη μοιχεύ-*
» *εις*. Εγώ όμως σας λέω, πως όποιος βλέπει γυ-
» ναίκα με σκοπούς αποθυμιάς, τήνε μοίχεψε κι'
» όλας μέσα στην καρδιά του. Κι' αν το μάτι σου
» το δεξύ σε σκανταλίζει, βγάλ' το και ρήξε το
» μακριά σου· γιατί σε συφέρνει ένα σου μέλος να
» χαθεί, κι' όχι όλο σου το κορμί να ρηχτεί σε γέ-
» εννα. Κι' αν το δεξύ σου χέρι σε σκανταλίζει, κόψ'
» το και ρήξε το μακριά σου· γιατί σε συφέρνει ένα
» σου μέλος να χαθεί, κι' όχι όλο σου το κορμί να
» πάει σε γέενα.

29. » Κι' ειπώθηκε *Όποιος χωρίσει τη γυναίκα*
» *του, ας της δώσει χωρισσοχάρτι* . Εγώ όμως σας
» λέω, πως όποιος χωρίσει τη γυναίκα του εξόν από
» λόγο ατιμίας, την κάνει και μοιχεύεται· κι' όποιος
» χωρισμένη παντρευτεί, μοιχεύει.

30. » Πάλι ακούσατε πως ειπώθηκε στους παλιούς
» *Να μην ψευτορκείς, μόνε να πλερώνεις στον Κύ-*
» *ριο τους όρκους σου* . Εγώ όμως σας λέω, να
» μην ορκίζεσαι ολότελα, μήτε στον ουρανό γιατί
» 'ναι θρόνος του Θεού, μήτε στη γη γιατί 'ναι των
» ποδιών του σκαμνί, μήτε στα Ιεροσόλυμα γιατί
» 'ναι πολιτεία του μεγάλου βασιλέα, μήτε στην
» κεφαλή σου να μην ορκίζεσαι γιατί δε μπορείς μια
» τρίχα να κάνεις άσπρη ή μαύρη. Μόνε ας είναι
» ο λόγος σας ναι ναι, όχι όχι· το παραπάνου
» έρχεται από τον Κακό.

31. Ακούσατε πως ειπώθη *Μάτι για μάτι και*
» *δόντι για δόντι*. Εγώ όμως σας λέω, μην αν-
» τιστέκεις στον κακό, μόνε όποιος σε χτυπά στο
» δεξύ σου μάγουλο, γύρισ' του και τ' άλλο· κι'
» όποιος σου θέλει δίκες και να πάρει σου το ρούχο,
» άφισέ του και το πανωφόρι· κι' όποιος σ' αग्γα-
» ρέψει ένα μίλι, πήγαινε μαζί του διο. Σ' όπιοι-
» σου γυρεύει δώσε, κι' όποιος θέλει να σου δανειστεί
» μην του γυρίσεις ράχη.

32. » Ακούσατε πως ειπώθη *Ν' αγαπάς το γεί-*
» *τονά σου και να μισείς τον εχτρό σου* . Εγώ
» όμως σας λέω, αγαπάτε τους εχτρούς σας και προ-
» σεύκεστε για το καλό όσωνε σας κατατρέχουν,
» έτσι να γίνετε γιοι του πατέρα σας στα ουράνια,
» γιατί τον ήλιο του τον ανατέλλει σε κακούς και
» σε καλούς και βρέχει σε δίκιους κι' άδικους.
» Τι ανίσως αγαπήστε όσους σας αγαπούν, τι αξία
» έχετε; Το ίδιο δεν κάνουν κι' οι τελώνες; Κι'
» α χαιρετήστε τους αδερφούς σας μοναχά, τι πα-
» ραπάνου κάνετε; Το ίδιο δεν κάνουνε κι' οι εθνι-

- » κοί; Γίνετε λοιπόν εσείς τέλειοι, όπως τέλειος
- » είναι ο πατέρας σας ο ουράνιος.

[6] 33.» Προσέχετε τα χρέη σας να μην τα κάνετε
» μπροστά στους ανθρώπους, έτσι για να σας καμα-
» ρώσουν· ειδημή, αξία δεν έχετε με τον πατέρα μου
» στα ουράνια. Ότα λοιπόν ελεείς, μη σαλπίζεις
» μπροστά σου, όπως κάνουν οι υποκριτάδες μέσα
» στα συναγώγια και στενά για να παινεθούν από
» τους ανθρώπους. Αληθινά σας λέω, έλαβαν την
» πληρωμή τους. Μονάχα εσύ σαν ελεείς, ας μη μάθει
» το ζερβύ σου το τι κάνει το δεξύ σου, για να μείνει
» η ελεημοσύνη σου κρυφή· κι' ο πατέρας σου που
» βλέπει στο κρυφό θα σε πληρώσει.

34. »Κι' όταν κάντε προσευχή, μη γίνεστε σαν
» τους υποκριτάδες· γιατί αγαπούνε μέσα στα συνα-
» γώγια και στων μεγάλων δρόμων τις γωνιές να
» στέκουν και προσεύκονται, για να φανούνε στους
» ανθρώπους. Αληθινά σας λέω, έλαβαν την πλε-
» ρωμή τους. Μονάχα εσύ σαν κάνεις προσευκή, έμπα
» μέσα στα κελλί σου, και κλείνοντας την πόρτα σου
» προσευκήσου στον πατέρα σου πούναι στο κρυφό·
» κι' ο πατέρας σου που βλέπει στο κρυφό θα σε πλε-
» ρώσει. Και στην προσευκή σας μη μωρολογάτε σαν
» τους υποκριτάδες, γιατί νομίζουν πως με την πο-
» λυλογιά τους θα συνακουστούν. Μην τους μιάστε
» λοιπόν· γιατί ξέρει ο Θεός ο πατέρας σας το τι
» σας χρειάζεται πριν του ζητήστε. Λοιπόν έτσι εσείς
» να προσεύχεστε *Πατέρα μας εσύ μέσ' στα ουράνια,*
» *άγιο ας είναι τ' όνομά σου, ας έρθει η βασιλεία*
» *σου, ας γίνει το θέλημά σου, όπως στον ουρανό*
» *[έτσι] και στη γη· το ψωμί μας όσο μας πέφτει*
» *δώσε μας σήμερα, και χάρισέ μας τα χρέη μας όπως*
» *κι' εμείς χαρίσαμε σ' όσους μας χρωστούν και μη*
» *μας βάλεις σε πειρασμό, μόνε γλύτωσέ μας από*
» *τον Κακό.* Γιατί α συχωρέστε των ανθρώπων τα
» φταιξιμάτά τους, θα συχωρέσει και σ' εσάς ο πα-
» τέρας σας ο ουράνιος· μα α δε συχωρέστε των ανθρώ-
» πων τα φταιξιμάτά τους, δε θα συχωρέσει μήτ'
» ο πατέρας σας τα δικά σας φταιξίματα.

35. » Και σα νηστεύετε, μη γίνεστε σαν τους υπο-
» κριτάδες σκυθρωποί· γιατί αφανίζουνε τα πρόσωπά
» τους για να φανούνε στους ανθρώπους πως νηστεύ-
» ουν. Αληθινά σας λέω, έλαβαν την πληρωμή τους.
» Μόνε εσύ σα νηστεύεις, λάδωσε το κεφάλι σου και νίψε
» το πρόσωπό σου για να μη φανείς στους ανθρώπους
» πως νηστεύεις, μόνε στον πάτερα σου στο κρυφό· κι'
» ο πατέρας σου που βλέπει στο κρυφό θα σε πληρώσει.

36. » Μη θησαυρίζετε θησαυρούς στη γη, όπου
» σκουλήκι και φάγωμα αφανίζει κι' όπου κλέφτες
» τρυπούν και κλέβουνε· μόνε θησαυρίζετε θησαυρούς
» στον ουρανό, όπου μήτε σκουλήκι μήτε φάγωμα
» αφανίζει κι' όπου κλέφτες δεν τρυπούν μήτε κλέ-
» βουνε. Γιατί όπου 'ναι ο θησαυρός σου, εκεί θάναι
» κι' η καρδιά σου.

37. » Ο λύχνος του κορμιού 'ναι το μάτι σου. Α
» λοιπόν το μάτι σου 'ναι αθώο, όλο το κορμί σου θά-
» ναι φωτεινό· μα αν είναι αχαμνό το μάτι σου, όλο
» τα κορμί σου θάναι σκοτεινό. Α λοιπόν σκοτάδι
» 'ναι το φως το μέσα σου, το σκοτάδι πόσο;

38. » Διο αφεντάδες να δουλεύει δε μπορεί κανείς·
» γιατί ή τον ένα θα μισήσει και τον άλλο θ' αγαπή-
» σει, ή στον ένα θα προσκολληθεί και τον άλλο θ'
» αφηφίσει. Δε μπορείτε Θεό να δουλεύετε και Μα-
» μωνά. Γι' αυτό σας λέω, μη φροντίζετε για τη ζωή
» σας τι θα φάτε ή τι θα πιείτε, μήτε για το σώμα
» σας τι θα φορέστε. Δεν είναι η ζωή πια πολύ από
» τη θροφή και το σώμα από το φόρεμα; Κοιτάξτε
» τα πουλιά τ' ουρανού, τι δε σπαίρνουν ούτε θερί-
» ζουν ούτε συνάζουνε σ' αποθήκες, κι' ο πατέρας σας
» ο ουράνιος τα θρέφει· εσείς δεν αξίζετε πιο πολύ
» τους; Και πιος φροντίζοντας μπορεί στα χρόνια του
» μια πήχη να βάλει παραπάνου; Και για φόρεμα τι
» φροντίζετε; Παρατηρήστε τους κρίνους του κάμπου
» πώς γίνονται· δε δουλεύουνε μήτε γνέθουν· όμως
» σας λέω πως κι' ο Σολομώντας μέσα σ' όλη του
» τη δόξα σαν κανένα τους δε φόρεσε στολή. Αλοι-
» πόν του κάμπου τα χορτάρι πούναι σήμερα και τα-
» χιά το ρήχνουνε σε φούρνο, έτσι ο Θεός το στολίζει,
» όχι πολύ περισσότερο εσάς, λιγόπιστοι; Μη λοιπόν
» φροντίζετε λέγοντας τι θα φάμε ή τι θα πιούμε ή τι
» θα βάλουμε (επειδή όλα αυτά τα ζητούν οι εθνικοί),
» γιατί ξέρει ο πατέρας σας πως όλα αυτά σας χρειά-
» ζονται· μόνη ζητάτε πρώτα την αγιοσύνη και τη
» βασιλεία του, κι' όλα αυτά θα σας δοθούνε μαζί.
» Μη λοιπόν φροντίζετε για την αυρινή, γιατί η αυρι-
» νή θα φροντιστεί μονάχη της· της σώνει της ημέρας
» το δικό της βάσανο.

39.» Μη δικάζετε για να μη δικαστήτε· γιατί μ'
» ό,τι δίκη δικάζετε θα δικαστήτε και μ' ό,τι μέτρο
» μετράτε θα σας μετρηθεί. Και τι βλέπεις το ξυ-
» λάκι μέσα στο μάτι τ' αδερφού σου, και το πα-
» τερό μέσα στο δικό σου μάτι δεν το νιώθεις; 'Η πώς
» θα πεις τ' αδερφού σου. Άφισε να βγάλω το ξυλάκι
» από το μάτι σου, και νά το πατερό μέσα στο δικό σου
» μάτι; Υποκριτή, βγάλε πρώτα το πατερό μέσ' από
» το μάτι σου, και τότες κοίταξε να βγάλεις το ξυ-
» λάκι από το μάτι τ' αδερφού σου. 40. Μη δώστε
» τίποτ' αγιασμένο στα σκυλιά, μήτε να ρήξετε τα
» μαργαριτάρια σας μπροστά στους χοίρους, μήπως
» τα καταπατήσουνε με τα πόδια τους και γυρνώντας
» σας ξεσκίσουν.

41.» Ζητάτε και θα σας δοθεί· γυρεύετε και θα
» βρείτε· χτυπάτε και θα σας ανοιχτεί. Γιατί όποιος
» ζητά λαβαίνει, κι' όποιος γυρεύει βρίσκει, και σ'
» όπιοι χτυπάει ανοίγουν. 'Η πιος σας άνθρωπος
» που θα ζητήσει ο γιος του ψωμί, μήπως πέτρα θαν
» του δώσει; ή και ψάρι θα ζητήσει, μήπως θαν του
» δώσει φείδι; Α λοιπόν εσείς όντας κακοί ξέρετε των
» παιδιών σας να δίνετε καλά δοσίματα, πόσο πιο
» πολύ ο πατέρας σας ο ουράνιος θα δώσει καλά σ'
» όσους του ζητούν! Όλα λοιπόν όσα θέλετε να σας
» κάνουν οι άνθρωποι, έτσι κι' εσείς ναν τους κάνετε·
» γιατί αυτός είναι ο Νόμος κι' οι Προφήτες.

42. » Μπαίνετε από τη στενή την πύλη, γιατί
» πλατιά 'ναι η πύλη κι' απλόχωρος ο δρόμος που
» φέρνει στο χαμό, και πολλοί 'ναι όσοι μπαίνουν από
» κει· όμως γιατί στενή 'ναι η πύλη και στρυμωχτός
» ο δρόμος που φέρνει στη ζωή, και λίγοι 'ναι που
» τότε βρίσκουν.

43. » Προσέχετε από τους ψευτοπροφήτες, που
» σας έρχονται με φορέματα προβάτων κι' είναι από
» μέσα λύκοι αρπαχτικοί. Από τους καρπούς τους
» θαν τους νιώστε. Μήπως συνάζουν απ' αγκαθιές
» σταφύλια κι' από τριβόλια σύκα; Έτσι κάθε δέν-
» τρο καλό κάνει καρπούς ωραίους, όμως το σάπιο
» δέντρο κάνει καρπούς κακούς. Δε γίνεται δέντρο
» καλό να κάνει καρπούς κακούς, μήτε σάπιο δέντρο
» να κάνει καρπούς καλούς. Δέντρο που δεν κάνει
» καρπό καλό κόβεται και ρήχνεται στη φωτιά. Λοι-
» πόν από τους καρπούς τους θαν τους νιώστε.

44. » Δε θα μπει στη βασιλεία των ουρανών όποιος
» μου λέει Κύριε, Κύριε, μόνε όποιος κάνει το θέλημα
» του πατέρα μου στα ουράνια. Πολλοί θα μου πουν
» εκείνη την ημέρα Κύριε, Κύριε, με τ' όνομά σου
» δεν προφητέψαμε και με τ' όνομά σου δε βγάλαμε
» δαιμόνια και με τ' όνομά σου δεν κάναμε θάματα
» πολλά; Και τότες θαν τους απολογηθώ πως Ποτές
» δε σας ήξερα· φύγετε από μένα οι εργάτες της ανο-
» μίας.

45.» Όποιος λοιπόν ακούει μου αυτά τα λόγια και
» τα κάνει, θα μιάσει άνθρωπο φρόνιμο πούχτισε το
» σπίτι του στην πέτρα απάνου· και κατέβηκε η βροχή
» κι' ήρθαν τα ποτάμια και φυσήξανε οι ανέμοι, και
» πλακώσανε στο σπίτι εκείνο και δεν έπεσε· γιατί
» είτανε θεμελιωμένο στην πέτρα απάνου. 46. Κι'
» όποιος ακούει μου αυτά τα λόγια και δεν τα κάνει,
» θα μιάσει άνθρωπο ασυλλόγιστο πούχτισε το σπίτι
» του στον άμμο απάνου· και κατέβηκε η βροχή κι'
» ήρθαν τα ποτάμια και φυσήξανε οι άνεμοι, και χτυ-
» πήσανε το σπίτι εκείνο κι' έπεσε, κι' είταν τρανό το
» πέσιμό του».

47. Και συνέβηκε, σαν τέλιωσε ο Ιησούς αυτά
τα λόγια, σάστιζαν τα πλήθη με τη διδαχή του·
γιατί τους δίδασκε σα να 'χε εξουσία κι' όχι καθώς
οι διαβασμένοι τους.

48. Κι' όταν κατέβηκε από το βουνό, τον ακολού- [8]
θησαν πλήθη πολλά. Και να λωβιασμένος ήρθε και
τον προσκυνούσε λέγοντας «Κύριε, α θέλεις, μπορείς
» να με καθαρίσεις». Κι' απλώνοντας το χέρι του τον
άγγιξε κι' είπε «Θέλω, καθαρίσου». Κι' ευτύς του
καθαρίστη η λώβα. Κι' ο Ιησούς του λέει «Κοίτα
» μην το πεις κανενός, μόνε σήρε δείξου στον παπά,
» και πρόσφερε το χάρισμα που πρόσταξε ο Μωϋσής,
» έτσι για να φωτιστούν».

49. Και σα μπήκε στην Καφαρναούμ πήγε ένας
εκατόνταρχος που τον παρακαλούσε κι' έλεγε «Κύριε,
» το παιδί μου κοιτάει στο σπίτι παραλυτικό και
» βασανίζεται τρομερά». Του λέει «Εγώ έρχομαι
» και τον γιατρεύω». Κι' ο εκατόνταρχος αποκρίθη κι'
είπε «Κύριε, δεν αξίζω για να μπεις κάτω από τη
» στέγη μου· μα μοναχά πες λόγο και θα γιατρευτεί
» το παιδί μου. Γιατί κι' εγώ 'μαι άνθρωπος υπο-
» ταχτικός έχοντας κάτω μου στρατιώτες, και λέω
» στον ένα Πήγαινε, και πηγαίνει, και σ' άλλον Έλα,
» κι' έρχεται, και στο σκλάβο μου Κάνε ετούτο, και
» το κάνει». Και σαν άκουσε ο Ιησούς, απόρησε κι'
είπε σ' όσους τον ακολουθούσαν· «Αληθινά σας λέω,

» σε κανέναν τόσοση πίστη δε βρήκα μέσα στον Ισ-
» ραήλ. Και σας λέω, πως πολλοί απ' ανατολή και
» δύση θάρθουν και θα κάτσουνε μαζί με τον Αβραάμ
» και τον Ισαάκ και τον Ιακώβ μέσα στη βασιλεία
» των ουρανών, μα τους γιους της βασιλείας θαν τους
» βγάλουν όξω στο σκοτάδι το πιο εξώτερο· εκεί θα
» 'ναι το κλάψε και το τρίξε των δοντιών». Κι' είπε
ο Ιησούς στον εκατόνταρχο «Πήγαινε· όπως πιστε-
» ψες ας σου γίνει». Και γιατρεύτη το παιδί την ώρα
εκείνη.

50. Κι' όταν ήρθε ο Ιησούς στο σπίτι του Πέ-
τρου, είδε την πεθερά του κατάκοιτη και θερμα-
σμένη· κι' άγγιξε το χέρι της, και την αφήκε η θερμη
και σηκώθηκε και τον υπερετούσε. Και σα βράδιασε,
του φέρανε δαιμονισμένους πολλούς κι' έβγαλε τα πνέ-
ματα με λόγο, και γιάτρεψε όλους τους αρρώστους,
για ν' αληθέψει το ειπωμένο μέσο του Ησαΐα του
προφήτη, που λέει *Αυτός πήρε τις αρρώστιες μας και
τα πάθια σήκωσε* .

51. Και σαν είδε ο Ιησούς γύρω του πλήθος,
πρόσταξε να παν αντίπερα. Κι' ένας διαβασμένος
πήγε και του είπε «Δάσκαλε, θα σ' ακολουθήσω όπου
» κι' αν πας». Κι' ο Ιησούς του λέει «Οι αλεπούδες
» έχουν τρύπες και τα πουλιά τ' ουρανού φωλιές, όμως
» ο γιος τ' ανθρώπου δεν έχει πού να γύρει το κε-
» φάλι». Κι' άλλος μαθητής του είπε «Κύριε, πα-
» ραχώρησέ μου να πάω πρώτα και να θάψω τον πα-
» τέρα μου». Κι' ο Ιησούς του λέει «Ακολουθα με,
» κι' ας θάψουν τους νεκρούς τους οι νεκροί».

52. Και μπήκε σε καράβι και τον ακολούθησαν οι
μαθητάδες του. Και να φουρτούνα μεγάλη έγινε στη
λίμνη, τόσο που το καράβι το σκέπαζαν τα κύματα.
Κι' εκείνος κοιμούνταν. Και πήγαν και τότε σηκώ-
σανε λέγοντας «Κύριε, σώσε, χανόμαστε». Και τους
λέει «Τι δειλιάζετε, λιγόπιστοι;» Τότες σηκώθηκε
και μάλωσε τους ανέμους και τη λίμνη κι' έγινε κα-
λοσύνη μεγάλη. Κι' απορούσαν οι άνθρωποι λέγοντας
« Σαν τι 'ναι αυτός που κι' οι άνεμοι κι' η λίμνη τον
» ακούν;»

53. Και σαν πήγε αντίπερα στον τόπο των Γα-
δαρηνών, απάντησε διο δαιμονισμένους πούβγαιναν
από τα μνήματα, άγριους υπερβολικά, τόσο που δε
μπορούσε κανείς να περάσει από το δρόμο εκείνο. Και
νά φώναξαν κι' είπαν «Τι θέλεις από μας, γιε του
» Θεού; 'Ηρθες εδώ πριν την ώρα να μας βασανί-
» σεις;» Κι' είτανε μακριά από κει κοπάδι μεγάλο
χοίροι που βοσκούσαν. Κι' οι δαιμόνοι τον παρακα-
λούσαν κι' έλεγαν «Α μας βγάλεις, στείλε μας στο
» κοπάδι των χοίρων». Και τους είπε «Πηγαίνετε». Κι'
εκείνοι βγήκανε και πήγανε στους χοίρους, και να
όρμησε όλο το κοπάδι κάτω από τον γκρεμό στη λίμ-
νη, και ψοφήσανε μέσα στα νερά. Κι' οι βοσκοί έφυ-
γαν, και πήγανε στη χώρα και μηνήσανε τα πάντα
και το τι συνέβη στους δαιμονισμένους. Και να όλη
η χώρα βγήκε ν' απαντήσει τον Ιησού, κι' άμα τον
είδαν, τον παρακαλέσανε να φύγει αλλού από τα σύ-
νορά τους.

[9] 54. Και μπαίνοντας σε καράβι, πέρασε αντίκρυ
και πήγε στον τόπο του. Και να του πήγαν παρα-

λυτικό απάνου σε κλινάρι πλαγιασμένο. Και σαν είδε ο Ιησούς την πίστη τους, είπε του παραλυτικού «Έχε θάρρος, παιδί μου, συχωρεμένες οι αμαρτίες σου». Και να μερικοί διαβασμένοι είπανε μέσα τους «Αυτός ασεβεί». Κι' ο Ιησούς ένωσε τους στοχασμούς τους κι' είπε «Γιατί στοχάζεστε κακά μέσα στην καρδιά σας; Γιατί τι 'ναι ευκολώτερο, να πεις Συχωρεμένες οι αμαρτίες σου, ή να πεις Σήκω και περπάτα; Όμως για να μάθετε πως έχει εξουσία ο γιος τ' Ανθρώπου στη γη να συχωρνά αμαρτίες,» τότες λέει του παραλυτικού «Σήκω πάρε το κλινάρι σου και σήρε σπίτι σου». Και σηκώθηκε και πήγε σπίτι του. Και σαν τόδανε τα πλήθη, φοβηθήκανε, και δόξασαν το Θεό πούδωκε εξουσία τέτια στους ανθρώπους.

55. Και περνώντας από κει ο Ιησούς είδε έναν άνθρωπο καθισμένο στο τελώνιο που τον έλεγαν Μαθθαίο, και του λέει «Ακολούθα με». Και σηκώθη και τον ακολούθησε. Και συνέβη, ενώ 'ταν καθισμένος [κι' έτρωγε] μέσα στο σπίτι, να πολλοί τελώνες κι' αμαρτωλοί ήρθαν και καθίσανε μαζί με τον Ιησού και με τους μαθητάδες του. Κι' οι Φαρισαίοι σαν τους είδαν, λέγανε στους μαθητάδες του «Γιατί τρώει ο δάσκαλός σας μαζί με τους τελώνες και με τους αμαρτωλούς;» Κι' εκείνος τ' άκουσε κι' είπε «Γιατρό δε θέλουν οι γεροί, μόνε οι αρρωστημένοι. Μόνε σήρτε μάθετε το τι θα πει *Σπλαχνιά θέλω κι' όχι θυσία*, γιατί δεν ήρθα να κράξω ενάρετους, μόνε αμαρτωλούς».

56. Τότες πηγαίνουνε στον Ιησού οι μαθητάδες του Ιωάνη κι' έλεγαν «Γιατί εμείς κι' οι Φαρισαίοι νηστεύουμε, κι' οι μαθητάδες σου δε νηστεύουν;» Κι' ο Ιησούς τους είπε «Μήπως μπορούν οι γιοι της αίθουσας του γάμου να πενθούν ενόσω βρίσκεται ο γαμπρός μαζί τους; Όμως θαρθεί καιρός που θαν τους πάρουν το γαμπρό, και τότες θα νηστεύουν. Και κανείς κομάτι καινούργιο δεν το βάζει μπάλωμα σε ρούχο παλιό· γιατί το γιόμισμά του παίρνει από το ρούχο, και χειροτερεύει η τρύπα. Μήτε βάζουν καινούργιο κρασί σ' ασκιά παλιά· ειδεμή, σπουν τ' ασκιά, και το κρασί χύνεται και χάνονται τ' ασκιά· μόνε βάζουνε κρασί καινούργιο σε καινούργια ασκιά, και βαστούνε και τα διο».

57. Ενώ τουςμίλαε αυτά τα λόγια, να ένας άρχοντας πήγε και τον προσκυνούσε κι' έλεγε πως «Η κόρη μου ό, τι πέθανε· μόνε έλα βάλε απάνου της το χέρι και θα ζήσει». Κι' ο Ιησούς σηκώθη και τον ακολούθησε, [καθώς] κι' οι μαθητάδες του. Και να γυναίκα μ' αιμορραγία δώδεκα χρόνια πήγε κοντά από πίσω κι' άγγιξε την άκρη του ρούχου του, γιατί έλεγε μέσα της «Μοναχά το ρούχο του ν' αγγίξω, θα γλυτώσω». Κι' ο Ιησούς γύρισε, και σαν την είδε, είπε «Έχε θάρρος, κόρη μου, η πίστη σου σε γλύτωσε». Και γλύτωσε η γυναίκα από κείνη την ώρα. Κι' όταν ήρθε ο Ιησούς στο σπίτι τ' άρχοντα κι' είδε τους μουσικούς και τον κόσμο που μυρολογούσε, έλεγε «Πηγαίνετε, γιατί δεν πέθανε το κορίτσι, μόνε κοιμάται». Και τον περγελούσαν. Όμως σαν έβγαλαν τον κόσμο όξω, μπήκε μέσα κι' έπιασε το χέρι της, και σηκώθη το κορίτσι. Και βγήκε η φήμη αυτή σ' όλον εκείνον τον τόπο.

58. Και περνώντας από κει ο Ιησούς, τον ακολου-
θήσανε διο τυφλοί που φώναζαν και λέγανε «Σπλα-
» χνίσου μας, γιε του Δαυείδ». Και σαν ήρθε σπίτι,
πήγαν οι τυφλοί και τους λέει ο Ιησούς «Πιστεύετε
» αυτό πως μπορώ ναν το κάνω;» Του λένε «Ναι,
» Κύριε». Τότες τους άγγιξε τα μάτια λέγοντας
« Ας σας γίνει κατά την πίστη σας», και τους
ανοίχτηκαν τα μάτια. Κι' ο Ιησούς τους φοβέρισε
κι' είπε «Κοιτάξτε κανείς μην το μάθει». Μα εκεί-
νοι βγήκανε και κήρυξαν παντού τη φήμη του σ' όλον
εκείνον τον τόπο. Κι' αυτοί σαν έβγαιναν, να του
πήγαν έναν άλαλο δαιμονισμένο κι' όταν του βγήκε
το δαιμόνιο, μίλησε ο άλαλος. Κι' απόρησαν τα
πλήθη κι' έλεγαν «Ποτές τέτιο δε φάνηκε στο έθνος
» του Ισραήλ». Μα οι Φαρισαίοι λέγανε «Με τον
» αρχιδαίμονα βγάζει τα δαιμόνια».

59. Και γύριζε ο Ιησούς όλες τις πολιτείες και
τα χωριά, διδάσκοντας μέσα στα συναγώγια τους
και κηρύχνοντας το καλό το μήνημα της βασιλείας
και γιατρεύοντας κάθε αρρώστια και κάθε πάθος.

[10] 60. Και σαν είδε τα πλήθη, τους σπλαχνίστηκε,
γιατί είτανε σακατεμένοι και σπαραγμένοι σάμπως
πρόβατα δίχως βοσκό. Τότες λέει στους μαθητάδες
του «Πολύς ο θέρος, μα οι εργάτες λίγοι· παρα-
» καλέστε λοιπόν το νοικοκύρη του θέρου να βγάλει
» εργάτες για το θέρο του». Και φώναξε τους δώδεκα
μαθητάδες του, και τους έδωκε εξουσία ακάθαρτων
πνεμάτων που ναν τα βγάζουνε, και να γιατρεύουν
κάθε αρρώστια και κάθε πάθος.

61. Κι' αυτά 'ναι τα ονόματα των δώδεκα απο-
στόλων. Πρώτος ο Σίμωνας που τον έλεγαν Πέτρο
κι' ο Αντρέας ο αδερφός του· κι' ο Ιάκωβος ο γιος
του Ζεβεδαίου κι' ο Ιωάνης ο αδερφός του· ο Φί-
λιππος κι' ο Βαρθολομαίος· ο Θωμάς κι' ο Μαθθαίος
ο τελώνης· ο Ιάκωβος ο γιος του Αλφαίου κι' ο
Θαδδαίος· ο Σίμωνας ο Καναναίος· κι' ο Ιούδας ο
Ισκαριώτης που και τον παράδωκε.

62. Τους δώδεκα αυτούς τους έστειλε ο Ιησούς
και τους παράγγειλε λέγοντας «Σε στράτα εθνών
» μην πάτε και σε χώρα Σαμαρειτών μη μπείτε,
» μόνε πηγαίνετε καλύτερα στα πρόβατα τα χαμένα
» του σπιτιού του Ισραήλ Και πηγαίνοντας κηρύ-
» χνετε και λέτε *Έφτασε η βασιλεία των ουρανών* .
» Αρρώστους γιατρεύετε, νεκρούς ανασταίνετε, λωβια-
» σμένους καθαρίζετε, δαιμόνια βγάζετε. 63. Χάρι-
» σμα λάβατε, χάρισμα δώστε. Μην προμηθευ-
» τείτε χρυσάφι μήτ' ασήμι μήτε χαλκό για τα ζου-
» νάρια σας· όχι ταγάρι για το δρόμο, μήτε διο
» φορέματα μήτε σαντάλια μήτε ραβδί· γιατί αξίζει
» ο δουλευτής τη θροφή του.

»Και σ' όπια χώρα μπείτε ή σε χωριό, ξετάστε
» πιος εκεί μέσα αξίζει, κι' εκεί μείνατε ως που να
» μισέψτε. Και μπαίνοντας στο σπίτι, χαιρετήστε
» το. Κι' αν το σπίτι αξίζει, ας λάβει την ειρήνη
» σας· μα α δεν αξίζει, ας γυρίσει η ειρήνη σας πί-
» σω σ' εσάς. Κι' όποιος δε σας δεχτεί μήτ' ακούσει
» τα λόγια σας, καθώς βγαίνετε από το σπίτι ή από
» τη χώρα εκείνη τινάξτε τη σκόνη των ποδιώνε

» σας. Αληθινά σας λέω, υποφερτότερα θα πάθει
» ο τόπος των Σοδόμων και Γομόρρων σε μέρα κρί-
» σης παρά η χώρα εκείνη.

» Νά εγώ σας στέλνω σάμπως πρόβατα στη μέση
» λύκων· φανείτε λοιπόν προσεχτικοί σαν τα φείδια
» κι' αθώοι σαν τα περιστέρια.

64.» Και προσέχετε από τους ανθρώπους· γιατί
» θα σας παραδώσουν σε συνόδους, και μέσα στα
» συναγώγια τους θα σας βουρδουλίσουν, και μπρο-
» στά σ' αρχηγούς ακόμα και βασιλιάδες θα σιγηθήτε
» απ' αφορμή μου, έτσι για να φωτιστούν, κι'
» αυτοί κι' οι εθνικοί. Κι' ότα σας παραδώσουν, μη
» φροντίζετε πώς ή τι θα μιλήστε, γιατί θα σας δοθεί
» την ώρα εκείνη τι να μιλήστε, τι δε μιλείτε εσείς,
» μόνε το πνέμα του πατέρα σας μέσο σας μιλεί.
» Και θα παραδώσει αδερφός αδερφό για θάνατο και
» πατέρας παιδί, και θα σηκωθούν παιδιά να χτυ-
» πήσουν γονέους και θαν τους θανατώσουν Κι'
» όλοι για τ' όνομά μου θα σας μισούν μα όποιος
» έχει απομονή ως στο τέλος, αυτός θα σωθεί.

65.» Κι' ότα σας κατατρέχουν σ' αυτή τη
» χώρα, φεύγετε στην άλλη· γιατί αληθινά σας λέω,
» πριν τελιώστε τις χώρες του Ισραήλ θαρθεί ο
» γιος τ' ανθρώπου. Δεν περνάει μαθητής το δά-
» σκαλο του μήτε σκλάβος τον αφέντη του· σώνει
» του μαθητή ότα γίνει σαν το δάσκαλό του, κι' ο
» σκλάβος καθώς τον αφέντη του. Αν του νοικο-
» κύρη του κατηγορήσανε Βεζεβεβούλ, πόσο πιο πολύ
» στους ανθρώπους του; Μη λοιπόν τους φοβηθείτε· τι
» δεν έχει σκεπασμένο που δε θα ξεσκεπαστεί, και
» κρυφό που δε θα μαθευτεί. Στο σκοτάδι ό,τι σας
» λέω, πέστε το στο φως· και στ' αυτί [σας] ό,τι
» ακούτε, κηρύξτε το από πάνου από τα δώματα.
» Και μη φοβηθείτε απ' όσους θανατώνουν το κορμί,
» μα την ψυχή να θανατώσουν· δε μπορούν μόνε να
» φοβάστε κάλια όπιοι· μπορεί και ψυχή και σώμα
» ν' αφανίσει μέσ' σε γέεννα. Διο σπουργίτια δεν που-
» λιούνται ένα ασσάρι; Μήτ' ένα τους δε θενά πέσει
» κατά γης δίχως ο πατέρας σας να θέλει. Μα εσάς
» κι' οι τρίχες της κεφαλής σας είναι μετρημένες. Μη
» λοιπόν φοβάστε· πολλά σπουργίτια υπερτεράτε εσείς.

66. » Όποιος λοιπόν με παραδεχτεί μπροστά στους
» ανθρώπους, θαν τον παραδεχτώ κι' εγώ μπρο-
» στά στον πατέρα μου πούναι στα ουράνια· μα
» όποιος μ' αρνηθεί μπροστά στους ανθρώπους, θαν
» τον αρνηθώ κι' εγώ μπροστά στον πατέρα μου πού-
» ναι στα ουράνια.

67. » Μη νομίστε πως ήρθα να βάλω ειρήνη
» στη γη· δεν ήρθα να βάλω ειρήνη, μόνε σπαθί.
» Γιατί ήρθα να χωρίσω άνθρωπο με τον πατέρα
» του, και κόρη με τη μάννα της, και νύφη με την
» πεθερά της, κι' εχτροί τ' ανθρώπου οι σπιτικοί του.

68. » Όποιος αγαπά πατέρα ή μάννα καλύτερά
» μου, δεν του αξίζω· κι' όποιος αγαπά γιο του ή
» κόρη καλύτερά μου, δεν του αξίζω· κι' όποιος δεν
» παίρνει το σταυρό του και δεν ακολουθά από πίσω
» μου, δεν του αξίζω. Όποιος κερδίσει τη ζωή του,
» θαν τη χάσει· κι' όποιος για μένα χάσει τη ζωή

» του, θαν την κερδίσει.

69. Όπιος σας δέχεται, εμένα δέχεται· κι'
» όπιος εμένα δέχεται, δέχεται το στάλτη μου.
» Όπιος δέχεται προφήτη σαν προφήτη, προφήτη
» πλερωμή θα λάβει· κι' όπιος δέχεται ενάρετο σαν
» ενάρετο, ενάρετου πλερωμή θα λάβει. Κι' όπιος
» σα μαθητή ποτίσει ένανε από τους μικρούς αυτούς
» ποτήρι μόνο κρύο νερό, αληθινά σας λέω, δε θα
» χάσει την πλερωμή του».

[11] 70. Και συνέβηκε, σαν τέλιωσε ο Ιησούς το να
προστάζει τους μαθητάδες του, έφυγε από κει για
να διδάσκει και κηρύχνει μέσ' στις πολιτείες τους.

Κι' ο Ιωάννης σαν άκουσε μέσα στη φυλακή τα
έργα του Χριστού, έστειλε με τους μαθητάδες του
και τούπε «Εσύ 'σαι εκείνος πούρχεται ή άλλονε να
» καρτερούμε;» Κι' ο Ιησούς απάντησε και τους
είπε «Πηγαίνετε και πληροφορήστε τον Ιωάνη όσα
» ακούτε και βλέπετε. Τυφλοί ξαναβλέπουν και κου-
» τσοί περπατούν, λωβιασμένοι καθαρίζονται και
» κουφοί ακούν, και νεκροί ανασταίνονται, και σε
» φτωχούς πάει μήνημα χαράς. Και μακαρισμένος
» όπιος δε σκανταλιστεί μαζί μου».

71. Κι' ενώ πήγαιναν εκείνοι, άρχισε ο Ιησούς
και μιλούσε στα πλήθη για τον Ιωάνη «Τι βγή-
» κατε στην ερημιά για να κοιτάξε; καλάμι
» ανεμοσάλευτο; Μόνε τι βγήκατε να δείτε; άν-
» θρωπο απαλά ντυμένο; Νά τοι όσοι φορούνε τ'
» απαλά, μέσα στα βασιλικά παλάτια. Μόνε τι
» βγήκατε να δείτε; προφήτη; Ναι σας λέω, και
» περισσότερο από προφήτη. Αυτός είναι που γρά-
» φτηκε *Νά εγώ στέλνω τον απόστολό μου προτύερά*
» *σου, που θα φτιάσει πριν τη στράτα σου* . Αληθινά
» σας λέω, μέσα σε γεννήματα γυναικών δε βγήκε
» μεγαλύτερος από τον Ιωάνη το βαπτιστή· όμως
» ο μικρότερος στη βασιλεία των ουρανών είναι με-
» γαλύτερός του. Μόνε από τις μέρες του Ιωάνη
» του βαπτιστή ως τώρα η βασιλεία των ουρανών
» ρημάζεται και ρημάχτες την αρπάζουν. Γιατί
» όλοι οι Προφήτες κι' ο Νόμος ως στον Ιωάνη
» προφήτεψαν κι' α θέτε να παραδεχτείτε, αυτός εί-
» ναι ο Ηλίας πούναι νάρθει. Όπιος έχει αυτιά, ας
» ακούει.

72. » Και με τι να παραβάλω αυτή τη φύτρα;
» Μιάζει παιδιά καθισμένα στις αγορές, που κρά-
» ζουν στους συντρόφους τους και λεν *Αυλούς λαλή-*
» *σαμε και δε χορέψατε· μοιρολογήσαμε και δε χτυ-*
» *πήσατε τα στήθια* . Γιατί ήρθε ο Ιωάννης που
» μήτ' έτρωγε μήτ' έπινε, και λεν Έχει δαιμόνιο·
» ήρθε ο γιος τ' άνθρωπου που τρώει και πίνει,
» και λένε Νά άνθρωπος φαγάς και κρασοπότης,
» φίλος με τελώνες και μ' αμαρτωλούς. Κι' άγιασε
» η γνώση από τα έργα της».

73. Τότ' άρχισε να κατηγορεί τις χώρες όπου γί-
νηκαν τα πια πολλά του θάματα πως δε μετά-
νιωσαν «Αλίμονό σου, Χοραζείν! αλίμονό σου, Βηθ-
» σαϊδάν! Τι αν είχανε γενεί στην Τύρο και Σι-
» δώνα τα θάματα που σας έγιναν, καιρό τώρα
» θάχανε μετανιώσει με σακκόπανο και στάχτη.

» Όμως σας λέω, υποφερτότερα θα πάθει η Τύρο
» κι' η Σιδώνα σε μέρα κρίσης παρά εσείς. Κι εσύ
» Καφαρναούμ που ως στον ουρανό σηκώθηκες, ως
» στον Άδη θενά κατεβείς· γιατί αν είχανε γενεί
» στα Σόδομα τα θάματα που σουΐγιναν εσένα, θα
» μένανε ως τα σήμερα. Όμως σας λέω, πως υπο-
» φερτότερα θα πάθει ο τόπος των Σοδόμων σε μέρα
» κρίσης παρά εσύ».

74. Εκείνον τον καιρό ο Ιησούς αποκρίθη κι'
είπε «Δοξολογώ σε, πατέρα, αφέντη τ' ουρανού και
» της γης, γιατί τάκρυψες αυτά από σοφούς και
» γνωστικούς και τα φανέρωσες σ' αθώους. Ναι, πα-
» τέρα, γιατί είταν έτσι ο ορισμός σου. Όλα τα
» πάντα μου παράδωσε ο πατέρας μου, και κανείς
» δε γνωρίζει το γιο εξόν ο πατέρας· μήτε κανείς
» γνωρίζει τον πατέρα εξόν ο γιος κι' οπιανού θέλει
» ο γιος ναν τότε φανερώσει.

75. » Μαζί μου ελάτε όλοι που κοπιάζετε κι'
» όσοι είστε φορτωμένοι, κι' εγώ σας ξεκουράζω.
» Σηκώστε το ζυγό μου απάνου σας, και μάθετε
» από μένα, γιατί ήμερος είμαι και με ταπεινή καρ-
» διά, και θα βρει ξεκούρασμα η ψυχή σας. Τι ο
» ζυγός μου 'ναι καλός κι' αλαφρύ το φόρτωμά
» μου».

[12] 76. Εκείνον τον καιρό περπάτησε ο Ιησούς σάβ-
βάτο μέσα από τα σπαρτά· κι' οι μαθητάδες του
πείνασαν, κι' αρχίσανε και μαδούσαν στάχια κι'
έτρωγαν.

Κι' οι Φαρισαίοι, σαν τους είδαν, τούπανε «Κοίτα,
» οι μαθητάδες σου κάνουν ό,τι δεν πρέπει το σαβ-
» βάτο». Κι' εκείνος τους είπε «Δε διαβάσατε τι
» έκανε ο Δαυείδ σαν πείνασε κι' όσοι είτανε μαζί
» του; πώς μπήκε μέσ' στον οίκο του Θεού και
» φάγανε τις προσφορές, που δεν έπρεπε να φάει,
» μήτε κι' οι συντρόφοι του, εξόν οι παπάδες μόνοι;
» Ή δε διαβάσατε μέσα στο Νόμο πως σαββάτο
» μέσα στο ναό οι παπάδες καταλούνε το σαββάτο
» δίχως αμαρτία; Και σας λέω, πως από το ναό
» μεγαλύτερα έχει εδώ. Μα ανίσως γνωρίζατε το τι
» θα πει *Σπλαχνιά θέλω κι' όχι θυσία*, δε θα κατα-
» δικάζατε τους αθώους. Γιατί εξουσιαστής του σαβ-
» βάτου είναι ο γιος τ' ανθρώπου».

77. Και φεύγοντας από κει, ήρθε στο συναγώγι
τους· και να ένας άνθρωπος με χέρι ξεραμένο. Και
τόνε ρώτησαν κι' είπαν «Α μπορεί κανείς να για-
» τρεύει το σαββάτο», για ναν τον κατηγορήσουν.
Και τους είπε «Πιος από σας άνθρωπος που θάχει
» ένα πρόβατο, κι' αν πέσει αυτό σαββάτο μέσ' σε
» λάκκο, δε θαν το πιάσει και σηκώσει; Πόσο λοιπόν
» καλύτερος από πρόβατο ο άνθρωπος; Έτσι μπο-
» ρείς σαββάτο να κάνεις καλό». Τότες λέει ταν-
θρώπου «Άπλωσε το χέρι σου». Και τ' άπλωσε,
και ξανάγινε γερό σαν τ' άλλο.

78. Κι' οι Φαρισαίοι βγήκαν και συφώνησαν πώς
ναν τον καταστρέψουν. Και τόνιωσε ο Ιησούς κι'
έφυγε από κει. Και τον ακολούθησαν πολλοί και
τους γιάτρεψε όλους, και τους πρόσταξε να μην τότε
φανερώσουν, για ν' αληθέψει το ειπωμένο μέσο του

Ησαΐα του προφήτη, που λέει *Νά το παιδί της εκλογής μου, ο αγαπητός μου που λαχταρά η ψυχή μου. Θα βάλω απάνου του το πνέμα μου, και κρίση στα έθνη θα μηνήσει. Δε θα λογοφέρει μήτε θορυβήσει, μήτε δε θ' ακουστεί στις δημοσιές η φωνή του. Καλάμι ραϊσμένο δε θα σπάσει και φυτίλι που καπνίζει δε θα σβύσει, ως που να βγάλει νικήτρα την κρίση. Και με τ' όνομά του θενά ελπίσουν έθνη* .

79. Τότες τούφεραν ένα δαιμονισμένο τυφλό κι' άλαλο, και τότε γιάτρεψε, τόσο που ο άλαλος λαλούσε κι' έβλεπε. Και σάστιζαν όλα τα πλήθη κι' έλεγαν «Τάχα μην είναι αυτός ο γιος του Δαυείδ;» Κι' οι Φαρισαίοι τ' άκουσαν κι' είπαν «Αυτός» δε βγάξει τα δαιμόνια παρά με το Βεεζεβούλ» τον αρχιδάιμονα». Κι' ένιωσε τους στοχασμούς τους και τους είπε «Κάθε βασιλεία, σα διαιρεθεί,» ρημάζεται, και κάθε πολιτεία ή σπίτι, σα διαιρεθεί, δε θα σταθεί. Κι' α βγάξει ο Σατανάς το Σατανά, διαιρέθηκε· πώς θα σταθεί λοιπόν η βασιλεία του; Κι' αν εγώ με το Βεεζεβούλ τα βγάζω τα δαιμόνια, οι γιοι σας με πιον τα βγάζουν; Για τούτο αυτοί θα σας καταδικάσουν. Μα αν εγώ με πνέμα Θεού τα βγάζω τα δαιμόνια, θα πει σας πρόφτασε η βασιλεία του Θεού. Ή πώς μπορεί κανείς να μπει στου δυνατού το σπίτι και ν' αρπάξει τα συγύρια του, α δεν τον δέσει πρώτα το δυνατό, και τότες θα γυμνώσει του το σπίτι; Όπιος δεν είναι μαζί μου, είναι αντίθετός μου· κι' όπιος μαζί μου δε μαζεύει, σκορπά. Γι' αυτό σας λέω, κάθε αμαρτία κι' ασέβεια θα σας συχωρεθεί εσάς των ανθρώπων όμως στο Πνέμα ασέβεια δε θα συχωρεθεί. Κι' όπιος κακολογήσει το γιο τ' ανθρώπου, θαν του συχωρεθεί· όπιος όμως κακολογήσει το Πνέμα τ' άγιο, δε θαν του συχωρεθεί, μήτε σ' ετούτη τη ζωή μήτε στην κατόπι. Ή κάντε το δέντρο καλό και τον καρπό του καλό, ή κάντε το δέντρο σάπιο και τον καρπό του σάπιο· γιατί από τον καρπό γνωρίζεται το δέντρο. Οχιάς γεννήματα, πώς θα πείτε καλό όντας κακοί; Γιατί από της καρδιάς την πλησμονή λαλεί το στόμα. Ο καλός ο άνθρωπος από τον καλό το θησαυρό βγάξει καλά, κι' ο κακός ο άνθρωπος από τον κακό το θησαυρό βγάξει κακά. Και σας λέω, πως κάθε λέξη άπρεπη που λαλήσουν οι άνθρωποι, θα δώσουνε για κείνη λόγο σε μέρα κρίσης· τι από τα λόγια σου θ' αθωωθείς κι' από τα λόγια σου θα καταδικαστείς».

80. Τότες τ' απαντήσανε μερικοί διαβασμένοι κι' είπαν «Δάσκαλε, θέλουμε σημάδι από σένα να δούμε». Κι' εκείνος αποκρίθη και τους είπε «Φυτρα κακή και παράλυτη σημάδι ζητά, και σημάδι δε θαν της δοθεί εξόν το σημάδι του Ιωνά του προφήτη. Γιατί όπως έμεινε ο Ιωνάς μέσα στην κοιλιά του μεγαλόψαρου τρεις μέρες και τρεις νύχτες, έτσι θα μείνει ο γιος τ' ανθρώπου μέσα στην καρδιά της γης τρεις μέρες και τρεις νύχτες. Νινευείτες θ' αναστηθούνε στον καιρό της κρίσης με τη φύτρα αυτή και θαν την καταδικάσουν, τι μετανιώσανε με το κήρυγμα του Ιωνά, και να πιο πολύ από Ιωνά εδώ· βασίλισσα του νότου θα σηκωθεί στον καιρό της κρίσης με τη

» φύτρα αυτή και θαν την καταδικάσει, γιατί ήρθε
» από τα πέρατα της γης ν' ακούσει τη σοφία
» του Σολομώντα, και να πιο πολύ από Σολομώντα
» εδώ. Και σα βγει τ' ακάθαρτο το πνέμα από τον
» άνθρωπο, διαβαίνει ξερότοπους ζητώντας να ξε-
» κουραστεί και δε βρίσκει. Τότες λέει Σπίτι μου
» θα γυρίσω απ' όπου βγήκα. Κι' έρχεται και το
» βρίσκει πούχει σκόλη, σαρωμένο και συγυρισμένο.
» Τότες πάει και παίρνει μαζί του εφτά άλλα πνέ-
» ματα χειρότερα του, και μπαίνουνε και κατοικούν
» εκεί, και γίνονται τ' ανθρώπου εκείνου τα στερνά
» χειρότερα από την αρχή· έτσι θα πάθει κι' η φύ-
» τρα αυτή η κακή».

81. Ενώ ακόμα μιλούσε στα πλήθη, να η μη-
τέρα του και τ' αδέρφια του έστεκαν όξω και ζη-
τούσανε ναν του μιλήσουν. Κι' αυτός απάντησε σ'
εκείνον που του τόλεγε κι' είπε «Πια 'ναι η μη-
» τέρα μου και πιοι 'ναι οι αδερφοί μου;» Κι'
άπλωσε το χέρι του στους μαθητάδες του απά-
νου κι' είπε «Νά η μητέρα μου και τ' αδέρφια
» μου· γιατί όποιος κάνει το θέλημα του πατέρα
» μου πούναι στα ουράνια, αυτός αδερφός μου κι'
» αδερφή 'ναι και μητέρα».

[13] 82. Εκείνη την ημέρα βγήκε από το σπίτι ο
Ιησούς και κάθουνταν κοντά στη λίμνη, και μα-
ζεύτηκαν κοντά του πλήθη πολλά, τόσο που μπήκε
σε καράβι και καθότανε, και το πλήθος έστεκε
όλο στην ακρογιαλιά. Και τους μίλησε πολλά με
παραβολές κι' είπε «Νά βγήκε ο σπάρτης να σπεί-
» ρει. Και καθώς έσπαιρνε, άλλα πέσανε σιμά στο
» δρόμο, κι' ήρθαν τα πουλιά και τάφαγαν. Κι' άλλα
» έπεσαν απάνου σε πετρότοπους όπου δεν είχε χώ-
» μα πολύ, κι' αμέσως βγήκανε με το να μην είχε
» βάθος γης, και σα βγήκε ο ήλιος κάηκαν, κι'
» όντας δίχως ρίζα ξεράθηκαν. Κι' άλλα πέσανε
» στ' αγκάθια απάνου, και μεγάλωσαν τ' αγκάθια
» και τα συνεπνίξανε. Κι' άλλα πέσανε στο χώμα
» το καλό, κι' έδιναν καρπό, άλλο εκατό κι' άλλο
» εξήντα κι' άλλο τριάντα. Όποιος έχει αυτιά, ας
» ακούει».

83. Και πήγαν οι μαθητάδες [του] και τού-
πανε «Γιατί τους μιλάς με παραβολές;» Κι' εκείνος
αποκρίθη και τους είπε πως «Εσάς σας δόθηκε να
» μάθετε τα μυστικά της βασιλείας των ουρανών,
» μα σ' εκείνους δε δόθηκε. Γιατί σ' όπιοι έχει
» θα δοθεί και περισσέψει· κι' όποιος δεν έχει θαν
» του πάρουν κι' ό,τι έχει. Για τούτο τους μιλώ με
» παραβολές, γιατί βλέποντας δε βλέπουν, κι' ακών-
» τας δεν ακούνε μήτε νιώθουν. Και τους γίνεται
» η προφητεία του Ησαΐα, που λέει *Με την ακουή*
» *θ' ακούστε και δε θα νιώστε, και βλέποντας θα*
» *βλέψτε και δε θα δείτε· γιατί χόντρηνε τούτου του*
» *λαού η καρδιά, και με τ' αυτιά βαριάκουσαν· και*
» *τα μάτια τους σφάλησαν, μην τυχόνε δούνε με τα*
» *μάτια κι' αγρικήσουν με τ' αυτιά και με την καρ-*
» *διά τους νιώσουν, και γυρίσουνε και τους γιατρέ-*
» *ψω* . Όμως εσάς καλότυχτα τα μάτια γιατί βλέ-
» πουν, και τ' αυτιά σας γιατί ακούν τι αληθινά
» σας λέω, πως πολλοί προφήτες κι' άγιοι αποθύμη-
» σαν να δουν τα όσα βλέπετε και δεν είδαν, και ν'
» ακούσουν όσα ακούτε και δεν άκουσαν.

84. » Εσείς λοιπόν ακούστε την παραβολή του
» σπάρτη. Καθενός π' ακούει της βασιλείας το λόγο
» και δε νιώθει, έρχεται ο Κακός κι' αρπάζει το
» σπαρμένο μέσα στην καρδιά του· αυτός είναι που
» σπάρθηκε σιμά στο δρόμο. Κι' ο σπαρμένος στους
» πετρώτοπους, αυτός είναι π' ακούει το λόγο και που
» ευτύς μετά χαράς τότε δέχεται, μα δεν έχει ρίζα
» μέσα του, μόνη είναι πρόσκαιρος, και μόλις τύχει
» από το λόγο συφορά ή καταδρομή, ευτύς σκουν-
» τάφτει. Κι' ο σπαρμένος [μέσα] στ' αγκάθια,
» αυτός είναι π' ακούει το λόγο, κι' η συλλογή του
» κόσμου κι' η απάτη του πλούτου συνεπνίγει το
» λόγο και γίνεται άκαρπος. Κι' ο σπαρμένος στο
» καλό το χώμα απάνου, αυτός είναι π' ακούει το
» λόγο και που νιώθει, που δα καρποφορά και κάνει
» άλλος εκατό κι' άλλος εξήντα κι' άλλος τριάντα».

85. Και μια άλλη ακόμα παραβολή τους είπε
λέγοντας «Έμιασε η βασιλεία των ουρανών σαν
» άνθρωπος πούσπειρε καλό σπόρο στο χωράφι του.
» Κι' ενώ κοιμούνταν οι άνθρωποι, ήρθε ο εχτρός του
» κι' έσπειρε κατόπι ανάμεσα στο στάρι ήρες κι'
» έφυγε. Κι' ότα βλάστησε το χόρτο κι' έκανε καρ-
» πό, τότες φάνηκαν κι' οι ήρες. Και παν του νοικο-
» κύρη οι σκλάβοι και του λεν Αφέντη, δεν έσπειρες
» καλό σπόρο στο χωράφι σου; πώς λοιπόν έχει ήρες;
» Κι' εκείνος τους είπε Εχτρός άνθρωπος τόκανε αυ-
» τό. Κι' εκείνοι του λένε Θέλεις λοιπόν να πάμε και
» ναν τις μαζέψουμε; Κι' εκείνος λέει Όχι, μήπως
» μαζεύοντας τις ήρες ξερριζώστε μαζί τους το στά-
» ρι. Αφίστε τα μαζί να μεγαλώσουν και τα διο ως
» στο θέρο· και τον καιρό του θέρου θα πω στους θε-
» ριστάδες Μαζέψτε πρώτα τις ήρες και δέστε τες
» δεμάτια ναν τις κάψουμε, και τα στάρι συνάξτε το
» στην αποθήκη μου».

86. Και μια άλλη ακόμα παραβολή τους είπε λέ-
γοντας «Μιάζει η βασιλεία των ουρανών σπυρί σινά-
» πι που το πήρε κι' έσπειρε ένας άνθρωπος στο χω-
» ράφι του· πούναι πιο μικρός απ' όλους τους σπό-
» ρους, μα σα μεγαλώσει, ξεπερνά τα χόρτα και γί-
» νεται δέντρο, τόσο που παν τα πετούμενα τ' ουρανού
» και φωλιάζουνε στα κλαδιά του».

87. Άλλη παραβολή τους είπε «Μιάζει η βασι-
» λεία τ' ουρανού προζύμι, που το πήρε μια γυναίκα
» κι' έχωσε μέσα σε τρία σάτα στάρι, όσο που ανέ-
» βηκε όλο».

Όλα αυτά τα μίλησε ο Ιησούς με παραβολές στα
πλήθη, και χωρίς παραβολή δεν τους μιλούσε τίπο-
τα, για ν' αληθέψει το ειπωμένο μέσο του Προφήτη,
που λέει *Θ' ανοίξω με παραβολές το στόμα μου, θα
βγάλω τα κρυμένα απ' ότα θεμελιώθη ο κόσμος.*

88. Τότες άφισε τα πλήθη κι' ήρθε σπίτι. Και
πήγαν οι μαθητάδες του και τούπαν «Ξήγησέ μας
» την παραβολή με τις ήρες του χωραφιού». Κι'
εκείνος αποκρίθη κι' είπε «Ο σπάρτης του καλού
» του σπόρου είναι ο γιος τ' ανθρώπου, και το χω-
» ράφι ο κόσμος· κι' ο καλός ο σπόρος, αυτοί 'ναι οι
» γιοι της βασιλείας, κ' οι ήρες οι γιοι 'ναι του Κα-
» κού, κι' ο εχτρός — εκείνος που τις έσπειρε — είναι

» ο Διάβολος, κι' ο θέρος το τέλος του κόσμου είναι,
» κι' οι θεριστάδες άγγελοι. Όπως λοιπόν μαζεύουνε
» τις ήρες και τις καίνε στη φωτιά, έτσι θα γίνει στο
» τέλος του κόσμου· θα στείλει ο γιος τ' ανθρώπου τους
» αγγέλους του, και θα μαζέψουν από τη βασιλεία του
» όλους τους πειρασμούς κι' εργάτες της ανομίας και
» θαν τους ρήξουνε στο καμίνι της φωτιάς· εκεί θα
» 'ναι το κλάψε και το τρίζε των δοντιών. 89. Τότες
» οι ενάρετοι θα λάμπουν σαν τον ήλιο μέσα στη
» βασιλεία του πατέρα τους. Όποιος έχει αυτιά ας
» ακούει.

» Μιάζει η βασιλεία των ουρανών θησαυρό θα-
» μένο μέσα στο χωράφι, που τότε βρήκε ένας άνθρω-
» πος και τον έθαψε, κι' από τη χαρά του πηγαίνει
» και πουλά τα όσα έχει κι' αγοράζει το χωράφι
» εκείνο.

90.» Πάλι μιιάζει η βασιλεία των ουρανών έμπορο
» που ζητά καλά μαργαριτάρια· και σα βρήκε ένα
» πολύτιμο μαργαριτάρι, πήγε και πούλησε όλα όσα
» είχε και τ' αγόρασε.

91. » Πάλι μιιάζει η βασιλεία των ουρανών με
» δίχτυ σηρτικό, που ρήξανε στη θάλασσα και μά-
» ζεψε κάθε λογής· π' ότα γιόμισε, τ' ανεβάσανε
» στο περιγιάλι, κι' έκατσαν και διάλεξαν τα καλά
» μέσα σε καλάθια, και τ' άσκημα τα πετάξανε όξω.
» Έτσι θα γίνει στο τέλος του κόσμου· θα βγουν οι
» αγγέλοι και θα χωρίσουν τους κακούς μέσα από
» τους ενάρετους και θαν τους πετάξουνε στο καμίνι
» της φωτιάς· εκεί θα 'ναι το κλάψε και το τρίζε
» των δοντιών. Τα νιώσατε όλα αυτά;» Του λένε
« Ναι». Κι' αυτός τους λέει «Γι' αυτό όποιος δια-
» βασμένος θητεύτηκε τη βασιλεία των ουρανών,
» μιιάζει νοικοκύρη που βγάξει από το θησαυρό του
» καινούρια και παλιά».

92. Και συνέβηκε, σαν τέλιωσε ο Ιησούς τις πα-
ραβολές αυτές, μίσεψε από κει. Και πήγε στην
πατρίδα του και τους δίδασκε μέσα στο συναγωγή
τους, τόσο που σάστιζαν και λέγανε «Από πού σ'
» αυτόν αυτή η σοφία και τα θάματα; Αυτός δεν
» είναι του τεχνίτη ο γιος; Δεν τη λεν τη μητέρα
» του Μαριάμ και τους αδερφούς του Ιάκωβο κι'
» Ιωσήφ και Σίμωνα κι' Ιούδα; Κι' οι αδερφές του
» δεν είναι όλες μαζί μας; Από πού λοιπόν αυτός
» όλα αυτά;» Κι' αγαναχτούσανε μαζί του. Κι' ο
Ιησούς τους είπε «Ατίμητος προφήτης δεν υπάρ-
» χει εξόνε στην πατρίδα και στο σπίτι του». Και
δεν έκανε εκεί θάματα πολλά από την απιστία
τους.

93. Εκείνον τον καιρό άκουσε ο Ηρώδης ο τέ- [14]
τραρχος τη φήμη του Ιησού κι' είπε στους ανθρώ-
πους του «Αυτός είναι ο Ιωάνης ο βαπτιστής. Ανα-
» στήθηκε από τους νεκρούς, και για τούτο του δου-
» λεύουν τα θάματα». Γιατί τότες ο Ηρώδης σύλ-
λαβε τον Ιωάνη, και τον έδεσε κι' έβαλε φυλακή,
αφορμή η Ηρωδιάδα η γυναίκα του Φιλίππου τ'
αδερφού του. Γιατί ο Ιωάνης τούλεγε «Σου 'ναι
» αμποδισμένο ναν την έχεις». Και θέλοντας ναν
τόνε θανατώσει, φοβήθη το λαό γιατί τον είχαν σαν
προφήτη. Και σαν ήρθαν του Ηρώδη τα γεννέθλια,

χόρεψε στη μέση η κόρη της Ηρωδιάδας, και του Ηρώδη τ' άρεσε· για τούτο της έταξε μ' όρκο να της δώσει ό,τι ζητήσει. Κι' εκείνη οδηγημένη από τη μάννα της «Δώσε μου» είπε «εδώ σε δίσκο απά-» νου την κεφαλή του Ιωάνη του βαπτιστή». Κι' αν και λυπήθη ο βασιλέας, όμως για τους όρκους και τους προσκαλεσμένους πρόσταξε να δοθεί, κι' έστειλε κι' έκοψε τον Ιωάνη μέσα στη φυλακή. Κι' έφεραν τα κεφάλι του σε δίσκο απάνου και τόδωκαν της κόρης, και το πήγε της μητέρας της. Κι' ήρθαν οι μαθητάδες του και πήρανε το λείψανο και τόθαψαν, και πήγαν και το μήνησαν του Ιησού.

94. Και σαν τ' άκουσε ο Ιησούς, έφυγε από κει με καράβι σε μέρος έρημο ξεχωριστά. Κι' όταν τ' άκουσαν τα πλήθη, τον ακολουθήσανε από τις χώρες περπατώντας.

Και βγαίνοντας είδε πλήθος πολύ, και τους σπλαχνίστηκε και γιάτρεψε τους αρρώστους τους.

95. Κι' αφού βράδιασε, ήρθαν κι' είπαν οι μαθητάδες » Το μέρος έρημο κι' η ώρα πια πέρασε· σκόλασε » τα πλήθη για να πάνε στα χωριά και ν' αγορά- » σουν τι να φάνε». Κι' ο Ιησούς τους είπε «Περιτ- » τό να πάνε· δώστε τους εσείς να φαν». Κι' εκείνοι του λεν «Εδώ δεν έχουμε άλλο από πέντε ψωμιά » και διο ψάρια». Κι' εκείνος είπε «Φέρτε τα σ' » εμένα εδώ». Κι' αφού πρόσταξε τα πλήθη να καθίσουν κάτου στα χορτάρια, πήρε τα πέντε τα ψωμιά και τα διο τα ψάρια, και κοιτάζοντας ψηλά στον ουρανό τα βλόγησε, και κόβοντας κομάτια έδωκε στους μαθητάδες τα ψωμιά, κι' οι μαθητάδες στα πλήθη. Κι' έφαγαν όλοι και χορτάσανε, και πήραν ό,τι κομάτια περισσέψανε, δώδεκα κοφίνια γιομάτα. Κι' είταν όσοι τρώγανε ψυχές ως πέντε χιλιάδες χώρια γυναίκες και παιδιά.

96. Κι' αμέσως έκανε τους μαθητάδες του να μπου네 σε καράβι και να προχωρήσουν πριν αντίπερα ως που να σκολάσει τα πλήθη. Κι' αφού σκόλασε τα πλήθη, ανέβη το βουνό ξεχωριστά να προσευχη- θεί. Και σα βράδιασε, είτανε μοναχός του εκεί, και το καράβι βρίσκουνταν πια τώρα στάδια πολλά πέρα από την ξηρά, και τα κύματα το τυραννούσανε γιατί είτανε μπροστά ο άνεμος. Και την τέταρτη νυχτο- φρουρά πήγε κοντά τους περπατώντας απάνου στη λίμνη. Κι' οι μαθητάδες σαν τον είδανε στη λίμνη απάνου που περπάταε, ταραχτήκαν και λέγανε πως « Φάντασμα είναι», κι' από το φόβο φώναξαν. Κι' αμέσως ο Ιησούς τους μίλησε κι' είπε «Θάρρος· εγώ » είμαι, μη φοβάστε». Κι' ο Πέτρος αποκρίθηκε και τούπε «Κύριε, αν είσαι εσύ, πρόσταξε με ναρθώ » κοντά σου απάνου στο νερό». Κι' εκείνος είπε «Έ- » λα». Και κατέβηκε από το καράβι ο Πέτρος, και περπάτησε απάνου στο νερό και πήγε στον Ιησού· μα βλέποντας δυνατό τον άνεμο φοβήθηκε, κι' άμ' άρχισε να βουλιάζει φώναξε κι' είπε «Κύριε, γλύ- » τωσέ με». Κι' ο Ιησούς αμέσως άπλωσε το χέρι και τον έπιασε, και του λέει «Λιγόπιστε, τι δεί- » λιασες;» Και σαν ανεβήκανε στο καράβι, κό- πηκε ο άνεμος. Κι' οι μέσα στο καράβι τον προσ- κυνήσανε λέγοντας «Αληθινά γιος είσαι του Θεού».

97. Και περνώντας [τη λίμνη] πήγαν κι' αράξανε στη Γεννησασών. Κι' όταν τον αναγνώρισαν οι άνθρωποι του τόπου εκείνου, στείλανε σ' όλα εκείνα τα περίχωρα και του φέρανε όλους τους αρρωστημένους, και [τον] παρακαλούσανε ν' αγγίξουν μοναχά την άκρη του ρούχου του, κι' όσοι αγγίξανε γλυτώσανε.

98. Τότες πάνε στον Ιησού από τα Ιεροσόλυμα [15] Φαρισαίοι και διαβασμένοι και λένε «Γιατί οι μαθη-»
» τάδες σου παραβαίνουν τα πατροπαράδοτα; Γιατί
» όταν τρων ψωμί, δε νίβουνε τα χέρια». Κι' εκείνος αποκρίθη και τους είπε «Γιατί κι' εσείς παρα-»
» βαίνετε την εντολή του Θεού για τα πατροπαρά-»
» δοτά σας; Γιατί ο Θεός είπε *Τίμα τον πατέρα και*
» *τη μητέρα κι' Όπιος κακολογά πατέρα ή μητέρα*
» *να θανατώνεται* . Εσείς όμως λέτε *Όπιος πει του*
» *πατέρα ή της μητέρας Χάρισμα ό,τι σου χρωστώ,*
» *ας μην τιμά τον πατέρα του* . Κι' ακυρώσατε το
» λόγο του Θεού για τα πατροπαράδοτά σας. Υποκρι-»
» τάδες, καλά για σας προφήτεψε ο Ησαΐας, που
» λέει *Ο λαός αυτός με τα χείλη με τιμά, μα η*
» *καρδιά τους βρίσκεται μακριά από μένα. Και*
» *ψεύτικα με προσκυνούν, που οι διδαχές τους που*
» *διδάσκουν ανθρώπων είναι παραγγέλματα*» . Κι' έκραξε το λαό και τους είπε «Ακούτε και μάθετε.
» Δεν ακαθαρτεί τον άνθρωπο ό,τι πάει στο στόμα
» μέσα· μόνη ό,τι βγαίνει από το στόμα, εκείνο
» ακαθαρτεί τον άνθρωπο».

Τότες παν οι μαθητάδες του και του λεν «Ξέρεις
» πως οι Φαρισαίοι ακούσανε το λόγο κι' αγανάχτη-»
» σαν;» Κι' εκείνος αποκρίθη κι' είπε «Κάθε φυτιά
» που δε φύτεψε ο πατέρας μου ο ουράνιος θα ξερρι-»
» ζωθεί. Αφίστε τους, τυφλοί 'ναι οδηγοί· και τυφ-»
» λός αν οδηγάει τυφλό, κι' οι διο θα πέσουνε σε
» λάκκο». Και τ' αποκρίθη ο Πέτρος κι' είπε «Ξήγησε
» μας την παραβολή». Κι' εκείνος είπε «Είστε κι'
» εσείς ακόμα δίχως νου; Δε νιώθετε πως στο στό-»
» μα μέσα ό,τι πάει, κατεβαίνει στην κοιλιά κι' όξω
» βγαίνει σε κοπρώνα; Μα όσα βγαίνουν απ' το στό-»
» μα, από την καρδιά κινούν κι' εκείνα ακαθαρούν
» τον άνθρωπο. Γιατί από την καρδιά κινούνε στο-»
» χασμοί κακοί, φόνοι, μοιχείες, πορνιές, κλεψιές,
» ψευτομαρτυρίες, ασέβειες. Αυτά 'ναι όσα ακαθαρ-»
» τούν τον άνθρωπο· το να φας όμως μ' άνιφτα τα
» χέρια δεν ακαθαρτεί τον άνθρωπο».

99. Και βγαίνοντας από κει ο Ιησούς μίσηψε στα μέρη της Τύρος και Σιδώνας. Και να γυναίκα Χαναναία βγήκε από κείνα τα σύνορα και φώναζε λέγοντας «Σπλαχνίσου με, Κύριε, γιε του Δαυείδ· η
» κόρη μου δαιμονίζεται φριχτά». Κι' εκείνος δεν της αποκρίθη λέξη. Και πήγαν οι μαθητάδες του κοντά και τον παρακαλούσανε λέγοντας «Στείλε
» την, γιατί φωνάζει πίσω μας». Κι' εκείνος αποκρίθη κι' είπε «Δε στάλθηκα παρά στα πρόβατα τα
» χαμένα του γένους του Ισραήλ». Κι' εκείνη πήγε και τον προσκυνούσε λέγοντας «Κύριε, βόηθα με». Κι' εκείνος αποκρίθη κι' είπε «Σωστό δεν είναι το να
» πάρεις το ψωμί των παιδιών και ναν το ρήξεις
» στα σκυλιά». Κι' αυτή είπε «Ναι, Κύριε, και τα
» σκυλιά τρων από τα ψίχουλα που πέφτουν από το
» τραπέζι των νοικοκυρέων τους». Τότες απάντησε

ο Ιησούς και της είπε «Ω γυναίκα, μεγάλη σου
» η πίστη· ας σου γίνει έτσι που θέλεις». Και για-
τρεύτηκε η κόρη της από κείνη την ώρα.

100. Και μισεύοντας από κει ο Ιησούς ήρθε
σιμά στη λίμνη της Γαλιλαίας. Κι' ανέβηκε το
βουνό και κάθονταν εκεί. Κι' ήρθαν και τον ηύραν
πολλά πλήθη έχοντας μαζί τους κουτσούς, κουλ-
λούς, τυφλούς, κουφούς, κι' άλλους πολλούς, και
τους έρρηξαν κοντά στα πόδια του, και τους για-
τρεψε, τόσο π' απόρησαν τα πλήθη· βλέποντας κου-
φούς π' ακούγανε, κουλλούς γερούς, και κουτσούς
που περπατούσαν, και τυφλούς που βλέπανε, και
δόξασαν το Θεό του Ισραήλ. Κι' ο Ιησούς φώναξε
τους μαθητάδες του κι' είπε «Σπλαχνίζομαι το
» λαό, γιατί τρεις μέρες δε σαλεύουν από δω κοντά
» μου και δεν έχουν τι να φαν και δε θέλω να
» τους στείλω νηστικούς, μήπως λιώσουνε στο δρό-
» μο». Και του λεν οι μαθητάδες «Πού βρήκαμε
» στην ερημιά τόσα ψωμιά που να χορτάσουν
» τόσο πλήθος;» Κι' ο Ιησούς τους λέει «Πόσα
» ψωμιά έχετε;» Κι' εκείνοι είπαν «Εφτά, και
» λίγα ψαράκια». Και πρόσταξε το πλήθος να
καθήσουν κατά γης, και πήρε τα εφτά ψωμιά και
τα ψάρια, κι' αφού δοξολόγησε, έκοψε κομάτια κι'
έδινε στους μαθητάδες, κι' οι μαθητάδες στα πλή-
θη. Και φάγανε όλοι και χορτάσανε, και πήραν
ό,τι κομάτια περίσσεψαν, εφτά καλάθια γιομάτα.
Κι' είχαν όσοι τρώγανε ως τέσσερεις χιλιάδες ψυχές
χώρια γυναίκες και παιδιά.

101. Κι' αφού σκόλασε τα πλήθη, μπήκε στο
[16] καράβι και πήγε στα σύνορα του Μαγαδάν. Κι'
ήρθαν οι Φαρισαίοι κι' οι Σαδδουκαίοι, και δοκιμά-
ζοντάς τον τον παρακαλούσανε να τους δείξει ση-
μάδι από τον ουρανό. Κι' εκείνος αποκρίθη και τους
είπε «[Σα βραδιάζει λέτε Καλοσύνη γιατί κοκκινί-
» ζει ο ουρανός· και το πρωί Σήμερα κακοκαιριά
» γιατί χαράζει ο ουρανός θολός. Υποκριτάδες, τ'
» ουρανού το πρόσωπο ξέρετε να κρίνετε, και τα
» σημάδια των καιρών δε μπορείτε;] Φύτρα κακή
» και παράλυτη σημάδι γυρεύει, και σημάδι δε
» θαν της δοθεί εξόν το σημάδι του Ιωνά». Και
παραιτώντας τους έφυγε.

Και σαν ήρθαν οι μαθητάδες αντίπερα, είχαν
ξεχάσει να πάρουν ψωμιά. Κι' ο Ιησούς τους είπε
«Κοιτάτε και προσέχετε από το ζυμάρι των Φα-
» ρισαίων και Σαδδουκαίων». Κι' εκείνοι συλλο-
γιούνταν μέσα τους και λέγανε «Γιατί δεν πήραμε
» ψωμιά». Κι' ο Ιησούς κατάλαβε κι' είπε «Τι συλ-
» λογίστε μέσα σας, λιγόπιστοι, πως δεν έχετε
» ψωμιά; Δε νογάτε ακόμα, μήτε θυμάστε τα πέν-
» τε ψωμιά των πέντε χιλιάδων και πόσα κοφίνια
» πήρατε, μήτε τα εφτά ψωμιά των τέσσερων χι-
» λιάδων και πόσα καλάθια πήρατε; Πώς δε νο-
» γάτε πως για ψωμιά δε σας είπα Και προσέχετε
» από το ζυμάρι των Φαρισαίων και Σαδδουκαίων;»
Τότες ένιωσαν πως δεν είπε να προσέχουν από το
ζυμάρι των ψωμιών, παρά από τη διδαχή των
Σαδδουκαίων και Φαρισαίων.

102. Και σαν ήρθε ο Ιησούς στα μέρη της
Καισαρείας του Φιλίππου, ρωτούσε τους μαθητάδες

του κι' έλεγε «Πιος λεν πως είναι ο γιος τ' ανθρώ-
» που;» Κι' εκείνοι είπαν «Άλλοι πως ο Ιωάννης
» ο βαπτιστής, κι' άλλοι ο Ηλίας, κι' άλλοι ο Ιε-
» ρεμίας ή ένας από τους προφήτες». Τους λέει «Κι'
» εσείς πιος λέτε πως είμαι;» Κι' αποκρίθη ο Σί-
» μωνας ο Πέτρος κι' είπε «Εσύ 'σαι ο Χριστός, ο
» γιος του Θεού που ζει». Κι' ο Ιησούς αποκρίθηκε
και τούπε «Μακαρισμένος είσαι, Σίμωνα γιε του
» Ιωνά, γιατί σάρκα κι' αίμα δε σ' το φανέρωσε,
» μόνε ο πατέρας μου στα ουράνια. Όμως σου λέω
» κι' εγώ πως εσύ 'σαι Πέτρος, κι' απάνου στην
» πέτρα αυτή θα χτίσω την εκκλησιά μου και
» πόρτες Άιδη δε θαν την καταπονέσουν. Θα σου
» δώκω τα κλειδιά της βασιλείας των ουρανών, κι'
» ό,τι δέσεις στη γη θα μείνει δεμένο στα ουράνια,
» κι' ό,τι λύσεις στη γη θα μείνει λυμένο στα ου-
» ράνια». Τότες πρόσταξε τους μαθητάδες κανενός
να μην το πουν πως αυτός είναι ο Χριστός.

103. Από τότες άρχισε ο Ιησούς να ξηγά στους
μαθητάδες του πως πρέπει να μισέψει στα Ιεροσό-
λυμα και πολλά να πάθει από τους δημογερόντους
και πρωτοπαπάδες και διαβασμένους, και να θανα-
τωθεί και την τρίτη μέρα ν' αναστηθεί. Και τον
πήρε ο Πέτρος και του λέει μαλώνοντάς τον «Θεός
» φυλάξει. Κύριε· μακριά από σένα αυτό το πά-
» θημα». Κι' εκείνος γύρισε κι' είπε του Πέτρου
» Πήγαινε πίσω μου, Σατανά· πειρασμός μου είσαι,
» γιατί δε συλλογιέσαι το Θεό, μόνε τους ανθρώ-
» πους». Τότες είπε ο Ιησούς στους μαθητάδες του
Αν κανείς θέλει νάρθει πίσω μου, ας απαρνηθεί
» τον εαυτό του. κι' ας σηκώσει το σταυρό του κι'
» ας μ' ακολουθά. Γιατί όποιος θέλει να γλυτώσει
» τη ζωή του, θαν τη χάσει· μα όποιος για μένα
» χάσει τη ζωή του, θαν τη βρει. Γιατί τι τ' όφελος
» στον άνθρωπο, αν κερδίσει ολόκληρο τον κόσμο,
» μα τη ζωή του τη ζημιωθεί; ή τι θα δώσει άν-
» θρωπος αντάλλαγμα της ζωής του; Γιατί 'ναι
» νάρθει ο γιος τ' ανθρώπου μέσα στη δόξα του
» πατέρα του μαζί με τους αγγέλους του, και τότες
» θα πλερώσει τον καθένα κατά το κάμωμά του.

» 104. Αληθινά σας λέω, πως στέκουν εδώ μερικοί
» που δε θα δοκιμάσουνε θάνατο ως που να δουν
» το γιο τ' ανθρώπου νάρχεται μέσα στη βασιλεία
» του».

[17]» Κι' έξη μέρες κατόπι παίρνει ο Ιησούς τον Πέτρο
και τον Ιάκωβο και τον Ιωάνη τον αδερφό του
και τους ανεβάζει σε βουνό ψηλό ξεχωριστά. Και
μεταμορφώθηκε μπροστά τους, κι' έλαμψε το πρό-
σωπό του σαν τον ήλιο, και τα φορέματά του γίνανε
άσπρα σαν το φως. Και να τους φανερώθηκε ο Μωυ-
σής κι' ο Ηλίας που μιλούσανε μαζί του. Κι' απο-
κρίθη ο Πέτρος κι' είπε του Ιησού «Κύριε, καλά
» 'ναι εδώ να μείνουμε· α θες, εδώ θα στήσω τρεις
» καλύβες, μια για σένα, και του Μωυσή μια, και
» μια για τον Ηλία». Ενώ μιλούσε ακόμα, να
σύννεφο φωτεινό τους σκέπασε, και να φωνή από το
σύννεφο κι' έλεγε «Αυτός είναι ο γιος μου ο αγα-
» πητός πούχει την καλή μου γνώμη. Ακούτε τον». Κι' όταν την άκουσαν οι μαθητάδες, έπεσαν τα πίσ-
τομα και φοβηθήκανε υπερβολικά. Κι' ο Ιησούς
πήγε κοντά τους και τους άγγιξε κι' είπε «Σηκω-

» θεείτε και μη φοβάστε». Και σήκωσαν τα μάτια τους και δεν είδανε κανέναν παρά τον Ιησού.

105. Κι' ενώ κατέβαιναν το βουνό, τους πρόσταξε ο Ιησούς κι' είπε «Κανενός μην πείτε το ἴδωμα ως » που να σηκωθεί από τους νεκρούς ο γιος τ' ανθρώ- » που». Κι' οι μαθητάδες του τότε ρώτησαν κι' εί- παν «Τι λοιπόν λεν οι διαβασμένοι πως ο Ηλίας » πρώτα ανάγκη ναρθεί;» Κι' εκείνος αποκρίθη κι' είπε «Ναι ο Ηλίας έρχεται και θα ξαναδιορθώσει τα » πάντα· όμως σας λέω πως ήρθε κι' όλας ο Ηλίας » και δεν τον αναγνώρισαν, παρά τούκαναν όσα θέλη- » σαν· το ίδιο 'ναι απ' αυτούς να πάθει κι' ο γιος » τ' ανθρώπου». Τότ' ένιωσαν οι μαθητάδες πως για τον Ιωάνη το βαπτιστή τους είπε.

106. Και σαν πήγανε στο πλήθος, ήρθε ένας άν- θρωπος που γονάτισε μπροστά του κι' είπε «Κύριε, » σπλαχνίσου το γιο μου, γιατί σεληνιάζεται κι' είναι » ελεεινός· τι συχνά πέφτει στη φωτιά και συχνά στο » νερό. Και τον πήγα στους μαθητάδες σου και δεν » κατόρθωσαν να τον γιαντρέψουν». Κι' ο Ιησούς αποκρίθη κι' είπε «Ω γενεά άπιστη και στρεβλή, » ως πότε θα μένω μαζί σας; ως πότε θα σας υπο- » φέρνω; Φέρτε τον εδώ σ' εμένα». Και το πρόσταξε ο Ιησούς, και βγήκε από μέσα του το δαιμόνιο, και γιαντρεύτηκε από κείνηνη την ώρα το παιδί. Τό- τες πήγανε στον Ιησού χώρια οι μαθητάδες κι' είπαν « Γιατί εμείς δεν κατορθώσαμε να τον βγάλουμε;» Κι' αυτός τους λέει «Από τη μικροπιστία σας· γιατί » αληθινά σας λέω, αν έχετε πίστη ίσα με σπυρί σι- » νάπι, θα πείτε εκείνου εκεί του βουνού· Μετατο- » πίσου από δω εκεί, και θα μετατοπιστεί, και τί- » ποτα δε θα σας βγει ακατόρθωτο».

107. Κι' ενώ γύριζαν τη Γαλιλαία, τους είπε ο Ιησούς «Ο γιος τ' ανθρώπου είναι να παραδοθεί σε » χέρια ανθρώπων, και θα τον θανατώσουν και την » τρίτη μέρα θ' αναστηθεί». Και λυπηθήκανε υπερ- βολικά.

108. Κι' όταν ήρθανε στην Καφαρναούμ πήγαν οι εισπράχτορες των δίδραχμων στον Πέτρο κι' είπαν « Ο δάσκαλός σας δε δίνει τα δίδραχμα;» Λέει « Ναι». Κι' άμα πήγε [ο Πέτρος] σπίτι, τον πρό- λαβε ο Ιησούς κι' είπε «Τι νομίζεις, Σίμωνα; Οι » βασιλιάδες της γης από πióνε παίρνουνε φόρους ή » δoσίματα; από τους γιους τους ή τους ξένους;» Κι' όταν είπε «Από τους ξένους», τούπε ο Ιησούς » Λοιπόν θα πει είναι απαλλαγμένοι οι γιοι. Για να » μην τους πειράξουμε όμως, πήγαινε στο γιαλό και » ρήξε αγκύστρι, και το πρώτο ψάρι π' ανεβεί πάρ' το » κι' άνοιξέ του το στόμα και θα βρεις στατήρα· πάρε » τον και δώσ' τους τον για μένα και για σένα».

[18] 109. Εκείνη την ώρα πήγαν οι μαθητάδες στον Ιησού και λεν «Πιος τάχα να 'ναι μεγαλύτερος στη » βασιλεία των ουρανών;» Και κρίζοντας ένα παι- δάκι τόστησε στη μέση τους κι' είπε «Αληθινά σας » λέω, α δεν αλλάξετε και δε γίνετε σαν τα παιδάκια, » αδύνατο να μπείτε στη βασιλεία των ουρανών. Ό- » πιος λοιπόν χαμηλωθεί σαν το παιδάκι ετούτο, » εκείνος είναι ο μεγαλύτερος στη βασιλεία των ουρα- » νών. Κι' όποιος δεχτεί τέτιο παιδάκι στ' όνομά

» μου, εμένα δέχεται- κι' όποιος πειράξει κανέναν από
» τους μικρούς αυτούς που με πιστεύουν, του συμφέρ-
» νει ναν του κρεμαστεί μυλόπετρα μεγάλη γύρω στο
» λαιμό και να βουλιάξει μέσα στου γιαλού το πέ-
» λαγο.

110.» Αλίμονο στον κόσμο από τους πειρασμούς.
» Γιατί 'ναι ανάγκη οι πειρασμοί ναρθούν, όμως αλί-
» μονο στον άνθρωπο που κάνει κι' έρχεται ο πειρα-
» σμός. Κι' αν το χέρι σου ή το πόδι σου σου φέρνει
» πειρασμό, κόψ' το και ρήξε το μακριά σου· καλύ-
» τερά σου νάμπεις στη ζωή, κουλός ή κουτσός παρά
» διο χέρια νάχεις ή διο πόδια και να σε ρήξουνε στη
» φωτιά την αιώνια. Κι' αν το μάτι σου σου φέρνει
» πειρασμό, βγάλ' το και ρήξε το μακριά σου· καλύ-
» τερά σου μ' ένα μάτι νάμπεις στη ζωή παρά διο
» μάτια νάχεις και να σε ρήξουνε στη γέεννα της
» φωτιάς.

» Κοιτάξτε μήπως αψηφήσετε κανέναν από τους
» μικρούς αυτούς· γιατί σας λέω πως οι άγγελοι
» τους στον ουρανό πάντα θωρούν την όψη του πατέρα
» μου πούναι στα ουράνια. Τι θαρρείτε; Αν τυχόν
» κανένας έχει εκατό πρόβατα κι' ένα τους χαθεί, δεν
» παραιτά τα ενενήντα εννιά τα πρόβατα στα όρη
» και δεν πάει ζητώντας το χαμένο; Κι' αν τυχόν το
» βρει, αληθινά σας λέω, πιο χαίρεται γι' αυτό παρ'
» ό,τι για τα ενενήντα εννιά που δε χαθήκανε.
» Έτσι δεν είναι ο ορισμός του πατέρα μου στα ου-
» ράνια το να χαθεί κανένας από τους μικρούς αυ-
» τούς.

» Κι' α σου φταιξει ο αδερφός σου, σήρε δείξε
» του το φταιξιμό του σαν είστε εσύ κι' εκείνος μονα-
» χοί. Α σ' ακούσει, κέρδισες τον αδερφό σου κι' α δε
» σ' ακούσει, πάρε ακόμα ένα ή διο μαζί σου, που νά-
» χει η κάθε λέξη στήριγμα το στόμα διο μαρτύρων
» ή τριών. Κι' αν τους παρακούσει, ναν το πεις της
» ενορίας· κι' αν και την ενορία παρακούσει, έχει τον
» καθώς τον εθνικό και τον τελώνη. Αληθινά σας
» λέω, όσα δέστε στη γη, θα μείνουνε δεμένα στον
» ουρανό· κι' όσα λύστε στη γη, θα μείνουνε λυμένα
» στον ουρανό. 111. Πάλι αληθινά σας λέω, πως α
» διο σας συμφωνήσουνε στη γη για ό,τι πράμα κι' α
» ζητήσουν, θαν το λάβουν από τον πατέρα μου πού-
» ναι στα ουράνια. Τι όπου 'ναι διο ή τρεις συναγμέ-
» νοι στ' όνομά μου, εκεί 'μαι μεταξύ τους».

Τότες πήγε ο Πέτρος και τούπε «Κύριε, πόσες φο-
» ρές θα μου φταιξει ο αδερφός μου και ναν τονε συ-
» χωρέσω; ως επτά φορές;» Του λέει ο Ιησούς «Δε
» σου λέω ως επτά, μόνε ως εβδομήντα φορές επτά. Για
» τούτο έμιασε η βασιλεία των ουρανών με βασιλέα
» που θέλησε να λογαριαστεί με τους σκλάβους του.
» Και σαν άρχισε να λογαριάζεται, του φέρανε έναν
» που χρωστούσε δέκα χιλιάδες τάλαντα. Και σα δεν
» είχε να πλερώσει, πρόσταξε ο αφέντης του να που-
» ληθεί, κι' ο ίδιος κι' η γυναίκα του και τα παιδιά
» του κι' όλα όσα έχει, και να πλερωθεί. Έπεσε λοι-
» πόν ο σκλάβος και τον προσκυνούσε κι' έλεγε Κάνε
» απομονή μαζί μου και θα σ' τα πλερώσω όλα. Και
» τότε σπλαχνίστηκε του σκλάβου ο αφέντης και τον
» άφισε, και το χρέος του το χάρισε. Κι' άμα βγήκε ο
» σκλάβος, βρήκε σύσκλαβό του που του χρώσταε

» εκατό δηνάρια, και πιάνοντάς τον έσφιγγε τον κι'
» έλεγε Πλέρωσε το ό,τι χρωστάς. Έπεσε λοιπόν ο
» σύσκλαβός του και τον παρακαλούσε κι' έλεγε Κάνε
» απομονή μαζί μου και θα σε πλερώσω. Όμως αυ-
» τός δεν ήθελε, μον πήγε και τον έβαλε στη φυλα-
» κή ως που να πλερώσει ό,τι χρωστούσε. Οι σύσκλα-
» βοι λοιπόν σαν είδαν το τι έγινε, λυπήθηκαν παρα-
» πολύ και πήγαν και μαρτύρησαν τ' αφεντικού τους
» όλα όσα έγιναν. Τότες τον έκραξε ο αφεντικός του
» και του λέει Σκλάβε κακέ, όλο σου εκείνο το χρέος
» σ' το χάρισα αφού με παρακάλεσες· δεν έπρεπε κι'
» εσύ να λυπηθείς το σύσκλαβό σου όπως σε λυπή-
» θηκα κι' εγώ; Και θύμωσε και τον παράδωκε ο
» αφέντης του στους βασανιστάδες ως που να πλε-
» ρώσει ολόκληρο το χρέος. Το ίδιο θα σας κάνει κι'
» ο πατέρας μου ο ουράνιος α δε συχωρέστε ο καθείς
» τον αδερφό του από την καρδιά σας».

112. Και συνέβηκε, όταν τέλιωσε ο Ιησούς αυτά
τα λόγια, μίσεψε από τη Γαλιλαία κι' ήρθε στα σύ-
νορα της Ιουδαίας πέρα από τον Ιορδάνη. Και τον
ακολούθησαν πλήθη πολλά, και τους γιάτρεψε εκεί.

113. Και πήγανε στον Ιησού Φαρισαίοι που δοκι-
μάζοντάς τον έλεγαν «Α μπορεί κανείς να χωρίσει τη
» γυναίκα του με κάθε αφορμή». Κι' εκείνος απο-
κρίθη κι' είπε «Δε διαβάσατε πως ο πλάστης από
» την αρχή αρσενικό και θηλυκό τους έκανε κι' είπε
» *Γι' αυτό θα παραιτήσεται άνθρωπος πατέρα και μη-*
» *τέρα και θα προσκολληθεί στη γυναίκα του, και θα*
» *γίνουν οι δυο μια σάρκα.* Έτσι δεν είναι πια δυο
» παρά μια σάρκα. Ό,τι λοιπόν έσμιξε ο Θεός, ας
» μη χωρίζει άνθρωπος». Του λένε «Τι λοιπόν όρισε
» ο Μωυσής να δώσεις χωρισοχάρτι και ναν τη χω-
» ρίσεις;» Τους λέει πως «Ο Μωυσής σύμφωνα με
» τη σκληροκαρδιά σας σάς άφισε να χωρίστε τις
» γυναίκες σας· όμως από την αρχή δεν έγινε έτσι.
» Και σας λέω, όποιος χωρίσει τη γυναίκα του εξόν
» από λόγο ατιμίας, την κάνει και μοιχεύεται· κι'
» όποιος χωρισμένη παντρευτεί, μοιχεύει». Του λένε
οι μαθητάδες του «Αν έτσι 'ναι τ' ανθρώπου η
» αφορμή με τη γυναίκα, δε συμφέρνει ο γάμος». Κι'
αυτός τους είπε «Όλοι δε νιώθουνε το λόγο, μόνοε
» σ' όσους δόθηκε. Γιατί έχει ευνούχους π' από την
» κοιλιά της μάνας γεννηθήκανε έτσι· κι' έχει ευ-
» νούχους π' από τους ανθρώπους ευνουχήθηκαν κι
» έχει ευνούχους που ενουχήθηκαν οι ίδιοι για τη βα-
» σιλεία των ουραनों. Όποιος μπορεί να νιώσει ας
» νιώσει».

114. Τότες του φέρανε μερικά παιδάκια για ναν
τους βάλει τα χέρια του απάνου και να κάνει παρά-
κληση. Κι' οι μαθητάδες τούς μάλωναν. Κι' ο Ιη-
σούς είπε «Αφίστε τα παιδάκια και μην τ' αμπο-
» δίζετε ναρθούν κοντά μου· γιατί για τέτιους είναι
» η βασιλεία των ουραनों». Κι' αφού τους έβαλε τα
χέρια του απάνου, μίσεψε από κει.

115. Και να ένας σίμωσε και τούπε «Δάσκαλε,
» τι καλό να κάνω για να βρω ζωή παντοτινή;»
Κι' εκείνος τούπε «Τι με ρωτάς το καλό; Ένας είναι
» ο καλός. Όμως α θέλεις να μπεις στη ζωή, φύ-
» λαξε τις εντολές». Του είπε «Πιες;» Κι' ο Ιη-
σούς είπε «Το *Μη σκοτώνεις, μη μοιχεύεις, μην κλέ-*

» βεις, μην ψευτομαρτυράς, τίμα τον πατέρα και τη
» μητέρα, κι' αγάπα το γείτονά σου όπως τον ίδιο
» εσένα». Του λέει ο νέος «Όλα αυτά τα φύλαξα-
» τι μου λείπει ακόμα;» Του λέει ο Ιησούς «Α θες
» να γίνεις τέλειος, σήρε πούλα τα υπάρχοντά σου
» και δώσ' τα στους φτωχούς — και θα λάβεις θησαυρό
» στα ουράνια — κι' έλα ακολούθα με». Κι' ο νέος
όταν άκουσε το λόγο αυτό, έφυγε λυπημένος· γιατί
είχε πλούτη πολλά. Κι' ο Ιησούς είπε στους μα-
θητάδες του «Αληθινά σας λέω, πως πλούσιος δύ-
» σκολα θα μπει στη βασιλεία των ουρανών. Και
» πάλι σας λέω, ευκολώτερα περνά γκαμήλα από
» βελόνας μάτι παρ' ό,τι μπαίνει πλούσιος στη βα-
» σιλεία του Θεού». Κι' όταν τ' άκουσαν οι μαθη-
τάδες, σάστισαν υπερβολικά και λέγανε «Πιος τάχα
» μπορεί να σωθεί;» Κι' ο Ιησούς τους κοίταζε κι
είπε «Με τους ανθρώπους τούτο αδύνατο, μα με το
» Θεό τα πάντα δυνατά».

116. Τότ' αποκρίθηκε ο Πέτρος και τούπε «Να
» εμείς αφήκαμε τα πάντα και σ' ακολουθήσαμε·
» τι άραγε θα λάβουμε;» Κι' ο Ιησούς τους είπε
» Αληθινά σας λέω, πως εσείς που μ' ακολουθή-
» σατε, στον καιρό του ξαναγεννημού όταν καθήσει
» ο γιος τ' ανθρώπου σε λαμπρό του θρόνο, θα καθή-
» στε κι' εσείς σε δώδεκα θρόνους δικάζοντας τις
» δώδεκα φυλές του Ισραήλ. Κι' όποιος αφήκε σπίτι
» ή αδερφούς ή αδερφές ή πατέρα ή μητέρα ή παι-
» διά ή χωράφια για τ' όνομά μου, πολλαπλά θα
» λάβει και θα κληρονομήσει ζωή παντοτινή. 117.
» Και πολλοί θα γίνουν πρώτοι τελευταίοι, και τελευ-
» ταίοι πρώτοι».

[20] » Γιατί μιάζει η βασιλεία των ουρανών μ' άν-
» θρωπο νοικοκύρη που βγήκε ευτύς πρωί να συ-
» φωνήσει εργάτες για τ' αμπέλι του. Κι' αφού
» συφώνησε με τους εργάτες από 'να δηνάρι την
» ημέρα, τους έστειλε στ' αμπέλι του. Και βγαί-
» νοντας κατά τις τρεις η ώρα, είδε άλλους κι' έστε-
» καν αργοί στην αγορά, κι' είπε και σ' εκείνους
» Πηγαίνετε κι' εσείς στ' αμπέλι, κι' ό,τι είναι
» δίκιο θα σας δώσω. Κι' εκείνοι πήγαν. Πάλι
» βγαίνοντας κατά τις έξη και κατά τις εννιά η
» ώρα, έκανε το ίδιο. Και βγαίνοντας κατά τις έν-
» τεκα, ηύρε άλλους κι' έστεκαν, και τους λέει «Τι
» στέκεστε όλη μέρα εδώ χωρίς δουλιά;» Του λεν
» πως Κανείς δε μας συφώνησε. Τους λέει Πηγαίνετε
» κι' εσείς στ' αμπέλι. Κι' άμα βράδιασε λέει ο
» νοικοκύρης τ' αμπελιού στον επιστάτη του. Φώ-
» ναξε τους εργάτες και πλέρωσ' τους το μεροδούλι
» αρχίζοντας από τους τελευταίους ως τους πρώτους
» Και σαν ήρθαν οι κατά τις έντεκα η ώρα, έλαβαν
» από 'να δηνάρι. Και σαν ήρθανε οι πρώτοι, νό-
» μισαν πως θα λάβουν πιο πολύ, κι' έλαβαν κι'
» αυτοί από 'να δηνάρι. Κι' όταν το λάβανε, μουρ-
» μουρίζαν του νοικοκύρη κι' έλεγαν Αυτοί οι στερ-
» νοί μια ώρα έκαναν, κι' ίσους μας τους έκανες, μ'
» εμάς που φορτωθήκαμε το βάρος της ημέρας και
» την κάψα; Κι' εκείνος αποκρίθη ενός τους κι' είπε
» Αδέρφι, δε σ' αδικώ· δε συμφωνήσαμε ένα δηνάρι;
» Πάρε το δικό σου κι' άμε. Θέλω εγώ σ' αυτόν τον
» τελευταίο ναν του δώκω όσο κι' εσένα· δε μπορώ
» ό,τι θέλω να κάνω το δικό μου; ή είναι το μάτι
» σου κακό γιατί 'μαι εγώ καλός; Έτσι θα γε-

» νούν οι τελευταίοι πρώτοι κι οι πρώτοι τελευταίοι».

118. Κι' ενώ 'τανε ν' ανεβεί ο Ιησούς στην Ιερουσαλήμ πήρε τους δώδεκα τους μαθητάδες χωριστά και στο δρόμο τους είπε «Νά αναβαίνουμε στην
» Ιερουσαλήμ κι' ο γιος τ' ανθρώπου θα παραδοθεί
» στους πρωτοπαπάδες και στους διαβασμένους, και
» θαν τον καταδικάσουν, και θαν τον παραδώσουνε
» στους εθνικούς για ναν τόνε μασκαρέψουνε και
» βουρδουλίσουν και σταυρώσουν, και την τρίτη μέρα
» θ' αναστηθεί».

119. Τότες πήγε η μητέρα των γιων του Ζεβεδαίου με τους γιους της που τον προσκυνούσε και του ζήτησε κάτι. Κι' εκείνος της είπε «Τι θέλεις;» Κι' εκείνη είπε «Πες να καθήσουν αυτοί οι διο μου οι
» γιοι ένας δεξιά κι' ένας αριστερά σου μέσα στη βασιλεία σου». Κι' ο Ιησούς αποκρίθη κι' είπε «Δεν
» ξέρετε τι ζητάτε. Μπορείτε να πιείτε το ποτήρι
» πούμαι εγώ να πιω;» Του λένε «Μπορούμε». Τους λέει «Το ποτήρι μου ναι θαν το πιείτε, μα το να
» καθήστε δεξιά ή αριστερά μου δεν είναι στο χέρι
» μου να δώσω εξόνε σ' όσους τ' όρισε ο πατέρας
» μου». Και σαν τ' άκουσαν οι δέκα, αγαναχτήσανε με τους διο αδερφούς. Και κράζοντάς τους ο Ιησούς τους είπε «Ξέρετε πως οι αρχηγοί των εθνικών
» τούς ορίζουν κι' οι μεγάλοι τούς εξουσιάζουν.
» Όμως όχι εσείς το ίδιο· μόνε όποιος θέλει μεγάλος
» σας να γίνει, ας γίνει δούλος σας, κι' όποιος θέλει
» πρώτος σας να γίνει, ας γίνει σκλάβος σας, καθώς
» κι' ο γιος τ' ανθρώπου δεν ήρθε ναν τόνε δουλέψουν,
» μόνε να δουλέψει και να δώκει τη ζωή του ξαγορά
» πολλών».

120. Κι' όταν έβγαιναν από την Ιερειχώ, τον ακολούθησε πλήθος πολύ. Και να διο τυφλοί καθισμένοι κοντά στο δρόμο, σαν άκουσαν πως περνά ο Ιησούς, φώναξαν κι' είπαν «Κύριε, σπλαχνίσου μας,
» γιε του Δαυεΐδ». Κι' ο λαός τους μάλωσε να σωπάσουν. Μα εκείνοι πιο πολύ φωνάζανε και λέγανε
» Κύριε, σπλαχνίσου μας, γιε του Δαυεΐδ». Κι' ο Ιησούς στάθηκε, και τους έκραξε κι' είπε «Τι θέ-
» λετε να σας κάνω;» Του λένε «Κύριε, τα μάτια
» μας ν' ανοίξουν». Κι' ο Ιησούς τους σπλαχνίστη και τους άγγιξε τα μάτια, κι' αμέσως είδαν πάλι και τον ακολούθησαν.

[21] 121. Κι' ότα φτάσανε στα Ιεροσόλυμα κι' ήρθανε στη Βηθφαγή στο Ελιοβούνι, τότε έστειλε ο Ιησούς διο μαθητάδες και τους είπε «Πηγαίνετε στο
» χωριό τ' αντίκρυ σας, κι' ευτύς θα βρείτε όνισσα
» δεμένη και μαζί της οναράκι· λύστε τα και φέρτε
» τα σ' εμένα. Κι' α σας πει κανένας τίποτα, πέστε
» πως ο αφέντης τα χρειάζεται, κι' αμέσως θαν τα
» στείλει». Κι' όλο αυτό έγινε για ν' αληθέψει το ειπωμένο μέσο του Προφήτη, που λέει *Πέστε στην κόρη της Σιών Νά έρχεται σου ο βασιλιάς σου πράγυς και καθισμένος σ' όνισσα και σε πουλάρι γέννημα ζευτού*. Κι' οι μαθητάδες πήγαν κι' έκαναν καθώς τους πρόσταξε ο Ιησούς, κι' έφεραν την όνισσα και τ' οναράκι, κι' έβαλαν απάνου τα φορέματά [τους] κι' έκατσε. Και το πιο πολύ το πλήθος έστρωσαν τα δικά τους φορέματα στο δρόμο, κι' άλλοι έκοβαν κλαδιά απ' τα δέντρα και τα στρώνανε στο δρόμο,

και τα πλήθη τα απ' ομπρός του και κατόπι φώναζαν και λέγανε «Ωσαννά στο γιο του Δαυεΐδ.
» Βλογητός αυτός που φτάνει στ' όνομα του Κυρίου.
» Ωσαννά στα ύψιστα». Και σα μπήκε στα Ιεροσόλυμα, τράνταξε όλη η πολιτεία κι' έλεγε «Πιος
» είναι αυτός;» Και τα πλήθη λέγανε «Αυτός είναι
» ο προφήτης ο Ιησούς από τη Ναζαρέτ της Γαλι-
» λαίας».

Και μπήκε στο ναό ο Ιησούς, κι' έβγαλε όλους που πουλούσαν κι αγοράζανε μέσα στο ναό, και τα τραπέζια των σαράφηδων τ' αναποδογύρισε και τους πάγκους των περιστεράδων. Και τους λέει «Είναι
» γραμένο *Τον οίκο μου οίκο προσευκής θαν τον*
» *κράξουν*, μα εσείς τον κάνετε κλεφτοσπηλιά».

Και πήγανε στον Ιησού τυφλοί και κουτσοί μέσα στο ναό, και τους γιάτρεψε. Και σαν είδαν οι πρωτοπαπάδες κι' οι διαβασμένοι τα θάματα που έκανε και τα παιδιά που φώναζαν μέσα στο ναό και λέγανε «Ωσαννά στο γιο του Δαυεΐδ», αγανάχτησαν και τούπαν «Ακούς αυτοί τι λένε;» Κι' ο Ιησούς τους λέει «Ναι. Δε διαβάσατε ποτές πως *Από μωρώνε*
» *στόμα κι' από βυζανιάρικων τόνισες ύμνο;* » Κι' αφίνοντάς τους βγήκε από τη χώρα όξω στη Βηθανία και κόνεψε εκεί.

122. Και το πρωί γυρίζοντας στη χώρα πείνασε. Και βλέποντας συκιά στο δρόμο απάνου, πήγε κοντά της και δε βρήκε απάνου τίποτα εξόνε φύλλα μοναχά. Και της λέει «Καρπό πια να μην κάνεις στον
» αιώνα». Και στη στιγμή ξεράθηκε η συκιά. Και βλέποντάς το οι μαθητάδες, απόρησαν κι' είπαν « Πώς στη στιγμή ξεράθηκε η συκιά!» Κι' ο Ιησούς αποκρίθη και τους είπε «Αληθινά σας λέω.
» αν έχετε πίστη και δεν κλονιστήτε, όχι μοναχά
» το [θάμα] της συκιάς θα κάνετε, παρά και του
» βουνού εκεί αν του πείτε Σήκω και πέσε στο γιαλό,
» θα γίνει, κι' ό,τι με πίστη ζητήστε στην προσευκή σας, όλα θαν τα λάβετε».

123. Και σαν ήρθε στο ναό, πήγανε στον Ιησού ενώ δίδασκε οι πρωτοπαπάδες κι' οι δημογερόντοι κι' έλεγαν «Με πια εξουσία κάνεις αυτά; και πιος
» σ' την έδωκε αυτή την εξουσία;» Κι' ο Ιησούς αποκρίθηκε και τους είπε «Θα σας ρωτήσω κι' εγώ
» 'να λόγο, που α μου τον πείτε, θα σας πω κι'
» εγώ με πια εξουσία κάνω αυτά. Το βάπτισμα του
» Ιωάνη από πού είτανε, από τον ουρανό ή από τους
» ανθρώπους;» Κι' εκείνοι μεταξύ τους συλλογιούνταν κι' έλεγαν «Αν πούμε από τον ουρανό, θα μας
» πει, γιατί λοιπόν δεν τον πιστέψατε; Κι' αν πούμε
» από τους ανθρώπους, φοβούμαστε το λαό, γιατί
» όλοι σαν προφήτη τον έχουνε τον Ιωάνη». Κι' απάντησαν του Ιησού κι' είπαν «Δεν το ξέρουμε». Τους είπε κι' εκείνος «Μήτε κι' εγώ δε σας λέω με πια
» εξουσία κάνω αυτά. Και τι σας φαίνεται; Ένας
» άνθρωπος είχε διο παιδιά. Και πήγε στον πρώτο
» κι' είπε Παιδί μου, πήγαινε σήμερα δούλεψε στ'
» αμπέλι μου. Κι' εκείνος αποκρίθη κι' είπε Μάλιστα, αφέντη, και δεν πήγε. Και πήγε στο δεύτερο
» κι' είπε το ίδιο. Κι' εκείνος αποκρίθη κι' είπε Δε
» θέλω. Ύστερα μετάνιωσε και πήγε. Πιος από τους
» διο τους έκανε το θέλημα του πατέρα;» Λένε «Ο

» δεύτερος». Τους λέει ο Ιησούς «Αληθινά σας λέω,
» πως οι τελώνες κι οι πόρνες μπροστά σας παν στη
» βασιλεία του Θεού. Γιατί σας ήρθε ο Ιωάννης μ' α-
» γιοσύνης δρόμο και δεν τον πιστέψατε· μόνη οι τελώ-
» νες τον πιστέψανε κι' οι πόρνες. Εσείς ως τόσο που
» τον είδατε, μήτε καν μετανιώσατε έπειτα ναν τον
» πιστέψτε.

124.» Άλλη παραβολή ακούστε. Είταν ένας άν-
»θρωπος νοικοκύρης, που φύτεψε αμπέλι, και τού-
»βαλε τριγύρω φράχτη κι' έσκαψε μέσα ληνό κι'
» έχτισε πύργο, και το νοίκιασε σε γεωργούς και
» μίσηψε. Και σαν έφτασε ο καιρός του καρπού,
» έστειλε τους σκλάβους του στους γεωργούς να
» πάρουν τον καρπό του. Και πιάνοντας οι γεωργοί
» τους σκλάβους του, άλλον έδειραν, άλλονε σκό-
» τωσαν, κι' άλλον πετροβόλησαν. Πάλι έστειλε άλ-
» λους σκλάβους πιο πολλούς από τους πρώτους, και
» τους έκαναν τα ίδια. Ύστερα τους έστειλε το γιο
» του λέγοντας Θα σεβαστούν το γιο μου. Όμως
» οι γεωργοί, σαν είδανε το γιο, είπανε μεταξύ τους
» Αυτός είναι ο κληρονόμος· ελάτε, ας τον σκοτώ-
» σουμε κι' ας πάρουμε την κληρονομιά του. Και
» τον έπιασαν και βγάλανε όξω από τ' αμπέλι και
» τον σκότωσαν. Λοιπόν σαν έρθει ο νοικοκύρης
» τ' αμπελιού, τι θαν τους κάνει αυτούς τους γεωρ-
» γούς;» Του λεν «Κακήν κακώς θενάν τους ξολο-
» θρέψει, και τ' αμπέλι θα νοικιάσει σ' άλλους γεωρ-
» γούς που θαν του δώσουν πίσω τον καρπό στην
» ώρα του». Τους λέει ο Ιησούς «Δε διαβάσατε
» ποτές μέσα στις Γραφές *Πέτρα π' απόρριψαν οι*
» *χτίστες έγινε αγκωνάρι· από τον Κύριο έγινε κι'*
» *είναι θαυμαστή στα μάτια μας*. Γι αυτό σας λέω,
» θα σας παρθεί από σας η βασιλεία του Θεού και
» σ' έθνος θα δοθεί που κάνει τους καρπούς της.
» Κι' όποιος πέσει σ' αυτή την πέτρα απάνου, θενά
» τσακιστεί· και σ' όπion πέσει, θαν τον κάνει θρύ-
» ματα».

125. Και σαν άκουσαν τις παραβολές του οι πρω-
τοπαπάδες κι' οι Φαρισαίοι, ένιωσαν πως γι' αυτούς
μιλεί, και ζητώντας να τον πιάσουν, φοβηθήκανε τα
πλήθη, τι τον είχανε προφήτη.

[22] Κι' ο Ιησούς αποκρίθη πάλι και τους μίλησε με
παραβολές λέγοντας «Έμιασε η βασιλεία των ουρα-
» νών με βασιλέα πουύκανε τις χάρες του γιου του, κι'
» έστειλε τους σκλάβους του να κράξουν τους προσ-
» καλεσμένους στις χαρές, και δε θέλανε ναρθούν.
» Πάλι έστειλε άλλους σκλάβους κι' είπε Πέστε των
» καλεσμένων, Νά το το δείπνο μου το ετοίμασα, τα
» βόδια μου και τα θρεφτά σφαγμένα, και τα πάντα
» έτοιμα· ελάτε στις χαρές. Κι' εκείνοι αδιαφορήσανε
» και φύγανε, άλλος στο χωράφι του, άλλος στ' αρ-
» γαστήρι του· κι' οι άλλοι έπιασαν τους σκλάβους
» του, και τους μασκάρεψαν και σκότωσαν. Κι' ο βα-
» σιλέας θύμωσε, κι' έστειλε τους στρατούς του και
» τους ξολόθρεψε εκείνους τους φονιάδες κι' έκαψε τη
» χώρα τους. Τότες λέει στους σκλάβους του Το
» τραπέζι 'ναι έτοιμο, μα δεν είταν άξιοι οι καλε-
» σμένοι· πηγαίνετε λοιπόν στων δρόμων τα περά-
» σματα κι' όσους βρείτε κράξτε στις χαρές». Κι' οι
σκλάβοι αυτοί σα βγήκανε στους δρόμους, μαζέ-
» ψανε όλους όσους ήύραν, και κακούς και καλούς.

» και γιόμισε η αίθουσα του γάμου καλεσμένους. Και
» σα μπήκε ο βασιλέας για να δει τους καλεσμένους,
» είδε εκεί άνθρωπο που δε φορούσε φόρεμα γάμου
» και του λέει Φίλε, πώς μπήκες εδώ δίχως φόρεμα
» γάμου; Κι' αυτός αποστομώθη. Τότ' είπε ο βα-
» σιλιάς στους δούλους Δέστε τον χεροπόδαρα και
» βγάλτε τον όξω στο σκοτάδι το πιο εξώτερο· εκεί
» θα 'ναι το κλάψε και το τρίξε των δοντιών. Γιατί
» πολλοί 'ναι οι καλεστοί, μα λίγοι οι εκλεχτοί».

126. Τότε οι Φαρισαίοι πήγαν και συμφώνησαν πώς
ναν τον παγιδέψουν με λόγια. Και του στέλνουνε
τους μαθητάδες τους με τους Ηρωδιανούς και λένε
« Δάσκαλε, ξέρουμε πως είσαι αληθινός και πως με
» την αλήθεια διδάσκεις το δρόμο του Θεού, και δε
» σε μέλει τίποτα τι δεν κοιτάς ανθρώπους. Πες μας
» λοιπόν τη γνώμη σου. Έχουμε άδια να δώσουμε
» του Καίσαρα φόρο ή όχι;» Κι' ο Ιησούς ένιωσε
την πονηριά τους κι' είπε «Τι με δοκιμάζετε, υπο-
» κριτάδες; Δείξτε μου το νόμισμα του φόρου». Κι'
αυτοί του φέρανε δηνάρι. Και τους λέει «Πιανού 'ναι
» ετούτη η ζουγραφιά κι' η επιγραφή;» Του λεν
« Του Καίσαρα». Τότες τους λέει «Δώστε λοιπόν
» πίσω ό,τι είναι του Καίσαρα στον Καίσαρα, και
» ό,τι είναι του Θεού στο Θεό». Και σαν τ' άκου-
σαν απόρησαν, και τον αφήκαν κι' έφυγαν.

127. Εκείνη την ημέρα πήγανε στον Ιησού οι
Σαδδουκαίοι, που λένε δεν υπάρχει ανάσταση, και
τόνε ρώτησαν κι' είπαν «Δάσκαλε, ο Μωυσής είπε
» *Αν πεθάνει άτεκνος κανείς, ας παντρεύεται κα-*
» *τόπι ο αδερφός του τη γυναίκα του κι' ας του*
» *βγάλει σπέρμα τ' αδερφού του* . Κι' είτανε στον
» τόπο μας επτά αδερφοί. Κι' ο πρώτος παντρεύτη
» και πέθανε, κι' όντας άκληρος αφήκε τη γυναίκα
» του στον αδερφό του· το ίδιο κι' ο δεύτερος κι' ο
» τρίτος ως στους επτά. Κι' ύστερα απ' όλους πέθανε
» η γυναίκα. Στην ανάσταση λοιπόν πιανού από τους
» επτά θα γενεί γυναίκα; Γιατί την είχαν όλοι». Κι'
ο Ιησούς αποκρίθη και τους είπε «Σφάλlette, μην
» εννοώντας τις Γραφές μήτε τη δύναμη του Θεού.
» Τι στην ανάσταση μήτ' άντρες παίρνουνε μήτε γυ-
» ναίκες, παρά καθώς αγγέλοι 'ναι στον ουρανό. Και
» για τη νεκρανάσταση δε διαβάσατε ό,τι σας είπε ο
» Θεός, που λέει *Εγώ 'μαι ο Θεός τον Αβραάμ κι' ο*
» *Θεός του Ισαάκ κι' ο Θεός τον Ιακώβ*; Δεν είναι
» ο Θεός νεκρώνε, μόνοε ζωντανών». Κι' όταν τ' άκου-
σαν τα πλήθη, σάστιζαν με τη διδαχή του.

128. Κι' οι Φαρισαίοι, όταν άκουσαν πως απο-
στόμωσε τους Σαδδουκαίους, μαζευτήκανε, και ρώ-
τησε ένας τους Νομοδιάβαστος δοκιμάζοντάς τον
» Δάσκαλε, πια 'ναι εντολή μεγάλη μέσα στο Νό-
» μο;» Κι' ο Ιησούς του είπε «Αγάπα τον Κύριο
» το Θεό σου μ' όλη σου την καρδιά και μ' όλη σου την
» ψυχή και μ' όλο σου το νου· *αυτή 'ναι η μεγάλη*
» *και πρώτη εντολή*. *Και δεύτερη το ίδιο Αγάπα το*
» *γείτονά σου ίσα με τον εαυτό σου* . *Σ' αυτές τις διο*
» *τις εντολές όλος ο Νόμος στέκει κι' οι Προφήτες*.»

129. Κι' ενώ 'τανε μαζεμένοι οι Φαρισαίοι τους
ρώτησε ο Ιησούς κι' είπε «Πια 'ναι η γνώμη σας
» για το Χριστό; πιανού 'ναι γιος;» Του λένε «Του
» Δαυεΐδ». Τους λέει «Πώς λοιπόν ο Δαυεΐδ με το

» πνέμα τον κράζει αφέντη, λέγοντας Είπε ο αφέν-
» της στον αφέντη μον Κάθου δεξιά μου ως που να
» βάλω τους εχτρούς σου κάτω από τα πόδια σου ;
» Α λοιπόν ο Δαυείδ τον κράζει αφέντη, πώς είναι
» γιος του;» Και κανείς δε μπορούσε ναν τ' απαν-
τήσκει λέξη· μήτε από κείνη την ημέρα τόλμησε κα-
νείς ναν τόνε ρωτήσει πια.

130. Τότες ο Ιησούς μίλησε στα πλήθη και στους [23]
μαθητάδες του λέγοντας «Στην καθέδρα του Μωυσή
» κάθησαν οι διαβασμένοι και Φαρισαίοι. Όλα λοι-
» πόν όσα σας πουν κάνετε τα και κρατείτε· κατά
» τα έργα τους όμως μην κάνετε, γιατί λεν και δεν
» κάνουν. Και δένουνε φορτώματα βαριά κι' αβάσ-
» ταχτα και τα φορτώνουνε στη ράχη των ανθρώπων,
» μα οι ίδιοι με το δάχτυλό τους να τα κουνήσουνε
» δε θέλουν. Και κάθε τους έργο κάνουνε για ναν
» τους καμαρώνουν οι άνθρωποι. Γιατί πλαταίνουνε
» τα φυλαχτήρια τους και μεγαλώνουνε [των φορε-
» μάτων τους] τις άκρες, μα αγαπούν το πρωτοκά-
» θισμα στα δείπνα και τα πρωτοστάσιδα μέσα στα
» συναγώγια και τους χαιρετισμούς στις αγορές και
» το ναν τους φωνάζει ο κόσμος Ραββεί. Μα εσάς να
» μη σας κράζουνε Ραββεί, γιατί ένας είναι σας ο
» δάσκαλος κι' όλοι εσείς αδέρφια. Και πατέρα σας
» μην κράζετε στη γη, γιατί ένας είναι σας ο πατέ-
» ρας, ο ουράνιος. Μηδέ οδηγούς να μη σας κράζουνε,
» γιατί ένας είναι σας οδηγός, ο Χριστός. Κι' ο με-
» γαλύτερός σας ας γίνει δούλος σας. Κι' όποιος ανυ-
» ψώνεται θα χαμηλωθεί, κι' όποιος χαμηλώνεται θ'
» ανυψωθεί.

« Κι' αλίμονό σας, διαβασμένοι και Φαρισαίοι,
» υποκριτάδες, γιατί κλείνετε τη βασιλεία των ουρα-
» νών στην όψη των ανθρώπων γιατί εσείς δε μπαί-
» νετε, μα κι' όσους μπαίνουν δεν αφίνετε να μπουν.
» 131. Αλίμονο σας, διαβασμένοι και Φαρισαίοι,
» υποκριτάδες, τι γυρίζετε θάλασσα και στεριά να
» κάντε ένα νιοφώτιστο, και σα γενεί τον κάντε γιο
» της γέεννας χειρότερό σας. Αλίμονο σας, οδηγοί
» τυφλοί, που λέτε Όποιος αμώσει στο ναό, δεν είναι
» τίποτα· μα όποιος αμώσει στο χρυσάφι του ναού,
» χρωστά . Λωλοί και τυφλοί, γιατί τι 'ναι μεγαλύ-
» τερο, το χρυσάφι ή ο ναός π' αγιάζει το χρυσάφι;
» κι' όποιος αμώσει στο θυσιαστήρι, δεν είναι τίποτα·
» μα όποιος αμώσει στο χάρισμα τ' απάνου του,
» χρωστά. Λωλοί και τυφλοί, γιατί τι 'ναι μεγαλύ-
» τερο, το χάρισμα ή το θυσιαστήρι π' αγιάζει το
» χάρισμα; Όποιος λοιπόν αμώσει στο θυσιαστήρι,
» ορκίζεται σ' αυτό και σ' όλα απάνου του· κι' όποιος
» αμώσει στο ναό, ορκίζεται σ' αυτόν και στον κα-
» τοικό του κι' όποιος αμώσει στον ουρανό, ορκίζεται
» στο θρόνο του Θεού και στον καθισμένο απάνου.

» 132. Αλίμονό σας, διαβασμένοι και Φαρισαίοι υ-
» ποκριτάδες, γιατί δίνετε το δέκατο από το διόσμο
» κι άνηθο και κύμινο, κι' αφήκατε τα πιο βαριά του
» Νόμου, τη δικαιοσύνη και σπλαχνιά και πίστη. Μα
» αυτά να κάνετε έπρεπε κι' εκείνα να μην αφήστε.
» Οδηγοί τυφλοί, που το κουνούπι το στραγγίζετε
» και καταπίνετε την γκαμήλα. 133. Αλίμονό σας,
» διαβασμένοι και Φαρισαίοι, υποκριτάδες, γιατί πα-
» στρεύετε απ' όξω το ποτήρι και σκουτέλλι, και μέσα
» 'ναι αρπαγή γιομάτα και παραλυσία. Φαρισαίε τυ-

» φλέ, πάστρεψε πρώτα μέσα το ποτήρι και σκουτέλλι,
» για να γενεί του και τ' απ' όξω παστρικό. 134.
» Αλίμονό σας, διαβασμένοι και Φαρισαίοι, υποκρι-
» τάδες, γιατί μιάζετε σαν τάφους ασπρισμένους, π'
» απ' όξω ναι μεν φαίνονται όμορφοι, μα μέσα 'ναι
» γιομάτοι κόκκαλα νεκρά και κάθε λέρα. Έτσι κι'
» εσείς ναι μεν απ' όξω φαίνεστε άγιοι στους ανθρώ-
» πους, μα μέσα είστε γιομάτοι υποκρισία κι' ανο-
» μιά. 135. Αλίμονό σας, διαβασμένοι και Φαρι-
» σάιοι, υποκριτάδες, γιατί χτίζετε των προφητών
» τους τάφους και στολίζετε τα μνήματα των άγιων,
» και λέτε Α ζούσαμε στα χρόνια των πατέρων
» μας, μαζί τους δε θα συντροφιάζαμε στων προφη-
» τών το αίμα. Έτσι μόνοι σας κατηγοριέστε το
» πως είστε γιοι τους — εκείνων που σκοτώσαν τους
» προφήτες — κι εσείς θα συμπληρώστε των πατέρων
» σας το μέτρος. Φείδια, οχιάς γεννήματα, πώς θα
» γλυτώστε από της γέεννας την καταδίκη; Για
» τούτο εγώ νά στέλνω σας προφήτες και σοφούς και
» διαβασμένους· μερικούς τους θα σκοτώστε και σταυ-
» ρώστε, και μερικούς θα βουρδουλίστε μέσ' στα
» συναγώγια σας και θενά διώξετε από μια χώρα
» σ' άλλη, έτσι για να πέσει απάνου σας καθ' αίμα
» ενάρετο που χύνεται στη γη, από το αίμα τ' Άβελ
» του ενάρετου ως στο αίμα Ζαχαρία, γιου του Βαρα-
» χία, που τον σφάξατε ανάμεσα από το ναό και το
» θυσιαστήρι. Αληθινά σας λέω, θα πέσουν όλα αυτά
» σ' αυτή τη γενεά. Ιερουσαλήμ Ιερουσαλήμ εσύ
» που θανατώνεις τους προφήτες και πετροβολάς τους
» αποστόλους σου, πόσες φορές δε θέλησα να πε-
» ριμάσω τα παιδιά σου, έτσι όπως περιμαζεύει η
» όρνιθα τα ορνίθια της κάτου από τις φτερούγες,
» και δε θελήσατε! Νά, σας παραιτούν το σπίτι
» σας. Γιατί σας λέω, δε θα με δείτε τώρα πια ως να
» πείτε *Βλογητός αυτός που φτάνει στ' όνομα του*
» *Κυρίου* ».

136. Και βγήκε ο Ιησούς από τα ναό και περ-[24]
» πατούσε, κι' ήρθαν οι μαθητάδες του ναν του δεί-
» ξουνε τα χτίρια του ναού. Κι' ο Ιησούς αποκρίθη
» και τους είπε «Δε βλέπετε όλα αυτά; Αληθινά σας
» λέω, πέτρα απάνου σε πέτρα εδώ δε θ' αφεθεί που
» να μην γκρεμιστεί».

137. Κι' ενώ καθότανε στο Ελιοβούνι απάνου,
πήγαν κοντά του οι μαθητάδες χωριστά και λεν
« Πες μας, πότε αυτά θα γίνουν; και πιο το σημάδι
» της παρουσίας σου και του τελιωμού του κόσμου; »
Κι' ο Ιησούς αποκρίθη και τους είπε «Κοιτάξετε μη
» σας πλανέσει κανείς. Γιατί πολλοί θαρβούνε στ'
» όνομά μου λέγοντας Εγώ 'μαι ο Χριστός, και πολ-
» λούς θα πλανέσουν. Και σας μέλλεται ν' ακούστε
» πολέμους και φήμες πολέμων. Τηράτε, μην τα-
» ράπτεστε· γιατί πρέπει να γίνουμε, μα δεν είναι
» ακόμα το τέλος. Τι θα σηκωθεί έθνος να χτυπήσει
» έθνος και βασιλεία να χτυπήσει βασιλεία, και θα
» γίνουν πείνες και σεισμοί εδώ κι' εκεί. Όμως όλα
» αυτά πόνων αρχή. Τότες θα σας παραδώσουνε σε
» δεινά και θα σας θανατώσουν, κι' όλα τα έθνη θα
» σας μισούνε για τ' όνομά μου. Και τότες θα πέ-
» σουνε σε πειρασμό πολλοί, και θα παραδοθούν ανά-
» μεσά τους και θα μισηθούν. Και πολλοί ψευτοπρο-
» φήτες θα φανούν και θα πλανέσουνε πολλούς. Και
» με το να πληθύνει η αμαρτία θα κρυώσει των

» πολλών η αγάπη. Μα όποιος κάνει απομονή ως στο
» τέλος, αυτός θα σωθεί. Και θα κηρυχτεί τούτο το
» καλό το μήνημα της βασιλείας μέσ' στην οικου-
» μένη όλη για να φωτιστούν όλα τα έθνη. Και τό-
» τες θα φτάσει το τέλος.

» Ότα λοιπόν του ρημαγμού το σίχαμα το ειπω-
» μένο μέσο του Δανιήλ του προφήτη το δείτε και
» στέκει μέσα σ' αγιασμένον τόπο (όποιος διαβάξει ας
» εννοεί), τότες οι μέσα στην Ιουδαία ας φεύγουνε
» στα όρη, ο στο δώμα απάνου ας μην κατέβει να
» πάρει από το σπίτι του τα πράματά [του], κι' ο
» μέσα στο χωράφι ας μη γυρίσει πίσω να πάρει το
» ρούχο του. Κι' αλίμονο στις έγκυες κι' όσες βυζαί-
» νουν τότες. Και προσεύκεστε να μη γενεί η φυγή
» σας χειμώνα μήτε σαββάτο· γιατί θα γίνει τότες
» συφορά μεγάλη, τέτια που δεν έγινε από την αρ-
» χή του κόσμου ως τα τώρα, κι' ούτε θα γίνει. Και
» να μη ήθελε κολοβωθούν αυτές οι μέρες, σάρκα δε
» θα γλύτωνε· μόνε για τους εκλεχτούς θενά κολοβω-
» θούν αυτές οι μέρες. Τότες α σας πει κανείς Νά εδώ
» ο Χριστός ή εδώ, μην πιστεύετε. Τι θα φανούν ψευ-
» τόχριστοι και ψευτοπροφήτες, και θα δείξουνε ση-
» μάδια μεγάλα και τέρατα, τόσο που να πλανέ-
» σουν, α γίνεται, και τους εκλεχτούς. Νά, από
» πριν σας τόπα. Α λοιπόν σας πούνε Νά στην ερη-
» μιά 'ναι, μη βγείτε· Νά μέσα στα κελλιά, να μην
» πιστέψτε. Γιατί όπως από την ανατολή προβάλλει
» η αστραπή και φαίνεται ως στη δύση, έτσι θα γίνει
» η παρουσία του γιου τ' ανθρώπου. Όπου 'ναι το ψο-
» φίμι, εκεί θα μαζευτούν τα όρνια.

» Κι' ευτύς κατόπι από τη συφορά των ημερών
» εκείνων θενά σκοτεινιάσει ο ήλιος, και το φως της
» δε θα δώσει η σελήνη, και θα πέσουν τ' άστρα από
» τον ουρανό, και στα ουράνια κάθε δύναμη θα κλονι-
» στεί. Και τότες το σημάδι θα φανεί του γιου τ' αν-
» θρώπου μέσ' στον ουρανό. Και τότες θα στηθοκοπή-
» σουν όλες οι φυλές της γης, και θενά δουν το γιο τ'
» ανθρώπου που θα φτάνει απάνου στ' ουρανού τα σύν-
» νεφα με δύναμη και δόξα πολλή. Και θα στείλει
» τους αγγέλους του με σάλπιγγας μεγάλο λάλημα,
» και θα συνάξουνε μαζί τους εκλεχτούς του από
» τους τέσσερεις άνεμους, απ' άκρες ουρανών ως ά-
» κρες τους. Μόνε από τη συκιά μάθετε την παρα-
» βολή. Όταν πια απαλήνει το κλαδί της και τα
» φύλλα βγουν, ξέρουν πως κοντά το καλοκαίρι·
» έτσι κι' εσείς όταν τα δείτε όλα αυτά, να ξέρτε
» πως κοντά 'ναι, στη μπασιά μπροστά. Αληθινά
» σας λέω, αυτή δε θα περάσει η γενεά πρι γίνουν όλα
» αυτά. Ο ουρανός κι η γη θενά περάσει, όμως τα
» λόγια μου δε θα περάσουν.

138.» Κι' όσο για κείνη την ημέρα κι' ώρα, δεν
» την ξέρει κανείς, μήτ' οι αγγέλοι τ' ουρανού μήτε
» ο γιος εξόν ο πατέρας μόνος. Κι' όπως του Νώε οι
» μέρες, έτσι θενά γίνει η παρουσία του γιου τ' αν-
» θρώπου. Γιατί όπως τότες ζούσανε τις πριν τις
» μέρες του κατακλισμού τρώγοντας και πίνοντας,
» παίρνοντας και δίνοντας γυναίκες, ως στην ημέρα
» που ο Νώε μπήκε μέσ' στην κιβωτό, κι' είδηση
» δεν είχαν όσο πούφτασε ο κατακλισμός και συνε-
» πήρε όλους, έτσι θα γίνει η παρουσία του γιου τ' αν-
» θρώπου. Τότες διο θάναι στο χωράφι, ένας παίρ-

» νεται μαζί κι' ο άλλος [τους] αφίνεται· διο π' αλέ-
» θουν με το μύλο, μια τους παίρνεται μαζί κι' η
» άλλη αφίνεται. Ξαγρυπνάτε το λοιπόν, τι δεν ξέ-
» ρετε πια μέρα έρχεται ο αφέντης σας. Μα μάθετε
» το αυτό, πως αν ο νοικοκύρης ήξερε σε πια [νυχτο]-
» φρουρά θα φτάσει ο κλέφτης, θ' αγρύπναε και δεν
» άφινε ναν του τρυπήσουνε το σπίτι. Για τούτο
» ετοιμάζεστε κι' εσείς, γιατί την ώρα που δεν καρ-
» τεράτε φτάνει ο γιος τ' ανθρώπου.

139. » Πιος άραγε είναι ο σκλάβος ο πιστός και
» φρόνιμος, που τότε διόρισε ο αφέντης κεφαλή των
» δούλων του για ναν τους δίνει και να τρων στην
» ώρα [τους]; Χαρά στο σκλάβο εκείνο, που σαν έρθει
» ο αφέντης του θα βρει τον πως το κάνει. Αληθινά
» σας λέω, πως σ' όλα τα υπάρχοντά του θαν τότε
» διορίσει κεφαλή. Αν όμως πει μέσ' στην καρδιά
» του εκείνος ο κακός ο σκλάβος Ο αφεντικός μου
» αργεί, κι' αρχίσει τους συντρόφους του και τους
» χτυπά, κι' αν τρώει και πίνει με τους μεθυσμένους,
» θα φτάσει αυτού του σκλάβου ο αφέντης την ημέρα
» που δεν καρτερά και την ώρα που δεν ξέρει, και
» διο κομάτια θαν τον κόψει και θα βάλει στων υπο-
» κριτάδων τη σειρά· εκεί θα 'ναι το κλάψε και το
» τρίξε των δοντιών.

140.» Τότε θα μιάσει η βασιλεία των ουρανών με [25]
» δέκα κόρες που πήραν τα λυχνάρια τους και βγή-
» κανε για ν' απαντήσουν το γαμπρό, κι' είταν οι
» πέντε τους ασυλλόγιστες κι' οι πέντε γνωστικές. Τι
» οι ασυλλόγιστες σαν πήραν τα λυχνάρια τους, δεν
» πήρανε μαζί τους λάδι· οι γνωστικές ως τόσο πή-
» ρανε μέσα στους λαδολόγους λάδι με τους λύχ-
» νους τους μαζί. Κι' αργώντας ο γαμπρός, νυστά-
» ξανε όλες και κοιμούνταν. Κι' ακούστη τα με-
» σάνυχτα φωνή Νά ο γαμπρός· βγάτε ναν τον
» απαντήστε. Τότες αυτές οι κόρες σηκωθήκανε όλες
» και διορθώσανε τους λύχνους τους. Κι' είπαν οι
» ασυλλόγιστες στις γνωστικές Δώστε μας απ' το
» λάδι σας, τι οι λύχνοι μας σβύνουν. Κι' απάντη-
» σαν οι γνωστικές και λεν 'Ισως δε σώσει για τις
» διο· πηγαίνετε καλύτερα στους πουλητάδες κι'
» αγοράστε για τα σας. Κι' ενώ πηγαίνανε για ν'
» αγοράσουν, έφτασε ο γαμπρός, και μπήκανε μαζί
» του στις χαρές οι έτοιμες και κλείστη η πόρτα. Κι'
» έρχονται ύστερα κι' οι άλλες κόρες κι' έλεγαν
» Αφέντη, αφέντη, άνοιξέ μας. Κι' εκείνος αποκρίθη
» κι' είπε Αληθινά σας λέω, δε σας ξέρω. Ξαγρυ-
» πνάτε το λοιπόν, γιατί δεν ξέρετε τη μέρα μήτε
» την ώρα.

» Γιατί όποιος άνθρωπος που πήγαινε στην ξενιτιά
» φώναξε τους σκλάβους του και τους παράδωκε το
» βιο του, κι' έδωκε σ' άλλον πέντε τάλαντα, και σ'
» άλλονε διο, και σ' άλλον ένα, στον καθένα κατά
» την αξία του, και ξενιτεύτηκε· αμέσως πήγε εκεί-
» νος πούλαβε τα πέντε τάλαντα και δούλεψε μ'
» αυτά και κέρδισε άλλα πέντε. Έτσι κι' ο άλλος
» με τα διο κέρδισε άλλα διο. Όμως ο άλλος πού-
» λαβε το ένα πήγε κι' έσκαψε τη γη κι' έθαψε
» τ' αφέντη του το χρήμα. Και πολύν καιρό κατόπι
» φτάνει αυτών των σκλάβων ο αφεντικός και λο-
» γαριάζεται μαζί τους. Κι' εκείνος πούλαβε τα πέν-
» τε τάλαντα ήρθε κι' έφερε άλλα πέντε τάλαντα,

» και λέει Αφέντη, πέντε τάλαντα μου παράδωκες·
» κοίτα, κέρδισα άλλα πέντε. Τούπε ο αφέντης
» του Λαμπρά, καλέ [μου] σκλάβε και πιστέ· σε
» λίγα είσounα πιστός, σε πολλά θα σε διορίσω.
» Έμπα στ' αφεντικού σου το ξεφάντωμα. Κι' ήρθε
» με τα διο τα τάλαντα κι' ο άλλος κι' είπε Αφέντη,
» μου παράδωκες διο τάλαντα· κοίτα, κέρδισα άλλα
» διο. Τούπε ο αφέντης του Λαμπρά, καλέ [μου]
» σκλάβε και πιστέ· σε λίγα είσounα πιστός, σε πολ-
» λά θα σε διορίσω. Έμπα στ' αφεντικού σου το ξε-
» φάντωμα. Μα κι' αυτός σαν πήγε πούχε λάβει το
» 'να τάλαντο, είπε Αφέντη, σ' ήξερα πως είσαι
» άνθρωπος σκληρός, θερίζοντας όπου δεν έσπειρες και
» μαζεύοντας όπου δε σκόρπισες, κι' από το φόβο
» πήγα κι' έθαψα το τάλαντό σου μέσ' στη γη· δεσ,
» έχεις το δικό σου. Κι' απάντησε ο αφέντης του και
» τούπε Κακέ σκλάβε κι' ακαμάτη, ήξερες το πως θερί-
» ζω όπου δεν έσπειρα και μαζεύω όπου δε σκόρπισα·
» έπρεπε λοιπόν το χρήμα μου να καταθέσεις με τους
» τραπεζίτες, κι' εγώ στο γυρισμό μου θάπαιρνα με
» τόκο το δικό μου. Πάρτε του λοιπόν τα τάλαντο
» και δώστε το σ' εκείνον με τα δέκα τάλαντα. Τι
» σ' όποιον έχει θα δοθεί και περισσέψει· κι' όποιος δεν
» έχει, θαν του πάρουν κι' ό,τι έχει. Και τον άχρη-
» στο το σκλάβο βγάλτε τότε στο σκοτάδι το πιο
» εξώτερο· εκεί θα 'ναι το κλάψε και τα τρίζε των δον-
» τιών.

141.» Κι' όταν έρθει ο γιος τ' ανθρώπου μέσα
» στη δόξα του κι' όλοι οι άγγελοι μαζί του, τό-
» τες θα καθήσει σε λαμπρό του θρόνο και θα συνα-
» χτούν τα έθνη όλα ομπρός του, και θαν τους χω-
» ρίσει κατά πως χωρίζει ο βοσκός τα πρόβατα
» απ' τα γίδια, και τα πρόβατα θα στήσει δεξιά
» του και τα γίδια αριστερά. Τότε ο βασιλιάς θα
» πει στους δεξιά του Ελάτε, οι βλογημένοι του
» πατέρα μου, κληρονομήστε τη βασιλεία που σας
» ετοιμάστηκε από το θεμέλιωμα του κόσμου. Για-
» τί πείνασα και μου δώκατε να φάω· δίψασα και
» με ποτίσατε· ξένος είμουν και με περιμαζέψα-
» τε· γυμνός και με ντύσατε· αρρώστησα και με
» κοιτάξατε· φυλακή είμουν κι' ήρθατε να με δεί-
» τε. Τότες θαν τ' αποκριθούν οι άγιοι και θα πουν
» Κύριε, πότε σ' είδαμε πεινασμένο και σε θρέψαμε;
» ή διψασμένο και σε ποτίσαμε; και πότε σ' είδαμε
» ξένο και σε περιμαζέψαμε; ή γυμνό και σε ντύ-
» σαμε; και πότε σ' είδαμε άρρωστο ή σε φυλακή
» κι' ήρθαμε να σε δούμε; Κι' ο βασιλέας θ' απαν-
» τήσει και θαν τους πει Αληθινά σας λέω, όσο τα
» κάνατε σ' ένανε από τους αδερφούς μου τούτους
» τους ελάχιστους, [τόσο και] σ' εμένα το κάνατε.
» 142. Τότες θα πει και στους αριστερά Πηγαίνετε
» από μένα, κατάρατοι, στη φωτιά την αιώνια την
» ετοιμασμένη του Διαβόλου και των αγγέλων του.
» Γιατί πείνασα και δε μου δώκατε να φάω· δίψασα
» και δε με ποτίσατε· ξένος είμουν και δε με περι-
» μαζέψατε· γυμνός και δε με ντύσατε· άρρωστος
» και σε φυλακή και δε με κοιτάξατε. Τότες θ' από-
» κριθούν κι' αυτοί και θα πουν Κύριε, πότε σ' εί-
» δαμε πεινασμένο ή διψασμένο ή ξένο ή γυμνό ή
» άρρωστο ή σε φυλακή, και δε σε φροντίσαμε; Τό-
» τες θαν τους απαντήσει και θα πει Αληθινά σας
» λέω, όσο δεν το κάνατε σ' ένανε από τούτους τους
» ελάχιστους, [τόσο] μήτ' εμένα δε μου τα κάνατε.

» Και θα πάνε αυτοί σε κόλαση παντοτινή, μα οι
» άγιοι σε ζωή παντοτινή».

[26] 143. Και συνέβηκε, όταν τέλιωσε ο Ιησούς όλα
αυτά τα λόγια, είπε στους μαθητάδες του «Ξέρετε
» πως σε διο μέρες γίνεται τα πάσκα, και παραδί-
» νουνε να σταυρωθεί το γιο τ' ανθρώπου».

Τότες μαζευτήκανε οι πρωτοπαπάδες κι' οι δημο-
γερόντοι στο παλάτι του αρχιπαπά που λέγονταν
Καϊάφας, και συμφωνήσανε να πιάσουνε με πονηριά
και να σκοτώσουν τον Ιησού. Κι' έλεγαν «Όχι τη
» σκόλη, να μη γίνει ταραχή του λαού».

144. Και σαν έφτασε ο Ιησούς στη Βηθανία,
στον Σίμωνα του λωβιασμένου, ήρθε γυναίκα κρα-
τώντας αλαβάστρινο λαγήνι με μυρουδικό πολύ-
τιμο, και του περεχούσε το κεφάλι ενώ καθόταν
[κι' έτρωγε]. Και βλέποντάς το οι μαθητάδες του
αγανάκτησαν και λένε «Γιατί αυτός ο χαμός;
» Γιατί μπορούσε αυτό ν' ακριβοπουληθεί και να δο-
» θεί σε φτωχούς». Και τόνιωσε ο Ιησούς και τους
είπε «Τι πειράζετε τη γυναίκα; Γιατί δούλεψη κα-
» λή μούκανε εμένα. Τι πάντα τους φτωχούς τους
» έχετε μαζί σας, μα εμένα πάντα δε μ' έχετε. Τι
» βάζοντας αυτή τούτο το μυρουδικό στο κορμί μου
» απάνου, για το θάψιμό μου τόκανε. Κι' αληθινά
» σας λέω, όπου κι' αν κηρυχτεί παντού στον κόσμο
» τούτο το καλό το μήνημα, θα διαλαληθεί κι' αυ-
» τή το τι έκανε, ναν τη μνημονεύουν».

145. Τότες πήγε ένας από τους δώδεκα, αυτός
που λέγονταν Ιούδας Ισκαριώτης, στους πρωτοπα-
πάδες κι' είπε «Τι θα μου δώστε, κι' εγώ θα σας τον
» παραδώσω». Κι' εκείνοι τούζιασαν τριάντα αργυρά.
Κι' από τότες γύρευε ευκαιρία ναν τον παραδώσει.

146. Και την πρώτη μέρα των άζυμων πήγανε
στον Ιησού οι μαθητάδες και του λεν «Πού θέ-
» λεις να σου ετοιμάσουμε να φας τα πάσκα;» Κι
εκείνος είπε «Πηγαίνετε στη χώρα του τάδε και
» πέστε του Ο δάσκαλος λέει Ο καιρός μου σιμώνει·
» μαζί σου κάνω πάσκα με τους μαθητάδες μου».·
Κι' έκαναν οι μαθητάδες όπως τους πρόσταξε ο Ιη-
Σούς, κι' ετοίμασαν το πάσκα.

147. Και σα βράδιασε, καθότανε μαζί με τους
δώδεκα, κι' ενώ τρώγανε είπε «Αληθινά σας λέω
» πως ένας σας θα με παραδώσει». Και καταλυ-
πημένοι αρχίνησαν και τούλεγε ένας ένας «Μην εί-
» μαι εγώ, Κύριε;» Κι' εκείνος αποκρίθη κι' είπε
» Όποιος βουτήσσει μαζί μου το χέρι στο τρυβλί, αυ-
» τός θα με παραδώσει. Και ναι μεν πηγαίνει ο γιος
» τ' ανθρώπου όπως γράφτηκε γι' αυτόν• όμως αλί-
» μονο σ' εκείνον τον άνθρωπο που κάνει κι' ο γιος
» τ' ανθρώπου παραδίνεται· καλύτερά του να μην
» είχε γεννηθεί ο άνθρωπος εκείνος». Κι' απάντησε
ο Ιούδας ο παραδότης του κι' είπε «Μην είμαι
» εγώ, Ραββεί;» Του λέει «Εσύ το λες».

148. Κι' ενώ τρώγανε, πήρε ο Ιησούς ψωμί,
και βλόγησε και τόκοψε κομάτια, και δίνονται
στος μαθητάδες είπε «Λάβετε, φάτε· αυτό 'ναι
» το κορμί μου». Και παίρνοντας ποτήρι, δοξολό-

γῆσε και τους ἔδωκε λέγοντας «Πιέτε ἀπὸ τοῦτο
» ὅλοι· τι αὐτὸ 'ναι το αἷμα μου, τῆς διαθήκης,
» που χύνεται γιὰ το καλὸ πολλῶν, γιὰ νὰ συχω-
» ρεθοῦν οἱ ἀμαρτίες. Καὶ σας λέω, πῶς ἀπὸ τῶρα
» δε θα πιῶ ἀπὸ τοῦτο τ' ἀμπελόθρεμμα, ὡς στὴν
» ἡμέρα που μ' εἰσὶς καινούργιο θαν το πίνω μέσ' στὴ
» βασιλεία του πατέρα μου». Κι' ἀφοῦ ψάλανε, βγή-
κανε στο Ἐλιοβοῦνι.

149. Τότες τους λέει ὁ Ἰησοῦς «Ὅλοι σας θα
» πέστε σε πειρασμὸ γιὰ μένα αὐτὴ τὴ νύχτα. Γιατί
» 'ναι γραμμένο *Θα χτυπήσω το βοσκό και θα σκορ-*
» *πήσουνε του κοπαδιοῦ τα πρόβατα*. Κι' ὅταν
» ἀναστηθῶ, θα πάω μπροστὰ σας στὴ Γαλιλαία». Κι' ὁ Πέτρος ἀπάντησε καὶ τοῦπε «Ὅλοι ἀν πέσουνε
» σε πειρασμὸ γιὰ σένα, ἐγὼ ποτές δε θα πέσω». Κι' ὁ Ἰησοῦς του εἶπε «Ἀληθινὰ σου λέω, πῶς αὐτὴ
» τὴ νύχτα, πρὶ λαλήσει πετεινός, τρεῖς φορές θα μ'
» ἀρνηθεῖς». Του λέει ὁ Πέτρος «Κι' ἀν ἀνάγκη μαζί
» σου νὰ πεθάνω, δε θα σ' ἀρνηθῶ». Ἐτσι εἶπαν
κι' ὅλοι οἱ μαθητάδες.

Τότες πηγαινέι μαζί τους ὁ Ἰησοῦς σε μέρος που
το λέγανε Γεθσημανεῖ, καὶ λέει στους μαθητάδες
« Καθῆστε αὐτοῦ ὡς που νὰ πάω ἐκεῖ καὶ νὰ προ-
» σευκηθῶ». Καὶ παίρνοντας μαζί τον Πέτρο καὶ
τους δύο τους γιους του Ζεβεδαίου, ἀρχισε νὰ λυπά-
ται καὶ νὰ βαριοκαρδεῖ. Τότες τους λέει «Καταλυπη-
» μένη 'ναι ἡ ψυχὴ μου ὡς στο θάνατο· μέναιτε ἐδῶ
» καὶ ξαγρυπνάτε μαζί μου». Καὶ προχωρώντας
λίγο, ἐπесе τὰ πίστομα καὶ περικαλιούνταν κι'
ἐλέγε «Πατέρα μου, ἀ γίνεται, ἀς περάσει πέρα
» μου το ποτήρι αὐτό· ὅχι ὅμως ὅπως θέλω ἐγώ,
» μόνε ὅπως ἐσύ». Κι' ἐρχεται στους μαθητάδες· καὶ
τους βρίσκει κοιμισμένους, καὶ λέει του Πέτρου
« Ἐτσι δὲν κατορθώσατε μιαν ὥρα ν' ἀγρυπνήσετε
» μαζί μου; Ἀγρυπνάτε καὶ προσεύκεστε γιὰ νὰ
» μὴν πέστε σε πειρασμὸ. Το πνέμα ναι πρόθυμο,
» μα ἡ σὰρκα ἀδύναμη». 150. Πάλι πῆγε δεῦτερη
φορὰ καὶ προσευκῆθηκε «Πατέρα μου, ἀ δε γίνε-
» ται νὰ περάσει αὐτὸ δίχως νὰν το πιω, ἀς γίνεῖ το
» θέλημά σου». Καὶ πῆγε πάλι καὶ τους ἤυρε κοι-
μισμένους, γιὰτὶ εἶτανε βαριά τὰ μάτια τους. Κι'
ἀφίνοντάς τους πάλι πῆγε καὶ προσευκῆθηκε τρίτη
φορὰ, λέγοντας ξανά τὰ ἴδια λόγια. Τότ' ἐρχεται
στους μαθητάδες καὶ τους λέει «Κοιμάστε λοιπόν
» καὶ ξεκουράζεστε· γιὰτὶ νὰ σίμωσε ἡ ὥρα κι' ὁ
» γιος τ' ἀνθρώπου παραδίνεται σε χέρια ἀμαρτω-
» λών. Σηκωθείτε, ἀς πάμε· νὰ σίμωσε ὁ παραδότης
» μου».

151. Κι' ἐνῶ μιλοῦσε ἀκόμα, νὰ ὁ Ἰούδας, ἓνας
ἀπὸ τους δώδεκα, ἦρθε, καὶ μαζί του πλήθος πο-
λὺ με σπαθιά καὶ ξύλα ἀπὸ τους πρωτοπαπάδες
καὶ δημογερόντους. Κι' ὁ παραδότης του τους ἔ-
δωκε σημάδι κι' εἶπε «Ὅπιοι νὰ φιλήσω, αὐτός εἰ-
» ναι· πιάστε τον». Κι' ἀμέσως πῆγε στον Ἰησοῦ κι'
εἶπε «Σε χαιρετῶ, Ραββεῖ», καὶ τόνε φίλησε. Κι'
ὁ Ἰησοῦς του εἶπε «Φίλε, τι θέλεις κι' ἦρθες;»
Τότ' ἦρθαν καὶ βάλανε χέρι ἀπάνου στον Ἰησοῦ
καὶ τον ἐπίασαν. Καὶ νὰ ἓνας ἀπὸ τους συντρό-
φους του ἀπλωσε τὸ χέρι κι' ἔσηρε τὸ σπαθί του,
καὶ χτύπησε τὰ σκλάβο του πρωτοπαπά καὶ τού-
κοψε τ' αὐτί. Τότες του λέει ὁ Ἰησοῦς «Γύρισε το

» σπαθί σου στον τόπο του· γιατί όποιος έπιασε
» σπαθί, με σπαθί θα πάει. Ή θαρρείς πως δε μπορώ
» να κράξω του πατέρα μου, και θα μου παρατά-
» ξει τώρα πιο πολλούς αγγέλους παρά δώδεκα λε-
» γιώνες; Λοιπόν πως θ' αληθέψουν οι Γραφές, πως
» έτσι πρέπει να γενεί;» 152. Εκείνη την ώρα είπε
ο Ιησούς στα πλήθη «Λες για κακούργο βγήκατε με
» σπαθιά και ξύλα να με πιάστε. Καθεμέρα μέσα στο
» ναό κάθουμουν και δίδασκα, και δε με πιάσατε.
» Όμως αυτό όλο έγινε για ν' αληθέψουν οι Γραφές
» των προφητών». Τότες οι μαθητάδες του τον αφή-
καν όλοι κι' έφυγαν.

Κι' εκείνοι που σύλλαβαν τον Ιησού τον πήγανε
στον Καϊάφα του αρχιπαπά, όπου μαζεύτηκαν οι
διαβασμένοι κι' οι δημογερόντοι. Κι' ο Πέτρος τον
ακολουθούσε από μακριά ως στο παλάτι του αρχι-
παπά, και μπήκε μέσα και καθότανε μαζί με τους
κλητήρες για να δει το τέλος. 153. Κι' οι αρχιπα-
πάδες κι' όλη η σύνοδο ζητούσαν ψευτομαρτυριά
για να σκοτώσουν τον Ιησού, και δεν ηύρανε, κι'
ας πήγανε πολλοί ψευτομαρτύροι. Μα πήγανε διο
κατόπι κι' είπαν «Αυτός είπε Μπορώ να χαλάσω το
» ναό του Θεού και σε τρεις μέρες ναν τον χτίσω».
Κι' ο αρχιπαπάς σηκώθηκε και τούπε «Δεν απαντάς
» τι σε κατηγορούν αυτοί;» Κι' ο Ιησούς σωπούσε.
Κι' ο αρχιπαπάς του είπε «Σε ξορκίζω στο θεό που
» ζει, πες μας αν εσύ 'σαι ο Χριστός, ο γιος του
» Θεού». Του λέει ο Ιησούς «Εσύ το λες. Όμως
» σας λέω, σε λίγο θα δείτε τα γιο τ' ανθρώπου που
» καθισμένος δεξιά απ' τη Δύναμη θα φτάνει απάνου
» στ' ουρανού τα σύννεφα». Τότες ξέσκισε ο αρχιπαπάς
τα φορέματά του κι' είπε «Ασέβησε· τι θέλουμε πια
» μαρτύρους; Νά, τώρα ακούσατε την ασέβεια· τι
» λέτε;» Κι' απάντησαν κι' είπαν «Του πρέπει θά-
» νατος». Τότε τον έφτυσαν στο πρόσωπο και τότε
μπάτσισαν, κι' άλλοι τότε ραβδίσανε λέγοντας «Προ-
» φήτεψέ μας, Χριστέ, πιος σε χτύπησε».

154. Κι' ο Πέτρος είταν καθισμένος όξω στην
αυλή, κι' ήρθε κοντά του μια κοπέλλα κι' είπε
« Κι' εσύ είσουνα με τον Ιησού το Γαλιλαίο». Κι'
αυτός αρνήθη μπροστά σ' όλους κι' είπε «Δεν ξέρω
» τι λες». Και σα βγήκε στην αυλόπορτα, τον είδε
μια άλλη και λέει στους εκεί «Αυτός είτανε με τον
» Ιησού το Ναζωραίο». Και πάλι αρνήθη μ' όρκο
πως «Δεν τον ξέρω τον άνθρωπο». Και σε λίγο πή-
γαν οι παρόντες κι' είπανε του Πέτρου «Αληθινά
» από κείνους είσαι κι' εσύ· γιατί η λαλιά σου σε
» μαρτυρά». Τότ' άρχισε να καταριέται και να ορ-
κίζεται πως «Δεν τον ξέρω τον άνθρωπο». Κι' αμέ-
σως λάλησε πετεινός, και θυμήθη ο Πέτρος το λόγο
του Ιησού πούχε πει, πως «Πρι λαλήσει πετεινός,
» τρεις φορές θα μ' αρνηθείς». Και βγήκε όξω κι' έ-
κλαψε πικρά.

[27] 155. Και σαν ξημέρωσε, συμφώνησαν όλοι οι πρω-
τοπαπάδες κι' οι δημογερόντοι το να θανατώσουν
τον Ιησού· κι' αφού τον έδεσαν, τον πήραν και τον
παραδώκανε στον Πειλάτο, τον αρχηγό.

156. Τότες όταν είδε ο Ιούδας ο παραδότης του
πως καταδικάστηκε, μετάνιωσε και γύρισε τα τρι-
άντα τ' αργυρά στους πρωτοπαπάδες και δημογε-

ρόντους λέγοντας «Αμάρτησα παραδίνοντας αίμα
» αθώο». Κι' εκείνοι είπαν «Και τι μ' εμάς; Εσύ
» συλλογίσου το». Και πετώντας τ' αργυρά μέσα στο
ναό, έφυγε και πήγε και κρεμάστηκε. Και πήραν τ'
αργυρά οι πρωτοπαπάδες κι' είπαν «Δεν πρέπει ναν
» τα βάλουμε στον Κορβανά, επειδή 'ναι πλερωμή
» για αίμα». Και συμφωνήσανε απ' αυτά κι' αγό-
ρασαν το χωράφι του κεραμιδά για νεκροταφείο των
ξένων γι' αυτό ονομάστη το χωράφι εκείνο *αιμα-
τοχώραφο* ως στα σήμερα. Τότες αλήθεψε το ειπω-
μένο μέσο του Ιερεμία του προφήτη, που λέει *Και
πήραν τα τριάντα τ' αργυρά, τ' αντίτιμο του τιμη-
μένου, που τίμησαν από τους γιους του Ισραήλ, και
τάδωκαν για το χωράφι του κεραμιδά καθώς ο Κύ-
ριος με πρόσταξε* .

157. Κι' ο Ιησούς στάθηκε μπροστά στον αρ-
χηγό, και τότε ρώτησε ο αρχηγός και λέει «Εσύ
» 'σαι ο βασιλέας των Ιουδαίων;» Κι' ο Ιησούς του
είπε «Εσύ το λες». Κι' όταν τον κατηγορούσαν οι
πρωτοπαπάδες κι' οι δημογερόντοι, δεν απάντησε τί-
ποτα. Τότες ο Πειλάτος του λέει «Δεν ακούς πόσα
» σε κατηγορούν;» Και δεν τ' απάντησε μήτε σ' ένα
του λόγο, τόσο π' απορούσε ο αρχηγός υπερβολικά.

158. Και κάθε σκόλη ο αρχηγός συνείθιζε ναν
του λευτερώνει ένα φυλακισμένο του λαού, όπion ήθε-
λαν. Κι' είχαν τότες φυλακισμένο σημαντικό που
λέγονταν Βαραββάς. Ενώ 'τανε λοιπόν συναγμένοι,
τους είπε ο Πειλάτος «Πιόνε θέτε να σας λευτερώσω,
» το Βαραββά, ή τον Ιησού, αυτόν που λέγεται Χρι-
» στός;» Γιατί ήξερε πως από μίσος τον παράδωκαν.
Κι' ενώ καθότανε στην έδρα, έστειλε η γυναίκα του και
τούπε «Μην έχεις τίποτα μ' εκείνον τον αθώο, γιατί
» έπαθα πολλά, γι' αυτόν απόψε στ' όνειρό μου». Όμως οι
πρωτοπαπάδες κι' οι δημογερόντοι έπεισαν
τα πλήθη να ζητήσουνε το Βαραββά, και τον Ιησού
ναν τότε ξολοθρέψουν. Κι' αποκρίθη ο αρχηγός και
τους είπε «Πιόνε θέτε από τους διο τους να σας λευ-
» τερώσω;» Κι' αυτοί είπαν «Το Βαραββά». Τους
λέει ο Πειλάτος «Τι λοιπόν να κάνω τον Ιησού που
» λέγεται Χριστός;» Του λένε όλοι τους «Να σταυ-
» ρωθεί». Κι' ο αρχηγός είπε «Γιατί τι κακό έκα-
» νε;» Κι' εκείνοι πιο πολύ φωνάζανε και λέγανε
« Να σταυρωθεί». 159. Κι' ο Πειλάτος βλέποντας
πως τίποτα καλό δεν κάνει παρά μεγαλώνει ο θό-
ρυβος, πήρε νερό κι' ένιψε τα χέρια ομπρός στο
πλήθος κι' είπε «Αθώς είμαι από το αίμα αυτό·
» εσείς συλλογιστήτε το». Κι' όλος ο λαός αποκρί-
θη κι' είπε «Το αίμα του άπάνου μας κι' άπάνου
» στα παιδιά μας». Τότες τους λευτέρωσε το Βα-
ραββά, και τον Ιησού τότες βουρδούλισε και τον πα-
ράδωκε να σταυρωθεί.

160. Τότες οι στρατιώτες τ' αρχηγού πήρανε στ'
αρχηγείο τον Ιησού και μάζεψαν τριγύρω του όλη
τη φρουρά. Και ντύνοντάς τον κόκκινη στολή του
τη φορέσανε, κι' έπλεξαν ένα στεφάνι απ' αγκάθια
και του τόβαλαν τριγύρω στο κεφάλι, και καλάμι
στο δεξύ του χέρι· και γονατιστοί μπροστά του τον
περίπαιξαν και λέγανε «Σε χαιρετούμε, βασιλέα των
» Ιουδαίων»· και φτύσαντές τον πήραν το καλάμι
και τότε χτυπούσανε στην κεφαλή. Κι' όταν τον
περίπαιξαν, βγάζοντάς του τη στολή τον έντυσαν

τα φορέματά του, και τον πήρανε ναν τόνε σταυρώσουν. Και σα βγαίνανε, ηύραν έναν άνθρωπο από την Κυρήνη πούταν τ' όνομά του Σίμωνας· αυτόν αγγάρεψαν για να σηκώσει το σταυρό του. Κι' άμα φτάσανε στο μέρος που το λένε Γολγοθά, που σημαίνει *κάρας μέρος* που το λεν, τούδωκαν να πιει κρασί με χολή ανακατωμένο· κι' όταν το δοκίμασε, δε θέλησε να πιεί. Κι' αφού τόνε σταυρώσανε, μοιράστηκαν τα ρούχα του βάζοντας λαχνό. Και κάθισαν και τόνε φύλαγαν εκεί. Κι' έβαλαν απάνου από το κεφάλι του γραφτό το φταιξιμό του *Αυτός είναι ο Ιησούς ο βασιλέας των Ιουδαίων*.

161. Τότες σταυρώνουνται μαζί του διο κακούργοι, ένας από τα δεξιά κι' ο άλλος από τ' αριστερά. Κι' οι διαβάτες τόνε βλαστημούσαν και κουνώντας το κεφάλι έλεγαν «Εσύ που γκρεμίζεις το» ναό και σε τρεις μέρες μέσα τόνε χτίζεις, σώσου ο» ίδιος· αν είσαι γιος του Θεού, κατέβα από το σταυρό». Έτσι κι' οι πρωτοπαπάδες με τους διαβασμένους και δημογερόντους τον περίπαιζαν και λέγανε «Άλλους έσωσε, ο ίδιος να σωθεί δε μπορεί. Βασιλέας» του Ισραήλ είναι· ας κατεβεί τώρα από το σταυρό» και θαν τον πιστέψουμε. Στο Θεό στηρίζεται· ας τόνε γλυτώσει τώρα α θέλει· γιατί είπε πως του» Θεού είμαι γιος». Και το ίδιο, κι' οι κακούργοι οι σταυρωμένοι μαζί του τόνε βρίζανε.

162. Κι' από τις έξη η ώρα έγινε σ' όλη τη γη σκοτάδι ως στις εννιά η ώρα. Και κατά τις εννιά η ώρα φώναξε ο Ιησούς φωνή μεγάλη κι' είπε *Ελωεί*» *ελωεί, λεμά σαβακτανεί*, που σημαίνει «Θε μου Θε» μου, γιατί με παραίτησες;» Και τ' άκουσαν μερικοί παρόντες κι' έλεγαν πως «Τον Ηλία αυτός φωνάζει». Κι' έτρεξε αμέσως ένας τους και πήρε 'να σφουγγάρι, και γιομίζοντας το ξύδι τόβαλε σε καλάμι απάνου και τον πότιζε· κι' οι άλλοι έλεγαν «Ας δούμε αν έρχεται ο Ηλίας ναν τον σώσει». Κι' ένας άλλος πήρε 'να κοντάρι και του τρύπησε το πλευρό, και βγήκε νερό κι' αίμα. Κι' ο Ιησούς έκραξε πάλι με φωνή μεγάλη και ξεψύχησε.

163. Και να τ' άπλωμα του ναού σκίστηκε σε διο από πάνου ως κάτω, κι' η γη σείστηκε, κι' οι βράχοι σκίστηκαν, και τα μνήματα άνοιξαν, και πολλά λείψανα των κοιμισμένων άγιων αναστήθηκαν, και βγαίνοντας από τα μνήματα ύστερ' από την ανάστασή του πήγανε στην άγια χώρα και φανερωθήκανε σε πολλούς. Κι' ο εκατόνταρχος κι' όσοι φυλάγανε μαζί του τον Ιησού, σαν είδαν το σεισμό και τα όσα γίνονταν, φοβήθηκαν υπερβολικά και λέγανε «Αλήθεια γιος Θεού είταν αυτός».

164. Κι' είταν εκεί γυναίκες πολλές θωρώντας από πέρα, π' ακολούθησαν τον Ιησού από τη Γαλιλαία και τον υπερετούσαν· που μεταξύ τους είταν η Μαρία η Μαγδαληνή, κι' η Μαρία η μητέρα του Ιακώβου και του Ιωσή, και των γιων του Ζεβεδαίου η μητέρα.

165. Και σα βράδιασε, ήρθε ένας άνθρωπος πλούσιος από την Αριμαθαία που τον έλεγαν Ιωσήφ, πούχε κι' αυτός υπάρξει μαθητής του Ιησού· αυτός πήγε στον Πειλάτο και ζήτησε το λείψανο του

Ιησού. Τότες πρόσταξε ο Πειλάτος να δοθεί. Κι' ο Ιωσήφ πήρε το λείψανο και το τύλιξε σ' ένα σάβανο καθάριο, και τόβαλε μέσ' στον καινούργιο του τάφο πούχε κόψει μέσα στο βράχο· κι' αφού κύλισε πέτρα μεγάλη κοντά στο στόμα του τάφου, έφυγε. Κι' είταν εκεί η Μαριάμ η Μαγδαληνή κι' η άλλη η Μαρία, καθισμένες αντικρύ στον τάφο.

166. Και την άλλη μέρα, την κατόπι της παρσκευής, συναχτήκανε οι πρωτοπαπάδες κι' οι Φαρισαίοι στου Πειλάτου κι' είπαν «Αφέντη, θυμηθή-»
» καμε πως εκείνος ο πλάνος είπε ότα ζούσε ακόμα
» Σε τρεις μέρες ανασταίνουμαι. Πρόσταζε λοιπόν ν'
» ασφαλιστεί ο τάφος ως στην τρίτη μέρα, μήπως
» παν οι μαθητάδες και τον κλέψουνε, και πούνε του
» λαού Αναστήθηκε από τους νεκρούς, και θάναι το
» στερνό το λάθος πιο χειρότερο απ το πρώτο». Τους είπε ο Πειλάτος «Έχετε φρουρά· πηγαίνετε,
» ασφαλίστε όπως ξέρετε». Κι' εκείνοι πήγανε κι ασφάλισαν τον τάφο, βουλώνοντας την πέτρα μαζί με τη φρουρά.

[28] 167. Και περασμένη η νύχτα το σαββάτο ό,τι είταν να χαράζουνε τα πρωτοβδόμαδα, ήρθε η Μαρία η Μαγδαληνή κι' η άλλη η Μαρία για να δουν τον τάφο. Και να έγινε σεισμός μεγάλος, γιατί άγγελος Κυρίου κατέβη από τον ουρανό, κι' ήρθε και κύλισε την πέτρα και κάθουνταν απάνου. Κι' η θωριά του είτανε σαν αστραπή και το φόρεμά του άσπρο σαν το χιόνι. Κι' έπιασε απ' το φόβο του τους φρουρούς τρεμούλα, κι' έγιναν καθώς νεκροί. Κι' αποκρίθη ο άγγελος κι' είπε στις γυναίκες «Εσείς μη φοβάστε·»
» γιατί ξέρω πως τον Ιησού γυρεύετε το σταυρω-
» μένο. Δεν είναι εδώ· γιατί αναστήθηκε όπως είπε.
» Ελάτε εδώ, κοιτάξτε το μέρος πούτανε βαλμένος.
» Και γλήγορα πηγαίνετε και πέστε στους μαθη-
» τάδες του πως Αναστήθηκε από τους νεκρούς, και
» να πηγαίνει μπροστά σας στη Γαλιλαία. Εκεί
» θαν τότε δείτε. Νά, σας είπα».

168. Κι' έφυγαν από τον τάφο γλήγορα με φόβο και χαρά μεγάλη, και παν τρεχάτες ναν το πουν στους μαθητάδες του. Και να απαντήσανε τον Ιησού και τους είπε «Καλή σας ώρα». Κι' εκείνες πήγαν και του αγκάλιασαν τα πόδια και τον προσκυνήσανε. Τότες τους λέει ο Ιησούς «Μη φοβάστε·»
» πηγαίνετε πληροφορήστε τους αδερφούς μου να
» πάνε στη Γαλιλαία, κι' εκεί θα με δουν».

169. Κι' εκεί που πήγαιναν, να μερικοί της φρουράς πήγανε στη χώρα κι' είπανε στους πρωτοπαπάδες όλα όσα έγιναν. Και μαζευτήκανε με τους δημογερόντους, και συμφωνήσανε και δώκανε στους στρατιώτες χρήματα αρκετά και λεν «Να πείτε πως
» Ήρθανε νύχτα οι μαθητάδες του και τον έκλεψαν
» ενώ εμείς κοιμώμαστε. Κι' αν τ' ακούσει ο αρχηγός, εμείς τον πείθουμε και συλλογή δε θάχετε». Κι' εκείνοι πήραν τα χρήματα και κάνανε όπως δασκαλεύτηκαν. Και διαλαλήθη αυτός ο λόγος με τους Ιουδαίους ως τα σήμερα.

170. Κι' οι έντεκα οι μαθητάδες πήγανε στη Γαλιλαία, στο βουνό που τους όρισε ο Ιησούς, και τον είδαν και προσκύνησαν· άλλοι όμως δίσταζαν.

Κι' ο Ιησούς πήγε και τους μίλησε κι' είπε «Μου
» δόθηκε κάθε εξουσία στον ουρανό και στη γη. Λοι-
» πόν πηγαίνετε κάθε έθνος να φωτίστε, βαπτίζον-
» τας τους στ' όνομα του πατέρα και του γιου και
» τ' άγιου πνέματος και διδάσκοντάς τους να φυλάν
» τα πάντα όσα σας παράγγειλα. Και να εγώ μαζί
» σας είμαι πάντα ως στον τελιωμό του κόσμου».

ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΑΘΘΑΙΟ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΑΡΚΟ

Αρχίζει το καλό το μήνημα του Ιησού Χριστού,
γιου του Θεού.

Όπως είναι γραμένο μέσα στον Ησαΐα τον προ-
φήτη *Νά, στέλνω τον άγγελό μου προτύπερά σου,
που θα φτιάσει τη στράτα σου. Φωνή που κάποιος
κράζει στην έρημο Ετοιμάστε το δρόμο τον Κυρίου,
ίσια κάντε τα μονοπάτια του* , βγήκε ο Ιωάννης ο
βαπτιστής στην έρημο και κήρυχνε μετανιωμού βά-
πτισμα που να συχωρεθούν οι αμαρτίες. Και πή-
γαινε όξω στον Ιωάνη όλος ο τόπος της Ιουδαίας
κι' οι Ιεροσολυμείς όλοι, και τους βάφτιζε μέσα
στον Ιορδάνη τον ποταμό αφού ξομολογούνταν τις
αμαρτίες τους. Κι' είχε ο Ιωάννης φόρεμα από γκα-
μήλας τρίχα και ζουνάρι δερμάτινο γύρω στη μέση
του, κι' έτρωγε ακρίδες και μέλι άγριο. Και κήρυχνε
λέγοντας «Έρχεται ο δυνατότερός μου πίσω, που δεν
» είμαι άξιος να σκύψω και να λύσω το λουρί των
» σανταλιών του. Εγώ σας βάφτισα με νερό· όμως
» αυτός θα σας βαφτίσει με πνέμα άγιο».

2. Συνέβηκε τις τότε μέρες, ήρθε ο Ιησούς από
τη Ναζαρέτ της Γαλιλαίας και βαπτίστηκε στον
Ιορδάνη από τον Ιωάνη. Κι' ευτύς σαν έβγαινε από
τα νερά, είδε που σκίζονται τα ουράνια και το Πνέ-
μα σαν περιστέρι που κατέβαινε απάνου του· και
φωνή βγήκε από τα ουράνια «Εσύ 'σαι ο γιος μου ο
» αγαπητός· εσένα καλογνώμησα».

3. Κι' ευτύς το πνέμα τότε βγάζει στην έρημο.
Κι' έμενε στην έρημο μέρες σαράντα και τον πείραζε ο
Σατανάς. Κι' έμενε με τα θεριά, κι' οι άγγελοι τον
υπερετούσαν.

4. Κι' αφού παράδωκαν τον Ιωάνη, ήρθε ο Ιη-
σούς στη Γαλιλαία κηρύχνοντας το καλό το μήνημα
του Θεού και λέγοντας πως «Τέλιωσε ο καιρός και
» σίμωσε η βασιλεία του Θεού. Μετανιώνετε και
» πιστεύετε το καλό το μήνημα».

Και περνώντας κοντά στη λίμνη της Γαλιλαίας
είδε το Σίμωνα και τον Αντρέα τον αδερφό του Σί-
μωνα που με τα δίχτια τους ψαρεύανε μέσα στη
λίμνη, γιατί είτανε ψαράδες. Και τους είπε ο Ιη-
σούς «Ελάτε πίσω μου, και θα σας κάνω να γί-
» νετε ψαράδες ανθρώπων». Κι' αμέσως άφισαν τα
δίχτια και τον ακολουθούσαν. Και προχωρώντας
λίγο είδε τον Ιάκωβο το γιο του Ζεβεδαίου και τον

Ιωάνη τον αδερφό του, που κι' αυτοί διόρθωναν τα δίχτια μέσα στο καράβι, κι' αμέσως τους φώναξε. Κι' αφίσανε με τους εργάτες τον πατέρα τους το Ζεβεδαίο μέσα στο καράβι και πήγαν πίσω του.

5. Και πηγαίνουνε στην Καφαρναούμ. Κι' αμέσως το σαββάτο μπήκε μέσα στο συναγώγι και διδάσκει. Κι' απορούσανε με τη διδαχή του, γιατί τους δίδασκε σα νάχε εξουσία, κι' όχι καθώς οι διαβασμένοι. Κι' αμέσως είτανε στο συναγώγι τους άνθρωπος με πνέμα ακάθαρτο, και φώναξε λέγοντας «Τι» θέλεις από μας, Ιησού Ναζαρηνέ; ήρθες να μας» καταστρέψεις; Σε ξέρω πιος είσαι, ο άγιος του» Θεού». Και το μάλωσε ο Ιησούς κι' είπε «Σώπα κι'» έβγα από μέσα του». Και τ' ακάθαρτο αφού τότε σπάραξε και φώναξε με φωνή μεγάλη, βγήκε από μέσα του. Και τρομάξανε όλοι, τόσο που συζητούσαν κι' έλεγαν «Τι 'ναι τούτο; Διδαχή καινούρια» μ' εξουσία· και τα πνέματα τ' ακάθαρτα προστά-» ζει και τον ακούν». Και βγήκε η φήμη του ευτύς παντού σ' όλα τα περίχωρα της Γαλιλαίας.

6. Κι' ευτύς σα βγήκε από το συναγώγι, πήγε στο σπίτι του Σίμωνα κι' Αντρέα μαζί με τον Ιάκωβο και με τον Ιωάνη. Κι' η πεθερά του Σίμωνα είτανε κατάκοιτη με θέρμη, κι' αμέσως του λένε γι' αυτή. Και πήγε και τη σήκωσε πιάνοντάς της το χέρι, και την αφήκε η θέρμη και τους υπερετούσε. Κι' άμα βράδιασε, σα βασίλεψε ο ήλιος, του φέρανε όλους τους αρρώστους και τους δαιμονισμένους· κι' είταν όλη η χώρα μαζεμένη στη μπασιά μπροστά. Και γιάτρεψε πολλούς παθιασμένους με λογής λογής αρρώστιες, κι' έβγαλε πολλά δαιμόνια, και δεν άφινε τα δαιμόνια να μιλούνε γιατί τον ήξεραν πως είναι ο Χριστός.

7. Και το πρωί σηκώθη κατασκότεινα και βγήκε σε μέρος έρημο, κι' έκανε εκεί την προσευκή του. Κι' έτρεξε κατόπι του ο Σίμωνας κι' οι συντρόφοι του και τον ήύραν και του λεν πως «Όλοι σε ζητούν».

8. Και τους λέει «Ας πάμε εμείς αλλού στα γειτο-» νικά χωριά, για να κηρύξω κι' εκεί· επειδή για» τούτο βγήκα». Και πήγε σ' όλη τη Γαλιλαία κη-» ρύχνοντας μέσα στα συναγώγια τους και βγάζοντας τα δαιμόνια.

Και πηγαίνει στον Ιησού λωβιασμένος που τον παρακαλούσε λέγοντας του «Κύριε» πως «α θέλεις,» μπορείς να με καθαρίσεις». Και τότε σπλαχνίστηκε, κι' απλώνοντας το χέρι του τον άγγιξε και του λέει «Θέλω, καθαρίσου». Κι' αμέσως τον αφήκε η λώβα και καθαρίστηκε. Κι' αφού τότε φοβέρισε, ευτύς τον έβγαλε όξω και του λέει «Κοίταξε μην πεις τίποτα» κανενός· μόνη σήρε δείξου στον παπά, και πρόσφερε» για τον καθαρισμό σου όσα πρόσταξε ο Μωυσής, έτσι» για να φωτιστούν». Όμως εκείνος βγήκε κι' άρ-» χισε να κηρύχνει πολλά και να διαλαλεί το λόγο, τόσο που δε μπορούσε πια [ο Ιησούς] φανερά να μπει σε πολιτεία, μόνη όξω σ' έρημους τόπους, και πή-» γαιναν από παντού και τον έβρισκαν.

[2] 9. Και με καιρό, σα μπήκε πάλι στην Καφαρ-» ναούμ, ακούστηκε πως είναι σπίτι, και μαζεύτηκαν πολλοί — τόσο που πια δε χωρούσε μήτε [το μέρος]

το κοντά στην πόρτα — και τους λαλούσε το λόγο. Κι' έρχονται και του φέρνουν παραλυτικό που τον κουβαλούσαν τέσσερεις. Και σα δε μπορούσαν από το πλήθος ναν του τον παν κοντά, ξεσκέπασαν τη σκεπή εκεί που είταν, και τρυπώντας την αμολούνε το κλινάρι πούταν πλαγιασμένος ο παραλυτικός. Κι' όταν είδε ο Ιησούς την πίστη τους, λέει του παραλυτικού «Παιδί μου, συχωρεμένες οι αμαρτίες σου». Κι' είτανε μερικοί διαβασμένοι, που κάθουνταν εκεί και συλλογιούντανε μέσα στην καρδιά τους πως «Αυ-» τός έτσι μιλώντας ασεβεί. Πιος μπορεί να συχωρ-» νά αμαρτίες εξόν ένας, ο Θεός;» Κι' αμέσως ένιω-» σε ο Ιησούς με το πνέμα του το τι συλλογιούνται μέσα τους και λέει «Τι τα συλλογιέστε αυτά μέσα» στην καρδιά σας; Τι 'ναι ευκολώτερο, να πεις του» παραλυτικού Συχωρεμένες οι αμαρτίες σου, ή να» πεις Σήκω πάρε το κλινάρι σου και περπάτα; Ό-» μως για να μάθετε πως έχει εξουσία ο γιος τ' αν-» θρώπου να συχωρνά στη γη αμαρτίες» — λέει του παραλυτικού — «Εσένα λέω, σήκω πάρε το κλινάρι» σου και σήρε σπίτι σου». Και σηκώθηκε, κι' αμέ-» σως παίρνοντας το κλινάρι βγήκε μπροστά σ' όλους, τόσο που σαστίζανε όλοι και δόξαζαν το Θεό [λέ-» γοντας] πως «Ποτές έτσι δεν είδαμε».

10. Και βγήκε πάλι στην ακρολιμνιά. Κι' όλο το πλήθος πήγαινε στον Ιησού και τους δίδασκε. Και περνώντας είδε το Λευεΐν, το γιο τ' Αλφαίου, καθισμένο στο τελώνιο, και του λέει «Ακολουθώ με». Και σηκώθηκε και τον ακολούθησε. 11. Και τυχαίνει να κάθεται [και τρώει] στο σπίτι του, και πολλοί τε-» λώνες κι' αμαρτωλοί κάθουνταν μαζί με τον Ιησού και με τους μαθητάδες του· τι είταν πολλοί και τον ακολουθούσαν. Και των Φαρισαίων οι διαβασμένοι όταν τον είδανε που τρώει με τους αμαρτωλούς και τους τελώνες, λέγανε στους μαθητάδες του πως «Με τους τελώνες τρώει και τους αμαρτωλούς». Και σαν τ' άκουσε ο Ιησούς, τους λέει πως «Για-» τρὸ δε θέλουν οι γεροί, μόνε οι αρρωστημένοι. Δεν» ήρθα να κράξω ενάρετους, μόνε αμαρτωλούς».

12. Κι' οι μαθητάδες του Ιωάνη κι' οι Φαρι-» σαίοι νήστευαν. Κι' έρχονται και του λένε «Γιατί» του Ιωάνη οι μαθητάδες κι' οι μαθητάδες των Φα-» ρισαίων νηστεύουν, κι' οι δικοί σου δε νηστεύ-» ουν;» Κι' ο Ιησούς τους είπε «Μήπως μπορούν» οι γιοι της αίθουσας του γάμου, όσο είναι ο γαμπρός» μαζί τους, να νηστεύουν; Όσον καιρό έχουνε μαζί» τους το γαμπρό δε μπορούνε να νηστεύουν. Θα» φτάσουν όμως μέρες που θαν τους πάρουν το γαμ-» πρό, και τότες θα νηστεύουν εκείνη την ημέρα.» Κανείς κουρέλλι καινούριο δεν το ράβει μπάλλωμα» σε ρούχο παλιό· ειδεμή, παίρνει το γιόμισμα από» κείνο, το καινούριο από το παλιό, και χειροτερεύει» η τρύπα. Και κανείς δε βάζει καινούριο κρασί σ'» ασκιά παλιά — ειδεμή, θαν τα σπάσει το κρασί τ'» ασκιά, και χάνονται κρασί κι' ασκιά — παρά και-» νούριο κρασί σ' ασκιά καινούρια».

13. Κι' έτυχε ο Ιησούς σαββάτο να περνά μέσα από τα σπαρτά, κι' άρχισαν οι μαθητάδες του να περπατούνε μαδώντας τα στάχια. Κι' οι Φαρισαίοι τούλεγαν «Κοίτα τι κάνουνε μέρα σαββάτο, που δεν» πρέπει». Και τους έλεγε «Ποτές δε διαβάσατε τι

» έκανε ο Δαυείδ όταν αναγκάστη και πείνασε, αυτός
» κι' οι συντρόφοι του; Μπήκε στον οίκο του Θεού
» στον καιρό του Αβιάθαρ του αρχιερατή, κι' έφαγε
» τους άρτους της προσφοράς — που δεν πρέπει να φαν
» [άλλοι] εξόν οι παπάδες — κι' έδωκε και στους συν-
» τρώφους του;» Και τους έλεγε «Το σαββάτο για
» τον άνθρωπο έγινε, κι' όχι ο άνθρωπος για το σαβ-
» βάτο· έτσι οριστής είναι και του σαββάτου ο γιος
» τ' ανθρώπου».

[3] 14. Και μπήκε πάλι σε συναγωγή, κι' εκεί 'ταν
άνθρωπος με ξερό το χέρι, και τον παρατηρούσαν α-
θαν τότε γιατρέψει σαββάτο, για να τον κατηγορή-
σουν. Και λέει τ' ανθρώπου με το ξερό το χέρι «Σή-
» κω στη μέση». Και τους λέει «Μπορεί κανείς σαβ-
» βάτο να ωφελήσει ή να βλάψει; ζωή να σώσει ή να
» σκοτώσει;» Κι' εκείνοι σωπούσαν. Και κοιτάζοντάς
τους γύρω με θυμό, λυπημένος για της καρδιάς τους
το πέτρωμα, λέει τ' ανθρώπου «Άπλωσε το χέρι».
Και τ' άπλωσε, και ξανάγινε το χέρι του γερό. Και
βγήκαν οι Φαρισαίοι όξω, κι' ευτύς με τους Ηρωδια-
νούς τα συφωνούσανε πώς να τον καταστρέψουν.

15. Κι' ο Ιησούς μαζί με τους μαθητάδες του
έφυγε κατά τη λίμνη. Και πολύ πλήθος από τη Γαλι-
λαιά τον ακολούθησε, κι' από την Ιουδαία κι' από τα
Ιεροσόλυμα κι' από την Ιδουμαία κι' αντίκρυ από
τον Ιορδάνη· κι' από τα περίχωρα της Τύρος και
Σιδώνας πλήθος πολύ, ακούοντας όσα κάνει, ήρθανε
στον Ιησού. Κι' είπε στους μαθητάδες του να καρτε-
ρούν κοντά του καραβάκια, από το πλήθος, για να
μην τότε στενοχωρούν· γιατί γιατρέψε πολλούς, τόσο
που πέφτανε απάνου του για να τον αγγίξουν όσοι
είχαν πάθη· και τα πνέματα τ' ακάθαρτα, όταν τότε
θωρούσαν, πέφτανε μπροστά του κι' έκραζαν λέγοντας
πως «Εσύ 'σαι ο γιος του Θεού». Και πολύ τα μά-
λωνε να μην τότε φανερώσουν.

Κι' ανεβαίνει στο βουνό, και προσκαλεί όσους ο
ίδιος ήθελε, και πήγαν. 16. Κι' έκανε δώδεκα, που και
τους έκραζε αποστόλους, για να τους έχει μαζί του
και για να τους στέλνει να κηρύχνουν έχοντας εξου-
σία να βγάζουν τα δαιμόνια. Κι' έκανε τους δώδεκα,
και το Σίμωνα τον έβγαλε *Πέτρο*· και τον Ιάκωβο
το γιο του Ζεβεδαίου, και τον Ιωάννη τον αδερφό του
Ιακώβου, και τους έβγαλε *Βοανηργές*, που θα πει
γιοι Βροντής, και τον Αντρέα, και το Φίλιππο, και
το Βαρθολομαίο, και το Μαθθαίο, και το Θωμά, και
τον Ιάκωβο το γιο τ' Αλφαίου, και το Θαδδαίο, και
το Σίμωνα τον Κανανιώτη, και τον Ιούδα τον Ισκα-
ριώθ που και τον παράδωκε.

Κι' έρχεται σπίτι, και μαζεύεται πάλι πλήθος, τό-
σο που δε μπορούσανε μήτε ψωμί να φαν.

Και σαν τ' άκουσαν οι δικοί του, βγήκανε να τον
πιάσουν, γιατί έλεγαν πως «Έχασε το νου του».
Κι' οι διαβασμένοι όσοι κατέβηκαν από την Ιερουσα-
λήμ, έλεγαν πως «Το Βεεζεβούλ έχει» και πως «Με
» τον αρχιδαίμονα βγάζει τα δαιμόνια». Και κρά-
ζοντάς τους τούς έλεγε με παραβολές «Πώς μπορεί
» σατανάς να βγάζει σατανά; Κι' α βασιλεία διαιρε-
» θεί, δε δύνεται εκείνη η βασιλεία να σταθεί· κι' α
» νοικοκυριό διαιρεθεί, δε θα μπορέσει το νοικοκυριό

» εκείνο να σταθεί· κι' αν ο σατανάς σηκώθηκε να
» χτυπηθεί και διαιρέθηκε, δε μπορεί να σταθεί παρά
» τελιώνει. Μα δε μπορεί κανείς να μπει στου δυνατού
» το σπίτι και ν' αρπάξει τα συγύρια του αν το δυνατό
» δεν τότε δέσει πρώτα, και τότες θ' αρπάξει το σπίτι
» του. Αληθινά σας λέω, πως όλα θα συχωρεθούνε
» στους γιους των ανθρώπων, τα κρίματα κι' οι ασέ-
» βειες όσες ασεβήσουν· μα όποιος ασεβήσει στο Πνέμα
» τ' άγιο, συχώριο δεν έχει στον αιώνα, μόνη εγκληματεί
» παντοτινά». Γιατί λέγανε «Έχει πνέμα ακάθαρτο».

Κι' έρχονται η μητέρα του και τ' αδέρφια του,
και στέκοντας όξω στείλανε και τότε φώναζαν. Κι' εί-
ταν πλήθος καθισμένο γύρω του και του λένε «Νά η
» μητέρα σου και τ' αδέρφια σου όξω σε ζητούν».
Κι' αποκρίθηκε και τους είπε «Πια 'ναι η μητέρα μου
» και τ' αδέρφια μου;» Και ρήχνοντας ολόγυρα τα
μάτια στους κύκλω καθισμένους γύρω του, λέει «Κοί-
» τα η μητέρα μου και τ' αδέρφια μου. Όποιος κάνει
» τα θελήματα του Θεού, αυτός αδερφός μου κι' αδερ-
» φή 'ναι και μητέρα».

17. Κι' άρχισε πάλι να διδάσκει κοντά στην ακρο- [4]
λίμνιά. Και μαζεύτηκε κοντά του πλήθος πάρα πολύ,
τόσο που μπήκε σε καράβι και καθότανε στη λίμνη·
κι' όλο το πλήθος έμενε στην ξηρά, κοντά στη λίμνη.
Και τους διδασκε με παραβολές πολλά, και τους έλε-
γε στη διδασχή του «Ακούτε. Νά, βγήκε ο σπάρτης
» να σπείρει. Και συνέβη, καθώς έσπαιρνε, άλλο έπεσε
» σιμά στο δρόμο, κι' ήρθαν τα πουλιά και τόφαγαν.
» Κι' άλλο έπεσε σε πετρότοπους κι' όπου δεν είχε
» χώμα πολύ, κι' αμέσως βγήκε με το να μην είχε
» βάθος γης, και σα βγήκε ο ήλιος κάηκαν, κι' όντας
» δίχως ρίζα ξεράθηκαν. Κι' άλλο έπεσε στ' αγκά-
» θια, και μεγάλωσαν τ' αγκάθια και το συνεπνίξανε
» και δεν έδωκε καρπό. Κι' άλλα πέσανε στο χώμα
» το καλό, κι' έδιναν καρπό βγαίνοντας και μεγα-
» λώνοντας, κι' έβγαζαν τριάντα κι' εξήντα κι' εκα-
» τό». Κι' έλεγε «Όποιος έχει αυτιά ν' ακούει, ας
» ακούει».

18. Κι' όταν έμεινε μονάχος, τότε ρωτούσαν οι
γύρω του με τους δώδεκα τις παραβολές. Και τους
έλεγε «Εσάς σας δόθηκε το μυστήριο της βασιλείας
» του Θεού, μα σ' εκείνους τους όξω όλα με παραβο-
» λές τους γίνονται, [έτσι] που βλέποντας να βλέπουν
» και να μη δουν, κι' ακούοντας ν' ακούν και να μη
» νιώθουν, μήπως γυρίσουν και τους συχωρεθούν». Και
τους λέει «Δεν τη νιώσατε αυτή την παραβολή, και
» πώς θα νιώστε όλες τις παραβολές; Ο σπάρτης το
» λόγο σπαίρνει. Κι' αυτοί 'ναι οι σιμά στο δρόμο
» όπου σπαίρνεται ο λόγος, [αυτοί] που σαν ακούσουν,
» φτάνει ο Σατανάς αμέσως κι' αφαιρεί το λόγο το
» σπαρμένο τους. Και το ίδιο, αυτοί 'ναι οι σπαρμέ-
» νοι στους πετρότοπους, που σαν ακούσουνε το λόγο,
» ευτύς μετά χαράς τότε δέχονται, και δεν έχουνε
» ρίζα μέσα τους μόνη είναι πρόσκαιροι· κατόπι α γί-
» νει για το λόγο συφορά ή καταδρομή, ευτύς σκουν-
» τάφτουν. Κι' άλλοι είναι όσοι σπαίρνονται στ' αγ-
» κάθια· αυτοί 'ναι π' άκουσαν το λόγο, κι' οι συλλο-
» γές του κόσμου κι' η απάτη του πλούτου κι' οι πό-
» θοι γύρω στ' άλλα μπαίνουνε μέσα και συνεπνίγουνε
» το λόγο και γίνεται άκαρπος. Κι' εκείνοι 'ναι οι
» σπαρμένοι στο καλό το χώμα, [αυτοί] π' ακούν το

» λόγο και τότε δέχονται, και καρποφορούν τριάντα
» κι' εξήντα κι' εκατό».

Και τους έλεγε πως «Μήπως έρχεται ο λύχνος για
» να βαλθεί κάτω από το κοιλό ή από το κλινάρι,
» [κι'] όχι να βαλθεί στο λυχνοστάτη απάνου; Γιατί
» κρυμένο δεν υπάρχει παρά θα φανερωθεί, μηδ' έγινε
» κρυφό μόνο για να φανερωθεί. Αν έχει αυτιά κανείς
» ν' ακούει, ας ακούει».

Και τους έλεγε «Προσέχετε τι ακούτε. Μ' ό,τι
» μέτρο μετράτε θα σας μετρηθεί, και παραπάνου
» ακόμα. Γιατί όποιος έχει θαν του δοθεί· κι' όποιος δεν
» έχει θαν του πάρουν κι' ό,τι έχει».

Κι' έλεγε «Έτσι 'ναι η βασιλεία του Θεού, σα να
» ρήξει άνθρωπος στη γη το σπόρο και κοιμάται και
» σηκώνεται νύχτα και μέρα, κι' ο σπόρος βλασταί-
» νει κι' αψηλώνει, πώς, δεν ξέρει ο ίδιος. Αυτόθελα
» η γη καρποφορεί πρώτα χόρτο, κατόπι αστάχι,
» έπειτα μεστό το στάρι μέσα στ' αστάχι· κι' όταν
» ο καρπός παραχωρήσει, αμέσως στέλνει το δρεπάνι,
» γιατί έφτασε ο θέρος».

Κι' έλεγε «Με τι να πούμε μιάζει η βασιλεία
» του Θεού; ή με πια παραβολή ναν τη παραβά-
» λουμε; Σα με σφυρί σινάπι π' ότα σπαρθεί στη γη,
» αν κι' είναι ο πιο μικρός απ' όλους τους σπόρους
» της γης, μα σα σπαρθεί βγαίνει και ξεπερνάει τα
» χόρτα όλα και κάνει κλάδους μεγάλους, τόσο που
» μπορούνε στον ήσκιο του και φωλιάζουν τα πετού-
» μενα τ' ουρανού».

Και με τέτιες παραβολές πολλές τους μιλούσε το
λόγο, καθώς μπορούσαν ν' ακούν· και χωρίς παρα-
βολή δεν τους μιλούσε, μα χώρια στους δικούς του
μαθητάδες τα ξηγούσε όλα.

19. Και τους λέει σα βράδιασε εκείνη τη μέρα
« Ας διαβούμε αντίπερα». Και παραιτώντας το
πλήθος, τον παίρνουνε μαζί έτσι όπως είτανε μέσα
στο καράβι. Κι' είτανε μαζί του κι' άλλα καράβια.
Και γίνεται μεγάλη ανεμοζάλη, και τα κύματα πη-
δούσανε στο καράβι, τόσο που πια γιόμιζε το κα-
ράβι. Κι' είταν αυτός στην πρύμη, στο προσκεφάλι
απάνου, κοιμισμένος. Και τότε σηκώνουν και του
λένε «Δάσκαλε, δε σε μέλει που χανόμαστε;» Και
σηκώθηκε και μάλωσε τον άνεμο, κι' είπε της λίμνης
« Σώπα, βουβάσου». Και κόπηκε ο άνεμος κι' έγινε
καλοσύνη μεγάλη. Και τους είπε «Γιατί είστε δει-
λοί; δεν έχετε ακόμα πίστη;» Και φοβηθήκανε φόβο
μεγάλο, κι' έλεγαν ένας με τον άλλο «Πιος άραγε
» είναι αυτός που κι' ο άνεμος κι' η λίμνη τον
» ακούν;»

Και πήγε αντίπερα της λίμνης στον τόπο των Γε- [5]
ρασηνών. 20. Κι' άμα βγήκε από το καράβι, απάν-
τησε από τα μνήματα άνθρωπο με πνέμα ακάθαρτο
που κατοικούσε τα μνήματα. Κι' ούτε μ' αλυσίδα δε
μπορούσε πια κανείς ναν τότε δέσει, γιατί πολλές φο-
ρές τον έδεσαν με πεδούκλες κι' αλυσίδες, κι' έσπασε
τις αλυσίδες, και τις πεδούκλες τις κομάτισε, και
κανείς δεν κατόρθωνε ναν τότε δαμάσει, και παντο-
τινά — νύχτα και μέρα — περνούσε στα μνήματα και

στα βουνά, φωνάζοντας και κατακόβοντας τον εαυτό του στα λιθάρια. Κι' όταν είδε τον Ιησού από πέρα, έτρεξε και τον προσκύνησε και κρίζοντας με φωνή μεγάλη λέει «Τι θέλεις από μένα, Ιησού γιε του Θεού» του ύψιστου; Σε ξορκίζω στο θεό, μη με τυραννήσεις». Γιατί τούλεγε «Έβγα, εσύ το πνέμα τ' ακάθαρτο, από τον άνθρωπο». Και τότε ρωτούσε «Τι 'ναι τ' όνομά σου;» Και του λέει «Λεγιώνα,» είναι τ' όνομά μου, γιατί είμαστε πολλοί». Και τον παρακαλούσαν παρακάλια πολλά να μην τους στείλει όξω από τον τόπο. Κι' είχαν εκεί κοντά στο βουνό κοπάδι χοίροι μεγάλο πούβοςκε, και τον παρακάλεσαν κι' είπαν «Στείλε μας στους χοίρους να μπούμε μέσα τους». Και τους άφισε. Και βγαίνοντας, τα πνέματα τ' ακάθαρτα μπήκανε στους χοίρους, κι' όρμησε το κοπάδι κάτω από το γκρεμό στη λίμνη ως διο χιλιάδες και πνιγόντουσαν μέσα στη λίμνη. Κι' οι βοσκοί τους έφυγαν κι' έδωκαν την είδηση στη χώρα και στις εξοχές. Και βγήκανε να δουν τι έτυχε. Κι' έρχονται στον Ιησού, και θωρούνε το δαιμονισμένο που καθότανε ντυμένος και γνωστικός, αυτόνε πούχε πριν το λεγιώνα, και φοβήθηκαν. Και τους δηγήθηκαν, όσοι είδαν, το τι έτυχε του δαιμονισμένου και την ιστορία των χοίρων. Κι' άρχισαν και τον παρακαλούσαν να φύγει από τα σύνορά τους. Κι' όταν έμπαινε στο καράβι, τον παρακαλούσε ο [πρι] δαιμονισμένος για να μείνει μαζί του. Και δεν τον άφισε, παρά του λέει «Σήρε» σπίτι στους δικούς σου, και φανέρωσε τους όσα έκανε» σου ο Κύριος και σε σπλαχνίστη». Κι' έφυγε, κι' άρχισε να κηρύχνει στη Δεκάπολη όσα τούκανε ο Ιησούς, κι' απορούσαν όλοι.

21. Και σα διάβηκε με καράβι πάλι αντίπερα ο Ιησούς, μαζεύτηκε πλήθος πολύ κοντά του, κι' είχανε σιμά στη λίμνη. Κι' έρχεται ένας αρχισυνάγωγος μ' όνομα Ιάειρος, και σαν τον είδε πέφτει ομπρός στα πόδια του και τον παρακαλούσε πολλά, λέγοντας πως «Το κοριτσάκι μου βρίσκεται στο τέλος του· έλα και βάλε τα χέρια απάνου της για να σωθεί και ζήσει». Και πήγε μαζί του· και τον ακολουθούσε πλήθος πολύ και τότε στενοχωρούσαν.

Και μια γυναίκα μ' αιμορραγία δώδεκα χρόνια, που τράβηξε από πολλούς γιατρούς πολλά και ξόδιασε όλα τα δικά της και δεν ωφελήθη τίποτα παρά και χειροτέρεψε, σαν άκουσε για τον Ιησού πήγε μέσα στο πλήθος από πίσω κι' άγγιξε το φόρεμά του· γιατί έλεγε πως «Τα φορέματά του καν ν' αγγίξω, θα γλυτώσω». Κι' αμέσως στέρεψε η πηγή του αίματος της κι' ένιωσε στο κορμί της πως γιατρεύτη από το πάθος. Κι' ένιωσε μέσα του ο Ιησούς ευτύς τη δύναμη που τούβγε, και γύρισε μέσα στο πλήθος κι' έλεγε «Πιος μ' άγγιξε τα φορέματά [μου];» Και τούλεγαν οι μαθητάδες του «Βλέπεις το πλήθος που σε στενοχωρεί και λες, πιος μ' άγγιξε;» Και κοίταζε γύρω για να δει αυτή που τόκανε. Κι' η γυναίκα με φόβο και τρεμούλα, ξέροντας το τι της έτυχε, ήρθε κι' έπεσε μπροστά του, και τούπε όλη την αλήθεια. Κι' εκείνος της είπε «Κόρη μου, η πίστη σου σε γλύτωσε· σήρε στο καλό, και νάσαι γιατρέ» μένη από το πάθος σου».

Κι' ενώ λαλούσε ακόμα, έρχονται από τ' αρχι-

συναγώγου και λεν πως «Η κόρη σου πέθανε· τι βα-
» σανίζεις πια το δάσκαλο;» Κι' άκουσε κάπως ο
Ιησούς το λόγο που λαλούσαν, και λέει τ' αρχισυνα-
γώγου «Μη φοβάσαι, παρά πίστευε». Και δεν άφι-
σε κανέναν ναν τόνε συνοδέψει εξόν τον Πέτρο, και
τον Ιάκωβο, και τον Ιωάνη τον αδερφό του Ιακώ-
βου. Κι' έρχονται στο σπίτι τ' αρχισυναγώγου, και
βλέπει ταραχή και πούκλαιγαν και ξεφωνούσαν τρο-
μερά. Και μπήκε μέσα και τους λέει «Τι φωνάζετε
» και κλαίτε; Το παιδί δεν πέθανε, παρά κοιμάται». *Και τον περγελούσαν. Κι' εκείνος έβγαλε όλους όξω,*
και παίρνει τον πατέρα του παιδιού και τη μητέρα
κι' όσους είτανε μαζί του, και μπαίνει μέσα εκεί πού-
ταν το κορίτσι. Και πιάνοντας του κοριτσιού το χέρι
της λέει « *Ταλειθά κουμ* », που ξηγημένο θα πει
« Κόρη μου — εσένα μιλώ — σήκω ». Κι' αμέσως ση-
κώθη το κορίτσι και περπάταε· γιατί είτανε δώδεκα
χρονών. Και σάστισαν αμέσως σάστισμα μεγάλο. Και
τους πρόσταξε πολλά, να μην το μάθει αυτό κανείς.
Κι' είπε ναν της δώσουνε να φάει.

- [6] 22. Και μίσεψε από κει και πηγαίνει στην πα-
τρίδα του, και τον ακολουθούν οι μαθητάδες του.
Και σαν ήρθε το σαββάτο, άρχισε και δίδασκε μέσα
στα συναγώγι. Και σάστιζαν οι πιο πολλοί ακούον-
τας και λέγανε «Από που σ' αυτόν αυτά; και πια η
» σοφία που του δόθηκε και τα θάματα που τέτια
» γίνονται από τα χέρια του; Δεν είναι αυτός ο τε-
» χνίτης, ο γιος της Μαρίας, κι' αδερφός του Ιακώ-
» βου κι' Ιωσή κι' Ιούδα και Σίμωνα; και δεν εί-
» ναι οι αδερφές του εδώ μαζί μας;» Κι' αγανα-
χτούσανε μαζί του. Κι' ο Ιησούς τους έλεγε πως
« Ατίμητος προφήτης δεν υπάρχει εξόνε στην πα-
» τρίδα του και στους δικούς του και στο σπίτι του ». *Και δε μπορούσε να κάνει εκεί κανένα θάμα, παρά*
λίγους αρρώστους πούβαλε απάνου τους τα χέρια και
τους γιάτρεψε. Κι' απόρησε με την απιστία τους.
23. Και γύριζε κύκλω τα χωριά διδάσκοντας.

Και προσκαλεί τους δώδεκα, κι' άρχισε ναν τους
προβοδάει διο διο, και τους έδινε εξουσία ακάθαρτων
πνευμάτων. Και τους παράγγειλε τίποτα να μην πά-
ρουνε για το δρόμο παρά ραβδί μονάχα· όχι ψωμί,
όχι ταγάρι, όχι χαλκό για το ζουνάρι, μόνε σαντα-
λωμένοι, και να μη φορέσουνε διο ρούχα. Και τους
έλεγε «Όπου μπείτε σε κανένα σπίτι, εκεί μένετε
» ως που να μισέψτε. Κι' όποιος τόπος δε σας δεχτεί
» μήτ' ακούσει, σα βγαίνετε τινάξτε το το χώμα το
» κάτου από τα πόδια σας, έτσι για να φωτιστούν ». *Και βγήκαν και κηρύξανε να μετανιώνουν, κι' έβγα-*
ζαν πολλά δαιμόνια, και με λάδι αλείφανε πολλούς
αρρώστους και τους γιάτρευαν.

24. Κι' άκουσε ο βασιλέας Ηρώδης. Γιατί έγινε
γνωστό τ' όνομά του, κι' έλεγαν πως ο Ιωάνης ο
βαφτιστής αναστήθηκε από τους νεκρούς και για
τούτο του δουλεύουν τα θάματα, κι' άλλοι έλεγαν
πως ο Ηλίας είναι, κι' άλλοι έλεγαν πως προφή-
της, σαν ένας από τους προφήτες. Και σαν τ' άκουσε
ο Ηρώδης, έλεγε «Εκείνος πούκοψα εγώ, ο Ιω-
» άνης, αυτός αναστήθηκε ». Τι ο ίδιος ο Ηρώ-
δης έστειλε και σύλλαβε τον Ιωάνη και τόνε φυλά-
κισε, αφορμή η Ηρωδιάδα, η γυναίκα του Φιλίππου
τ' αδερφού του, γιατί την παντρεύτηκε. Γιατί έλεγε

ο Ιωάννης του Ηρώδη πως «Σου 'ναι αμποδισμένο
» νάχεις τη γυναίκα τ' αδερφού σου». Κι' η Ηρω-
διάδα του το κράταε μέσα της κι' ήθελε ναν τότε
σκοτώσει, και δε μπορούσε. Γιατί ο Ηρώδης φο-
βούνταν τον Ιωάννη· γνωρίζοντάς τον άνθρωπο ενά-
ρετο κι' άγιο τον προστάτευε, και σαν τον άκουσε,
υπερβολικά απορούσε, και τ' άρεσκε ναν τον ακούει.
Και σαν έτυχε μια μέρα σκόλη, όταν ο Ηρώδης
στα γεννέθλια του έκανε τραπέζι των αρχόντων του
και χιλιάρχων και των πρώτων της Γαλιλαίας, και
μπήκε η κόρη του η Ηρωδιάδα και χόρεψε, άρεσε
στον Ηρώδη και στους καθισμένους μαζί του. Κι'
είπε ο βασιλέας στο κορίτσι «Ζήτησέ μου ό,τι θέλεις,
» και θα σ' το δώσω», και της ορκίστη πως «Ό,τι
» μου ζητήσεις, θα σ' το δώσω, ως στο μισό μου βασι-
» λειο». Και βγήκε κι' είπε της μητέρας της «Τι να
» ζητήσω;» Κι' αυτή είπε «Το κεφάλι του Ιωάννη
» του βαπτιστή». Και πήγε αμέσως μέσα βιαστικά
στο βασιλέα, και το ζήτησε λέγοντας «Θέλω να μου
» δώκεις τώρα ευτύς σε δίσκο απάνου το κεφάλι του
» Ιωάννη του βαπτιστή». Κι' ο βασιλέας καταλυ-
πήθη, [όμως] για τους όρκους και τους προσκαλεσμέ-
νους δε θέλησε ναν της αρνηθεί. Κι' έστειλε ευτύς
ο βασιλέας κονταριστή και πρόσταξε να φέρει το
κεφάλι του. Και πήγε και τον έκοψε μέσα στη φυ-
λακή, κι' έφερε το κεφάλι του σε δίσκο απάνου και
τόδωκε της κόρης, κι' η κόρη τόδωκε της μητέρας
της. Και σαν τ' άκουσαν οι μαθητάδες του, πήγαν
και πήραν το λείψανό του και το βάλανε σε τάφο.

25. Και μαζεύουνται στον Ιησού κοντά οι από-
στόλοι, και τον πληροφορήσανε όλα όσα άκουσαν κι'
όσα δίδαξαν. Και τους λέει «Ελάτε εσείς μονάχοι
» χωριστά σ' έρημο μέρος και ξεκουραστήτε λίγο».
Γιατί είταν όσοι πηγαινόρχουνταν πολλοί, κι' ούτε να
φάνε δεν ευκαιρούσαν. Και φύγανε με το καράβι σ' έ-
ρημο μέρος χωριστά. Και τους είδανε πού πήγαιναν,
και τους παρατήρησαν πολλοί. Και με τα πόδια απ'
όλες τις χώρες έτρεξαν εκεί σωρός, και τους πρόκαναν.
Και βγαίνοντας είδε πλήθος πολύ, και τους σπλαχνί-
στηκε γιατί είτανε σαν πρόβατα δίχως βοσκό, κι' άρ-
χισε ναν τους διδάσκει πολλά. Κι' η ώρα πια σαν
πέρασε, πήγαν οι μαθητάδες του και τούλεγαν πως
« Το μέρος έρημο κι' η ώρα πια πέρασε· σκόλασέ τους,
» για να πάνε στις τριγύρω εξοχές και στα χωριά και
» να ψωνίσουν τι να φάνε». Κι' εκείνος αποκρίθη και
τους είπε «Δώστε τους εσείς να φάνε». Και του λένε
« Να πάμε και ν' αγοράσουμε διακόσω δηναρίων ψω-
» μιά, και ναν τους δώσουμε να φάνε;» Κι' εκείνος
τους λέει «Πόσα ψωμιά έχετε; Πηγαίνετε κοιτάξτε».
Κι' αφού κοίταξαν του λένε «Πέντε, και διο ψάρια».
Και τους πρόσταξε ναν τους καθίσουν όλους παρέες
παρέες απάνου στα χλωρά χορτάρια. Και κάθησαν
κατεβατά κατεβατά, από εκατό κι' από πενήντα.
Και πήρε τα πέντε τα ψωμιά και τα διο τα ψάρια,
και κοιτάζοντας ψηλά στον ουρανό τα βλόγησε, κι' έ-
κοψε κομάτια τα ψωμιά και τάδινε στους μαθητάδες
του ναν τους τα βάλουνε μπροστά τους· και μοίρασε
τα διο τα ψάρια σ' όλους. Κι' έφαγαν όλοι και χορ-
τάσανε. Και σε κομάτια πήρανε δώδεκα κοφινιών
γιομίσματα, κι από τα ψάρια. Κι είταν όσοι φάγανε
τα ψωμιά ψυχές πέντε χιλιάδες.

26. Κι' αμέσως έκανε τους μαθητάδες του να

μπούνε στο καράβι και να προχωρήσουν πριν αντίπερα κατά τη Βηθσαιῶν, ενόσω αὐτὸς σκολνὰ το πλήθος. Κι' αφοῦ τους χωρίστηκε, πήγε στο βουνό να κάνει προσευκή. Κι' ἄμα βράδιασε, εἶπαν το καράβι στη μέση της λίμνης κι' ἐκεῖνος μοναχὸς του στην ξηρά. Καὶ σαν εἶδε τους πὼς τυραννιούνται λάμνοντας· γιατί τους εἶτανε μπροστὰ ὁ ἄνεμος — , κατὰ την τέταρτη νυχτοφρουρά πάει κοντὰ τους περπατώντας ἀπάνου στη λίμνη, κι' ἤθελε ναν τους προσπεράσει. Κι' ἐκεῖνοι ὅταν τον εἶδανε στη λίμνη ἀπάνου που περπάταε, νόμισαν πὼς εἶναι φάντασμα καὶ φώναξαν τι ὅλοι τον εἶδαν καὶ τaráχτηκαν. Κι' ἐκεῖνος ευτὺς τους μίλησε καὶ τους λέει «Θάρρος· ἐγὼ εἶμαι, μὴ » φοβάστε». Κι' ἀνέβηκε κοντὰ τους στο καράβι, καὶ κόπηκε ὁ ἄνεμος. Κι' υπερβολικὰ σαστίζανε μέσα τους· γιατί δεν ἐνίωσαν τότες με τὰ ψωμιά, παρὰ ἡ καρδιά τους εἶταν πετρωμένη.

27. Καὶ περνώντας [τὴ λίμνη] πέρα ὡς στην ξηρά, ἦρθανε στη Γεννησαρέθ κι' ἀράξανε. Καὶ σα βγήκαν ἀπὸ το καράβι, ευτὺς τον ἀναγνώρισαν, κι' ἔτρεξαν τριγύρω σ' ὅλον τον τόπο ἐκεῖνο, κι' ἄρχισαν ἀπάνου στα κλινάρια νὰ περιφέρουν τοὺς ἀρρώστους ὅπου ἀκούγανε πὼς βρίσκεται. Κι' ὅπου κι' ἀν ἐμπαινε· σε χωριά ἢ σε πολιτεῖες ἢ σ' ἐξοχές — ἀπίθωναν μέσα στην ἀγορά τοὺς ἀρρώστους καὶ τον παρακαλοῦσαν ν' ἀγγίξουν καν τὴν ἄκρη του ρούχου του, κι' ὅσοι τον ἀγγίζανε γλυτώσανε.

[7] 28. Καὶ συνάζονται κοντὰ του οἱ Φαρισαῖοι καὶ μερικοὶ διαβασμένοι πούρθανε ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα. Κι' ὅταν εἶδανε μερικοὺς μαθητάδες του πὼς με χέρια ἀκάθαρτα, δηλαδὴ ἀνιφτα, τρων ψωμί (γιατί οἱ Φαρισαῖοι κι' ὅλοι οἱ Ἰουδαῖοι, ἀ με τὴ χούφτα δε νίψουν τὰ χέρια, δεν τρώνε, φυλάγοντας τὰ πατροπαράδοτα· κι' ἀπὸ τὴν ἀγορά, ἀ δε ραντιστοῦν, δεν τρων κι' ἔχει πολλὰ ἄλλα που παραλάβανε νὰ φυλάνε, πλυσίματα ποτηριῶν καὶ λεβετιῶν καὶ χαλκωμάτων), καὶ τότε ρωτοῦν οἱ Φαρισαῖοι κι' οἱ διαβασμένοι «Γιατί δεν παν οἱ μαθητάδες σου με τὰ πατροπαράδοτα, παρὰ με χέρια ἀκάθαρτα τρων ψωμί;» Κι' ἐκεῖνος τοὺς εἶπε «Καλὰ προφήτεψε γιὰ σας τοὺς » υποκριτάδες ὁ Ἡσαΐας, ὅπως εἶναι γραμμένο, πὼς » *Ὁ λαὸς αὐτὸς με τὰ χεῖλη με τιμᾷ, μὰ ἡ καρδιά τοὺς βρίσκεται μακριὰ ἀπὸ μένα. Καὶ ψεύτικα με προσκυνοῦν, που οἱ διδασκὰς τοὺς διδάσκουν ἀνθρώπων εἶναι παραγγέλματα* . Αφίνοντας τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ φυλάτε τῶν ἀνθρώπων τὰ πατροπαράδοτα». Καὶ τοὺς ἔλεγε «Ὡραία παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ φυλάτε τὰ πατροπαράδοτά σας. Τὶ ὁ Μωυσὴς εἶπε *Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου* κι' Ὅπιος *κακολογεί πατέρα ἢ μητέρα νὰ θανατώνεται* . Εσεῖς ὁμως λέτε *Ἀν ἄνθρωπος πει τοῦ πατέρα ἢ τῆς μητέρας Κορβάν* (δηλαδὴ *χάρισμα*) *ὅ,τι σου χρωστῶ* , ἀφίνετε πια νὰ μὴν κάνει τίποτα γιὰ τὸν πατέρα ἢ τὴν μητέρα, ἀκυρώνοντας τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ με τὰ πατροπαράδοτά σας που παραδῶκατε. Καὶ σαν τέτια κάνετε πολλὰ». Καὶ κρίζοντας πάλι τὸ πλήθος τοὺς λέει «*Ακούτε με ὅλοι καὶ μάθετε. Τίποτα ὅξω ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο που μπαίνει μέσα του δεν τὸν ἀκαθαρτεῖ· μόνε ὅσα βγαίνουν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ἐκεῖνα ἀκαθαροῦν τὸν ἄνθρωπο*».

29. Κι' άμα από το πλήθος μπήκε σπίτι, τότε ρωτούσαν οι μαθητάδες του την παραβολή. Και τους λέει «Έτσι κι' εσείς είστε δίχως νου; Δε νιώθετε
» πως απ' όξω ό,τι πηγαίνει μέσ' στον άνθρωπο δε
» μπορεί ναν τον ακαθαρτήσσει, τι δεν πηγαίνει στην
» καρδιά του μέσα, παρά στην κοιλιά, κι' όξω βγαί-
» νει στον κοπρώνα και παστρεύει κάθε ακαθαρσία;»
Κι' έλεγε πως «Ό,τι βγαίνει από τον άνθρωπο, εκείνο
» ακαθαρτεί τον άνθρωπο. Γιατί από μέσα απ' των
» ανθρώπων την καρδιά κινούν οι στοχασμοί οι κακοί,
» πορνιές, κλεψιές, φόνοι, μοιχείες, αχορταγιές, πο-
» νηριές, απάτη, παραλυσία, μάτι κακό, ασέβεια, περ-
» φάνια, αμιαλοσύνη· όλα αυτά τα κακά από μέσα
» βγαίνουνε κι' ακαθαρτούν τον άνθρωπο».

30. Κι' από κει σηκώθηκε και μίσεψε στα σύνορα της Τύρος και Σιδώνας. Και μπήκε σ' ένα σπίτι, και δεν ήθελε κανέναν ναν το μάθει, μα δεν κατόρθωσε να κρυφτεί, μόνε άκουσε γι' αυτόν αμέσως μια γυναίκα που το κορίτσι της τής είχε πνέμα ακάθαρτο, κι' ήρθε κι' έπεσε στα πόδια του. Κι' είταν Ελληνίδα η γυ-
ναίκα, καταγωγής Συροφοινίκισσα. Και τον παρακα-
λούσε να βγάλει το δαιμόνιο από τη θυγατέρα της.
Και της έλεγε «Ας χορτάσουν πρώτα τα παιδιά· τι
» σωστό δεν είναι το να πάρεις το ψωμί των παιδιών
» και ναν το ρήξεις στα σκυλιά». Κι' αυτή αποκρίθη
και του λέει «Ναι, Κύριε, και τα σκυλιά κάτου από
» το τραπέζι τρων από τα ψίχουλα των παιδιών». Και της είπε «Γι' αυτό το λόγο πήγαινε· βγήκε το
» δαιμόνιο από τη θυγατέρα σου». Και πήγε σπίτι της, κι' ηύρε το κορίτσι της πλαγιασμένο στο κλινάρι, και το δαιμόνιο βγαλμένο.

31. Και πάλι βγήκε από τα σύνορα της Τύρος, και περνώντας τη Σιδώνα ήρθε στη λίμνη της Γαλι-
λαιάς μέσα από τα σύνορα της Δεκάπολης. Και του φέρνουνε κουφάλαλο, και τον παρακαλούνε να βάλει απάνου του το χέρι. Και παίρνοντάς τον όξω από το πλήθος χωριστά, τούβαλε τα δάχτυλα στ' αυτιά του, κι' έφτυσε κι' άγγιξε τη γλώσσα του, και βλέποντας ψηλά στον ουρανό στέναξε και του λέει « *Εφφαθά* ». που θα πει «Άνοιξε». Κι' άνοιξαν οι ακουές του, και του λύθη ο γλωσσοδέτης του και μιλούσε σωστά. Και τους σύστησε να μην το πουν κανενός· όμως όσο τους σύστηνε, αυτοί πιο περισσότερο κήρυχναν. Κι' υπερ-
βολικά σάστιζαν και λέγανε «Λαμπρά όλα τάκανε·
» ως και τους κουφούς κάνει ν' ακούνε κι' άλαλους να
» λαλούν».

32. Εκείνες τις μέρες, όντας πάλι πολύ πλήθος [8] και μην έχοντας τι να φάνε, φώναξε τους μαθητάδες του και τους λέει «Σπλαχνίζουμαι το πλήθος, γιατί
» τρεις μέρες δε σαλεύουν από δω και δεν έχουν τι
» να φαν. Κι' αν τους στείλω νηστικούς σπίτι τους,
» θα λιώσουνε στο δρόμο, και μερικοί τους είναι από
» μακριά». Και τ' αποκρίθηκαν οι μαθητάδες του πως «Πού θα μπορέσει εδώ κανείς ναν τους χορ-
» τάσει αυτούς ψωμί στην ερημιά;» Και τους ρω-
τούσε «Πόσα ψωμιά έχετε;» Κι' εκείνοι είπαν «Εφτά». Και προστάζει το πλήθος να καθήσουν κατά γης, και πήρε τα εφτά ψωμιά, κι' αφού δοξο-
λόγησε έκοψε κομάτια κι' έδινε στους μαθητάδες του ναν τα προσφέρουν, και τα πρόσφεραν στο πλήθος.

Κι' είχανε μερικά ψαράκια· κι' αφού τα βλόγησε, εί-
πε κι' αυτά ναν τα προσφέρουν. Κι' έφαγαν και χορ-
τάσανε, και πήραν περισσέματα, εφτά καλαθιών κο-
μάτια. Κι' είταν ως τέσσερεις χιλιάδες. Και τους
σκόλασε.

33. Κι' αμέσως μπήκε αυτός στο καράβι με τους
μαθητάδες του κι' ήρθε στα μέρη της Δαλμανουνθά.
Και βγήκαν οι Φαρισαίοι κι' αρχίσανε μαζί του να
συζητούν, ζητώντας του σημάδι από τον ουρανό, δο-
κιμάζοντάς τον. Κι' αναστέναξε μέσα στο πνέμα του
και λέει «Τι γυρεύει η φύτρα αυτή σημάδι; Αλη-
» θινά λέω, σημάδι αυτής της φύτρας δε θαν της
» δοθεί». 34. Κι' αφίνοντάς τους μπήκε πάλι [στο
καράβι] κι' έφυγε αντικρύ.

Και ξέχασαν να πάρουνε ψωμιά· κι' εξόν ένα, ψωμί
δεν είχανε μαζί τους μέσα στο καράβι. Και τους σύ-
στηνε κι' έλεγε «Κοιτάτε, προσέχετε από το ζυμάρι
» των Φαρισαίων κι' από το ζυμάρι του Ηρώδη».
Και συλλογίζονταν ανάμεσό τους «Γιατί δεν έχουμε
» ψωμί». Και κατάλαβε και τους λέει «Τι συλλο-
» γίεστε πως δεν έχετε ψωμιά; Δε νογάτε ακόμα μή-
» τε νιώθετε; Πετρωμένη σάς είναι η καρδιά; Μάτια
» έχετε, και δε βλέπετε; κι' αυτιά έχετε, και δεν
» ακούτε; Και δε θυμάστε ότα μοίρασα τα πέντε ψω-
» μιά στις πέντε χιλιάδες, πόσα κοφίνια πήρατε γιο-
» μισμένα με κομάτια;» Του λένε «Δώδεκα». «Ό-
» ταν τα εφτά στις τέσσερεις χιλιάδες, πόσων καλα-
» θιών γιομίσματα πήρατε κομάτια»; Και του λεν
» Εφτά». Και τους έλεγε «Πώς δε νογάτε;»

35. Κι' έρχονται στη Βηθσαϊδάν, και του φέρ-
νουν τυφλό και τον παρακαλούνε ναν τον αγγίξει.
Κι' έπιασε από το χέρι τον τυφλό και τον έβγαλε όξω
από το χωριό, κι' αφού τούφτυσε στα μάτια, έβαλε
απάνου του τα χέρια και τότε ρωτούσε «Α βλέπεις
» τίποτα». Και κοίταξε κι' έλεγε «Βλέπω τους αν-
» θρώπους, γιατί σα δέντρα βλέπω κάποιους που περ-
» πατούν». Έπειτα έβαλε πάλι τα χέρια απάνου στα
μάτια του. και [τότες] είδε κι' έγινε καλά κι' έβλεπε
ξάστερα τα πάντα. Και τον έστειλε σπίτι του λέγον-
τας «Μήτε στο χωριό να μη μπεις».

36. Και βγήκε ο Ιησούς κι' οι μαθητάδες του στα
χωριά της Καισαρείας του Φιλίππου. Και στο δρόμο
ρωτούσε τους μαθητάδες του και τους έλεγε «Πιος
» λεν οι άνθρωποι πως είμαι;» Κι' εκείνοι τούπανε
λέγοντας πως ο Ιωάννης ο βαπτιστής, κι' άλλοι ο
Ηλίας, κι' άλλοι πως ένας από τους προφήτες. Κι'
αυτός τους ρωτούσε «Κι' εσείς πιος λέτε πως είμαι;»
Αποκρίθη ο Πέτρος και του λέει «Εσύ 'σαι ο Χρι-
» στός». Και τους πρόσταξε να μη μιλούνε γι' αυτόν
κανενός. Κι' άρχισε ναν τους ξηγά πως πρέπει πολλά
να πάθει ο γιος τ' ανθρώπου, και ν' αποκηρυχτεί από
τους δημογερόντους και πρωτοπαπάδες και διαβα-
σμένους, και να θανατωθεί και τρεις μέρες κατόπι
ν' αναστηθεί. Κι' ανοιχτά μιλούσε το λόγο. Και τον
πήρε ο Πέτρος κι' άρχισε ναν τότε μαλώνει· κι' εκεί-
νος γύρισε κι' είδε τους μαθητάδες του, και μάλωσε
τον Πέτρο και λέει «Πήγαινε πίσω μου, Σατανά,
» γιατί δε συλλογιέσαι το Θεό, μόνε τους ανθρώπους».
Και κρίζοντας το πλήθος μαζί με τους μαθητάδες
του τους είπε «Αν κανείς θέλει νάρθει πίσω μου, ας

» απαρνηθεί τον εαυτό του, κι' ας σηκώσει το σταυρό
» του κι' ας μ' ακολουθά. Γιατί όποιος θέλει να γλυ-
» τώσει τη ζωή του, θαν τη χάσει· μα όποιος για μένα
» χάσει τη ζωή του και για το καλό το μήνημα, θαν
» τη σώσει. Γιατί τι τ' όφελος στον άνθρωπο αν κερ-
» δώσει ολόκληρο τον κόσμο και τη ζωή του τη ζη-
» μιωθεί; Γιατί τι θα δώσει άνθρωπος αντάλλαγμα
» της ζωής του; Γιατί όποιος με ντραπεί, [καθώς] και
» τα λόγια μου, μέσα σ' αυτή τη φύτρα την παρά-
» λυτη κι' αμαρτωλή, κι' ο γιος τ' ανθρώπου θαν τότε
» ντραπεί όταν έρθει μέσα στη δόξα του πατέρα του [9]
» μαζί με τους άγιους τους αγγέλους». Και τους
έλεγε «Αληθινά σας λέω, πως στέκουν εδώ μερικοί
» που δε θα δοκιμάσουνε θάνατο ως που να δουν τη
» βασιλεία του Θεού με δύναμη φτασμένη».

37. Κι' έξη μέρες κατόπι παίρνει ο Ιησούς τον Πέ-
τρο και τον Ιάκωβο και τον Ιωάνη και τους ανεβάζει
σε βουνό αψηλό ξεχωριστά μονάχους. Και μεταμορ-
φώθηκε μπροστά τους, κι' έγιναν τα φορέματά του
αστραφτερά, άσπρα υπερβολικά σαν που λευκαντής
στη γη δε μπορεί τόσο να λευκάνει. Και τους φανε-
ρώθηκε ο Ηλίας με το Μωυσή, και μιλούσανε μαζί
με τον Ιησού. Κι' αποκρίθη ο Πέτρος και λέει του
Ιησού «Ραββεί, καλά 'ναι εδώ να μείνουμε· κι' ας
» στήσουμε τρεις καλύβες, μια για σένα, και του Μωυ-
» σή μια, και μια για τον Ηλία». Γιατί δεν ήξερε
τι ν' αποκριθεί, γιατί κατατρόμαξαν. Κι' ήρθε σύν-
νεφο και τους σκέπασε, και βγήκε από το σύννεφο
φωνή «Αυτός είναι ο γιος μου ο αγαπητός. Ακούτε
» τον». Κι' άξαφνα κοιτάζοντας γύρω δεν είδαν πια
μαζί τους κανέναν εξόν τον Ιησού μονάχο.

Κι' ενώ κατέβαιναν το βουνό, τους σύστησε να μη
δηγηθούν κανενός όσα είδαν παρ' αφού αναστηθεί ο
γιος τ' ανθρώπου από τους νεκρούς. Και φύλαξαν το
λόγο, συζητώντας μεταξύ τους τι 'ναι το ν' αναστηθεί
από τους νεκρούς. Και τότε ρωτούσαν κι' έλεγαν «Τι
» λένε οι διαβασμένοι πως ο Ηλίας πρώτα ανάγκη
» ναρθεί;» Κι' εκείνος τους είπε «Ναι, ο Ηλίας έρ-
» χεται πρώτα και ξαναδιορθώνει τα πάντα· και τό-
» τες πώς είναι γραμένο για το γιο τ' ανθρώπου να
» πάθει πολλά και να ξευτελιστεί; Όμως σας λέω
» πως κι' ήρθε ο Ηλίας και του κάνανε όσα θέλησαν.
» καθώς γι' αυτόν είναι γραμένο».

Κι' όταν πήγανε στους μαθητάδες, είδαν πλήθος
πολύ τριγύρω τους, και διαβασμένους που συζητούσανε
μαζί τους. Κι' ευτύς όλο το πλήθος, όταν τον είδανε,
σάστισαν, και τρέχανε σωρός και τότε χαιρετούσαν.
Και τους ρώτησε «Τι συζητάτε μαζί τους;» Κι' απο-
κρίθηκε ένας από το πλήθος «Δάσκαλε, σούφερα το
» γιο μου πούχει πνέμα άλαλο· κι' όπου τον πιάσει
» τότε ρήχνει κάτω, κι' αφρίζει και τρίζει τα δόντια
» του και μένει ξερός· κι' είπα στους μαθητάδες σου
» ναν το βγάλουν και δεν κατόρθωσαν». Κι' εκείνος
αποκρίθη και τους λέει «Ω γενεά άπιστη, ως πότε θα
» μένω μαζί σας; ως πότε θα σας υποφέρω; Φέρτε
» τον σ' εμένα». Και του τον έφεραν. Και σαν τον
είδε το πνέμα, αμέσως τότε σπάραξε, κι' έπεσε κατά
γης και κυλιούνταν αφρίζοντας. Και ρώτησε τον πα-
τέρα του «Από πότε τόπαθε;» Κι' εκείνος είπε «Από
» παιδί. Και πολλές φορές και σε φωτιά τον έρρηξε
» και σε νερό για ναν τον αφανίσει. Μα αν ίσως μπο-

» ρεῖς, σπλαχνίσου μας και βόηθησέ μας». Κι' ο Ιησοῦς τοῦπε το «Α μπορείς [να πιστέψεις], ὅλα δυνατά » στον πιστό». Αμέσως ἐκράξε ο πατέρας του παιδιοῦ κι' ἔλεγε «Πιστεύω, κύριε· βόηθα με να μην ἀπιστώ». Και βλέποντας ο Ιησοῦς πως τρέχει σωρός ο κόσμος, πρόσταξε το πνέμα τ' ἀκάθαρτο λέγοντάς του «Εσύ » το πνέμα τ' ἄλαλο και κουφό, ἐγώ σε προστάζω· » ἐβγα ἀπό μέσα του και μην ἔμπεις πια». Κι' ἀφού φώναξε και τον κατασπάραξε, βγήκε, κι' ἐγίνε [το παιδί] σα νεκρός, τόσο πούλεγαν οι περισσότεροί πως πέθανε. Κι' ο Ιησοῦς ἐπίασε το χέρι του και τότε σήκωσε. Και στάθηκε ὀρθιος.

38. Και σαν ἦρθε σπίτι, τότε ρωτούσανε χῶρια οι μαθητάδες του «Γιατί εμεῖς δεν κατορθώσαμε ναν το » βγάλουμε;» Και τους εἶπε «Τέτιο εἶδος με τίποτα » δε βγαίνει παρὰ με προσευκή».

39. Και βγαίνοντας ἀπό κει, προχωρούσανε μέσα ἀπό τη Γαλιλαία, και δεν ἤθελε ναν το ξέρει κανεῖς· γιατί ξηγούσε των μαθητᾶδων του κι' ἔλεγε, πως το γιο τ' ἀνθρώπου τον παραδίνουνε σε χέρια ἀνθρώπων και θαν τότε θανατώσουν· κι' ἀφού θανατωθεῖ, σε τρεις μέρες θ' ἀναστηθεῖ. Κι' αυτοὶ δεν ἐνιωθαν το λόγο, και φοβούντανε ναν τότε ρωτήσουν.

40. Κι' ἦρθανε στην Καφαρναούμ. Και σαν ἐφτασε στο σπίτι τους ρωτούσε «Τι λογαριάζατε στο δρό- » μο;» Κι' ἐκείνοι σώπαιναν, τι μεταξύ τους συζητήσανε στο δρόμο πιος ο μεγαλύτερος. Και κάθησε και φώναξε τους δώδεκα και τους λέει «Ὅπιος θέλει » να γίνε πρῶτος, ας γίνε ἀπ' ὅλους τελευταῖος και » σ' ὅλους δούλος». Και παίρνοντας ἕνα παιδάκι τῶ- στησε στη μέση τους, κι' ἀφού τ' ἀγκάλιασε τους εἶπε « Ὅπιος δεχτεῖ τέτιο παιδάκι στ' ὄνομά μου, ἐμένα » δέχεται· κι' ὁπιος ἐμένα δέχεται, δε δέχεται ἐμένα » παρὰ το στάλτη μου». Τοῦπε ο Ἰωάννης «Δάσκα- » λε, εἶδαμε ἕναν που με τ' ὄνομά σου ἐβγαζε δαιμό- » νια, και δεν τον ἀφίναμε, γιατί δεν πήγαινε μαζί » μας». Κι' ο Ιησοῦς εἶπε «Αφίστε τον, γιατί κα- » νεῖς που κάνει θάμα στ' ὄνομά μου. δε θα μπορεί » ταχιά να με κακολογήσει· γιατί ὁπιος δε μας εἶναι » ἀντίθετος, μας εἶναι μαζί μας. Γιατί ὁπιος σας πο- » τίσει ποτήρι νερό, τάχα γιατί 'στε του Χριστοῦ, » ἀληθινά σας λέω πως δε θα χάσει την πλερωμή » του. Κι' ὁπιος πειράξει κανέναν ἀπό τους μικροῦς » αυτοῦς που με πιστεύουν, πιο καλύτερά του α με » τρανή μυλόπετρα τριγύρω στο λαιμό τον ἐρρηξαν » στη θάλασσα. Κι' αν το χέρι σου σοῦ φέρνει πειρα- » σμό, κόψ' το· καλύτερά σου νάμπεις στη ζωή κουλός, » παρὰ τα διο χέρια νάχεις και να πας στη γέεννα, » στη φωτιά την ἀσβυστη. Κι' αν το πόδι σου σοῦ » φέρνει πειρασμό, κόψ' το· καλύτερά σου νάμπεις στη » ζωή κουτσός, παρὰ νάχεις τα διο πόδια και να » πεταχτεῖς στη γέεννα. Κι' αν το μάτι σου σοῦ φέρ- » νει πειρασμό, βγάλ' το· καλύτερά σου μ' ἕνα μάτι » νάμπεις στου Θεοῦ τη βασιλεία, παρὰ διο μάτια » νάχεις και να πεταχτεῖς στη γέεννα, ὅπου το σκου- » λήκι τους δεν παύει κι' η φωτιά δε σβύνει. Γιατί ο » καθένας με φωτιά θ' αλατιστεῖ. Καλό τ' αλάτι· μα » αν τ' αλάτι γίνε ἀνάλατο, με τι θενάν τ' ἀρτύστε; » Ἐχετε μέσα σας αλάτι, κι' εἰρήνη μεταξύ σας».

41. Κι' ἀπό κει σηκώθηκε και πάει στα σύνορα της [10]

Ιουδαίας πέρα από τον Ιορδάνη, και πηγαίνουνε σω-
ρός πάλι πλήθη κοντά του, κι' όπως συνείθιζε τους
δίδασκε ξανά. Και πήγανε Φαρισαίοι και τότε ρωτού-
σαν «Α μπορεί άντρας να χωρίσει γυναίκα», δοκι-
μάζοντάς τον. Κι' εκείνος αποκρίθη και τους είπε «Τι
» σας πρόσταξε ο Μωυσής;» Κι' αυτοί είπαν «Αφί-
» νει ο Μωυσής να γράψεις χωρισόχάρτι και ναν τη
» χωρίσεις». Κι' ο Ιησούς τους είπε «Σύμφωνα με τη
» σκληροκαρδιά σας σάς έγραψε αυτή την εντολή·
» όμως από την αρχή της πλάσης ασερνικό και θηλυ-
» κό τους έκανε [ο Θεός]. Γι' αυτό θα παραιτήσει ο
» άνθρωπος πατέρα και μητέρα και θα γίνουν οι διο
» μια σάρκα. Έτσι δεν είναι πια διο παρά μια σάρκα.
» Ό,τι λοιπόν ζευγάρωσε ο Θεός, ας μη χωρίζει ο
» άνθρωπος». Και στο σπίτι πάλι τότε ρωτούσαν
οι μαθητάδες του. Και τους λέει «Όποιος χωρίσει τη
» γυναίκα του κι' άλλη παντρευτεί, τη μοιχεύει· κι' αν
» αυτή χωρίσει τον άντρα της κι' άλλον παντρευτεί,
» μοιχεύεται».

Και του φέρανε μερικά παιδάκια για ναν τους βάλ-
λει τα χέρια του απάνου· κι' οι μαθητάδες τούς μά-
λωναν. Και σαν τόδε ο Ιησούς, αγανάχτησε και τους
είπε «Αφίστε τα παιδάκια κι' ας έρχονται κοντά
» μου, μην τ' αμποδίξετε· γιατί των τέτιων είναι η
» βασιλεία του Θεού. Αλήθεια σας λέω, όποιος δε δεχτεί
» τη βασιλεία του Θεού σαν παιδάκι, δε θα μπει μέ-
» σα». Κι' αφού τ' αγκάλιασε, τους έβαλε τα χέρια
του απάνου και τα πολυβλογούσε

42. Κι' ό,τι έβγαινε ταξίδι, έτρεξε ένας κοντά
του, και γονατίζοντας μπροστά του τότε ρώταε «Κα-
» λέ μου δάσκαλε, τι να κάνω για να κληρονομήσω
» ζωή παντοτινή;» Κι' ο Ιησούς του είπε «Γιατί με
» λες καλόν; Κανείς καλός, εξόν ένας, ο Θεός. Τις
» εντολές τις ξέρεις. Μη σκοτώνεις, μη μοιχεύεις, μην
» κλέβεις, μην ψευτομαρτυράς, μην κατακρατείς, τίμα
» τον πατέρα σου και τη μητέρα». Κι' εκείνος τούπε
« Δάσκαλε, όλα αυτά τα φύλαξα από νέος». Κι' ο
Ιησούς τον κοίταξε, και τότε συμπάθησε και τούπε
« Ένα σου λείπει. Πήγαινε, όσα έχεις πούλησ' τα και
» δώσ' τα σε φτωχούς — και θα θησαυρίσεις στον ου-
» ρανό — κι' έλα ακολούθα με». Κι' εκείνος σκυθρώ-
πασε με το λόγο κι' έφυγε λυπημένος· γιατί είχε πλού-
τη πολλά. Κι' ο Ιησούς κοίταξε γύρω και λέει στους
μαθητάδες του πως «Δύσκολα θα μπουν οι πλούσιοι
» στη βασιλεία του Θεού». Κι' οι μαθητάδες του
απορούσανε με τα λόγια του. Κι' ο Ιησούς αποκρίθη
πάλι και τους λέει «Παιδιά μου» πως «δύσκολο να
» μπεις στη βασιλεία του Θεού. Ευκολώτερα περνά
» γκαμήλα από βελόνας μάτι παρ' ό,τι μπαίνει πλού-
» σιος στη βασιλεία του Θεού». Κι' εκείνοι πιο πολύ
σαστίζανε και τούλεγαν «Και πιος μπορεί να σωθεί;»
Τους κοίταξε ο Ιησούς και λέει «Με τους ανθρώπους
» αδύνατο, όμως όχι με το Θεό· γιατί τα πάντα δυ-
» νατά με το Θεό». Άρχισε ο Πέτρος και τούλεγε
« Νά, εμείς αφήκαμε τα πάντα και σ' ακολουθήσαμε».
Είπε ο Ιησούς «Αληθινά σας λέω, κανένας δεν
» αφήκε σπίτι ή αδερφούς ή αδερφές ή μητέρα ή πα-
» τέρα ή παιδιά ή χωράφια για μένα και για το καλό
» το μήνημα, και να μη λάβει εκατοντάδιπλα τώρα
» σ' ετούτον τον καιρό — σπίτια κι' αδερφούς κι' αδερ-
» φές και μητέρες και παιδιά και χωράφια μαζί με
» καταδρομές — , και στον αιώνα πούρχεται ζωή παν-

» τοτινή. Και πολλοί θα γίνουν πρώτοι τελευταίοι,
» κι' οι τελευταίοι πρώτοι».

Κι' είχαν πάρει το δρόμο κι' ανεβαίνανε στα Ιερο-
σόλυμα — κι' ο Ιησούς προχωρούσε ομπρός — και τους
είχε ζάλη, και φοβισμένοι ακολουθούσαν οι λοιποί.
Και παίρνοντας πάλι τους δώδεκα άρχισε και τους
έλεγε τα όσα είτανε να πάθει· πως «Νά ανεβαίνουμε
» στα Ιεροσόλυμα, κι' ο γιος τ' ανθρώπου θα παρα-
» δοθεί στους πρωτοπαπάδες και στους διαβασμένους,
» και θαν τον καταδικάσουνε σε θάνατο, και θαν τον
» παραδώκουνε στους εθνικούς, και θαν τον περιπαί-
» ξουνε και φτύσουν και βουρδουλίσουν και σκοτώσουν,
» και τρεις μέρες κατόπι θ' αναστηθεί».

Και πηγαίνουν ο Ιάκωβος κι' ο Ιωάννης, οι δυο οι
γιοι του Ζεβεδαίου, και του λένε «Δάσκαλε, θέλουμε
» ό,τι σου ζητήσουμε να μας κάνεις». Κι' εκείνος τους
είπε «Τι θέτε να σας κάνω;» Κι' εκείνοι τούπανε
« Δώσ' μας να καθήσουμε ένας δεξιά κι' ένας αριστερά
» σου μέσα στη δόξα σου». Κι' ο Ιησούς τους είπε
» Δεν ξέρετε τι ζητάτε. Μπορείτε να πιείτε το ποτήρι
» που πίνω εγώ, ή το βάπτισμα που εγώ βαπτίζομαι
» να βαπτιστήτε;» Κι' εκείνοι τούπανε «Μπορούμε».
Κ' ο Ιησούς τους είπε «Το ποτήρι εγώ που πίνω θαν
» το πιείτε, και το βάπτισμα που εγώ βαπτίζομαι
» θα βαπτιστήτε· μα το να καθήστε δεξιά ή αριστερά
» μου δεν είναι στο χέρι μου να δώκω εξόνε σ' όσους
» ορίστηκε». Και σαν τ' άκουσαν οι δέκα, άρχισαν κι'
αγανακτούσανε για τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη. Κι'
ο Ιησούς τους έκραξε και τους λέει «Ξέρετε πως όσοι
» τάχα είναι αρχηγοί των εθνικών τους ορίζουν, κι' οι
» μεγάλοι τους τούς ξουσιάζουν. Όχι όμως έτσι μ' ε-
» σάς· μόνε όποιος θέλει μεγάλος σας να γίνει, ας γίνει
» δούλος σας· κι' όποιος θέλει πρώτος σας να γίνει, ας
» γίνει σ' όλους σκλάβος. Γιατί κι' ο γιος τ' ανθρώπου
» δεν ήρθε ναν τόνε δουλέψουν, μόνε να δουλέψει και
» να δώκει τη ζωή του ξαγορά πολλών».

43. Κι' έρχονται στην Ιερειχώ. Κι' ενώ έβγαينه
από την Ιερειχώ, [καθώς] κι' οι μαθητάδες του και
πλήθος αρκετό, ο γιος του Τιμαίου (ο Βαρτίμαιος),
τυφλός ζητιάνος, κάθουνταν κοντά στο δρόμο· και σαν
άκουσε πως ο Ιησούς είναι ο Ναζαρηνός, άρχισε να
φωνάζει και να λέει «Γιε του Δαυειδ Ιησού, σπλα-
» χνίσου με». Και τότε μάλωναν πολλοί να σωπάσει.
Μα εκείνος πολύ περισσότερο φώναζε «Γιε του Δαυειδ,
» σπλαχνίσου με». Κι' ο Ιησούς στάθηκε κι' είπε
« Κράξτε τον». Και κράζουν τον τυφλό και του λένε
« Θάρρος, σήκω, σε κράζει». Κι' εκείνος πετώντας
πέρα το ρούχο του, πήδησε απάνου και πήγε στον
Ιησού. Κι' ο Ιησούς τ' απάντησε κι' είπε «Τι θέλεις
» να σου κάνω;» Κι' ο τυφλός του είπε «Ραββεί μου,
» να βρω το φως μου». Κι' ο Ιησούς του είπε «Πή-
» γαινε, η πίστη σου σε γλύτωσε». Κι' αμέσως βρήκε
το φως του, και τον ακολούθησε στο ταξίδι.

44. Κι' ό,τι φτάνουνε στα Ιεροσόλυμα. στη Βηθ-[11]
φαγή και Βηθανία, κοντά στο Ελιοβούνι, στέλνει δυο
του μαθητάδες και τους λέει «Πηγαίνετε στο χωριό
» τ' αντίκρυ σας· κι' αμέσως ό,τι μπαίνετε θα βρείτε
» ονάρι δεμένο π' άνθρωπος κανείς ακόμα δεν κάθησε·
» λύστε το και φέρτε το. Κι' αν κανείς σας πει Αυτό
» γιατί το κάνετε, ναν του πείτε Ο αφέντης το

» χρειάζεται, κι' ευτύς το στέλνει πίσω εδώ». Και πήγαν και βρήκαν ονάρι δεμένο στη μπασιά κοντά-όξω, στο δρόμο απάνου — και το λύνουν. Και μερικοί από τους εκεί τους λέγανε «Τι κάνετε που λύνετε » τ' ονάρι;» Κι' αυτοί τους είπαν όπως είπε ο Ιησούς, και τους άφισαν. Και φέρνουνε τ' ονάρι στον Ιησού, και βάζουνε στ' ονάρι απάνου τα φορέματά τους κι' έκατσε. Και πολλοί έστρωσαν τα δικά τους φορέματα στο δρόμο, κι' άλλοι φυλλώματα πούκοψαν από τους κάμπους, κι' όσοι πήγαιναν ομπρός του κι' οι κατόπι φώναζαν «Ωσαννά. Βλογητός αυτός που » φτάνει στ' όνομα του Κυρίου. Βλογημένη η βασι- » λεία που φτάνει του πατέρα μας Δαυεΐδ. Ωσαννά » στα ύψιστα». Και μπήκε στα Ιεροσόλυμα στο ναό· κι' αφού ξέτασε τα πάντα, όντας πια βράδυ, βγήκε στη Βηθανία μαζί με τους δώδεκα.

45. Και την κατοπινή τη μέρα, σα βγήκαν από τη Βηθανία, πείνασε, κι' από πέρα βλέποντας συκιά με φύλλα, πήγε μήπως τάχα βρει τίποτα, και σαν έφτασε κοντά της δε βρήκε τίποτα παρά φύλλα· γιατί ο καιρός δεν είτανε των σύκων. Κι' αποκρίθη και της είπε « Κανένας στον αιώνα πια από σένα να μη φάει καρ- » πό». Κι' οι μαθητάδες του ακούγανε.

Κι' έρχονται στα Ιεροσόλυμα. Και σα μπήκε στο ναό, άρχισε να βγάζει όξω όσους αγοροπουλούσαν μέσα στο ναό, κι' αναποδογύρισε τα τραπέζια των σαραφηδων και τους πάγκους των περιστεράδων, και δεν άφινε να κουβαλεί πράμα κανείς μέσ' από το ναό. Και δίδασκε κι' έλεγε «Δεν είναι γραμένο πως *Τον » οίκο μου οίκο προσευχής θαν τον κράξουνε για όλα » τα έθνη* ; Μα εσείς τον κάνατε κλεφτοσπηλιά». Κι' άκουσαν οι πρωτοπαπάδες κι' οι διαβασμένοι και γύ- ρευαν πώς ναν τον καταστρέψουνε· γιατί τότε φοβούν- ταν, τι με τη διδαχή του σάστιζε όλος ο λαός. Και σα βράδιασε, βγαίνανε όξω από τη χώρα.

46. Και περνώντας το πρωί, είδαν τη συκιά ξερή σύρριζα. Κι' ο Πέτρος θυμήθηκε και του λέει «Ραβ- » βεί, κοίτα· η συκιά που καταράστηκες ξεράθηκε». Κι' αποκρίθηκε ο Ιησούς και τους λέει «Έχετε πί- » στη στο Θεό. Αληθινά σας λέω, πως όποιος πει εκεί- » νου εκεί του βουνού Σήκω και πέσε στο γιαλό, και » δεν κοντοσταθεί μέσ' στην καρδιά του, μόνε ό,τι λέει » πιστέψει το πως γίνεται, θαν του γενεί. Για τούτο » σας λέω· όλα όσα γυρεύετε στην προσευκή σας πι- » στεύετε πως τα λάβατε, και θα σας γίνουν. Και σα » στέκετε και προσεύκεστε, συχωρνάτε αν έχετε με » κανέναν τίποτα, για να συχωρέσει τα φταιξιματά » σας κι' ο πατέρας σας πούναι στα ουράνια».

Κι' έρχονται πάλι στα Ιεροσόλυμα. Κι' ενώ περ- πάταε μέσα στο ναό, παν οι πρωτοπαπάδες κι' οι δια- βασμένοι κι οι δημογερόντοι και τούλεγαν «Με πια » εξουσία κάνεις αυτά; ή πιος σουδωκε αυτή την εξου- » σία, να κάνεις αυτά;» Κι' ο Ιησούς τους είπε «Θα » σας ρωτήσω ένα λόγο κι' αποκριθείτε μου, και θα » σας πω αυτά με πια εξουσία τα κάνω. Το βάφτι- » σμα του Ιωάνη από τον ουρανό είταν ή από ανθρώ- » πους; Αποκριθείτε μου». Και μεταξύ τους συλλο- γιούνταν κι' έλεγαν «Αν πούμε από τον ουρανό, θα » πει γιατί λοιπόν δεν τον πιστέψατε; Μα να πούμε » από ανθρώπους», φοβούνταν το λαό, γιατί είχαν

όλοι τον Ιωάνη πως είχαν αληθινά προφήτης. Κι' απάντησαν του Ιησού και λένε «Δεν το ξέρουμε». Κι' ο Ιησούς τους λέει «Μήτε κι' εγώ δε σας λέω με » πια εξουσία κάνω αυτά».

Κι' άρχισε και τους μιλούσε με παραβολές. «Ένας[12]
» άνθρωπος φύτεψε αμπέλι, και τούβαλε τριγύρω φρά-
» χτη κι' έσκαψε από κάτω ληνό κι' έχτισε [από πά-
» νου] πύργο, και το νοίκιασε σε γεωργούς και μίσηψε.
» Κι' έστειλε στους γεωργούς σαν ήρθε η ώρα σκλάβο
» για να πάρει από τους γεωργούς μέρος τ' αμπελό-
» καρπου. Κι' εκείνοι πιάνοντάς τον τότε δείρανε και
» τότε στείλανε εύκαιρο. Και ξανά τους έστειλε άλλο
» σκλάβο, και τούσπασαν κι' εκείνου το κεφάλι και
» τότε ντρόπιασαν. Κι' έστειλε άλλον, και τον έσφαξαν
» κι' εκείνον, και πολλούς άλλους, άλλους δαίρνοντας
» κι' άλλους σκοτώνοντας. Είχε ένα γιο του ακόμα
» αγαπημένο· τον έστειλε τους τελευταίο λέγοντας
» πως Θα σεβαστούν το γιο μου. Όμως εκείνοι οι γεωρ-
» γοί μεταξύ τους είπαν πως Αυτός είναι ο κληρονό-
» mos· ελάτε ας τον σκοτώσουμε, και δική μας θάναί
» η κληρονομιά. Και πιάνοντάς τον τότε σκότωσαν
» και τον πετάξανε όξω από τ' αμπέλι. Τι θα κάνει ο
» νοικοκύρης τ' αμπελιού; Θάρθει και θα ξολοθρέψει
» τους γεωργούς, και τ' αμπέλι θα νοικιάσει σ' άλλους.
» Μηδ' αυτή τη γραφή δεν τη διαβάσατε *Πέτρα*
» *π' απόρριψαν οι χτίστες έγινε αγκωνάρι· από τον*
» *Κύριο έγινε κι' είναι θαυμαστή στα μάτια μας; »*
Και ζητούσανε ναν τον πιάσουν — και φοβήθηκαν το
λαό — γιατί ένιωσαν πως γι' αυτούς την είπε την παρα-
βολή. Και τον αφήκαν κι' έφυγαν.

47. Και του στέλνουνε μερικούς Φαρισαίους κι' Η-
ρωδιανούς για ναν τον παγιδέψουνε με λόγια. Κι' ήρθαν και του λένε «Δάσκαλε, ξέρουμε πως είσαι
» αληθινός, και δε σε μέλει τίποτα, τι δεν κοιτάς
» ανθρώπους παρά με την αλήθεια διδάσκεις το λόγο
» του Θεού. Έχουμε άδια να δώσουμε του Καίσαρα
» φόρο ή όχι; να δώσουμε ή να μη δώσουμε;» Κι'
εκείνος ένωσε την πονηριά τους και τους είπε «Τι με
» δοκιμάζετε; Φέρτε μου δηνάρι να δω». Κι' εκείνοι
φέρανε. Και τους λέει «Πιανού 'ναι ετούτη η ζου-
» γραφιά κ' η επιγραφή;» Κι' εκείνοι τούπανε «Του
» Καίσαρα». Κι' ο Ιησούς είπε «Ό,τι είναι του Καί-
» σαρα δώστε πίσω στον Καίσαρα και ό,τι είναι του
» Θεού στο Θεό». Κι' απόμειναν εξτατικοί μαζί του.

Και πάνε στον Ιησού Σαδδουκαίοι, που λένε δεν
υπάρχει ανάσταση, και τότε ρωτούσαν κι' είπαν «Δά-
» σκαλε, ο Μωυσής μας έγραψε, πως *Αν κανενός*
» *πεθάνει ο αδερφός κι' αφήσει γυναίκα και δεν αφή-*
» *σει παιδί, να παίρνει ο αδερφός του τη γυναίκα και*
» *ναν του βγάξει σπέρμα τ' αδερφού του* . Είτανε εφτά
» αδερφοί. Κι' ο πρώτος πήρε γυναίκα, και στο θάνα-
» τό του δεν αφήκε σπέρμα· και την πήρε ο δεύτερος
» και πέθανε δίχως ν' αφήκει σπέρμα· κι' ο τρίτος το
» ίδιο. Και σπέρμα δεν αφήκαν κι' οι εφτά. Όστερα
» απ' όλους πέθανε κι' η γυναίκα. Στην ανάσταση
» πιανού τους θα γενεί γυναίκα; Γιατί οι εφτά την
» είχανε γυναίκα». Τους είπε ο Ιησούς «Δε σφάλ-
» λετε για τούτο, γιατί δε νιώθετε τις Γραφές μήτε
» τη δύναμη του Θεού; Γιατί όταν αναστηθούν από
» τους νεκρούς, μήτε γυναίκες παίρνουνε μήτ' άντρες,
» μόνε είναι καθώς των ουρανών οι άγγελοι. Και για

» τους νεκρούς πως ανασταίνονται, δε διαβάσατε μέ-
» σα στη βίβλο του Μωυσή, στο μέρος του βάτου,
» πως του είπε ο Θεός λέγοντας *Εγώ ο Θεός του*
» *Αβραάμ και Θεός του Ισαάκ και Θεός τον Ιακώβ* .
» Δεν είναι Θεός νεκρών, μόνο ζωντανών. Σφάλλατε
» πολύ».

Και πήγε ένας διαβασμένος π' άκουσε σα συζη-
τούσανε, γνωρίζοντας πως καλά τους απάντησε, και
τόνε ρώτησε «Πια εντολή 'ναι πρώτη απ' όλες;»
Αποκρίθηκε ο Ιησούς πως «Πρώτη είναι *Άκου, Ισ-*
» *ραήλ. Κύριος ο Θεός μας ένας Κύριος είναι. Κι'*
» *Αγάπα τον Κύριο το Θεό σου μ' όλη σου την καρ-*
» *διά και μ' όλη σου την ψυχή και μ' όλο σου το νου*
» *και μ' όλη σου τη δύναμη.* Και δεύτερη αυτή *Αγά-*
» *πα το γείτονά σου ίσα με τον εαυτό σου.* Μεγαλύ-
» τερή τους άλλη εντολή δεν έχει». Τούπε ο διαβα-
σμένος «Καλά, δάσκαλε, αληθινά είπες πως ένας εί-
» ναι κι' άλλος δεν υπάρχει παρ' αυτός. Και το ναν
» τον αγαπάς μ' όλη την καρδιά και μ' όλη τη γνώση
» και μ' όλη τη δύναμη, και το ν' αγαπάς το γείτονα
» ίσα με τον εαυτό σου, πιο πολύ 'ναι παρά κάθε όλο-
» καύτωμα και θυσία». Κι' ο Ιησούς σαν τον είδε
πως γνωστικά αποκρίθη, τούπε «Μακριά δεν είσαι από
» τη βασιλεία του Θεού». Και κανείς πια δεν τολ-
μούσε ναν τότε ρωτήσει.

Κι' ο Ιησούς αποκρίθη κι' έλεγε διδάσκοντας μέσα
στο ναό «Πώς λένε οι διαβασμένοι πως ο Χριστός
» είναι γιος του Δαυείδ; Ο ίδιος ο Δαυείδ είπε με
» το πνέμα τ' άγιο *Είπε ο αφέντης στον αφέντη μου*
» *Κάθου δεξιά μου ως που να βάλω τους εχτρούς σου*
» *κάτου από τα πόδια σου* . Ο ίδιος ο Δαυείδ τον κρά-
» ζει αφέντη, και πως είναι γιος του;» Κι' ο πολύς
λαός τον άκουε με χαρά.

Κι' έλεγε στη διδαχή του «Προσέχετε από τους
» διαβασμένους, που θέλουν το να περπατούνε με στο-
» λές, και χαιρετισμούς στις αγορές, και πρωτοστά-
» σιδα μέσα στα συναγώγια και πρωτοκαθίσματα στα
» δειπνα. Αυτοί που τρων τα σπίτια των χηρών και
» « τάχα κάνουν προσευκές μεγάλες, αυτοί θα λάβουν
» περισσότερη ποινή».

48. Και κάθησε αντίκρυ στο ταμείο του ναού, και
θωρούσε πώς ο λαός ρήχνει τ' οβολό του στο ταμείο.
Και πολλοί πλούσιοι ρήχνανε πολλά. Κι' ήρθε μια
χήρα φτωχιά κι έρρηξε διο λιανά, πούναι ένας κο-
δράντης. Και κρίζοντας τους μαθητάδες του τους
είπε «Αληθινά σας λέω, πως η χήρα αυτή η φτωχιά
» παραπάνου απ' όλους έρρηξε που ρήχνουνε στο τα-
» μείο. Γιατί όλοι από το περίσσεμά τους έρρηξαν
» μα αυτή από το υστέρημά της όλα τάρρηξε όσα
» είχε, όλο της το βιος».

49. Κι' ενώ έβγαινε από το ναό, του λέει ένας μα-[13]
θητής του «Δάσκαλε, κοίτα τι μάρμαρα και τι χτί-
» ρια». Κι' ο Ιησούς του είπε «Βλέπεις αυτά τα
» μεγάλα χτίρια; Πέτρα σε πέτρα απάνου εδώ δε
» θ' αφεθεί που να μην γκρεμιστεί».

Κι' ενώ καθότανε στο Ελιοβούνι, αντίκρυ στο ναό,
τόνε ρωτούσε χώρια ο Πέτρος κι' ο Ιάκωβος κι' ο
Ιωάννης κι' ο Αντρέας «Πες μας, πότε αυτά θα γί-

» νουν και πιο το σημάδι όταν είναι ν' αληθέψουν όλα
» αυτά;» Κι' ο Ιησούς άρχισε και τους έλεγε «Κοι-
» τάξε μη σας πλανέσει κανείς. Πολλοί θαρρούνε στ'
» όνομά μου λέγοντας πως Εγώ 'μαι, και πολλούς
» θα πλανέσουν. Κι' όταν ακούτε πολέμους και φήμες
» πολέμων, μην ταραττεστε· πρέπει να γίνουνε, μα το
» τέλος όχι ακόμα. Τι θα σηκωθεί έθνος να χτυπήσει
» έθνος και βασιλεία να χτυπήσει βασιλεία, θα γίνουνε
» σεισμοί εδώ κι' εκεί, θα γίνουν πείνες· αρχή πόνων
» αυτά. Μονάχα εσείς φυλάγεστε· θα σας παραδώσουνε
» σε συνόδους και συναγώγια, θα σας δείρουν, και
» μπροστά σ' αρχηγούς και βασιλιάδες θα σταθείτε για
» μένα, έτσι για να φωτιστούν. Και σ' όλους τους
» εθνικούς πρέπει πρώτα να κηρυχτεί το καλό το μή-
» νημα. Κι' όταν παραδίνοντάς σας σάς πηγαίνουν,
» μη φροντίζετε πριν τι θα μιλήστε, μόνο ό,τι σας
» δοθεί την ώρα εκείνη, αυτό να μιλήστε· τι δε μιλείτε
» εσείς, μόνο το πνέμα τ' άγιο. Και θα παραδώσει
» αδερφός αδερφό για θάνατο και πατέρας παιδί· και
» θα σηκωθούν παιδιά να χτυπήσουνε γονέους και θαν
» τους θανατώσουν. Κι' όλοι για τ' όνομά μου θα σας
» μισούν· μα όποιος κάνει απομονή ως στο τέλος, αυτός
» θα σωθεί.

» Και σα δείτε του ρημαγμού το σίχαμα και στέ-
» κει όπου δεν πρέπει (όποιος διαβάζει ας εννοεί), τότες
» οι μέσα στην Ιουδαία ας φεύγουνε στα όρη, ο στο
» δώμα απάνου ας μην κατέβει μήτ' ας μπει τίποτα
» να πάρει από το σπίτι του, κι' εκείνος στο χωράφι
» ας μη γυρίσει πίσω να πάρει το ρούχο του. Κι' αλί-
» μονο στις έγκυες κι' όσες βυζαίνουν τότες. Και προ-
» σεύκεστε να μην τύχει το χειμώνα. Γιατί θα γίνει
» τότες συφορά, τέτια που δεν έγινε όμια από την
» αρχή της πλάσης πούπλασε ο Θεός ως τώρα, κι' ού-
» τε θα γενεί. Και να μη θε κολοβώσει ο Κύριος τις
» μέρες, σάρκα δε θα γλύτωνε· μόνο για τους εκλε-
» χτούς [του] πούκλεξε, κολόβωσε τις μέρες. Και τότες
» αν κανείς σας πει Νά εδώ ο Χριστός και να εκεί,
» μην πιστεύετε. Τι θα φανούν ψευτόχριστοι και ψευ-
» τοπροφήτες και θα δείξουνε σημάδια και τέρατα με
» σκοπό να πλανέσουν, α γίνεται, τους εκλεχτούς. Μα
» εσείς προσέχετε· σας τάπα πριν όλα. Όμως εκείνες
» τις μέρες, στερνά απ' αυτή τη συφορά, θα σκοτει-
» νιάσει ο ήλιος, και το φως της δε θα δώσει η σελήνη,
» και θα πέφτουν τ' άστρα από τον ουρανό, και στα
» ουράνια η κάθε δύναμη θα κλονιστεί. Και τότες
» θενά δουν το γιο τ' ανθρώπου που θα φτάνει μέσ' σε
» σύννεφα με δύναμη πολλή και δόξα. Και θα στείλει
» τότες τους αγγέλους, και τους εκλεχτούς του θα μα-
» ζέψει από τους τέσσερεις ανέμους, απ' άκρη γης ως
» άκρη ουρανού. Μόνο από τη συκιά μάθετε την παρα-
» βολή. Όταν πια απαλύνει το κλαρί της και τα
» φύλλα βγουν, ξέρουν πως κοντά το καλοκαίρι· έτσι
» κι' εσείς σα δείτε αυτά και γίνονται, να ξέρετε πως
» κοντά 'ναι, στη μπασιά μπροστά. Αληθινά σας
» λέω, πως αυτή δε θα περάσει η γενεά πρι γίνουν
» όλα αυτά. Ο ουρανός κι' η γη θενά περάσουν, όμως
» τα λόγια μου δε θα περάσουν.

50. » Κι' όσο για κείνη την ημέρα κι' ώρα, δεν τήνε
» ξέρει κανείς, μήτ' άγγελος στον ουρανό μήτ' ο γιος,
» εξόν ο πατέρας. Προσέχετε, αγρυπνάτε· γιατί δεν
» κατέχετε πότε είναι ο καιρός. Σαν άνθρωπος ξενιτε-
» μένος, π' άφισε το σπίτι του κι' έδωκε στους σκλά-

» βους του την εξουσία, στον καθένα τη δουλιά του,
» και πρόσταξε το θυρωρό το ν' αγρυπνά· αγρυπνάτε
» λοιπόν, τι δεν κατέχετε πότε φτάνει ο νοικοκύρης,
» ή αργά ή μεσάνυχτα ή με του πετεινού το λάλημα
» ή πρωί, μήπως άξαφνα έρθει και σας βρει κοιμισμέ-
» νους. Κι' ό,τι εσάς σας λέω, σ' όλους το λέω· αγρυ-
» πνάτε».

Κι' είτανε σε διο μέρες το πάσκα και τ' άζυμα, και [14]
ζητούσανε οι πρωτοπαπάδες κι' οι διαβασμένοι πώς
ναν τον πιάσουνε με πονηριά και ναν τότε σκοτώσουν.
Τι λέγανε «Όχι τη σκόλη, μήπως γίνει ταραχή του
» λαού».

51. Κι' εκεί σαν είτανε στη Βηθανία, στου Σίμωνα
του λωβιασμένου, ενώ καθόταν κάτου [κι' έτρωγε], ήρθε
γυναίκα κρατώντας αλαβάστρινο λαγήνι με μυρουδικό
από ναρδόσταμο πολύτιμο, και ξεβούλωσε το λαγήνι
και του περεχούσε το κεφάλι. Κι' είτανε μερικοί π' α-
γαναχτούσανε μεταξύ τους «Γιατί έγινε αυτός ο χα-
» μός του μυρουδικού; Γιατί μπορούσε αυτό το μυ-
» ρουδικό να πουληθεί απάνου από τρακόσα δηνάρια
» και να δοθεί στους φτωχούς». Και τη μάλωναν.
Κι' ο Ιησούς είπε «Αφίστε την τι την πειράζετε;
» Δούλεψη καλή μούκανε εμένα. Τι πάντα τους φτω-
» χούς τους έχετε μαζί σας, κι' ότα θέλετε, μπορείτε
» πάντα ναν τους κάνετε καλό· μα εμένα πάντα δε
» μ' έχετε. Ό,τι είχε έκανε· πρόλαβε να μυρώσει το
» κορμί μου για το θάψιμο. Κι' αληθινά σας λέω,
» όπου κι' αν κηρυχτεί παντού στον κόσμο το καλό το
μήνημα, θα διαλαληθεί κι' αυτή το τι έκανε, ναν
» τη μνημονεύουν».

52. Κι' ο Ιούδας ο Ισκαριώθ, ο ένας από τους
δώδεκα, πήγε στους πρωτοπαπάδες για ναν τους τον
παραδώσει. Κι' αυτοί σαν τ' άκουσαν, χάρηκαν και
τούταξαν ναν [του] δώσουνε χρήματα· και γύρευε πώς
ναν τον παραδώσει, με καλή ευκαιρία.

Και την πρώτη μέρα των άζυμων, ότα θυσίαζαν
το πάσκα, του λένε οι μαθητάδες του «Πού θες να
» πάμε και να ετοιμάσουμε να φας το πάσκα;» Και
στέλνει διο του μαθητάδες και τους λέει «Πηγαίνετε
» στη χώρα, και θ' απαντήστε άνθρωπο που θα κου-
» βαλά μια στάμνα με νερό· ακολουθήστε τον, κι' όπου
» μπει, πέστε του νοικοκύρη πως ο δάσκαλος λέει
» Πού 'ναι το κονάκι μου να φάω το πάσκα με τους
» μαθητάδες μου; Κι' αυτός θα σας δείξει ένα μεγά-
» λο ανώι στρωμένο έτοιμο, κι' εκεί ετοιμάστε μας».
Και βγήκανε οι μαθητάδες και πήγανε στη χώρα
κι' ηύραν όπως τους είπε, κι' ετοίμασαν το πάσκα.

53. Και σα βράδιασε, έρχεται μαζί με τους δώ-
δεκα. Κι' ενώ ταν καθισμένοι κι' έτρωγαν, είπε ο Ιη-
σούς «Αληθινά σας λέω πως ένας από σας που τρώτε
» μαζί μου θα με παραδώσει». Άρχισαν και λυπούν-
ταν και τούλεγε ένας ένας «Μήπως εγώ;» Κι' εκεί-
νος τους είπε «Ένας από τους δώδεκα που βουτά
» μαζί μου στο ίδιο τρυβλί. Επειδή ναι μεν πηγαίνει
» ο γιος τ' ανθρώπου όπως γράφτηκε γι' αυτόν· όμως
» αλίμονο σ' εκείνον τον άνθρωπο που κάνει και παρα-
» δίνεται ο γιος τ' ανθρώπου· καλύτερά του να μην
» είχε γεννηθεί ο άνθρωπος εκείνος». Κι' ενώ τρώ-
γανε, πήρε ψωμί, και βλόγησε και τόκοψε κομάτια,

και δίνοντάς τους είπε «Λάβετε· αυτό 'ναι το κορμί
» μου». Και παίρνοντας ποτήρι, δοξολόγησε και τους
έδωκε κι' ήπιαν όλοι. Κι' είπε «Αυτό 'ναι το αίμα
» μου, της διαθήκης, που χύνεται για το καλό πολ-
» λών. Αληθινά σας λέω, πως πια δε θα πιω από
» τ' αμπελόθρεμα ως στην ημέρα εκείνη που καινού-
» ριο θαν το πίνω μέσα στη βασιλεία του Θεού».
Κι' αφού ψάλανε, βγήκανε στο Ελιοβούνι.

54. Και τους λέει ο Ιησούς πως «Όλοι θα πέστε
» σε πειρασμό, γιατί 'ναι γραμένο *Θα χτυπήσω το βο-*
» *σκό και θα σκορπήσουνε τα πρόβατα* . Μα όταν ανα-
» στηθώ, θα πάω μπροστά σας στη Γαλιλαία». Κι' ο
Πέτρος τούπε «Κι' αν όλοι πέσουνε σε πειρασμό,
» όμως όχι εγώ». Κι' ο Ιησούς του λέει «Αληθινά
» σου λέω, πως απόψε εσύ αυτή τη νύχτα, πρι διο
» φορές λαλήσει πετεινός, τρεις θα μ' αρνηθείς». Κι'
εκείνος περισσότερο λαλούσε «Α μαζί σου ανάγκη να
» πεθάνω, δε θα σ' αρνηθώ». Το ίδιο λέγανε κι' όλοι.

Κι' έρχονται σε μέρος που τ' όνομά του Γετσημα-
νεί, και λέει στους μαθητάδες του «Καθήστε [εδώ] ως
» που να προσευχηθώ». Και παίρνοντας μαζί του τον
Πέτρο και τον Ιάκωβο και τον Ιωάνη, άρχισε να
τρομάζει και να βαριοκαρδεί. Και τους λέει «Κατα-
» λυπημένη 'ναι η ψυχή μου ως στο θάνατο· μείνατε
» εδώ και ξαγρυπνάτε». Και προχωρώντας λίγο έπε-
φτε κατά γης και περικαλιούντανε να διαβεί πέρα
του, α γίνεται, η ώρα, κι' έλεγε «Αββά (ο πατέρας),
» όλα για σένα δυνατά. Πάρε από μένα το ποτήρι
» αυτό· όχι όμως ό,τι θέλω εγώ, μόνε ό,τι εσύ». Κι'
έρχεται και τους βρίσκει κοιμισμένους, και λέει του
Πέτρου «Σίμωνα, κοιμάσαι; δεν κατόρθωσες μιαν
» ώρα ν' αγρυπνήσεις; Αγρυπνάτε και προσεύκεστε
» για να μην πέστε σε πειρασμό. Το πνέμα ναι πρό-
» θυμο, μα η σάρκα αδύναμη». Και πάλι πήγε και
προσευκήθηκε λέγοντας τα ίδια λόγια. Και πάλι πήγε
και τους βρήκε κοιμισμένους· γιατί είτανε κατάβαρα
τα μάτια τους, και δεν ήξεραν τι ναν τ' απαντήσουν.
Κι' έρχεται τρίτη φορά και τους λέει «Κοιμάστε λοι-
» πόν και ξεκουράζεστε. Σώνει, έφτασε η ώρα· να,
» παραδίνεται ο γιος τ' ανθρώπου στα χέρια των
» αμαρτωλών. Σηκωθείτε, ας πάμε· να, σίμωσε ο πα-
» ραδότης μου».

55. Κι' αμέσως, ενώ μιλούσε ακόμα, φτάνει ο
Ιουδας, ένας από τους δώδεκα, και μαζί του πλήθος
με σπαθιά και ξύλα από τους πρωτοπαπάδες και τους
διαβασμένους και τους δημογερόντους. Και τους είχε
δώκει ο παραδότης του σημάδι κι' είπε «Όποιον φι-
» λήσω, αυτός είναι· πιάστε τον και πηγαίνετέ τον
» προσεχτικά». Κι' αμέσως ήρθε, και πηγαίνοντας
κοντά του λέει «Ραββεί», και τότε φίλησε. Κι' ε-
κείνοι βάλανε χέρι απάνου του και τον έπιασαν. Μα
κάποιος από τους εκεί έσηρε το σπαθί και χτύπησε το
σκλάβο του αρχιπαπά και τούκοψε τ' αυτί. Κι' ο Ιη-
σούς αποκρίθη και τους είπε «Λες για κακούργο βγή-
» κατε με σπαθιά και ξύλα να με πιάστε. Καθεμέρα
» είμουνα μαζί σας μέσα στα ναό και δίδασκα, και δε
» με πιάνατε· όμως για ν' αληθέψουν οι Γραφές». Και
τον αφήκαν όλοι κι' έφυγαν.

Κι' ένας νέος ακολουθούσε μαζί φορώντας σεντόνι
απάνου σε γυμνό το κορμί του. Και τον πιάνουν, μα

άφισε εκείνος το σεντόνι κι' έφυγε γυμνός.

56. Και πήγαν τον Ιησού στου αρχιπαπά, κι' εκεί μαζεύτηκαν όλοι οι πρωτοπαπάδες κι' οι δημογερόντοι κι' οι διαβασμένοι. Κι' ο Πέτρος από μακριά τον ακολούθησε ως μέσα στην αυλή του αρχιπαπά, και κάθουνταν μαζί με τους κλητήρες και ζεσταινότανε στη φωτιά. Κι' οι πρωτοπαπάδες κι' όλη η σύνοδο ζητούσανε μαρτυρία για να σκοτώσουν τον Ιησού, και δεν εύρισκαν γιατί πολλοί ψευτομαρτυρούσαν, όμως χωρίς να συμφωνούν οι μαρτυρίες. Και μερικοί σηκώθηκαν και ψευτομαρτυρούσαν κι' έλεγαν πως «Εμείς τον ακούσαμε κι' έλεγε πως Εγώ θα χαλάσω ετούτον το ναό» το χεροκάμωτο, και σε τρεις μέρες άλλονε θα χτίσω» άφτιαστο από χέρια». Μα κι' έτσι η μαρτυρία τους δε συμφωνούσε. Και σηκώθηκε ο αρχιπαπάς στη μέση και ρώτησε τον Ιησού λέγοντας «Δεν απαντάς τίποτα, τι σε κατηγορούν αυτοί;» Κι' αυτός σωπούσε και δεν αποκρίθη τίποτα. Πάλι ο αρχιπαπάς τότε ρωτούσε και του λέει «Εσύ 'σαι ο Χριστός, ο γιος του βλογημένου;» Κι' ο Ιησούς είπε «Εγώ 'μαι, και θα δείτε το γιο τ' ανθρώπου που καθισμένος δεξιά από τη Δύναμη θα φτάνει μαζί με τα σύννεφα» τ' ουρανού». Κι' ο αρχιπαπάς ξέσκισε τα φορέματά του και λέει «Τι θέλουμε πια μαρτύρους; Ακούσατε την ασέβεια· τι λέτε;» Κι' εκείνοι όλοι τον καταδικάσανε πως του πρέπει θάνατος. Κι' αρχίσανε μερικοί ναν τότε φτύνουν, και σκεπάζοντάς του το πρόσωπο ναν τότε μπατίζουν και να λεν «Προφήτεψε». Κι' οι κλητήρες τον πήρανε με τις ξυλιές.

Κι' ο Πέτρος όντας κάτω στην αυλή, έρχεται μια δούλα του αρχιπαπά, και βλέποντας τον Πέτρο που ζεσταίνονταν τον κοίταξε και λέει «Κι' εσύ 'σουνα με» το Ναζαρηνό τον Ιησού». Κι' αυτός αρνήθη κι' είπε «Μήτε ξέρω μήτε κατέχω εσύ τι λες». Και βγήκε όξω στο μπροσταύλι. Και σαν τον είδε η δούλα, είπε στους παρόντες πως «Αυτός από κείνους είναι». Κι' εκείνος πάλι αρνιούνταν. Και σε λίγο πάλι οι παρόντες έλεγαν του Πέτρου «Αλήθεια από κείνους είσαι· γιατί» είσαι και Γαλιλαίος». Κι' εκείνος άρχισε να καταριέται και να ορκίζεται πως «Δεν τον ξέρω τον άνθρωπο, αυτόν που λέτε». Κι' αμέσως δεύτερη φορά λάλησε ο πετεινός, και θυμήθη ο Πέτρος το λόγο, καθώς τούπε ο Ιησούς, πως «Πρι λαλήσει διο φορές» ο πετεινός, τρεις θα μ' αρνηθείς». Και σκέπασε την κεφαλή του κι' έκλαιγε.

[15] 57. Κι' αμέσως το πρωί συμφώνησαν οι πρωτοπαπάδες, μαζί με τους δημογερόντους και τους διαβασμένους, κι' όλη η σύνοδο, κι' έδεσαν τον Ιησού και τον πήγαν και τον παραδώκανε του Πειλάτου. Και τότε ρώτησε ο Πειλάτος «Εσύ 'σαι ο βασιλέας των Ιουδαίων;» Κι' εκείνος τ' αποκρίθηκε και λέει «Εσύ το λες». Και του κατηγορούσαν οι πρωτοπαπάδες πολλά. Κι' ο Πειλάτος πάλι τότε ρωτούσε κι' έλεγε «Δεν απαντάς τίποτα; Κοίτα πόσα σε κατηγορούν». Κι' ο Ιησούς δεν αποκρίθη πια τίποτα, τόσο π' απορούσε ο Πειλάτος.

Και κάθε σκόλη τους λευτέρωνε ένα φυλακισμένο, όπιοι ζητούσαν. Κι' είταν ο Βαραββάς, που λέγανε, φυλακισμένος μαζί με τους επαναστάτες πούχαν κάνει φόνο την ώρα της ταραχής. Κι' ανέβηκε το πλήθος

κι' άρχισε να ζητά [το] όπως τους έκανε. Κι' ο Πειλάτος τους αποκρίθη κι' είπε «Θέλετε να σας λευτερώσω» το βασιλέα των Ιουδαίων;» Γιατί ήξερε πως από μίσος τον παράδωκαν. Κι' οι πρωτοπαπάδες ερέθισαν το πλήθος ναν τους λευτερώσει κάλια το Βαραββά. Κι' ο Πειλάτος αποκρίθη πάλι και τους έλεγε «Τι λοιπόν να κάνω λέτε το βασιλέα των Ιουδαίων;» Κι' εκείνοι πάλι φώναξαν «Σταύρωσέ τον». Κι' ο Πειλάτος τους έλεγε «Γιατί τι κακό έκανε;» Κι' εκείνοι πιότερο φωνάζανε «Σταύρωσέ τον». Κι' ο Πειλάτος θέλοντας να καλοκαρδίσει το πλήθος τους λευτέρωσε το Βαραββά, και τον Ιησού τότε βουρδούλισε και παράδωκε να σταυρωθεί.

58. Κι' οι στρατιώτες τον πήγανε μέσα στην Αυλή, δηλαδή τ' Αρχηγείο, και φωνάζουν όλο το λόχο, και του βάζουνε βυσσινιά στολή, κι' έπλεξαν ένα στεφάνι απ' αγκάθια και του το φορούν. Κι' άρχισαν και τότε χαιρετούσαν «Χαιρετούμε σε, βασιλέα των Ιουδαίων». Και με καλάμια του χτυπούσαν το κεφάλι και τον έφτυναν, και γονατίζοντας τον προσκυνούσαν. Κι' όταν τον περίπαιξαν, τούβγαλαν τη βυσσινιά στολή και τούβαλαν τα φορέματά του, και τον πηγαίνουν όξω ναν τότε σταυρώσουν. Κι' αγγαρεύουν ένα διαβάτη, το Σίμωνα από την Κυρήνη, που γύριζε από το χωράφι, τον πατέρα τ' Αλεξάντρου και Ρούφου, να σηκώσει το σταυρό του. Και τον πάνε στου Γολγοθά το μέρος, που σημαίνει ξηγημένο *κάρας μέρος*. Και τούδιναν κρασί με μύρρα μέσα· κι αυτός δεν το πήρε. 59. Και τότε σταυρώνουν, και μοιράζονται τα ρούχα του βάζοντας λαχνό πιος και τι θα πάρει. Κι' είχαν τρεις η ώρα όταν τότε σταύρωσαν. Κι' είχαν η επιγραφή του φταιξίματός του γραμένη από πάνου «Ο» βασιλέας των Ιουδαίων».

Και μαζί του σταύρωσαν διο κακούργους, τον ένα δεξιά και τον άλλο αριστερά του. Κι' οι διαβάτες τότε βλαστημούσαν κουνώντας το κεφάλι κι' έλεγαν «Άκου» εδώ! Εσύ που χαλνάς το ναό και χτίζεις σε τρεις» μέρες, κατέβα και γλύτωσε από το σταυρό». Το ίδιο κι' οι πρωτοπαπάδες περγελώντας μεταξύ τους με τους διαβασμένους έλεγαν «Άλλους έσωσε, ο ίδιος να» σωθεί δε μπορεί. Ο Χριστός ο βασιλέας του Ισραήλ» ας κατεβεί τώρα απ' το σταυρό για να δούμε και» πιστέψουμε». Κι' οι σταυρωμένοι μαζί του τον έβριζαν.

Και σαν έφτασε έξη η ώρα, έγινε σ' όλη τη γη σκοτάδι ως στις εννιά η ώρα. Και στις εννιά η ώρα φώναξε ο Ιησούς φωνή μεγάλη «Ελωί ελωί, λαμά» ζαβαχθανεί», που θα πει ξηγημένο «Θε μου, γιατί» με παραίτησες;» Και τ' άκουσαν μερικοί παρόντες κι' έλεγαν «Νά, τον Ηλία φωνάζει». Κι' έτρεξε ένας και γιομίζοντας με ξύδι ένα σφουγγάρι τόβαλε σε καλάμι απάνου και τον πότιζε, λέγοντας «Ας δούμε αν» έρχεται ο Ηλίας ναν τον κατεβάσει». Κι' ο Ιησούς έβγαλε φωνή μεγάλη και ξεψύχησε.

60. Και τ' άπλωμα, του ναού σκίστηκε σε διο από πάνου ως κάτω. Και σαν είδε ο εκατόνταρχος πούστεκε αντικρύ του εκεί πως έτσι ξεψύχησε, είπε «Α» ληθινά γιος Θεού ήταν αυτός ο άνθρωπος».

Κι' είχαν και γυναίκες που θωρούσαν από πέρα, και μεταξύ τους κι' η Μαριάμ η Μαγδαληνή, κι' η Μα-

ρία η μητέρα του Ιακώβου του μικρού και του Ιωσήφ, κι' η Σαλώμη, που σαν είτανε στη Γαλιλαία τον ακολουθούσαν και τον υπερετούσαν, κι' άλλες πολλές π' ανεβήκανε μαζί του στα Ιεροσόλυμα.

61. Και πια σα βράδιασε, επειδή 'ταν παρασκευή, δηλαδή η παραμονή του σαββάτου, ήρθε ο Ιωσήφ από την Αριμαθαία, συνοδικός σεβαστός, που κι' αυτός καρτέραε τη βασιλεία του Θεού, και θάρρεψε και παρουσιάστη στον Πειλάτο και ζήτησε το λείψανο του Ιησού. Κι' ο Πειλάτος απόρησε αν τάχα πέθανε κι' όλας, και κράζοντας τον εκατόνταρχο τότε ρωτούσε αν πέθανε κι' όλας. Και σαν τόμαθε από τον εκατόνταρχο, χάρισε το λείψανο στον Ιωσήφ. Κι' αγόρασε σάβανο, και τον κατέβασε και τύλιξε μέσα στο σάβανο, και τον έβαλε σε τάφο πούχε κόψει μέσα σε βράχο, και κύλισε μια πέτρα κοντά στο στόμα του τάφου. Κι' η Μαρία η Μαγδαληνή κι' η Μαρία η μητέρα του Ιωσήφ θωρούσαν το πού 'ναι βαλμένος.

62. Και σαν πέρασε το σαββάτο, η Μαρία η Μαγ- [16] δαληνή κι' η Μαρία η μητέρα του Ιακώβου κι' η Σαλώμη αγοράσανε μυρουδικά για να πάνε και ναν τον αλείψουν. Και πρωί πρωί τα πρωτοβδόμαδα έρχονται στον τάφο αφού βγήκε ο ήλιος. Και λέγανε μεταξύ τους «Πιος θα μας σπρώξει την πέτρα από » το στόμα του τάφου;» Και κοιτάζοντας θωρούν πως είτανε σπρωγμένη η πέτρα. Γιατί 'ταν υπερβολικά μεγάλη. Και μπήκανε στον τάφο κι' είδαν ένα νέο καθισμένο δεξιά με στολή άσπρη, και τρόμαξαν. Κι' εκείνος τους λέει «Μην τρομάζετε. Τον Ιησού » ζητάτε το Ναζαρηνό το σταυρωμένο. Αναστήθη, » δεν είναι εδώ· να το μέρος που τον έβαλαν. Παρά » πηγαίνετε και πείτε των μαθητάδων του και του » Πέτρου πως Πάει ομπρός σας στη Γαλιλαία· εκεί » θαν τότε δείτε, καθώς σας είπε». Και βγήκαν κι' έφυγαν από τον τάφο, γιατί τις είχε τρόμος κι' έκταση· και κανενός δεν είπαν τίποτα, γιατί φοβούνταν.

ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΑΡΚΟ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΟΥΚΑ

Επειδής πολλοί προσπάθησαν το να καταστρώσουν ιστορία των περιστατικών που μάθαμε, καθώς μας τα παράδωκαν όσοι είδαν από την αρχή και δούλεψαν το λόγο, αποφάσισα κι' εγώ — που ξέτασα από την πηγή τους όλα σωστά — να σ' τα γράψω με τη σειρά, λαμπρότατε Θεόφιλε, για να καταλάβεις των λόγων που κατηχήθηκες την αλήθεια.

2. Στον καιρό του Ηρώδη του βασιλέα της Ιουδαίας ζούσε κάποιος παπάς με όνομα Ζαχαρίας από τη σειρά Αβιά, κι' είχε γυναίκα από τις κόρες του Ααρών και τ' όνομα της Ελειςάβετ. Κι' είταν ενάρετοι κι' οι δυο στα μάτια του Θεού, πηγαίνοντας μ' όλες τις εντολές και τους κανόνες του Κυρίου δίχως σφάλμα. Και παιδί δεν είχαν, επειδή 'τανε στειρά η Ελειςάβετ και των διονών τους περασμένη η ηλικία. Και συνέβηκε, ενώ λειτουργούσε με την αρά-

δα της σειράς του στο Θεό μπροστά, κατά τα συνειθισμένα των παπάδων κληρώθηκε να μπει και να θυμιάσει στο ναό του Κυρίου· κι' όλο το πλήθος του λαού προσκύναε όξω την ώρα του θυμιασμού. Και του φανερώθηκε άγγελος Κυρίου στέκοντας δεξιά από το θυσιαστήρι του θυμιασμού. Και τaráχτηκε ο Ζαχαρίας σαν τον είδε, και τον πλάκωσε φόβος. Κι' ο άγγελος του είπε «Μη φοβάσαι, Ζαχαρία, γιατί συν-» ακούστηκε η παράκλησή σου, κι' η γυναίκα σου η» Ελειςάβετ θα σου γεννήσει γιο και να κρᾶξεις τ' ό-» νομά του Ιωάνη, και χαρά θα σου είναι κι' αναγάλλ-» λιαση και με τη γέννησή του θα χαρούν πολλοί·» γιατί μεγάλος θα γενεί στα μάτια του Κυρίου, και» κρᾶσί και σίκερα δε θα πιεί, κι' άγιο θα γιομίσει» πνέμα ακόμα από την κοιλιά της μάννας του, και» γιους πολλούς του Ισραήλ θαν τους ματαγυρίσει» στον Κύριο το Θεό τους. Και θα προβάλει πριν του» με Ηλία πνέμα και δύναμη να ξαναγυρίσει καρδιές» πατέρων σε παιδιά κι' άπειθους σε γνώμη ενάρετων» ανθρώπων, ετοιμάζοντας του Κυρίου λαό καταρτι-» σμένο». Κι' είπε ο Ζαχαρίας στον άγγελο «Πώς θαν» το ξέρω αυτό; Γιατί εγώ 'μαι γέρος και περασμένα» της γυναίκας μου τα χρόνια». Κι' ο άγγελος απάν-» τησε και τούπε «Εγώ 'μαι ο Γαβριήλ που παραστέ-» κω στο Θεό μπροστά, και στάλθηκα να σου μιλήσω» και να σου φέρω τούτο το καλό το μήνημα. Και» θα μένεις άλαλος και μη μπορώντας να μιλήσεις» στη μέρα ότα θα γενούν αυτά, γιατί δεν πίστεψες» τα λόγια μου που θ' αληθέψουνε στην ώρα τους. Και πρόσμενε ο λαός το Ζαχαρία κι απορούσαν πώς αργούσε μέσα στο ναό. Και σα βγήκε, δεν κατόρθωνε ναν τους μιλήσει, και κατάλαβαν πως ίδωμα είδε μέσα στο ναό. Κι' αυτός τους ένευε κι' έμενε βουβός. Και συνέβηκε, σαν τέλιωσαν οι μέρες της δουλιάς του, έφυγε στο σπίτι του. Κι' ύστερα απ' αυτές τις μέρες σύλλαβε η Ελειςάβετ η γυναίκα του, και κρυβότανε μήνες πέντε λέγοντας πως «Έτσι μούκανε ο Κύριος» όταν έρρηξε ματιά για να μου σβύσει τη ντροπή μου» μέσα στους ανθρώπους».

3. Και το μήνα [της] τον έχτο στάλθηκε ο άγγε-» λος Γαβριήλ από το Θεό σε χώρα της Γαλιλαίας που τη λένε Ναζαρέτ σε κόρη αρρεβωνιασμένη άντρα μ' ό-» νομα Ιωσήφ από το γένος του Δαυείδ, και τ' όνομα της κόρης Μαριάμ. Και μπήκε και της είπε «Χαί-» ρου, χαριτωμένη· ο Κύριος μαζί σου». Κι' αυτή τaráχτη με το λόγο, και συλλογιζότανε τι τάχα σή-» μαινε ο χαιρετισμός αυτός. Κι' ο άγγελος της είπε « Μη φοβάσαι, Μαριάμ· γιατί ο Θεός σ' ευνόησε. Και» νά θενά συλλάβεις και γεννήσεις γιο, και τ' όνομά» του ναν το πεις Ιησού. Αυτός μεγάλος θα γενεί κι'» Ύψιστου γιος θα ονομαστεί, και θαν του δώκει ο» Κύριος ο Θεός το θρόνο του Δαυείδ του πατέρα του,» και στη φύτρα του Ιακώβ θα βασιλεύει στους αιώ-» νες, κι' η βασιλεία του δε θάχει τέλος». Κι' είπε η Μαριάμ στον άγγελο «Πώς θα γίνει αυτό αφού άντρα» δε γνωρίζω;» Κι' ο άγγελος της αποκρίθη κι' είπε « Πνέμα άγιο θενά κατεβεί σ' εσένα, και δύναμη του» Ύψιστου θα σε σκεπάσει. Γι' αυτό και τ' άγιο που» γεννιέται θαν το πούνε γιο Θεού. Και να η συγγενή-» δισσή σου η Ελειςάβετ σύλλαβε κι' αυτή στα γερα-» τιά της γιο, κι' αυτός της είναι ο έχτος της ο μή-» νας, αυτής της στείρας που την έλεγαν· τι λόγος» από το Θεό δε θα φανεί ακατόρθωτος». Κι' είπε η

Μαριάμ «Νά τη η σκλάβα του Κυρίου· ας γίνει μου
» κατά το λόγο σου». Κι' έφυγε ο άγγελος και την
αφήκε.

4. Κι' η Μαριάμ σηκώθηκε μια μέρα τότες και
πήγε στ' αψηλότοπα τα μέρη βιαστικά σε χώρα του
Ιουδα, και μπήκε μέσ' στου Ζαχαρία το σπίτι και
χαιρέτησε την Ελειςάβετ. Και συνέβηκε, όταν άκουσε
η Ελειςάβετ της Μαρίας το χαιρετισμό, πήδησε μέσα
στην κοιλιά της το παιδί, και γιόμισε άγιο πνέμα η
Ελειςάβετ κι' έκραξε με φωνή μεγάλη κι' είπε «Βλο-
» γημένη εσύ γυναίκα και βλογητός ο καρπός της κοι-
» λιάς σου. Και πώς μου αυτό, το νάρθει η μάννα του
» Κυρίου μου σ' εμένα; Τι νά στ' αυτιά μου μόλις
» ήρθε του χαιρετισμού σου η φωνή, και το παιδί
» αναγάλλιασε και πήδησε μέσ' στην κοιλιά μου. Και
» μακαρισμένη αυτή που πίστεψε, τι θ' αληθέψουν
» όσα της είπε ο Κύριος». 5. Κι' η Μαριάμ είπε
« Μεγαλύνει η ψυχή μου τον Κύριο, κι' αναγάλλιασε
» ο νους μου με το Θεό το σωτήρα μου, γιατί έρρηξε
» ματιά στην ταπεινοσύνη της σκλάβας του. Τι να
» από τώρα οι γενεές θενά με μακαρίζουν όλες που
» μούκανε μεγάλα ο δυνατός. Και τ' όνομά του άγιο·
» και σ' όσους τον φοβούνται η σπλαχνιά του ως σε
» γενεές και γενεές. Νίκη νίκησε με το χέρι του σκορ-
» πίζοντας περήφανους κατά το στοχασμό της καρδιάς
» τους· σημαντικούς κατέβασε από θρόνους και τα-
» πεινούς ανύψωσε· πεινασμένους χόρτασε αγαθά και
» πλουτισμένους έδιωξε αδιανούς· το δούλο του αντι-
» στήριξε τον Ισραήλ και τη σπλαχνιά του, καθώς
» είπε των πατέρων μας, θυμήθη για τον Αβραάμ και
» για το σπέρμα του ως στον αιώνα».

Κι' έμεινε η Μαριάμ μαζί της ως τρεις μήνες, και
γύρισε σπίτι της.

6. Και της Ελειςάβετ έφτασε ο καιρός της να
γεννήσει, και γέννησε γιο. Κι' ακούσανε οι γειτόνοι
κι' οι δικοί της πως της πλήθηνε τη σπλαχνιά του ο
Κύριος και τήνε συνεχαίρουνταν. Και συνέβηκε, την
όγδοη τη μέρα ήρθανε να κάνουν του παιδιού περιτο-
μή, κι' είτανε ναν το πουν με τ' όνομα το πατρικό
του Ζαχαρία. Κι' η μητέρα του αποκρίθη κι' είπε
« Όχι, παρά θα ονομαστεί Ιωάννης». Και της είπαν
πως «Κανείς από το γένος σου δε λέγεται μ' ετούτο
» τ' όνομα». Κι' ένευαν του πατέρα του σαν τι να
θέλει ναν το κράξουν. Και ζητώντας πλάκα έγραψε κι'
είπε «Ιωάννης είναι τ' όνομά του». Κι' απορούσαν
όλοι. Και στη στιγμή ανοίχτηκε το στόμα του κι' η
γλώσσα, και μίλαε ευλογώντας το Θεό. Κι' έπιασε
φόβος όλους τους γειτόνους, και σ' όλον το βουνότοπο
της Ιουδαίας διαλαλούνταν όλα αυτά τα λόγια, και
τάβαλαν όσοι τ' ακούσανε όλοι μέσα στην καρδιά τους
λέγοντας «Τι θα γίνει τάχα ετούτο το παιδί;» Τι
είταν μαζί του χέρι του Κυρίου.

7. Κι' ο Ζαχαρίας ο πατέρας του γιόμισε πνέμα
άγιο, και προφήτεψε λέγοντας «Βλογητός ο Κύριος
» ο Θεός του Ισραήλ τι ήρθε να δει και ξαγοράσει
» το λαό του, και κέρατο φανέρωσε για μας σωτηρίας,
» για μας το γένος του Δαυείδ του δούλου του (όπως
» είπε με το στόμα των άγιων από τον αιώνα προφη-
» τών του), σωτηρίας από 'τους οχτρούς μας κι' απ'
» το χέρι όλων όσοι μας μισούν, ελεώντας τους πα-

» τέρες μας, και μην ξεχάνοντας τη διαθήκη του την
» άγια, τον όρκο π' άμωσε του Αβραάμ του πατέρα
» μας, το πώς θα μας χαρίσει να γλυτώσουμε από
» χέρι οχτρών κι' άφοβα ναν τον προσκυνούμε μ' αγιο-
» σύνη ομπρός του κι' αρετή κάθε μας ημέρα. Και,
» παιδί [μου], κι' εσένα θα σε πουν του Ύψιστου προ-
» φήτη, τι πριν θα πας από τον Κύριο τους δρόμους
» του να ετοιμάσεις, μηνώντας στο λαό του σωτηρία
» με συχώριο των κριμάτων τους, χάρη στα πονετικά
» τα σπλάχνα του Θεού μας, που χάρη τους θα μας
» κοιτάξει από τα ύψη ανατολή, φωτίζοντας τους
» καθισμένους μέσα σε σκοτάδι κι' ήσκιο του θανάτου
» κι' ίσια τον πόδα μας κατά το δρόμο της ειρήνης
» οδηγώντας».

Και το παιδί μεγάλωνε και του δυνάμωνε ο νους,
κι' έμενε στους λόγγους ως να φτάσει η μέρα να φα-
νερωθεί στον Ισραήλ

[2] 8. Και συνέβηκε τις τότε μέρες, βγήκε προσταγή
από τον Καίσαρα τον Αύγουστο το να καταγράψουν
όλη την κατοικημένη γη. Αυτή 'ταν η πρώτη κατα-
γραφή όταν κυβερνούσε τη Συρία ο Κυρίνος. Και πη-
γαίνανε όλοι να καταγραφτούν, καθένας στη δική του
την πατρίδα· κι' ανέβηκε κι' ο Ιωσήφ από τη Γα-
λιλαία, ξεκινώντας από τη χώρα Ναζαρέτ, σε χώρα
του Δαυείδ που λέγεται Βηθλεέμ (επειδή 'ταν από
κλάδο και πατριά του Δαυείδ), για να καταγραφτεί
με τη Μαριάμ την αρρεβωνιαστικιά του πούταν έγ-
κυα.

9. Και συνέβηκε, ενώ βρίσκουνταν εκεί, έφτασε ο
καιρός να γεννήσει, και γέννησε το γιο της τον πρω-
τότοκο, και τότε φάσκωσε και πλάγιασε μέσα σε πα-
χνί γιατί δεν είχαν τόπο μέσα στο σταθμό.

Κι' είτανε βοσκοί στο ίδιο μέρος λημεριάζοντας στο
λόγγο και φυλάγοντας τη νύχτα το κοπάδι τους. Κι'
άγγελος Κυρίου τους παρουσιάστη και Κυρίου δόξα
έλαμψε τριγύρω τους, και φοβηθήκανε υπερβολικά. Κι'
ο άγγελος τους είπε «Μη φοβάστε· γιατί να, σας φέρ-
» νω μήνημα καλό χαράς μεγάλης που όλος ο λαός
» θενά χαρεί, τι σας γεννήθη σήμερα σωτήρας (πούναι
» ο Κύριος ο μυρωμένος) σε χώρα του Δαυείδ. Και να
» σας σημάδι· θα βρείτε φασκιωμένο μωρό και πλα-
» γιασμένο μέσα σε παχνί». Κι' άξαφνα έσμιξε τον άγ-
γελο πλήθος στρατός τ' ουρανού, που δοξολογούσαν το
Θεό και λέγανε «Δόξα του Θεού στα ύψιστα, και στη
» γη απάνου ειρήνη με καλογνωμιάς ανθρώπους».

10. Και συνέβηκε, σα φύγανε στον ουρανό και τους
αφίσανε οι άγγελοι, οι βοσκοί μιλούσαν ένας με τον
άλλο «Πάμε λοιπόν ως στη Βηθλεέμ, κι' ας δούμε
» αυτόν το λόγο που ειπώθη, αυτόν που μας φανέρωσε ο
» Κύριος». Κι' ήρθανε χέρι χέρι κι' ηύρανε τη Μαριάμ
και τον Ιωσήφ, και πλαγιασμένο το μωρό μέσα στο
παχνί. Και σαν τους είδαν, κάνανε γνωστό το λόγο,
αυτόν που τους ειπώθηκε για το παιδί· κι' όλοι που
τ' ακούσανε, απορήσανε μ' όσα τους είπαν οι βοσκοί.
Και φύλαγε η Μαρία όλα αυτά τα λόγια, θησαυρί-
ζοντάς τα μέσα στην καρδιά της. Και γυρίσανε οι
βοσκοί δοξάζοντας κι' υμνολογώντας το Θεό για όλα
π' άκουσαν και πούδαν όπως τους ειπώθηκαν.

11. Και σαν έφτασε η όγδοη η μέρα ναν του γίνει η περιτομή, είπαν τ' όνομα του Ιησού, καθώς τόπε ο άγγελος πριν τότε γκαστρωθεί [τον Ιησού] η μητέρα του.

12. Και σαν έφτασε ο καιρός του καθαρισμού τους, τον πήγανε — σύμφωνα με το νόμο του Μωυσή — από-νου στα Ιεροσόλυμα ναν τον προσφέρουν του Κυρίου (καθώς είναι γραμένο μέσα στο Νόμο του Κυρίου, πως *Κάθε ασερνικό π' ανοίγει μήτρα ν' αφιερώνεται στον Κύριο*) και για να δώσουνε θυσία, κατά τα ορισμένα μέσα στο Νόμο του Κυρίου, ένα ζευγάρι τρυγόνες ή διο πιτσούνια.

13. Και να είταν ένας άνθρωπος στην Ιερουσαλήμ που τ' όνομά του Συμεώνας, άνθρωπος άγιος και θεο-φοβούμενος, που πρόσμενε παρηγοριά του Ισραήλ κι' απάνου του είταν πνέμα άγιο. Και τούτανε φανερω-μένο από το πνέμα τ' άγιο να μη θωρήσει θάνατο πρι δει το μυρωμένο του Κυρίου. Κι' από το πνέμα οδηγημένος ήρθε στο ναό, και μόλις φέρανε οι γονιοί του μέσα το παιδί Ιησού με σκοπό ναν του κάνουν κατά τα συνειθισμένα του Νόμου, το πήρε αυτός στην αγκαλιά, και δοξολόγησε το Θεό κι' είπε «Τώρα, α-» φέντη, λευτερώνεις το σκλάβο σου, κατά το λόγο σου
» μ' ειρήνη, τι είδαν τα μάτια μου τη σωτηρία σου
» που ετοίμασες σ' όλα μπροστά τα έθνη, [το] φως που
» θα φωτίσει έθνη και δοξάσει το λαό σου τον Ισ-
» ραήλ». Κι' απορούσε ο πατέρας του κι' η μητέρα το τι λαλούσανε γι' αυτόν. Κι' ο Συμεώνας τους μα-κάρισε κι' είπε της Μαριάμ της μητέρας του «Νά αυ-» τός ορίστη για να πέσουν και να σηκωθούν πολλοί
» μέσα στον Ισραήλ και για σημάδι φιλονεικημένο.
» Κι' εσένα ακόμα την ψυχή θα σ' τη διαβεί κοντάρι
» έτσι για να ξεσκεπαστούνε μέσα από πολλές καρδιές
» οι στοχασμοί».

14. Κι' είταν η Άννα η προφήτισσα κόρη του Φα-νουήλ από τη φυλή Ασήρ, προχωρημένη πολύ στα χρόνια, πούζησε μ' άντρα χρόνια εφτά από τον καιρό της παρθενιάς της και τότες χήρα ως ογδόντα τέσσερα χρόνια, που δε σάλευε από το ναό, με νήστιες και με προσευκές προσκυνώντας νύχτα μέρα. Και φτάνοντας εκείνη τη στιγμή, δοξολογούσε το Θεό κι' έλεγε γι' αυ-τόνε σ' όλους όσους καρτερούσαν λευτεριά της Ιερου-σαλήμ.

15. Και σαν τελιώσανε όλα τα κατά το Νόμο του Κυρίου, γυρίσανε στη Γαλιλαία, στην πατρίδα τους Ναζαρέθ. Και το παιδί μεγάλωνε και δυνάμωνε γιο-μίζοντας σοφία, κι' είταν απάνου του η χάρη του Θεού.

Και κάθε χρόνο τη σκόλη του πάσκα πηγαίνανε οι γονέοι του στην Ιερουσαλήμ 16. Και σαν έγινε δώ-δεκα χρονών, ενώ ανέβαιναν εκείνοι κατά τη συνήθεια της σκόλης και τέλιωσαν τις μέρες, έμεινε στο γυρισμό τους πίσω το παιδί ο Ιησούς στην Ιερουσαλήμ δίχως ναν το νιώσουνε οι γονιοί του. Και νομίζοντας πως είτανε μαζί με τους συνταξιδιώτες, πήγανε μιας μέ-ρας δρόμο και τότε ζητούσαν μεταξύ στους συγγενή-δες και τους φίλους· κι' άμα δεν τον ηύρανε, γύρισαν πίσω στην Ιερουσαλήμ και τότε ζητούσαν. Και συνέ-βηκε, τρεις μέρες ύστερα τον ηύρανε που καθισμένος στο ναό στη μέση των δασκάλων τους άκουγε και τους ρωτούσε. Κι' απορούσαν όλοι με το νου του και τ' α-

παντήματά του. Και βλέποντας τον σάστισαν, και τούπε η μητέρα του «Παιδί [μου], έτσι γιατί μας » έκανες; Νά ο πατέρας σου κι' εγώ καταθλιμένοι σε » ζητούμε». Και τους είπε «Τι κι' α με ζητούσατε; » Δεν ξέρατε πως στου πατέρα μου πρέπει νάμαι » εγώ;» Κι' αυτοί δεν ένιωσαν το λόγο που τους μίλησε. Και κατέβηκε μαζί τους κι' ήρθε στη Ναζαρέθ, κι' έκανε το θέλημά τους. Κι' η μητέρα του φύλαγε όλα αυτά τα λόγια μέσα στην καρδιά της. Και πρόκοβε ο Ιησούς σε γνώση και μεγάλωνε και κέρδιζε τη χάρη του Θεού και των ανθρώπων.

17. Και το δέκατο πέμτο χρόνο της βασιλείας [3] του Τιβερίου του Καίσαρα, όταν κυβερνούσε την Ιουδαία ο Πόντιος Πειλάτος, κι' είταν τετράρχης της Γαλιλαίας ο Ηρώδης, κι' ο Φίλιππος ο αδερφός του τετράρχης της Ιτουραίας και του Τραχωνίτη τόπου, και της Αβειληνής τετράρχης ο Λυσάνιος, στον καιρό της αρχιερατείας του Άννα και του Καϊάφα, πήγε λόγος του Θεού στον Ιωάνη, του Ζαχαρία το γιο, εκεί στην έρημο, κι' ήρθε σ' όλα τα περίχωρα του Ιορδάνη κηρύχνοντας βάπτισμα μετανιωμού για να συχωρεθούν οι αμαρτίες, όπως είναι γραμένο μέσα σε βιβλίο λόγων του Ησαΐα του προφήτη *Φωνή που κάπως κράζει, στην έρημο. Ετοιμάστε το δρόμο του Κυρίου, ίσια κάντε τα μονοπάτια του. Κάθε λαγγάδι θα γιομίσει, και κάθε όρος και βουνό θα χαμηλώσει, και τα στραβά γραμμή θα γίνουν, και στράτες ίσες τα κακότοπα, και κάθε σάρκα, θενά δει τη σωτηρία του Θεού.* Έλεγε λοιπόν στα πλήθη που βγαίνανε ναν τους βαπτίσει «Οχιάς γεννήματα, πιος σας οδήγησε » να γλυτώστε από την οργή που φτάνει; Κάντε » λοιπόν καρπούς άξιους του μετανιωμού και μην αρ- » χίστε μέσα σας και λέτε Πατέρα έχουμε τον Α- » βραάμ, γιατί σας λέω πως απ' αυτές τις πέτρες ο » Θεός μπορεί να βγάλει του παιδιά του Αβραάμ. » Και πια και το ξινάρι τώρα στέκει κοντά στη ρίζα » των δέντρων κάθε λοιπόν δέντρο που δεν κάνει καρ- » πό καλό κόβεται και ρήχνεται σε φωτιά». Και τότε ρωτούσαν τα πλήθη κι' έλεγαν «Τι λοιπόν να κάνου- » με;» Κι' αποκρίθη και τους έλεγε «Όποιος έχει διο » φορέματα, ας τα μοιραστεί μ' εκείνον που δεν έχει· » κι' όποιος έχει θρόφιμα, ας κάνει το ίδιο».

18. Κι' ήρθανε να βαφτιστούν και τελώνες και τού- πανε «Δάσκαλε, τι να κάνουμε;» Κι' αυτός τους είπε «Τίποτα μην παίρνετε παρέκει παρά τ' ορισμένο » σας». Και τότε ρωτούσαν και στρατιώτες κι' έλεγαν «Τι να κάνουμε κι' εμείς;» Και τους είπε «Μη » γυμνώνετε κανένα και μην καταχραστήτε, κι' ας σας » φτάνει ο μιστός σας».

19. Κι' ενώ καρτέραε ο λαός, και συλλογιούντανε μέσα στο νου τους όλοι για τον Ιωάνη, αυτός μην είταν άραγε ο Χριστός, αποκρίθη κι' είπε ο Ιωάνης σ' όλους «Εγώ σας βαπτίζω με νερό, όμως φτάνει ο » δυνατότερός μου, που δεν είμαι άξιος ναν του λύσω » το λουρί των σανταλιών του· αυτός θα σας βαπτίσει » με πνέμα άγιο και φωτιά. Που το φτιάρι 'ναι στο » χέρι του, για να παστρέψει πέρα ως πέρα τ' αλώνι » του, και να μαζέψει το στάρι στην αποθήκη του μα » τ' άχερο να κάψει μ' άσβυστη φωτιά». Πολλά λοι- » πόν κι' άλλα παρακινώντας το λαό, του μήναε το καλό το μήνημα. Κι' ο Ηρώδης ο τετράρχης, όταν [ο Ιωά-

νης] τον κατάκρινε για την Ηρωδιάδα τη γυναίκα τ' αδερφού του κι' όλα όσα έκανε κακά ο Ηρώδης, στερνά π' όλα τέλος έκανε κι' ετούτο, σφάλησε τον Ιωάνη μέσα σε φυλακή.

20. Και συνέβη, αφού βαπτίστηκε όλος ο λαός κι' ότα βαπτίστη κι' ο Ιησούς κι' έκανε την προσευκή του, άνοιξε ο ουρανός και κατέβη απάνου του το Πνέμα τ' άγιο, με μορφή σωματική σαν περιστέρι, και βγήκε μια φωνή από τον ουρανό «Εσύ'σαι ο γιος» μου ο αγαπητός· εσένα καλογνώμησα».

21. Κι' είταν ο Ιησούς σαν άρχισε ως χρονών τριάντα, όντας γιος, όπως θαρρούσαν, του Ιωσήφ του Ηλεί του Μαθθάτ του Λευεί του Μελχεί του Ιανναί του Ιωσήφ του Μαθθαθία του Άμως του Ναούμ του Εσλεί του Ναγγαί του Μαάθ του Ματταθία του Σεμεείν του Ιωσήχ του Ιωδά του Ιωανάν του Ρησά του Ζοροβάβελ του Σαλαθιήλ του Νηρεί 22. του Μελχεί του Αδδεί του Κωσάμ του Ελμαδάμ του Ηρ του Ιησού του Ελιέζερ του Ιωρείμ του Μαθθάτ του Λευεί του Συμεών του Ιούδα του Ιωσήφ του Ιωνάμ του Ελιακείμ του Μελεά του Μεννά του Μετταθά 23. του Ναθάμ του Δαυείδ του Ιεσσαί του Ιωβήλ του Βοός του Σαλά του Ναασσών του Αδμείν του Αρνεί του Εσρών του Φαρές του Ιούδα του Ιακώβ του Ισαάκ 24. του Αβραάμ του Θάρα του Ναχώρ του Σερούχ του Ραγαύ του Φάλεκ του Έβερ του Σαλά του Καινάμ του Αρφαξάδ του Σημ του Νώε του Λάμεχ του Μαθθουσαλά του Ενώχ του Ιάρετ του Μαλελεήλ του Καϊνάν του Ενώς του Σηθ του Αδάμ του Θεού.

[4] 25. Κι' ο Ιησούς γιομάτος άγιο πνέμα γύρισε πίσω από τον Ιορδάνη, και τον πήγαινε το πνέμα μέσα στην έρημο μέρες σαράντα, βάζοντάς του πειρασμούς ο Διάβολος. Και δεν έφαγε τίποτα εκείνες τις μέρες, και σαν τέλιωσαν πείνασε. Κι' ο Διάβολος τούπε «Αν» είσαι γιος του Θεού, πες της αυτής της πέτρας να» γίνει ψωμί». Κι' ο Ιησούς τ' απάντησε «Είναι» γραμένο πως *Με ψωμί μονάχα δε θα ζήσει ο άνθρωπος*» .

26. Και τον πήγε απάνου και τούδειξε όλα τα βασίλεια της οικουμένης σε μια στιγμή καιρού. Και τούπε ο Διάβολος «Εσένα θα σ' τη δώσω όλη αυτή» την εξουσία και τη δόξα τους, τι εμένα μου δόθηκε» κι' οπιανού θέλω τη δίνω. Εσύ λοιπόν α με προσκυνήσεις, δική σου θα γίνει όλη». Κι' ο Ιησούς τ' αποκρίθη κι' είπε «Είναι γραμένο *Τον Κύριο το Θεό σου να προσκυνάς κι' εκείνονε μονάχα να λατρεύεις*» .

27. Και τον πήγε στην Ιερουσαλήμ, και τον έστησε στην άκρη απάνου του ναού και τούπε «Αν είσαι γιος» του Θεού, από δω ρήξου κάτω· γιατί 'ναι γραμένο» πως *Τους αγγέλους του για σένα θα προστάξει το να σε προσέξουν και πως θα σε σηκώσουνε στα χέρια μήπως χτυπήσεις σε πέτρα το πόδι σου*» . Κι' ο Ιησούς αποκρίθη και τούπε πως «Ειπώθηκε *Να μη δοκιμάζεις τον Κύριο το Θεό σου*» .

28. Και σαν τέλιωσε ο Διάβολος κάθε πειρασμό, τον αφήκε κ' έφυγε όσο να φτάσει η ώρα. Και γύρισε ο Ιησούς πίσω με δυναμωμένο πνέμα στη Γαλιλαία,

και βγήκε η φήμη του ως πέρα σ' όλα τα περίχωρα, και δίδασκε μέσα στα συναγώγια τους, δοξάζοντάς τον όλοι.

29. Κι' ήρθε στη Ναζαρά, εκεί που μεγάλωσε, και μπήκε ανήμερα σαββάτο όπως συνείθιζε στο συναγώγι, και σηκώθη να διαβάσει· και του δόθηκε βιβλίο του προφήτη Ησαΐα. Κι' άνοιξε το βιβλίο κι' ηύρε το μέρος πουτάνε γραμένα *Πνέμα απάνου μου Κυρίου, τι σε φτωχούς με μύρωσε να φέρω μήνημα καλό· [και] να κηρύξω μ' έστειλε σε σκλαβωμένους λευτεριά και σε τυφλούς ξανά το φως τους· μ' αλάφρωση να στείλω πληγωμένους πίσω· [και] να κηρύξω του Κυρίου τη χρονιά την αρεστή*. Και διπλώνοντας το βιβλίο τώδωκε του επιστάτη πίσω και κάθησε, και μένανε όλων τα μάτια μέσ' στο συναγώγι καρφωμένα απάνου του. Κι' άρχισε ναν τους λέει πως «Σήμερα αλήθεψε» η γραφή αυτή καθώς ακούν τ' αυτιά σας». Και τον επαινούσαν όλοι κι' απορούσανε με τα χαριτωμένα λόγια πούβγαιναν από το στόμα του. Και λέγανε «Δεν» είναι αυτός ο γιος του Ιωσήφ;» Και τους είπε «Ξέρω, θα μου πείτε αυτή την παραβολή *Γιατρέ, για-τρέψου ο ίδιος*· όσα ακούσαμε πως γίνανε στην Κα-φαρναούμ, κάνε κι' εδώ στην πατρίδα σου». Κι' είπε «Αλήθεια σας λέω, πως κανείς προφήτης αρεστός δεν» είναι στην πατρίδα του. Κι' αληθινά σας λέω, πολλές χήρες είτανε στα χρόνια του Ηλία μέσα στο [λαό του] Ισραήλ τότες που κλείστη ο ουρανός χρόνια» τρία κι' έξη μήνες σαν έγινε μεγάλη πείνα σ' όλον τον κόσμο· και σε καμιά τους δε στάλθηκε ο Ηλίας» παρά στα Σάρεφτα της Σιδωνίας σε γυναίκα χήρα. «Και πολλοί λεπροί είτανε μέσα στο [λαό του] Ισ-ραήλ στον καιρό του Ελισαίου του προφήτη· και» κανείς δεν καθαρίστηκε εξόν ο Ναιμάν ο Σύρος». Και καταθυμώσανε όλοι μέσα στο συναγώγι ακούγοντάς τα, και σηκώθηκαν και τότε βγάλανε όξω από τη χώρα, και τον πήγαν ως στο φρύδι του βουνού που-τάνε χτισμένη η χώρα τους με σκοπό ναν τον γκρεμίσουν κάτω. Μα εκείνος πέρασε από μέσα τους και πήγαινε.

30. Και κατέβη στην Καφαρναούμ, χώρα της Γαλιλαίας, και τους δίδασκε τα σαββάτο, και σαστίζανε με τη διδαχή του τι είτανε μ' εξουσία ο λόγος του. Και μέσα στο συναγώγι είταν ένας άνθρωπος με πνέμα από δαιμόνιο ακάθαρτο, κι' έκραξε με φωνή μεγάλη «Μη! τι θέλεις από μας, Ιησού Ναζαρηνέ; Ήρθες» να μας καταστρέψεις; Σε γνωρίζω πιος είσαι, ο Άγιος του Θεού». Και το πρόσταξε ο Ιησούς κι' είπε «Σώπα κ' έβγα από μέσα του». Και το δαιμόνιο τον έρρηξε στη μέση κι' ήβγε δίχως ναν τότε βλάψει τίποτα. Κι' έπιασε τρόμος όλους, και μιλούσαν ένας με τον άλλο κι' έλεγαν «Πιος αυτός ο λόγος;» Τι μ' εξουσία και δύναμη προστάζει τ' ακάθαρτα τα» πνέματα και βγαίνουν». Κι' έκανε κρότο η φήμη του σε κάθε μέρος γύρω.

31. Και σηκώθη από το συναγώγι και πήγε στου Σίμωνα. Και την πεθερά του Σίμωνα την είχε πιάσει θέρμη μεγάλη, και τον παρακαλέσανε γι' αυτήν. Και στάθηκε από πάνου της και πρόσταξε τη θέρμη, και την αφήκε. Κι' αμέσως σηκώθηκε και τους υπερετούσε.

32. Κι' ενώ βασίλευε ο ήλιος, όλοι όσοι είχαν αρ-

ρώστους με κάθε λογής αρρώστιες του τους έφεραν. Κι' έβαζε αυτός τα χέρια απάνου στον καθένα και τους γιάτρευε. Κι' έβγαιναν και δαιμόνια από πολλούς φωνάζοντας και λέγοντας πως «Εσύ σαι ο γιος του Θεού». Και προστάζοντάς τα δεν τ' άφινε να μιλούνε, γιατί ήξεραν πως αυτός είναι ο Χριστός.

33. Κι' όταν ξημέρωσε, βγήκε και πήγε σ' έρημον τόπο, και τα πλήθη τότε γύρευαν. Και πήγαν ως εκεί πούταν, και τον κρατούσανε να μην τους φύγει. Κι' αυτός τους είπε πως «Και στις άλλες χώρες πρέπει να κηρύξω το καλό το μήνημα της βασιλείας του Θεού, γιατί για τούτο στάλθηκα».

34. Και κήρυχνε μέσα στα συναγώγια της Ιουδαίας. Και συνέβη, ενώ το πλήθος τότε στενοχώραε [5] ακούγοντας το λόγο του Θεού, έστεκε αυτός κοντά στη λίμνη Γεννησασών, κι' είδε διο καράβια στην ακρολιμνιά αραγμένα. Κι' οι ψαράδες βγήκανε και ξέπλαιναν τα δίχτια. Και μπαίνοντας μέσα στο ένα το καράβι πούταν του Σίμωνα, τον παρακάλεσε να σήρει λίγο πέρα από την ξηρά, και κάθησε από το καράβι και δίδασκε τα πλήθη. Και σαν έπαψε την ομιλία, είπε του Σίμωνα «Σήρε στα βαθιά, και ρήξτε τα δίχτια σας να ψαρέψτε». Κι' ο Σίμωνας αποκρίθη κι' είπε «Αφέντη, όλη τη νύχτα, παιδευτήκαμε και τίποτα δεν πιάσαμε· όμως σαν ορίζεις θα ρήξω τα δίχτια». Και κάνοντάς το τσάκωσαν πλήθος μεγάλο ψάρια, και τα δίχτια τους σπούσαν. Και κάνανε σημάδι στους συντρόφους μέσα στ' άλλο το καράβι το ναρθούν ναν τους βοηθήσουν. Κι ήρθαν, και γιομίσανε και τα διο καράβια τόσο που βουλιάζανε. Και σαν τότε ο Σίμωνας ο Πέτρος, έπεσε στα πόδια του Ιησού λέγοντας «Έβγα από το καράβι μου, γιατί είμαι άνθρωπος αμαρτωλός, Κύριε». Τι σάστισε κι' αυτός, κι' όλοι οι συντρόφοι του με το πιάσιμο των ψαριών που τσάκωσαν, και το ίδιο κι' ο Ιάκωβος κι' ο Ιωάννης, του Ζεβεδαίου οι γιοι, πούταν κολλήγοι του Σίμωνα. Κι' είπε του Σίμωνα ο Ιησούς «Μη φοβάσαι· από τώρα θα πιάνεις ανθρώπους». Και σαν πήγαν τα καράβια πίσω στην ξηρά, άφισαν τα πάντα και τον ακολούθησαν.

35. Και συνέβηκε, ενώ είτανε σε μια χώρα, να ένας άνθρωπος γιομάτος λέπρα. Και σαν είδε τον Ιησού, έπεσε πίστομα και τον παρακάλεσε κι' είπε «Κύριε, α θέλεις, μπορείς να με καθαρίσεις». Κι' άπλωσε το χέρι και τον άγγιξε κι' είπε «Θέλω, καθαρίσου». Κι' αμέσως τον αφήκε η λέπρα. Και του σύστησε να μην το πει κανενός, μόνε «Σήρε δείξου στον παπά, και πρόσφερε για τον καθαρισμό σου καθώς πρόσταξε. ο Μωυσής, έτσι για να φωτιστούν».

36. Κι' η φήμη του πιο διαλαλούνταν όσο πήγαινε, και μαζευόντουσαν πλήθη πολλά ναν τον ακούν και να γιάτρευούνται από τις αρρώστιες τους· μα εκείνος τραβηγμένος έμενε στις ερημιές, κι' [εκεί] προσεύκουνταν.

37. Και συνέβηκε μια μέρα, εκεί που δίδασκε, είταν καθισμένοι οι Φαρισαίοι κι' οι δασκάλοι του Νόμου πούχαν έρθει από όλα τα χωριά της Γαλιλαίας κι' Ιουδαίας κι' Ιερουσαλήμ, κι' είχε δύναμη Κυρίου να γιάτρευει. Και να σ' ένα κλινάρι απάνου κάτι αν-

θρώποι κουβαλούσαν παραλυτικό, και ζητούσαν ναν τον πάνε μέσα και ναν τον απιθώσουνε μπροστά του. Και σα δε βρήκαν πόθε ναν τον πάνε μέσα από το πλήθος, ανεβήκανε στη στέγη, και μέσα από τα κεραμίδια τον κατέβασαν μαζί με το κλινάρι μέσ' στη μέση, σ' όλους τους μπροστά. Και σαν είδε την πίστη τους είπε «Ἄνθρωπε, συχωρεμένες οι αμαρτίες σου». Κι' άρχισαν και συλλογιούνταν οι διαβασμένοι κι' οι Φαρισαῖοι λέγοντας «Πιος είναι αυτός που λέει ασέ-» βειες; Πιος μπορεί να συχωρνά αμαρτίες παρά μό-» νος ο Θεός;» Κι' ένιωσε ο Ιησούς τους στοχασμούς τους, κι' αποκρίθη και τους είπε «Τι στοχάζεστε μέ-» σα στην καρδιά σας; Τι 'ναι ευκολώτερο, να πεις » Συχωρεμένες οι αμαρτίες σου, ή να πεις Σήκω και » περπάτα; Όμως για να μάθετε πως έχει εξουσία » ο γιος τ' ανθρώπου στη γη να συχωρνά αμαρτίες», είπε του παραλυτικού «Εσένα μιλω· σήκω, πάρε το » κλινάρι σου και σήρε σπίτι σου». Και στη στιγμή σηκώθηκε μπροστά τους και παίρνοντας [το κλινάρι] πούταν πλαγιασμένος έφυγε σπίτι του δοξολογώντας το Θεό. Κι' έπιασε όλους σαστισμός και δόξαζαν το Θεό, και γιομάτοι φόβο λέγανε πως «Πράματα αλ-» λόκοτα είδαμε σήμερα».

38. Και βγαίνοντας κατόπι, παρατήρησε τελώνη μ' όνομα Λευεί καθισμένο στο τελώνιο, και τούπε «Ακολουθα με». Και παραίτησε τα πάντα, και ση-» κώθη και τον ακολουθούσε. Και τούκανε μεγάλο τρα-» πέξι ο Λευείς στο σπίτι του, κι' είταν πλήθος πολύ, » τελώνες κι' άλλοι που κάθουνταν [και τρώγανε] μαζί » τους. Και μουρμούριζαν οι Φαρισαῖοι κι' οι διαβασμέ- » νοι τους στους μαθητάδες του και λέγανε «Γιατί με » τους τελώνες και με τους αμαρτωλούς τρώτε και πί- » νετε;» Κι' ο Ιησούς αποκρίθη και τους είπε «Για- » τρώ δε θέλουν οι γεροί, μόνε οι αρρωστημένοι· δεν » ήρθα να κράξω ενάρετους, μόνε αμαρτωλούς να με- » τανιώσουν».

39. Κι' εκείνοι τούπαν «Του Ιωάνη οι μαθητάδες » νηστεύουνε συχνά και κάνουν προσευκές, το ίδιο και » των Φαρισαίων· κι' οι δικοί σου τρων και πίνουν; Κι' ο Ιησούς τους είπε «Μήπως μπορείτε τους γιους » της αίθουσας του γάμου, ενόσω βρίσκεται ο γαμπρός » μαζί τους, ναν τους κάντε να νηστεύουν; Όμως » θάρθει καιρός, κι' όταν τους πάρουν το γαμπρό, τό- » τες θα νηστεύουν εκείνες τις ημέρες». Και τους έλεγε και παραβολή, πως «Κανείς δε σκίζει μπάλ- » λωμα από ρούχο καινούριο και μπαλλώνει ρούχο » παλιό· ειδεμή, και το καινούριο θα ξεσκίσει και με » το παλιό δε θα τεριάσει το μπάλλωμα από το και- » νούριο. Και κανείς δε βάζει νέο κρασί σ' ασκιά πα- » λιά· ειδεμή, θα σπάσει το κρασί το νέο τ' ασκιά, » και θα χυθεί κι' εκείνο και τ' ασκιά θα πάνε· μόνε » το νέο κρασί να βάζεται σ' ασκιά καινούρια. Κανείς » σαν πiei παλιό δε θέλει νέο, γιατί λέει Το παλιό » αξίζει».

[6] 40. Κι' έτυχε ένα σαββάτο να διαβαίνει μέσα από » σπαρτά, κι' οι μαθητάδες του μαδούσαν κι' έτρωγαν τα στάχια τρίβοντας τα με τα χέρια. Και μερικοί Φαρισαῖοι είπαν «Τι κάνετε ό,τι δεν πρέπει το σαβ-» βάτο;» Κι' ο Ιησούς τους αποκρίθη κι' είπε «Μηδ' » ετούτο δε διαβάσατε, τι έκανε ο Δαυείδ σαν πει- » νασε, αυτός κι' οι συντρόφοι του; Μπήκε μέσ' στον

» οίκο του Θεού, και πήρε κι' έφαγε τις προσφορές,
» κι' έδωκε και στους συντρόφους του, που δεν πρέπει
» να τρων εξόν οι παπάδες μόνοι;» Και τους έλεγε
« Εξουσιαστής του σαββάτου είναι ο γιος τ' ανθρώ-
» που».

41. Κι' έτυχε ένα άλλο σαββάτο να μπει στο συ-
ναγωγή και να διδάσκει. Κι' είταν ένας άνθρωπος εκεί
με ξερό το δεξύ του χέρι. Και τον παραφύλαγαν οι
διαβασμένοι κι' οι Φαρισαίοι, α θα γιατρέψει σαββά-
το, για να βρουνε και ναν τον κατηγορήσουν. Κι' έ-
νιωσε αυτός τους στοχασμούς τους, κι' είπε τ' ανθρώ-
που με το ξερό το χέρι «Σήκω και στάσου στη μέ-
» ση». Και σηκώθηκε και στάθη. Κι' ο Ιησούς τους
είπε «Σας ρωτώ, α μπορεί κανείς σαββάτο να ωφε-
» λήσει ή βλάψει, να σώσει ζωή ή να καταστρέψει;»
Κι' αφού τους κοίταξε όλους γύρω, τούπε «Άπλωσε
» το χέρι σου». Κι' εκείνος τόκανε, και ξανάγινε το
χέρι του γερό. Κι' εκείνοι φρένιασαν, και τα μιλούσανε
μεταξύ τους σαν τι ναν του κάνουν του Ιησού.

42. Κι' έτυχε εκείνες τις ημέρες να βγει στο όρος
για να προσευκηθεί, και ξαγρύπνησε όλη νύχτα στην
προσευχή του Θεού. Κι' όταν ξημέρωσε, φώναξε τους
μαθητάδες του κι' έκλεξε δώδεκα, που και τους είπε
αποστόλους, το Σίμωνα που και τον έβγαλε *Πέτρο* ,
και τον Αντρέα τον αδερφό του, και τον Ιάκωβο και
τον Ιωάνη και το Φίλιππο και το Βαρθολομαίο και
το Μαθθαίο και το Θωμά, τον Ιάκωβο το γιο τ' Αλ-
φαίου, και το Σίμωνα που τότε λέγανε *Ζηλωτή* , και
τον Ιούδα γιο του Ιακώβου, και τον Ιούδα Ισκαριώθ
πούγινε προδότης. Και κατέβηκε μαζί τους και στά-
θηκε στον κάμπο σ' ένα μέρος, [όπως] και μεγάλο
πλήθος μαθητάδες του, και μεγάλο πλήθος του λαού
από την Ιουδαία όλη κι' Ιερουσαλήμ κι' από την πα-
ραθάλασση την Τύρο και Σιδώνα, πούρθανε ναν τον
ακούσουν και να γιατρευτούν από τις αρρώστιες τους.
Και γιατρεύουνταν κι' οι πειραγμένοι από πνέματα
ακάθαρτα, κι' όλος ο λαός ζητούσε ναν τον αγγίξει,
γιατί έβγαινε από μέσα του δύναμη και τους γιά-
τρευε όλους.

43. Κι' εκείνος σήκωσε στους μαθητάδες του τα
μάτια κι' έλεγε «Καλότυχοι οι φτωχοί, γιατί δική
» σας είναι η βασιλεία του Θεού. Καλότυχοι οι πεινα-
» σμένοι τώρα, γιατί θα χορτάστε. Καλότυχοι όσοι
» κλαίτε τώρα, γιατί θα γελάστε. 44. Καλότυχοι
» ότα σας μισήσουν οι άνθρωποι κι' ότα σας αφορίσουν
» και σας βρίσουν και σας βγάλουν όνομα κακό απ'
» αφορμή του γιου τ' ανθρώπου. Χαρείτε εκείνη την
» ημέρα και πηδήστε, γιατί να η άξια σας μεγάλη
» στα ουράνια· γιατί τα ίδια έκαναν των προφητών
» οι πατέρες τους.

» Όμως αλίμονο σ' εσάς τους πλούσιους, γιατί σάς
» πλερώθηκε η παρηγοριά σας. 45. Αλίμονό σας χορ-
» τασμένοι τώρα, γιατί θα πεινάστε. Αλίμονο όσοι
» γελάτε τώρα, τι θα λυπηθείτε και θα κλάψτε. Αλί-
» μονο ότα σας παινέσουν όλοι οι άνθρωποι, γιατί
» έκαναν το ίδιο στους ψευτοπροφήτες.

» Μόνε σας λέω εσάς π' ακούτε. Αγαπάτε τους
» εχτρούς σας, καλό κάντε σ' όσους σας μισούν, 46.
» βλογάτε όσους σας καταριούνται, προσεύκεστε για

» το καλό όσωνε σας βλάφτουν. Όπιος σε χτυπά στο
» μάγουλο, πρόσφερε του και τ' άλλο· κι' όπιος παίρ-
» νει σου το πανωφόρι, μην τον αμποδίζεις κι' απ' το
» ρούχο.

47. » Σ' όπιονε σου γυρεύει δίνε· κι απ' όπιον
» παίρνει τα δικά σου, πίσω μη ζητάς. Κι' όπως θέτε
» να σας κάνουν οι ανθρωποι κάντε τους το ίδιο. Κι αν
» αγαπάτε όσους σας αγαπούν, πια 'ναι η χάρη σας;
» Τι κι' οι αμαρτωλοί αγαπούν όσους τους αγαπούνε.
» Γιατί κι' αν ωφελήστε όσους σας ωφελούν, πια 'ναι
» η χάρη σας; Κι' οι αμαρτωλοί το ίδιο κάνουν. Κι'
» α δανήστε απ' όσους ελπίζετε να λάβετε, πια 'ναι
» η χάρη σας; Κι' οι αμαρτωλοί σ' αμαρτωλούς δα-
» νείζουνε για να λάβουν πίσω ίσα. Παρά αγαπάτε
» τους εχτρούς σας και κάντε τους καλό, και δανείτε
» δίχως πίσω τίποτα να ελπίζετε, και θα 'ναι σας με-
» γάλη η πλεμωμή και θα γενείτε γιοι του Υψίστου,
» τι αυτός είναι αγαθός μ' αχάριστους και με κα-
» κούς.

48. » Νάστε σπλαχνικοί, καθώς ο πατέρας σας εί-
» ναι σπλαχνικός. Και μη κρίνετε και δε θα κριθείτε·
» και μη δικάζετε και δε θα δικαστήτε. Λευτερώνετε
» και θα λευτερωθείτε. Δίνετε και θα σας δοθεί· μέτρο
» καλό — πατικωμένο, κουνημένο, ξέχειλο — θα σας δώ-
» σουνε στην ποδιά σας, γιατί μ' ό,τι μέτρο μετράτε
» θα σας αντιμετρηθεί».

Και τους είπε και παραβολή «Μήπως μπορεί τυ-
» φλός να οδηγάει τυφλό; σε λάκκο δε θα πέσουνε κι'
» οι διο;

49. » Δεν έχει μαθητή πιο απάνου από το δάσκα-
» λο· παρά ο καθείς ας είναι προκομένος σαν το δά-
» σκαλό του.

» Και τι βλέπεις το ξυλάκι μέσα στο μάτι τ' αδερ-
» φού σου, και το πατερό μέσα στο δικό σου μάτι δεν
» το νιώθεις; Πώς θα πεις τ' αδερφού σου Αδερφέ,
» άφισε να βγάλω το ξυλάκι μέσ' στο μάτι σου, αφού
» εσύ το πατερό μέσα στο δικό σου μάτι δεν το βλέ-
» πεις; Υποκριτή, βγάλε πρώτα το πατερό μέσ' από
» το μάτι σου, και τότες κοίταξε να βγάλεις το ξυ-
» λάκι μέσα στα μάτι τ' αδερφού σου. Τι δέντρο καλό
» δεν κάνει σάπιο καρπό, και πάλι μήτε σάπιο δεν-
» τρο δεν κάνει καρπό καλό. Τι κάθε δέντρο απ' το
» δικό του τον καρπό γνωρίζεται· τι δε μαζεύουν
» σύκα απ' αγκαθιές, μήτε από βάτο δεν τρυγούν στα-
» φύλι. Ο καλός ο άνθρωπος από τον καλό το θη-
» σαυρό της καρδιάς βγάζει τα καλό, κι' ο κακός από
» τον κακό βγάζει το κακό· γιατί από της καρδιάς
» την πλησμονή λαλεί το στόμα του.

» Και τι με λέτε Κύριε, Κύριε, και δεν κάνετε ό,τι
» λέω;

50.» Όπιος έρχεται κοντά μου και τα λόγια μου
» τ' ακούει και κάνει, θα σας πω σαν το τι μιάζει.
» Μιάζει άνθρωπο που χτίζει σπίτι, πούσκαψε και βά-
» θηνε και θεμέλιωσε στην πέτρα απάνου· και σαν έγινε
» νεροσηρμή, χτύπησε ο ποταμός τα σπίτι εκείνο, και
» δε μπόρεσε ναν το σαλέψει γιατί είτανε καλά χτι-
» σμένο. Μα όπιος άκουσε και δεν έκανε, μιάζει άν-

» θρωπο πούχτισε στο χώμα απάνου σπίτι δίχως θέμε-
» λο, που ο ποταμός το χτύπησε κι' ευτύς σωριάστη-
» κε, κι' έγινε τρανό εκείνου του σπιτιού το ρήξιμο».

[7] 51. Όταν τέλιωσε όλα αυτά τα λόγια του στην ακουή του λαού, πήγε στην Καφαρναούμ. Και κά-
πιου εκατοντάρχου ένας σκλάβος άρρωστος είτανε να
πεθάνει, που τούταν πολύτιμος· κι' όταν άκουσε για
τον Ιησού, τούστειλε δημογερόντους των Ιουδαίων
παρακαλώντας τον ναρθεί και να γλυτώσει το σκλά-
βο του. Κι' αυτοί σα φτάσανε στον Ιησού, τόνε θερ-
μοπαρακαλούσαν κι' έλεγαν πως αξίζει ναν του κά-
νει αυτή τη χάρη. «Γιατί αγαπά το έθνος μας κι'
» αυτός μας έχτισε το συναγωγή». Κι' ο Ιησούς πή-
γαινε μαζί τους. Κι' ενώ πια σίμωνε στο σπίτι, έ-
στειλε φίλους ο εκατοντάρχος και τούλεγε «Κύριε, μην
» πειράζεσαι· τι δεν αξίζω για να μπεις κάτω από τη
» στέγη μου· γι' αυτό και μήτ' εγώ δε θάρρεψα ναρ-
» θώ. Πες όμως λόγο, κι' ας γιατρευτεί ο άνθρω-
» πός μου. Γιατί κι' εγώ 'μαι άνθρωπος υποταχτικός
» έχοντας κάτω μου στρατιώτες, και λέω στον ένα
» Πήγαινε, και πηγαίνει, και σ' άλλον Έλα, κι' έρχε-
» ται, και του σκλάβου μου Κάνε ετούτο, και το κά-
» νει». Κι' αυτά σαν τ' άκουσε ο Ιησούς, απόρησε
μαζί του, και γυρίζοντας στο πλήθος που τον ακο-
λούθαε είπε «Σας λέω, μήτε μέσα στον Ισραήλ δε
» βρήκα τόσο πίστη». Κι' οι σταλμένοι σα γυρίσανε
στο σπίτι πίσω, βρήκαν το σκλάβο καλά.

52. Και συνέβηκε κατόπι, πήγε σε χώρα που τη
λέγανε Ναϊν, και πηγαίνανε μαζί του οι μαθητάδες
του και λαός πολύς. Και μόλις έφτασε στην πύλη
της χώρας, να και βγάζανε έναν πεθαμένο, μονα-
χογιό της μάννας του, γυναίκας χήρας, και τήνε
συντρόφευε πλήθος αρκετό της χώρας. Και σαν την είδε
ο Κύριος, τήνε σπλαχνίστη και της είπε «Μην
» κλαις». Και πήγε κοντά κι' άγγιξε το κιβούρι· και
σταθήκανε οι άνθρωποι που το σήκωναν. Κι' είπε
« Παιδί [μου], εσένα μιλώ, σήκω». Και κάθησε ο νε-
κρός κι' άρχισε να μιλεί, και τον έδωκε της μάννας
του. Και τους έπιασε όλους φόβος, και λέγανε δοξο-
λογώντας το Θεό, πως «Προφήτης μας πρόβαλε με-
» γάλος» και πως «Έρθε ο Θεός να δει το λαό του». Και
βγήκε αυτός ο λόγος σ' όλη την Ιουδαία για τον
Ιησού και σ' όλα τα περίχωρα.

53. Και πληροφορήσανε όλα αυτά τον Ιωάνη οι
μαθητάδες του. Κι' έκραξε ο Ιωάνης διο του μαθη-
τάδες και τους έστειλε στον Κύριο κι' είπε «Εσύ 'σαι
» εκείνος πούρχεται ή άλλονε να καρτερούμε;» Κι'
αυτοί σαν πήγαν και τον ηύραν, είπανε «Ο Ιωά-
» νης ο βαπτιστής μας έστειλε και λέει Εσύ 'σαι εκεί-
» νος πούρχεται ή άλλονε να καρτερούμε;» Αυτή την
ώρα γιάτρεψε πολλούς από αρρώστιες κι' από βάσανα
και πνέματα κακά, και πολλών τυφλών τους χάρισε
το φως τους. Κι' αποκρίθη και τους είπε «Πηγαίνετε
» και πληροφορήστε τον Ιωάνη όσα είδατε κι' ακού-
» σατε. Τυφλοί ξαναβλέπουν, κουτσοί περπατούν,
» λωβιασμένοι καθαρίζονται, και κουφοί ακούνε, νε-
» κροί ανασταίνονται, και σε φτωχούς πάει μήνημα
» χαράς. Και μακαρισμένος όποιος δε σκανταλιστεί μα-
» ζι μου».

54. Και σα φύγανε οι αποσταλμένοι του Ιωάνη,

άρχισε κι' έλεγε στα πλήθη για τον Ιωάνη «Τι βγή-
» κατε στην ερημιά για να κοιτάξετε; καλάμι ανε-
» μοσάλευτο; Μόνε τι βγήκατε να δείτε; άνθρωπο
» απαλά φορέματα ντυμένο; Νά, όσοι έχουνε απαλές
» στολές και πλούτη είναι στα βασιλικά παλάτια.
» Μόνε τι βγήκατε να δείτε; προφήτη; Ναι σας λέω,
» και περισσότερο από προφήτη. Αυτός είναι που γρά-
» φτηκε *Νά στέλνω τον άγγελό μου προτύτερά σου,*
» *που θα φτιάσει πριν τη στράτα σου* . Σας λέω, μέσα
» σε γεννήματα γυναικών μεγαλύτερος κανείς δεν είναι
» από τον Ιωάνη· όμως ο μικρότερος στη βασιλεία
» του Θεού είναι μεγαλύτερός του». Κι' όλος ο λαός
σαν [τον] άκουσαν, καθώς κι' οι τελώνες, έκαναν την
απόφαση του Θεού, γιατί βαφτίστηκαν το βάπτισμα
του Ιωάνη· όμως οι Φαρισαίοι κι' οι Νομοδιάβαστοι,
αυτοί παράκουσαν το θέλημα του Θεού που δε βαφτί-
στηκαν από τον Ιωάνη.

55. «Με τι λοιπόν να παραβάλω αυτής της φύτρας
» τους ανθρώπους και τι μιάζουν; Μιάζουν παιδιά που
» κάθονται στην αγορά και κρίζουν τόνα τ' αλλουνού
» *Αυλούς σας λαλήσαμε και δε χορέψατε· μυρολογή-*
» *σαμε και δεν κλάψατε* . Γιατί ήρθε ο Ιωάνης ο βα-
» φτιστής που δεν έτρωγε ψωμί και κρασί δεν έπινε,
» και λέτε Δαιμόνιο έχει· ήρθε ο γιος τ' ανθρώπου που
» τρώει και πίνει, και λέτε Νά άνθρωπος φαγάς και
» κρασοπότης, φίλος με τελώνες και μ' αμαρτωλούς.
» Κι' άγιασε η γνώση απ' όλα της τα τέκνα».

56. Κι' ένας Φαρισαίος τον παρακαλούσε να φάει
μαζί του· και μπήκε στου Φαρισαίου και κάθησε [να
φάει]. Και να μια γυναίκα πούτανε στη χώρα αμαρ-
τωλή, και σαν έμαθε πως κάθεται [και τρώει] στου
Φαρισαίου, έφερε αλαβάστρινο λαγήνι με μυρουδικό,
και κάθησε σιμά στα πόδια του από πίσω κλαίοντας,
κι' άρχισε με τα δάκρια ναν του βρέχει τα ποδάρια,
και με τα μαλλιά της κεφαλής της σφούγγιζε και
φιλούσε τα πόδια του και τ' άλειφε μυρουδικό. Και
σαν τότε ο Φαρισαίος που τον προσκάλεσε, είπε μέσα
του λέγοντας «Αυτός αν είταν ο προφήτης, θάξερε πια
» και τι 'ναι η γυναίκα που τον αγγίζει, γιατί 'ναι
» αμαρτωλή». Κι' αποκρίθηκε ο Ιησούς και τούπε
« Σίμωνα, έχω κάτι να σου πω». Κι' εκείνος «Δά-
» σκαλε» είπε «λέγε». «Ένας δανειστής είχε διο
» χρεώστες· ο ένας χρώσταε πεντακόσα δηνάρια κι' ο
» άλλος πενήντα· και σα δεν είχανε να πληρώσουν, τα
» χάρισε και στους διο. Πιος τους λοιπόν θαν τον αγα-
» πήσει πιο πολύ;» Αποκρίθηκε ο Σίμωνας κι' είπε
« Θαρρώ πως οποιονού χάρισε το πιο πολύ». Κι' εκεί-
νος τούπε «Ορθά αποκρίθηκες». Και γυρνώντας
κατά τη γυναίκα, είπε του Σίμωνα «Βλέπεις αυτή
» τη γυναίκα; Μπήκα σπίτι σου, νερό για τα πόδια
» δε μούδωκες· μα αυτή με τα δάκρια μούβρεξε τα
» πόδια και με τα μαλλιά της τα σφούγγισε. Φίλημα
» δε μούδωκες· μα αυτή από τη στιγμή που μπήκα
» όλο μου φιλά τα πόδια. Λάδι το κεφάλι μου δεν άλει-
» ψες· αυτή όμως με μυρουδικό μ' άλειψε τα πόδια.
» Γι' αυτό συχωρεμένες της οι αμαρτίες οι πολλές,
» γιατί αγάπησε πολύ· σ' όπιοι όμως λίγο συχωρνά-
» ται, λίγο κι' αγαπά». Και της είπε «Συχωρεμένες
» σου οι αμαρτίες». Κι' αρχίσανε οι συντράπεζοι να
λένε μέσα τους «Πιος είναι αυτός που κι' αμαρτίες
» συχωρνά;» Κι' είπε της γυναικός «Η πίστη σου
» σε γλύτωσε· σήρε στο καλό».

[8] 57. Και συνέβηκε κατόπι, ο Ιησούς περνούσε χώρα χώρα και χωριό χωριό, κηρύχνοντας 'και λέγοντας το καλό το μήνημα της βασιλείας του Θεού, [καθώς] κι' οι δώδεκα μαζί του, και μερικές γυναίκες γιατρεμένες από πνέματα κακά κι' αρρώστιες, η Μαρία που τη λέγανε Μαγδαληνή, που επτά δαιμόνια είχανε βγει από μέσα της, κι' η Ιωάννα η γυναίκα του Χουζά, του επιστάτη του Ηρώδη, κι' η Σουσάννα, κι' άλλες πολλές, που τους βοηθούσαν από τα υπάρχοντά τους.

58. Κι' ενώ μαζεύουνταν λαός πολὺς και πηγαίνανε όπου είταν από κάθε χώρα, είπε με παραβολή « Βγήκε ο σπάρτης να σπείρει το σπόρο του. Και καθώς έσπαιρνε, άλλα πέσανε σιμά στο δρόμο και πατήθηκαν, και τα πουλιά τ' ουρανού τα φάγανε. Κι' άλλο έπεσε σε πέτρα απάνου, κι' αφού φύτρωσε ξεράρη, τι δεν είχε ογράδα. Κι' άλλο έπεσε στων αγκαθιών τη μέση, και φυτρώνοντας μαζί τ' αγκάθια το συνέπνιξαν. Κι' άλλο έπεσε στο χώμα το καλό, και σα φύτρωσε έκανε καρπό εκατοντάδιπλο». Αυτά λέγοντας φώναζε «Όποιος έχει αυτιά ν' ακούει, ας ακούει». Και τότε ρωτούσαν οι μαθητάδες του σαν τι θα πει τάχα αυτή η παραβολή, κι' εκείνος είπε « Εσάς σας δόθηκε να μάθετε τα μυστικά της βασιλείας του Θεού, όμως στους άλλους με παραβολές, που βλέποντας να μη βλέπουνε κι' ακώντας να μη νιώθουν. Και θα πει αυτή η παραβολή. Ο σπόρος είναι ο λόγος του Θεού. Κι' αυτοί σιμά στο δρόμο είναι όσοι ακούσουνε, κατόπι φτάνει ο Διάβολος και τους βγάζει απ' την καρδιά το λόγο για να μην πιστέψουν και σωθούν. Κι' αυτοί στην πέτρα απάνου, όσοι σαν ακούσουν δέχονται το λόγο με χαρά και τους λείπει ρίζα, που πρόσκαιρα πιστεύουν και σ' ώρα πειρασμού τραβιούνται. Και το πεσμένο [μέσα] στ' αγκάθια, αυτοί 'ναι όσοι ακούσουν, κι' από φροντίδες κι' από πλούτη κι από καλοπέραση παν και συνεπνίγουνται και δεν καρποφορούν. Κι' εκείνο μέσα στο καλό το χώμα, αυτοί 'ναι όσοι σαν ακούσουνε το λόγο με καλή και μ' αγαθή καρδιά, τότε βαστούν και δίνουνε καρπό με την απομονή. Και κανείς όταν ανάψει λύχνο, δεν τότε σκεπάζει με δοχείο μήτε τότε βάζει κάτω από κλινάρι, μόνε σε λυχνοστάτη απάνου τότε βάζει. Γιατί κρυφό δεν έχει που δε θα φανερωθεί, μηδ' έχει μυστικό που δε θα μαθευτεί και βγει στο φως. Βλέπετε λοιπόν πώς ακούτε. Γιατί όποιος έχει θαν του δοθεί, κι' όποιος δεν έχει θαν του πάρουν κι' ό,τι θαρρεί πως έχει».

59. Κι' ήρθε ναν τότε βρει η μητέρα του και τ' αδέρφια του, και δε μπορούσανε ναν του μιλήσουν από το πλήθος. Και τον πληροφόρησαν «Η μητέρα σου και τ' αδέρφια σου στέκουν όξω θέλοντας να σε δουν». Κι' εκείνος αποκρίθη και τους είπε «Μητέρα μου κι' αδέρφια μου αυτοί 'ναι, όσοι ακούν και κάνουνε το λόγο του Θεού».

60. Και συνέβηκε μια μέρα, μπήκε σε καράβι, [καθώς] κι' οι μαθητάδες του, και τους είπε «Ας περάσουμε στ' αντίπερα της λίμνης». Και σηκώθηκαν. Κι' ενώ ταξίδευαν αποκοιμήθη. Και κατέβηκε στη λίμνη ανεμοζάλη, και γιομίζανε [νερά] και κιντυνεύανε. Και πήγαν και τότε σηκώσανε λέγοντας «Αφέντη, αφέντη, χανόμαστε». Κι' εκείνος σηκώθη και μάλωσε τον άνεμο και τη φουρτούνα, και σταμά-

τησαν κι' έγινε καλοσύνη. Και τους είπε «Πού 'ναι » η πίστη σας;» Κι' αυτοί φοβήθηκαν κι' απόρησαν, λέγοντας μεταξύ τους «Πιος άραγε είναι αυτός που » και τους ανέμους προστάζει και τα κύματα;»

Και πήγαν κι' άραξαν στον τόπο των Γερασηνών πούναι αντίπερα της Γαλιλαίας. 61. Και σα βγήκε στην ξηρά, απάντησε άνθρωπο από τη χώρα με δαιμόνια, κι' είχε αρκετόν καιρό να βάλει ρούχο, και δεν έμενε σε σπίτι μόνε στα μνήματα. Και σαν είδε τον Ιησού, ξεφώνισε και τούπεσε στα πόδια, κι' είπε με φωνή μεγάλη «Τι θέλεις από μένα, Ιησού, γιέ του » Θεού του ύψιστου; Παρακαλώ σε, μη με βασανίσεις», τι πρόσταξε το πνέμα τ' ακάθαρτο να βγει μέσ' από τον άνθρωπο. Γιατί τον είχε πιάσει χρόνια πολλά, και τότε φυλάγανε δεμένο μ' αλυσίδες και πεδούκλες, και σπούσε τα δεσίματα και το δαιμόνιο τον έτρεχε στις ερημιές. Και τότε ρώτησε ο Ιησούς «Τι » 'ναι τ' όνομά σου;» Κι' εκείνος είπε «Λεγιώνας», γιατί είχανε μπει μέσα του πολλά δαιμόνια. Και τον παρακαλούσανε να μην τα προστάξει να πάνε κάτω στα τρίςβαθα. Κι' είταν εκεί αρκετό κοπάδι χοίροι που βοσκούσανε στο λόγγο, και τον παρακαλούσαν ναν τ' αφίσει και να μπουνε μέσ' στους χοίρους· και τ' άφισε. Και σα βγήκαν τα δαιμόνια από τον άνθρωπο, μπήκανε στους χοίρους, κι' όρμησε το κοπάδι κάτω από τον γκρεμό στη λίμνη και πνίγηκε. Και σαν είδαν οι βοσκοί το περιστατικό, έφυγαν και δώκανε είδηση στη χώρα και στις εξοχές. Και βγήκανε να δουν το περιστατικό, κι' ήρθανε στον Ιησού και βρήκανε τον άνθρωπο που βγήκαν τα δαιμόνια από μέσα του να κάθεται ντυμένος και σωστός κοντά στα πόδια του Ιησού και φοβηθήκανε. Κι' όσοι είδαν τους δηγήθηκαν πώς σώθηκε ο δαιμονισμένος. Και τον παρακάλεσε όλος ο λαός από τα γύρω μέρη των Γερασηνών να φύγει από τον τόπο τους, τι τους κυρίεψε μεγάλος φόβος. 62. Και μπήκε εκείνος σε καράβι και γύρισε πίσω.

Και τον παρακαλούσε ο άνθρωπος που βγήκαν τα δαιμόνια από μέσα του να μείνει μαζί του, μα τον έστειλε πίσω λέγοντας «Γύρισε πίσω σπίτι σου και » λέγε όσα σούκανε ο Θεός». Και πήγε [αυτός] παντού στη χώρα διαλαλώντας όσα τούκανε ο Ιησούς.

63. Και στο γυρισμό του τότε δέχτηκε ο λαός τον Ιησού, γιατί τον καρτερούσαν όλοι. Και να ήρθε ένας άνθρωπος που λέγονταν Ιάειρος κι' είταν αρχισυνάγωγος, και πέφτοντας στα πόδια του Ιησού τον παρακαλούσε νάρθει σπίτι του, τι είχε μοναχοκόρη ως δώδεκα χρονών και πέθαινε. Κι' ενώ πήγαινε τότε στενοχωρούσε ο κόσμος. Και μια γυναίκα μ' αιμορραγία δώδεκα χρόνια π' από κανένα δεν κατόρθωσε να γιατρευτεί, πήγε κοντά από πίσω κι' άγγιξε την άκρη του ρούχου του, κι' αμέσως της σταμάτησε η αιμορραγία. Κι' είπε ο Ιησούς «Πιος μ' άγγιξε;» Κι' ενώ όλοι λέγανε όχι, είπε ο Πέτρος «Κύριε, ο κόσμος σε » στενοχωρεί και σε στρυμώνει». Κι' ο Ιησούς είπε « Κάποιος μ' άγγιξε· γιατί εγώ ένιωσα δύναμη που » βγήκε από μέσα μου». Κι' όταν είδε η γυναίκα πως δεν κρύφτηκε, ήρθε τρέμοντας, και πέφτοντας στα πόδια του φανέρωσε μπροστά σ' όλο το πλήθος το γιατί τον άγγιξε και πως γιατρεύτη στη στιγμή. Κι' εκείνος της είπε «Κόρη [μου], η πίστη σου σε γλύ-

» τωσε· σήρε στο καλό.».

Κι' ενώ μιλούσε ακόμα, έρχεται ένας από τ' αρχι-
συναγώγου και λέει πως «Η κόρη σου πέθανε· μην
» πειράζεις πια το δάσκαλο». Και σαν τ' άκουσε ο
Ιησούς, τ' απάντησε «Μη φοβάσαι, παρά πίστεψε
» και θα σωθεί». Και σαν έφτασε στο σπίτι, δεν άφισε
κανένα να μπει μαζί του μέσα, εξόν τον Πέτρο και
τον Ιωάνη και τον Ιάκωβο και τον πατέρα του κορι-
τσού και τη μητέρα. Κι' όλοι έκλαιγαν και τη μυρο-
λογούσαν. Κι' εκείνος είπε «Μην κλαίτε, γιατί δεν
» πέθανε μόνη κοιμάται». Και τον περγελούσαν, τι
ήξεραν πως πέθανε. Μα εκείνος έπιασε το χέρι της και
φώναξε λέγοντας «Κόρη [μου], σήκω». Και γύρισε
η ψυχή της, και σηκώθηκε στη στιγμή. Και πρόσταξε
ναν της δοθεί να φάει. Και σαστίσανε οι γονέοι της,
όμως αυτός τους σύστησε να μην το πούνε κανενός το
περιστατικό.

64. Και φώναξε μαζί τους δώδεκα και τους έδωκε [9]
δύναμη κι' εξουσία απάνου σ' όλα τα δαιμόνια, [κα-
θώς] και να γιατρεύουν αρρώστιες, και τους έστειλε να
διαλαλούν τη βασιλεία του Θεού και να γιατρεύουν,
και τους είπε «Τίποτα μην πάρτε για το δρόμο, μήτε
» ραβδί μήτε ταγάρι μήτε ψωμί μήτε χρήματα, κι'
» ούτε νάχετε διο ρούχα. Και σ' όποιο σπίτι μπειτε,
» εκεί να μένετε κι' από κει να βγαίνετε. Κι' όσοι δε
» σας δέχονται, καθώς βγαίνετε από τη χώρα εκείνη
» τινάξτε τη σκόνη από τα πόδια σας, έτσι για να
» φωτιστούν». Και βγήκαν και περνούσαν τα χωριά
χωριά, διαλαλώντας το καλό το μήνημα και γιατρεύ-
οντας παντού.

[65]. Κι' άκουσε ο Ηρώδης ο τέτταρχος όλα όσα
γίνηκαν, κι' απορούσε το τι λέγανε μερικοί, πως ο
Ιωάνης σηκώθηκε από τους νεκρούς, και μερικοί πως
φάνηκε ο Ηλίας, κι' άλλοι πως αναστήθηκε ένας προ-
φήτης από τους παλιούς. Κι' ο Ηρώδης είπε «Τον
» Ιωάνη εγώ τον έκοψα· και πιος είναι αυτός π' α-
» κούω τέτια;» Και ζητούσε ναν τόνε δει.

66. Και σα γύρισαν οι απόστολοι πίσω, τούπαν
όσα έκαναν. Και τους πήρε και τραβήχτηκε χώρα
σε μια χώρα που τη λένε Βηδσαϊδά. Και τόμα-
θαν τα πλήθη και τον ακολούθησαν. Και τους δέ-
χτηκε, και τους μιλούσε για τη βασιλεία του Θεού,
κι' όσοι θέλανε γιατριά τους γιάτρευε. 67. Κι' άρχισε
η ώρα να περνά, και πήγαν οι δώδεκα και τούπανε
« Σκόλασε το πλήθος, για να πάνε στα χωριά τα
» γύρω και στις εξοχές να μείνουν και να βρούνε θρό-
» φιμα, γιατί εδώ βρισκόμαστε σε μέρος έρημο». Και
τους είπε «Δώστε τους εσείς να φαν». Κι' είπανε
« Δεν έχουμε παρά πέντε ψωμιά και διο ψάρια, εξόν
» αν πάμε και ψωνίσουμε εμείς για όλονε αυτόν τον
» κόσμο». Γιατί 'τανε ως πέντε χιλιάδες ψυχές. Κι'
είπε στους μαθητάδες του «Βάλτε τους να καθή-
» σουνε [έτσι] συντροφιάς ως από πενήντα η καθεμιά
Κι' έκαναν έτσι, και τους καθίσανε όλους χάμου. Και
πήρε τα πέντε τα ψωμιά και τα διο τα ψάρια, και
κοιτάζοντας ψηλά στον ουρανό τα βλόγησε, κι' έκοψε κο-
μάτια κι' έδινε στους μαθητάδες για ναν τα προσφέ-
ρουνε στο πλήθος. Κ' έφαγαν όλοι και χορτάσανε,
και πήραν ό,τι κομάτια τους περίσσεψαν, δώδεκα κο-
φίνια.

68. Και συνέβηκε, ενώ έκανε την προσευκή του χώρα, είτανε μαζί του οι μαθητάδες. Και τους ρώτησε κι' είπε «Πιος λεν τα πλήθη πως είμαι;» Κι' απάντησαν εκείνοι κι' είπαν «Ο Ιωάνης ο βαπτιστής,» κι' άλλοι ο Ηλίας, κι' άλλοι πως κάποιος προφήτης» αναστήθηκε από τους παλιούς». Και τους είπε «Κι' εσείς πιος λέτε πως είμαι;» Κι' αποκρίθη ο Πέτρος κι' είπε «Ο μυρωμένος του Θεού». Κι' αυτός τους πρόσταξε και τους σύστησε να μην το λένε αυτό κανενός, κι' είπε πως ο γιος τ' ανθρώπου πρέπει πολλά να πάθει, και ν' αποκηρυχτεί από τους δημογερόντους και πρωτοπαπάδες και διαβασμένους, και να θανατωθεί και την τρίτη μέρα ν' αναστηθεί.

69. Κι' έλεγε σ' όλους «Αν κανείς θέλει νάρχεται» πίσω μου, ας απαρνηθεί τον εαυτό του, κι' ας σηκώσει το σταυρό του καθεμέρα κι' ας μ' ακολουθά.» Γιατί όποιος θέλει να γλυτώσει τη ζωή του, θαν τη χάσει· μα όποιος για μένα χάσει τη ζωή του, αυτός θαν τη γλυτώσει. Γιατί τι τ' όφελος στον άνθρωπο αν κερδίσει ολόκληρο τον κόσμο, μα χάσει τον εαυτό του ή ζημιωθεί; Γιατί όποιος με ντραπεί εμένα και τα λόγια μου, αυτόν ο γιος τ' ανθρώπου θαν τότε ντραπεί σαν έρθει μέσα στη δόξα του [καθώς] και του πατέρα του και των άγιων των αγγέλων. Και σας λέω αληθινά· στέκουν εδώ μερικοί που δε θα δοκιμάσουνε θάνατο ως που να δουν τη βασιλεία του Θεού».

70. Και συνέβηκε, ύστερα απ' αυτά τα λόγια ως μέρες οχτώ πήρε τον Πέτρο και τον Ιωάνη και τον Ιάκωβο κι' ανέβηκε στο βουνό να προσευκηθεί. Και κατά την προσευκή του άλλαζε η μορφή του προσώπου του, κι' η φορεσιά του έγινε άσπρη αστραφτερή. Και να άντρες διο μιλούσανε μαζί του, κι' αυτοί 'ταν ο Μωυσής κι' ο Ηλίας, που φανήκανε με δόξα κι' έλεγαν το μισσμό του που θ' αλήθευε στην Ιερουσαλήμ. Κι' ο Πέτρος κι' οι συντρόφοι του είταν κατανυσταγμένοι, μα αγρύπνησαν ως τέλος κι' είδανε τη δόξα του και τους διο τους άντρες πούμειναν εκεί μαζί του. Και συνέβη, ενώ τον άφιναν να φύγουν, είπε ο Πέτρος του Ιησού «Κύριε, καλά 'ναι εδώ να μείνουμε, κι' ας στήσουμε τρεις καλύβες, μια για σένα, και του Μωυσή μια, και μια για τον Ηλία», γιατί δεν ήξερε τι λέει. Μα ενώ μιλούσε αυτά, ήρθε σύννεφο και τους σκέπαζε· και φοβηθήκανε όταν μπήκανε στο σύννεφο. Και βγήκε από το σύννεφο φωνή κι' έλεγε «Αυτός είναι ο γιος μου ο εκλεκτός· αυτόνε ν' ακούτε». Και σαν ακούστηκε η φωνή, βρέθηκε ο Ιησούς μονάχος. Κι' εκείνοι σώπασαν, και κανενός δεν είπαν τότες τίποτα απ' όσα είδαν.

71. Και συνέβη, την κατόπι μέρα όταν κατέβηκαν από το βουνό, απάντησε πλήθος πολύ. Και να ένας από το πλήθος φώναξε κι' είπε «Δάσκαλε, σε παρακαλώ, έλα να δεις το γιο μου, γιατί 'ναι μου μονοπαίδι, και να πνέμα τον πιάνει, κι' άξαφνα ξεφωνεί, και τότε σπαράζει μ' αφρούς και μόλις τον αφήνει σακατεύοντάς τον. Και παρακάλεσα τους μαθητάδες σου ναν το βγάλουν και δεν κατόρθωσαν». Κι' ο Ιησούς αποκρίθη κι' είπε «Ω γενεά άπιστη και στρεβλή, ως πότε θα μένω μαζί σας και θα σας υποφέρνω; Φέρε εδώ το γιο σου». Κι' ενώ ακόμα σί-

μωνε, τον έρρηξε το δαιμόνιο και τότε σπάραξε. Και μάλωσε το πνέμα τ' ακάθαρτο, και γιάτρεψε το παιδί και τόδωκε πίσω του πατέρα του. Και σαστίζανε όλοι με τη μεγαλοσύνη του Θεού.

72. Κι' ενώ απορούσαν όλοι μ' όλα όσα έκανε, είπε στους μαθητάδες του «Προσέξτε εσείς αυτά τα λόγια, » γιατί 'ναι ο γιος τ' ανθρώπου να παραδοθεί σε χέρια ανθρώπων». Κι' εκείνοι αυτό το λόγο δεν τον ένιωθαν, και τους είτανε σκεπασμένος για να μην τον εννοούν, και φοβούντανε ναν τότε ρωτήσουν τι 'ναι αυτός ο λόγος.

Και τους μπηκε ο στοχασμός, πιος τους τάχα νά-'ναι ο μεγαλύτερος. Κι' ο Ιησούς ένιωσε το στοχασμό της καρδιάς τους, και πήρε ένα παιδάκι και τόστησε κοντά του και τους είπε «Όποιος δεχτεί στ' όνομά μου ετούτο το παιδάκι, εμένα δέχεται· κι ο-» πιος μένα δεχτεί, δέχεται το στάλτη μου. Γιατί » όποιος σας είναι απ' όλους ο μικρότερος, αυτός είναι » μεγάλος».

Κι' αποκρίθη ο Ιωάνης κι' είπε «Κύριε, είδαμε έναν » που με τ' όνομά σου έβγαζε δαιμόνια, και δεν τον » αφίσαμε γιατί δεν πάει μαζί μας». Κι' ο Ιησούς του είπε «'Αφίστε [τον], γιατί όποιος δε σας είναι αντί- » θετός σας είναι μαζί σας».

73. Και συνέβηκε, όταν έφτασαν οι μέρες του ν' αναληφτεί, κάρφωσε τα μάτια του κατά το δρόμο της Ιερουσαλήμ, κι' έστειλε αποσταλμένους πριν, και πήγαν και μπηκανε σ' ένα Σαμαρείτικο χωριό για ναν του ετοιμάσουν. Και δεν τότε δέχτηκαν, γιατί 'ταν ο σκοπός του κατά την Ιερουσαλήμ. Κι' ιδόντας το οι μαθητάδες, ο Ιάκωβος κι' ο Ιωάνης, είπαν «Κύ- » ριε, θες να πούμε από τον ουρανό να κατεβεί φωτιά » και ναν τους ξολοθρέψει;». Και γύρισε και τους μάλωσε. 74. Και πήγανε σ' άλλο χωριό.

Κι' ενώ πηγαίνανε, στο δρόμο κάποιος τούπε «Θα » σ' ακολουθήσω όπου κι' αν πας». Κι' ο Ιησούς του είπε «Οι αλεπούδες έχουν τρύπες και τα πουλιά τ' » ουρανού φωλαές, όμως ο γιος τ' ανθρώπου δεν έχει » πού να γήρει το κεφάλι». Κι' ενός άλλου τούπε « Ακολουθή με». Κι' εκείνος είπε «Παραχώρησέ μου » πρώτα το να πάω και θάψω τον πατέρα μου». Και τούπε «Ας θάψουν τους νεκρούς τους οι νεκροί, και » σήρε εσύ και κήρυχνε τη βασιλεία του Θεού». Κι' είπε κι' ένας άλλος «Θα σ' ακολουθήσω, Κύριε, μα » παραχώρησέ μου πρώτα ν' αποχαιρετήσω τους δι- » κούς μου σπίτι». Κι' ο Ιησούς είπε «Άνθρωπος » που πιάνει αλέτρι και κοιτάζει πίσω, τόπο δεν έχει » στη βασιλεία του Θεού».

[10] 75. Κι' όρισε κατόπι ο Κύριος άλλους εβδομήντα διο, και τους έστειλε μπροστά διο διο σε κάθε χώρα και σε μέρος πούτανε να πάει ο ίδιος. Και τους έλεγε « Πολύς ο θέρος, μα οι εργάτες λίγοι· παρακαλέστε » λοιπόν το νοικοκύρη του θέρου να βγάλει εργάτες για » το θέρο του. Πηγαίνετε. Νά, σας στέλνω σαν αρνιά » στη μέση λύκων. Μη βαστάτε πουγγί, όχι ταγάρι, » όχι σαντάλια, και μη χαιρετήστε στο δρόμο κανέ- » ναν. Και σ' όποιο σπίτι μπειτε, να λέτε πρώτα Ειρήνη » στο σπίτι σας. Κι' αν εκεί 'ναι γιος ειρήνης, θ' απα-

» κουμπήσει απάνου του η ειρήνη σας· ειδεμή, θα γυ-
» ρίσει πίσω σ' εσάς. Και μένετε στο ίδιο σπίτι τρώ-
» γοντας και πίνοντας ό,τι σας δώσουν, τι αξίζει ο
» δουλευτής την πληρωμή του. 76. Μην αλλάξετε από
» σπίτι σε σπίτι. Και σ' όπια χώρα μπαίνετε και σας
» δέχονται, τρώτε ό,τι σας προσφέρνουν και για-
» τρέυετε τους αρρώστους τους, και λέτε τους Σάς έ-
» φτασε η βασιλεία του Θεού. Μα σ' όπια χώρα μπίτε
» και δε σας δέχονται, βγάτε στις δημοσιές της και
» πέστε Και τη σκόνη που μας κόλλησε στα πόδια
» από τη χώρα σας πάρτε την, την ξεσκουπίζουμε·
» όμως να ξέρτε αυτό, πως ζύγωσε η βασιλεία του
» Θεού. Σας λέω πως τη μέρα εκείνη υποφερτότερα
» τα Σόδομα θα πάθουν παρά η χώρα εκείνη.

« Αλίμονό σου, Χοραζείν! αλίμονό σου, Βηδσαϊδά!
» Τι αν είχανε γενεί στην Τύρο και Σιδώνα τα θά-
» ματα που σας έγιναν, καιρό τώρα θάχανε μετανιώ-
» σει καθισμένοι με σακκόπανο και στάχτη. Μα η Τύρο
» κι' η Σιδώνα υποφερτότερα θα πάθει στον καιρό της
» κρίσης παρά εσείς. Κι' εσύ, Καφαρναούμ, που ως
» στον ουρανό σηκώθης, ως στον Άδη θενά κατεβείς.
» Όπιος σας ακούει, εμένα ακούει· κι' όπιος σας
» παρακούει, εμένα παρακούει· κι' όπιος παρακούει
» εμένα, παρακούει το στάλτη μου».

77. Και γύρισαν οι εβδομήντα διο χαρούμενοι και
λέγανε «Κύριε, με τ' όνομά σου και τα δαιμόνια μας
» ακούν». Και τους είπε «Θωρούσα το Σατανά πού-
» πεσε απ' τον ουρανό σαν αστραπή. Νά, σας έδωκα
» την εξουσία του να πατείτε φείδια και σκορπιούς και
» κάθε δύναμη του εχτρού, και τίποτα δε θα σας
» βλάψει. Όμως γι' αυτό μη χαίρεστε, το πως σας
» ακούν τα πνέματα· μόνε να χαίρεστε που γράφτηκαν
» τα ονόματά σας στα ουράνια».

78. Εκείνη την ώρα αναγέλλιασε το πνέμα του τ'
άγιο κι' είπε «Δοξολογώ σε, πατέρα, αφέντη τ' ουρα-
» νού και της γης, γιατί τάκρυψες αυτά από σοφούς
» και γνωστικούς και τα φανέρωσες σ' αθώους· Ναι,
» πατέρα, γιατί είταν έτσι ο ορισμός σου. Όλα τα
» πάντα μου παράδωσε ο πατέρας μου, και κανείς δεν
» ξέρει πιος είναι ο γιος εξόν ο πατέρας, και πιος είναι
» ο πατέρας εξόν ο γιος κι' οπιανού θέλει ο γιος ναν
» τότε φανερώσει». Και γυρίζοντας στους μαθητάδες
χώρια, είπε «Καλότυχτα τα μάτια που βλέπουν όσα
» βλέπετε· γιατί σας λέω πως πολλοί προφήτες και
» βασιλιάδες θελήσανε να δουν όσα εσείς βλέπετε και
» δεν είδαν, και να μου ακούσουν όσα ακούτε και δεν
» άκουσαν».

79. Και να ένας Νομοδιάβαστος σηκώθηκε ναν
τόνε δοκιμάσει κι' είπε «Δάσκαλε, τι κάνοντας θα
» κληρονομήσω ζωή παντοτινή;» Κι' εκείνος τούπε
« Μέσα στο Νόμο τι 'ναι γραμένο; πώς το διαβάζεις;
» Κι' εκείνος αποκρίθη κι' είπε « *Αγάπα τον Κύριο το*
» *Θεό μ' όλη σου την καρδιά, μ' όλη σου την ψυχή,*
» *και μ' όλη σου τη δύναμη, και μ' όλο σου το νου,*
» *και το γείτονά σου ίσαμε τον ίδιο εσένα* » Και τούπε
« Ορθά αποκρίθηκες· αυτό κάνε και θα ζήσεις». Κι'
εκείνος θέλοντας να συζητήσει είπε του Ιησού «Και
» πιος είναι μου γείτονας;» Απάντησε ο Ιησούς κι'
είπε «Ένας άνθρωπος κατέβαινε από την Ιερουσαλήμ
» στην Ιερειχώ, κι' έπεσε σε χέρια ληστών, που κι'

» αφού τον έγδυσαν και τον έδειραν, έφυγαν αφήνοντάς
» τον μισοπεθαμένο. Και κατά τύχη ένας παπάς κα-
» τέβαινε το δρόμο εκείνο, και σαν τον είδε, πέρασε. Το
» ίδιο κι' ένας Λευεΐτης ήρθε εκεί, και σαν τον είδε,
» πέρασε. Ένας όμως Σαμαρείτης ταξιδεύοντας έ-
» φτασε κοντά του, και βλέποντάς τον τότε πόνεσε
» κι' ήρθε κοντά και τούδεσε τις πληγές περιχώντας
» λάδι και κρασί· και τότε φόρτωσε στο ζώ του και
» τον πήγε σ' ένα χάνι και τότε φρόντισε. Και την
» αυγή έβγαλε δυο δηνάρια κι' έδωκε του ξενοδόχου,
» κι' είπε Φρόντισέ τον· κι' ό,τι πιο πολύ ξοδιάσεις,
» εγώ στο γυρισμό μου σ' το πλερώνω. Πιος απ' τους
» τρεις τους φάνηκε νομίζεις γείτονας τ' ανθρώπου πού-
» πεσε στους κλέφτες;» Κι' εκείνος είπε «Εκείνος
» που τον πόνεσε». Κι' ο Ιησούς τούπε «Πήγαινε κι'
» εσύ κάνε το ίδιο».

80. Κι' ενώ πήγαιναν, μπήκε ο Ιησούς σ' ένα χω-
ριό, και μια γυναίκα μ' όνομα Μάρθα τότε δέχτηκε
σπίτι της. Κι' είχε αυτή αδερφή που τη λέγανε Μα-
ρία, που και κάθησε κοντά στα πόδια του Κυρίου κι'
άκουγε τα λόγια του· κι' η Μάρθα είτανε πνιγμένη
στη δουλιά. Και στάθηκε κοντά του κι' είπε «Κύριε,
» δε σε μέλει που η αδερφή μου μ' άφισε μονάχη και
» δουλεύω; Πες της λοιπόν να με βοηθήσει». Κι' ο
Κύριος αποκρίθη και της είπε «Μάρθα, Μάρθα, πολ-
» λά φροντίζεις και ζαλίζεσαι· μα λίγα χρειάζονται
» ή ένα. Γιατί η Μαρία διάλεξε το καλό το μερτικό,
» που δε θαν της το πάρουν».

81. Και συνέβη, σ' έναν τόπο έκανε την προσευκή [11]
του, κι' άμα τέλιωσε τούπε ένας του μαθητής «Κύριε,
» μάθε μας να κάνουμε προσευκή, καθώς κι' ο Ιωάννης
» έμαθε τους μαθητάδες του». Και τους είπε «Όταν
» κάντε προσευκή, να λέτε Πατέρα, *άγιο ας είναι τ' ό-*
» *νομά σου, ας έρθει η βασιλεία σου· το ψωμί μας*
» *όσο μας πέφτει δίνε μας το καθεμέρα, και συχώρεσέ*
» *μας τις αμαρτίες μας τι όσους μας φταίξανε κι' ε-*
» *μείς τους συχωρνούμε· και μη μας βάζεις σε πειρα-*
» *σμό* ». Και τους είπε «Πιος σας θάχει φίλο, κι' αν
» πάει μεσάνυχτα και του πει Φίλε, δάνεισέ με τρία
» ψωμιά, γιατί ένας φίλος μου έφτασε από ταξίδι
» σπίτι μου και δεν έχω τίποτα να του προσφέρω,
» κ' εκείνος από μέσα θ' απαντήσει και θα πει Μη μ' α-
» νησυχείς· είναι τώρα πια κλεισμένα η πόρτα και τα
» παιδιά μου πλάγιασαν μαζί μου, δε μπορώ να ση-
» κωθώ και να σου δώκω. Σας λέω, πως κι' α δε ση-
» κωθεί να δώσει του επειδή 'ναι φίλος του, μα καν
» για την ξαδιαντροπιά θα σηκωθεί και θαν του δώσει
» όσα του χρειάζονται. Κι' εγώ σας λέω. Ζητάτε και
» θα σας δοθεί, γυρεύετε και θα βρείτε, χτυπάτε και
» θα σας ανοιχτεί· γιατί όποιος ζητάει λαβαίνει, κι' ό-
» πιος γυρεύει βρίσκει, κ' όποιος χτυπάει τ' ανοίγουν.
» Και πιανού σας θα ζητήσει του πάτερα ψάρι ο γιος,
» κι' αντίς ψάρι θαν του δώσει φείδι; ή κι' αυγό θαν
» του ζητήσει, και θα δώσει του σκορπιό; Α λοιπόν
» εσείς όντας κακοί ξέρετε των παιδιώνε σας να δίνετε
» καλά δοσίματα, πόσο πιο πολύ ο πατέρας από τον
» ουρανό θα δώσει άγιο πνέμα σ' όσους του ζητούν».

82. Κι' έβγαζε δαιμόνιο άλαλο· και συνέβηκε, σα
βγήκε το δαιμόνιο, μίλησε ο μουγκός. Κι' απορούσαν
τα πλήθη· μα μερικοί τους είπαν «Με το Βεεζεβούλ
» τον αρχιδάιμονα βγάζει τα δαιμόνια». Κι' άλλοι

δοκιμάζοντάς [τον] του ζητούσανε σημάδι από τον ου-
ρανό. Μα εκείνος ένωσε τους στοχασμούς τους και
τους είπε «Κάθε βασιλεία σα διαιρεθεί, ρημάζεται·
» και σπίτι σα διαιρεθεί με σπίτι, πέφτει. Κι' α διαι-
» ρέθηκε κι' ο Σατανάς, η βασιλεία του πώς θα στα-
» θεί; Τι λέτε πως με το Βεεζεβούλ βγάζω τα δαιμό-
» νια. Κι' αν εγώ με το Βεεζεβούλ τα βγάζω τα δαι-
» μόνια, οι γιοι σας με πιον τα βγάζουν; Για τούτο
» αυτοί θα σας καταδικάσουν. Μα αν εγώ με δάχτυλο
» Θεού τα βγάζω τα δαιμόνια, θα πει σας πρόφτασε
» η βασιλεία του Θεού: Αν ο δυνατός φυλάει αρμα-
» τωμένος την αυλή του, ήσυχα μένουν τα υπάρχοντά
» του· όμως σαν πλακώσει δυνατότερός του και τότε
» νικήσει, του παίρνει την αρματωσιά του που στηρί-
» ζουνταν, και τα λάφυρά του τα μοιράζει. Όποιος
» δεν είναι μαζί μου, είναι αντίθετός μου· κι' όποιος
» μαζί μου δε συνάζει, σκορπά. Ότα βγει τ' ακά-
» θαρτο το πνέμα από τον άνθρωπο, διαβαίνει ξε-
» ρότοπους ζητώντας να ξεκουραστεί· κι' α δε βρει,
» τότες λέει Σπίτι μου θα γυρίσω απ' όπου βγήκα.
» Κι' έρχεται και το βρίσκει πούχει σκόλη, σαρωμένο
» και συγυρισμένο. Τότες πάει και παίρνει μαζί του
» επτά άλλα πνέματα χειρότερα του, και μπαίνουνε
» και κατοικούν εκεί, και γίνονται τ' ανθρώπου εκεί-
» νου τα στερνά χειρότερα από την αρχή».

Και συνέβηκε, ενώμίλαε αυτά τα λόγια, μια γυ-
ναίκα από το πλήθος έσηρε φωνή και τούπε «Καλό-
» τυχη η κοιλιά που σε βάσταξε κι' ο κόρφος που βύ-
» ζαξες». Κι' εκείνος είπε «Κάλλια καλότυχοι όσοι
» ακούν το λόγο του Θεού και τον κρατούν».

83. Κι' ενώ πύκνωναν τα πλήθη, άρχισε και τους
είπε «Κακή 'ναι η φύτρα αυτή· σημάδι ζητά, και ση-
» μάδι δε θαν της δοθεί εξόν το σημάδι του Ιωνά.
» Γιατί όπως των Νινευειτών τους έγινε σημάδι ο Ιω-
» νάς, έτσι θα γίνει και σ' αυτή τη φύτρα ο γιος τ' αν-
» θρώπου. Βασίλισσα νότου θα σηκωθεί στην κρίση
» μαζί μ' αυτής της φύτρας τους ανθρώπους και θαν
» τους καταδικάσει, γιατί ήρθε από τα πέρατα της
» γης ν' ακούσει τη σοφία του Σολομώννα, και να πιο
» πολύ από Σολομώννα εδώ· Νινευείτες θ' αναστηθούνε
» στην κρίση μαζί μ' αυτή τη φύτρα και θαν την κα-
» ταδικάσουν, τι μετανιώσανε με το κήρυγμα του
» Ιωνά, και να πιο πολύ από Ιωνά εδώ.

84. » Κανείς π' ανάψει λύχνο δεν τότε βάζει σε κρυ-
» ψώνα, μήτε στο κοιλό από κάτω, μόνε στο λυχνο-
» στάτη απάνου για να βλέπουνε το φως όσοι μπαί-
» νουν. Ο λύχνος του κορμιού 'ναι το μάτι σου. Όταν
» το μάτι σου είναι αθώο, κι' όλο το κορμί 'ναι φω-
» τεινό· μα όταν είναι αχαμνό, είναι και το κορμί σου
» σκοτεινό. Σκέψου λοιπόν το φως το μέσα σου μήπως
» είναι σκοτάδι. Λοιπόν αν όλο σου το κορμί 'ναι φω-
» τεινό δίχως μέρος σκοτεινό, θάναι φωτεινό όλο κα-
» θώς ότα με τη λάμψη [του] σε φωτίζει ο λύχνος».

85. Κι' αφούμίλησε, τον προσκαλά ένας Φαρισαίος
να δειπνήσει σπίτι του· και σα μπήκε μέσα, κάθησε
[να φάει]. Κι' ο Φαρισαίος είδε κι' απόρησε που πρώτα
δε νίφτηκε πριν το δείπνο. Κι' ο Κύριος τούπε «Εσείς
» τώρα οι Φαρισαίοι παστρεύετε απ' όξω το ποτήρι και
» σκουτέλλι, και το μέσα σας είναι αρπαγή γιομάτο
» και κακία. Λωλοί, όποιος έκανε τ' απ' όξω, δεν έκανε

» και τ' από μέσα; Όμως τα μέσα δώστε ελεημοσύνη,
» κι' όλα θα σας είναι καθαρά. Όμως αλίμονό σας,
» Φαρισαίοι, γιατί δίνετε το δέκατο από το διόσμο και
» τον πήγανο και κάθε χόρτο, και το δίκιο παραβλέ-
» πετε και την αγάπη του Θεού. Μα [κι'] αυτά να
» κάνετε έπρεπε κι' εκείνα να μην αφήστε. 86. Αλί-
» μονό σας, Φαρισαίοι, γιατί αγαπάτε τα πρωτοστά-
» σιδα μέσα στα συναγώγια και τους χαιρετισμούς στις
» αγορές. Αλίμονό σας, γιατί είστε σαν τους τάφους
» που δε φαίνονται, κι' οι άνθρωποι τους πατούν και
» δεν το ξέρουν». Κι' ένας Νομοσπούδαστος αποκρίθη
και του λέει «Δάσκαλε, μας προσβάλλεις, έτσι που
» μιλάς». Κι' εκείνος είπε «Αλίμονό σας, εσάς Νόμο-
» διάβαστοι, γιατί φορτώνετε τους ανθρώπους φορτώ-
» ματα αβάσταχτα, μα εσείς οι ίδιοι μ' ένα σας δά-
» χτυλό δεν αγγίζετε τα φορτώματα. 87. Αλίμονο
» σας, γιατί χτίζετε τα μνήματα των προφητών, κι' οι
» πατέρες σας τους σκότωσαν. Λοιπόν [τα] παραδέ-
» χεστε κι' εγκρίνετε τα έργα των πατέρων σας, γιατί
» αυτοί τους σκότωσαν κι' εσείς [τους] χτίζετε [τά-
» φους]. Για τούτο είπε κι' η σοφία του Θεού *Θαν τους*
» *στείλω προφήτες κι' αποστόλους, και μερικούς τους*
» *θα σκοτώσουν και θα κατατρέξουν, έτσι για να δώ-*
» *σει λόγο ετούτη η γενεά για όλωνών των προφητών*
» *το αίμα, όσο χύθηκε από το θεμέλιωμα του κόσμου*
» *από το αίμα τ' Άβελ ως στο αίμα του Ζαχαρία,*
» *που σκοτώθη ανάμεσα από το θυσιαστήρι κι' ιερό.*
» Ναι σας λέω, ετούτη η γενεά θα δώσει λόγο. 88.
» Αλίμονό σας, Νομοδιάβαστοι, γιατί πήρατε το κλειδί
» της μάθησης· εσείς δε μπήκατε, κι' όσους μπαίνανε
» αμποδίσατε».

Κι' από κει σα βγήκε, άρχισαν οι διαβασμένοι κι' οι
Φαρισαίοι και τον ενοχλούσαν υπερβολικά, και τον
πολυξέταζαν παραμονεύοντάς τον πώς να πιάσουν τί-
ποτα από το στόμα του.

Στο μεταξύ μαζεύτηκε χιλιάδες κόσμος, τόσο που [12]
πατούσε ο ένας τον άλλο, κι' άρχισε τότες κι' έλεγε
στους μαθητάδες του «Πρώτα προσέχετε από το ζυ-
» μάρι — πούναι υποκρισία — των Φαρισαίων. Και τί-
» ποτα δεν έχει σκεπασμένο που δε θα ξεσκεπαστεί,
» και κρυφό που δε θα μαθευτεί. Γι' αυτό όσα είπατε
» στο σκοτάδι, θ' ακουστούν στο φως· κι' ό,τι μιλή-
» σατε στ' αυτί μέσα στα κελλιά σας, θα κηρυχτεί
» απάνου από δώματα.

» Και σας λέω εσάς των φίλων μου. Μη φοβάστε
» όσους σκοτώνουν το κορμί, κι' έπειτα παρακεί δεν
» έχουν τίποτα να κάνουν. Μόνε θα σας πω πιόνε να
» φοβάστε· να φοβάστε εκείνον, που σα θανατώσει έχει
» εξουσία να ρήξει στη γέεννα. Ναι σας λέω, εκείνον
» να φοβάστε. Πέντε σπουργίτια δεν τα πουλούνε διο
» ασάρια; Κι' ένα τους δεν είναι ξεχασμένο απ' το
» Θεό. Όμως εσάς κι' οι τρίχες της κεφαλής σας είναι
» μετρημένες όλες. Μη φοβάστε· πολλά σπουργίτια
» υπερτεράτε εσείς.

» Και σας λέω, όποιος με παραδεχτεί μπροστά στους
» ανθρώπους, κι' ο γιος τ' ανθρώπου θαν τον παραδε-
» χτεί μπροστά στους αγγέλους του Θεού· κι' όποιος
» μ' αρνηθεί μπροστά στους ανθρώπους, άρνηση θα
» βρει μπροστά στους αγγέλους του Θεού. Κι' όποιος
» κακολογήσει το γιο τ' ανθρώπου, θαν του συχωρεθεί·

» μα όπιος ασεβήσει στο πνέμα τ' άγιο, δε θαν του
» συχωρεθεί.

» Κι' ότα σας πάνε σε συναγωγή και σ' αρχές και
» σ' εξουσίες, μη φροντίστε πώς ή τι θ' απολογηθείτε
» ή τι θα πείτε, γιατί τ' άγιο Πνέμα θα σας μάθει
» εκείνη τη στιγμή τι πρέπει να πείτε».

89. Κι' ένας από το πλήθος τούπε «Δάσκαλε, πες
» τ' αδερφού μου να μοιράσει μαζί μου την κληρονο-
» μιά». Κι' εκείνος τούπε «Άνθρωπε, πιος μ' έβαλε
» κριτή σας ή μοιραστή;» Και τους είπε «Προσέ-
» χετε και φυλάγεστε από κάθε αχορτασιά· τι από τα
» πλούτη σου δε ζεις, κι' ας έχεις πλησμονή».

90. Και τους είπε μια παραβολή λέγοντας «Ενός
» ανθρώπου πλούσιου ευτύχησαν τα χωράφια, και λο-
» γάριαζε μέσα του κι' έλεγε Τι να κάνω; γιατί δεν
» έχω που να βάλω τους καρπούς μου. Κι' είπε
» Αυτό θα κάνω. θα γκρεμίσω τις αποθήκες μου και
» θα χτίσω πιο μεγάλες, και θα βάλω εκεί όλο το
» στάρι και τ' αγαθά μου, και θα πω της ψυχής μου
» Ψυχή, έχεις πολλά αγαθά σοδιασμένα για χρόνια
» πολλά· ξεκουράζου, φάγε, πιες, ξεφάντωνε. Όμως
» είπε του ο Θεός Άνθρωπε ασυλλόγιστε, αυτή τη νύ-
» χτα σου ζητούν την ψυχή σου, κι' όσα ετοιμασες
» πιανού θα μείνουν; Έτσι όπιος θησαυρίζει για τον
» ίδιο και δεν πλουτά για το Θεό». Κι' είπε στους
» μαθητάδες του «Γι' αυτό σας λέω· μη φροντίζετε για
» τη ζωή τι θα φάτε, μήτε για το σώμα σας τι θα
» φορέστε, γιατί η ζωή 'ναι πιο πολύ από τη θροφή,
» και το σώμα από το φόρεμα. Παρατηρήστε τους
» κόρακες πώς δε σπαίρνουνε μήτε θερίζουν, που δεν
» έχουνε κελλάρι μήτ' αποθήκη, κι' ο Θεός τους θρέ-
» φει· πόσο εσείς αξίζετε παραπάνου από πετούμενα;
» Και πιος σάς φροντίζοντας μπορεί στα χρόνια του
» μια πήχη να βάλει παραπάνου; Α λοιπόν ουδέ το
» ελάχιστο δε μπορείτε, τι φροντίζετε για τ' άλλα;
» Παρατηρήστε τους κρίνους πως γίνονται· δε δου-
» λεύουνε μήτε γνέθουν· όμως σας λέω, κι' ο Σολομών-
» νας μέσα σ' όλη του τη δόξα σαν κανένα τους δε φό-
» ρεσε στολή. Κι' α στον κάμπο το χορτάρι πούναι σή-
» μέρα και ταχιά το ρήχνουνε σε φούρνο, έτσι ο Θεός
» το στολίζει, πόσο πιότερο εσάς, λιγότεροι; Και μη
» ζητάτε εσείς τι θα φάτε ή τι θα πιείτε, και μη δια-
» σκεδάζετε (γιατί όλα αυτά τα ζητούνε οι εθνικοί του
» κόσμου), κι' ο πατέρας σας ξέρει πως σας χρειάζουν-
» ται. Μόνε ζητάτε τη βασιλεία του, κι' αυτά θα σας
» δοθούνε μαζί.

91. «Μη φοβάσαι, κοπαδάκι [μου],τι όρισε ο πα-
» τέρας σας να σας δώσει τη βασιλεία. Πουλήστε το
» ό,τι έχετε και δώστε ελεημοσύνη. Φτιάστε σας απά-
» λιωτα πουγγιά, αστέρευτο θησαυρό στα ουράνια,
» όπου κλέφτης δε ζυγώνει και σκουλήκι δε χαλνά.
» Γιατί όπου 'ναι ο θησαυρός σας, εκεί θάναι κι' η
» καρδιά σας.

92. »Ας είναι η μέση σας ζωσμένη κι' αναμένα
» τα λυχνάρια, κι' εσείς σαν τους ανθρώπους που προ-
» σμένουν τον αφέντη τους πότε θα γλυτώσει από το
» γάμο, που σαν έρθει και χτυπήσει, αμέσως ναν τ' α-
» νοίξουν. Καλότυχοι 'ναι οι σκλάβοι εκείνοι, που όταν
» έρθει ο αφέντης, θαν τους βρει πως αγρυπνούν· αλη-

» θινά σας λέω, πως θα ζωστεί και [να φάνε] θαν τους
» καθίσει, και θα πάει ναν τους υπερετήσει. Κάνε στη
» δεύτερη έρθει κάνε στην τρίτη τη [νυχτο]φρουρά και
» τους εύρει έτσι, καλότυχοι 'ναι εκείνοι. Μα μάθετε
» το αυτό, πως αν ο νοικοκύρης ήξερε τι ώρα φτάνει
» ο κλέφτης, θ' αγρύπναε και δεν άφινε ναν του τρυ-
» πήσουνε το σπίτι. Ετοιμάζεστε κι' εσείς, γιατί την
» ώρα που δεν καρτεράτε φτάνει ο γιος τ' ανθρώπου».

Κι' ο Πέτρος είπε «Για μας αυτή την παραβολή τη
» λες ή και για όλους;» 93. Κι' ο Κύριος είπε «Πιος
» άραγε είναι ο επιστάτης ο πιστός ο φρόνιμος, που
» θαν τότε διορίσει ο αφέντης κεφαλή των δούλων του
» για να δίνει το ψωμί στην ώρα [τους]; Χαρά στο
» σκλάβο εκείνο, που σαν έρθει ο αφέντης του, θα βρει
» τον πως το κάνει. Αληθινά σας λέω πως σ' όλα τα
» υπάρχοντά του θαν τότε διορίσει κεφαλή. Αν όμως
» πει μέσ' στην καρδιά του αυτός ο σκλάβος Αργεί ο
» αφέντης μου να φτάσει, κι' αρχίσει να χτυπά τους
» δούλους και τις δούλες, κι' αν τρώει και πίνει και
» μεθά, θα φτάσει αυτού του σκλάβου ο αφέντης την
» ημέρα που δεν καρτερά και την ώρα που δεν ξέρει,
» και διο κομάτια θαν τον κόψει, βάζοντάς τον στη
» σειρά των άπιστων. Και σκλάβος που γνωρίζοντας
» το θέλημα τ' αφεντικού του δεν ετοίμασε ή δεν έκανε
» κατά το θέλημά του, θα δαρθεί πολύ· μα εκείνος που
» δεν τόξερε, κι' αν έκαμε ό,τι αξίζει ξύλο, λίγο θα
» δαρθεί. Και σ' όπιοι δόθηκε πολύ, πολύ θαν του
» ζητήσουν και σ' όπιοι πρόσφεραν πολύ, πιο πολύ
» θαν του γυρέψουν.

94. » Φωτιά ήρθα να βάλω στη γη, και τι θέλω
» αν άναψε κι' όλας; Και βάπτισμα έχω να βαφτι-
» στώ, και τι στενονωριέμαι ως που να γίνει; θαρ-
» ρείτε πως ειρήνη ήρθα να δώκω εδώ στη γη; Όχι
» σας λέω, μόνοε χωρισμό. Γιατί από τώρα θάναί πέντε
» μέσα σ' ένα σπίτι χωρισμένοι· τρεις με διο και διο
» με τρεις θα χωριστούν, πατέρας με το γιο και γιος
» με τον πατέρα, μάννα με την κόρη και κόρη με τη
» μάννα, πεθερά με τη νύφη της και νύφη με την
» πεθερά».

95. Κι' έλεγε και στα πλήθη «Σα δείτε σύννεφο
» που προβάλλει δυτικά, λέτε ευτός πως έρχεται βρο-
» χή, και γίνεται έτσι· κι' ότα [δείτε] που φυσά νο-
» τιάς, λέτε πως θα γίνει κάψα, και γίνεται. Υποκρι-
» τάδες, της γης και τ' ουρανού το πρόσωπο ξέρετε να
» κρίνετε, μα τον τωρινόν καιρό πώς δεν ξέρετε να κρί-
» νετε; Και γιατί και μόνοι σας δε βρίσκετε το σωστό;
» Τι καθώς πας με τον αντίδικό σου σ' αστυνόμο, στο
» δρόμο πάσκισε ναν τον ξεκάνεις, μήπως σε σήρει σε
» κριτή κι' ο κριτής σε παραδώσει του κλητήρα κι' ο
» κλητήρας σε βάλει φυλακή. Σου λέω, δε θα βγεις
» από κει ως να γυρίσεις και το τελευταίο λιανό».

96. Κι' ήρθαν τότες μερικοί πληροφορώντας τον [13]
για τους Γαλιλαίους, που το αίμα τους τόσμιξε ο
Πειλάτος με τις θυσίες τους. Κι' αποκρίθη και τους
είπε «Θαρρείτε πως οι Γαλιλαίοι αυτοί 'ταν πιο α-
» μαρτωλοί παρά όλοι οι άλλοι Γαλιλαίοι γιατί τά-
» παθαν αυτά; Όχι σας λέω· παρά α δε μετανιώ-
» στε, όλοι παρόμοια θα χαθείτε. Ή εκείνοι οι δεκοχτώ
» που τους πλάκωσε στο Σιλωάμ ο πύργος και τους
» σκότωσε, θαρρείτε πως αυτοί πιο πολύ αμάρτησαν

» παρ' όλοι οι άλλοι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ; Όχι
» σας λέω· παρά α δε μετανιώστε, όλοι το ίδιο θα
» χαθείτε». Κι' έλεγε αυτή την παραβολή «Είχε ένας
» μια συκιά φυτεμένη μέσ' στ' αμπέλι του, κι' ήρθε
» και γύρευε στη συκιά καρπό και δε βρήκε. Κι' είπε
» στον αμπελουργό Νά τρία χρόνια τώρα έρχουμαι
» και ζητώ σ' ετούτη τη συκιά καρπό, και δε βρίσκω·
» κόψ' την, τι ν' αμποδίζει και τη γη; Κι' εκείνος απο-
» κρίθη και του λέει Αφέντη, άφισ' την κι' αυτόν το
» χρόνο, ως που να σκάψω γύρω και ναν την κοπρί-
» σω· κι' αν κάνει του λοιπού καρπό, [καλά]· ειδεμή,
» την κόβεις».

97. Κι' έτυχε σαββάτο να διδάσκει σ' ένα συνα-
γώγι. Και να γυναίκα πούχε πνέμα αρρώστιας δεκο-
χτώ χρόνια, κι' έσκυβε και δε μπορούσε να σταθεί ίσια
ολότελα. Και σαν την είδε ο Ιησούς, την έκραξε και
της είπε «Γυναίκα, λύθηκες από την αρρώστια σου».
Κι' έβαλε απάνου της τα χέρια του, κι' αμέσως στά-
θηκε ίσια και δόξαζε το Θεό. Κι' απάντησε ο αρχισυ-
νάγωγος, αγαναχτώντας που σαββάτο γιάτρεψε ο Ιη-
σούς, κι' έλεγε του λαού πως «Έχουμε έξη μέρες που
» πρέπει να δουλεύουμε· αυτές λοιπόν πηγαίνετε για-
» τρέψετε, κι' όχι τη μέρα του σαββάτου». Κι' ο Κύ-
ριος του αποκρίθη κι' είπε «Υποκριτάδες, καθένas σας
» σαββάτο δε λύνει το βόδι ή το γαϊδούρι του από το
» παχνί, και δεν το πάει και το ποτίζει; Κι' ετούτη
» κόρη τ' Αβραάμ πούδεσε ο Σατανάς δεκοχτώ χρό-
» νια τώρα, δεν έπρεπε να λυθεί από τούτο το δέσιμο
» τη μέρα του σαββάτου;» Κι' έτσι μιλώντας καταν-
τρόπιασε όλους τους αντίθετούς του, κι' όλος ο λαός
χαιρότανε μ' όλα τα λαμπρά τα έργα πούκανε.

98. Έλεγε λοιπόν «Τι μιάζει η βασιλεία του Θεού
» και με τι ναν την παραβάλω; Μιάζει σπυρί σινάπι
» που το πήρε και φύτεψε ένας άνθρωπος στο περιβόλι
» του· και μεγάλωσε κι' έγινε δέντρο, και τα πετού-
» μενα τ' ουρανού φωλιάσανε μέσα στα κλαδιά του».
Και πάλι είπε «Με τι να παραβάλω τη βασιλεία του
» Θεού; Μιάζει προζύμι που το πήρε μια γυναίκα κι'
» έχωσε σε τρία σάχα αλεύρι, όσο που ανέβηκε όλο».

99. Και περνούσε χώρα χώρα και χωριό χωριό
διδάσκοντας και ταξιδεύοντας κατά την Ιερουσαλήμ
Και τούπε κάποιος «Κύριε, αν είναι λίγοι να σωθούν;»
Κι' εκείνος τους είπε «Πασκίζετε να μπειτε από τη
» στενή την πόρτα, γιατί πολλοί, σας λέω, θα ζητή-
» σουν το να μπουν, και δε θα κατορθώσουν μια κι' ο
» νοικοκύρης σηκωθεί και κλείσει την πόρτα. Και
» θ' αρχίστε να στέκεστε όξω και να χτυπάτε την
» πόρτα λέγοντας Αφέντη, άνοιξέ μας. Και θ' απαν-
» τήσει και θα σας πει Από που είστε, δε σας ξέρω.
» Τότες θ' αρχίστε και θα λέτε Εφάγαμε μπροστά
» σου κι' ήπιαμε και δίδαξες στις δημοσιές μας. Και
» θα πει λέγοντάς σας Από που είστε, δε σας ξέρω.
» Μακριά από μένα κάθ' εργάτης αδικίας· εκεί θάναι
» το κλάψε και το τρίξε των δοντιών, σα δείτε τον
» Αβραάμ και τον Ισαάκ και τον Ιακώβ κι' όλους
» τους προφήτες μέσα στη βασιλεία του Θεού, κι' εσάς
» που θα σας βγάζουν όξω. Και θάρθουνε απ' ανατολή
» και δύση και βοριά και νότο και θα κάτσουνε [να
» φαν] μέσα στη βασιλεία του Θεού. Και να είναι
» τελευταίοι που θα γίνουν πρώτοι, κι' είναι πρώτοι
» που θα γίνουν τελευταίοι».

100. Αυτή την ώρα ήρθανε μερικοί Φαρισαίοι και
τούλεγαν «Έβγα και πήγαινε από δω, γιατί ο Η-
» ρώδης θέλει να σε θανατώσει». Και τους είπε «Να
» πάτε και να πείτε αυτής της αλεπούς Νά βγάζω
» δαιμόνια και γιατρεύω σήμερα κι' αύριο, και την
» κατόπι μέρα γλυτώνω· όμως πρέπει σήμερα κι' αύ-
» ριο και την κατόπι μέρα να πηγαίνω, τι δε γίνεται
» προφήτης να χαθεί όξω από την Ιερουσαλήμ. Ιε-
» ρουσαλήμ Ιερουσαλήμ εσύ που θανατώνεις τους
» προφήτες και πετροβολάς τους αποστόλους σου,
» πόσες φορές δε θέλησα να περιμάσω τα παιδιά σου,
» έτσι όπως όρνιθα τα ορνίθια της κάτου από τις φτε-
» ρούγες, και δε θελήσατε! Νά, σας παραιτούν το σπί-
» τι σας. Και σας λέω, δε θα με δείτε ως που να πείτε
» *Βλογητός αυτός που φτάνει στ' όνομα του Κυρίου* »

[14] 101. Και συνέβηκε, εκεί που ένα σαββάτο πήγε
σ' ενός Αρχιφαρισαίου να φάει ψωμί, αυτοί τον πα-
ραφύλαγαν. Και να ένας άνθρωπος είταν υδρωπικός
[κι' έστεκε] μπροστά του. Κι' ο Ιησούς αποκρίθη κι'
είπε στους Νομοσπούδαστους και στους Φαρισαίους
λέγοντας «Μπορεί κανείς σαββάτο να γιατρέψει ή
» όχι;» Κι' εκείνοι σώπασαν. Και καταπίαστη και
τόνε γιάτρεψε, και τον άφισε να φύγει. Κι' εκεινών
τους είπε «Πιανού σας γιος ή βόδι θα πέσει σε πη-
» γάδι, κι' ευτύς δε θαν τον ανασήρτε το σαββάτο;
» Και δε μπορέσανε σ' αυτά ναν τ' απαντήσουν πίσω.

102. Κι' έλεγε στους καλεσμένους παραβολή πα-
ρατηρώντας πως διάλεγαν τα πρωτοκαθίσματα, λέ-
γοντάς τους «Ότα σε καλέσει κανείς σε γάμο, μην
» κάθεται στην πρώτη θέση, μήπως έχει καλεσμένο
» πιο σημαντικώτερό σου κι' έρθει ο καλεστής σας και
» σου πει Κάνε του θέση. Και θ' αρχίσεις τότες με
» ντροπή να παίρνεις τη στερνή τη θέση. Μόνε όταν
» καλεστείς, πήγαινε και κάτσε στη στερνή τη θέση,
» έτσι που σαν έρθει ο καλεστής σου να σου πει Φίλε,
» ανέβα παραπάνου. Τότες όλοι θα σε καμαρώσουν οι
» συντράπεζοί σου. Γιατί όποιος ανυψώνεται θα χα-
» μηλωθεί, κι' όποιος χαμηλώνεται θ' ανυψωθεί». Κι'
έλεγε στον καλεστή του «Σαν κάνεις τραπέζι την
» αυγή ή το βράδυ, μη φωνάζεις τους φίλους σου
» μηδέ τους αδερφούς σου μηδέ τους συγγενήδες σου
» μηδέ γειτόνους πλούσιους, μήπως σε καλέσουνε κι'
» αυτοί κι' ανταποδοθεί σου. Μόνε σαν κάνεις κάλεσμα,
» φώναζε φτωχούς, σακάτηδες, κουτσούς, στραβούς,
» και χαρά σ' εσένα που δεν έχουν να σ' ανταποδώ-
» σουν τι θ' ανταποδοθεί σου όταν αναστηθούν οι ά-
» γιοι». Κι' ένας συντράπεζος, σαν τ' άκουσε, του
είπε «Χαρά 'στον που θα φάει ψωμί μέσα στη βασιλεία
» του Θεού». Κι' εκείνος τούπε «Ένας άνθρωπος
» έκανε τραπέζι μεγάλο και κάλεσε πολλούς. Κι' έ-
» στειλε το σκλάβο του την ώρα του φαγιού να πει των
» καλεσμένων Ελάτε, γιατί 'ναι τώρα έτοιμα. Κι' αρ-
» χίσανε όλοι μονομιάς ναν τον παρακαλούνε ναν τους
» αφίσει. Ο πρώτος τούπε Χωράφι αγόρασα, κι' έ-
» χω ανάγκη να πάω όξω ναν το δω· παρακαλώ σε,
» ξέγραφέ με. Κι' άλλος είπε Βόδια αγόρασα, πέντε
» ζευγάρια, και πηγαίνω ναν τα δοκιμάσω· παρα-
» καλώ σε, ξέγραφέ με. Κι' άλλος είπε Γυναίκα πήρα,
» και για τούτο δε μπορώ ναρθώ. Κι' ήρθε ο σκλά-
» βος και τα δηγήθηκε τ' αφεντικού του. Τότες ο νοι-

» του με το να ζει παράλυτα. Και σαν τα ξόδιασε
» όλα, έγινε πείνα δυνατή σ' αυτόν τον τόπο, κι' άρ-
» χισε εκείνος να μην έχει. Και πήγε προσκολληθήκε
» σ' έναν από τους κατοίκους του τόπου εκείνου, και
» τον έστειλε στα χωράφια του να βόσκει χοίρους. Και
» λαχταρούσε να χορτάσει από τα ξυλοκέρατα πού-
» τρωναν οι χοίροι, και δεν τούδινε κανείς. Κι' ήρθε
» στο νου του κι' είπε Πόσοι εργάτες του πατέρα μου
» περισσεύουν το ψωμί, όμως εγώ πεθαίνω εδώ της
» πείνας. Θα σηκωθώ και θενά σήρω στον πατέρα μου
» και θαν του πω Πατέρα, έφταιξα στον ουρανό και
» σε λόγου σου, δεν αξίζω πια να με λένε γιο σου.
» κάνε με σαν έναν από τους εργάτες σου. Και σηκώ-
» θηκε και πήγε στον πατέρα του. Κι' ενώ 'ταν πέρα
» ακόμα, τον είδε ο πατέρας του και τότε σπλαχνίστη,
» κι' έτρεξε έπεσε στο λαιμό του και τον καταφίλησε.
» Κι' ο γιος [του] τούπε Πατέρα, έφταιξα στον ουρανό
» και σε λόγου σου, δεν αξίζω πια να με λένε γιο σου.
» κάνε με σαν έναν από τους εργάτες σου. Κι' ο πατέ-
» ρας είπε στους σκλάβους του Γλήγορα βγάλτε τη
» φορεσιά την πρώτη και ντύστε τον, και δώστε δαχ-
» τυλίδι για το χέρι του και σαντάλια για τα πόδια,
» και φέρτε σφάξτε το μοσκάρι το θρεφτό· κι' ας φά-
» με, ας ξεφαντώσουμε. Τι αυτός ο γιος μου πεθαμέ-
» νος είταν κι' έζησε, χαμένος είτανε και βρέθηκε. Κι'
» αρχίσανε να ξεφαντώνουν. Κι' είταν ο γιος του ο πιο
» μεγάλος στο χωράφι. Και καθώς γύριζε και ζύγωνε
» στο σπίτι, άκουσε τραγούδια και χορούς· και κρά-
» ζοντας ένα κοπέλλι το ρωτούσε το τι τάχα νάναι
» αυτά. Κι' εκείνος τούπε πως Ο αδερφός σου ήρθε,
» κι' έσφαξε ο πατέρας σου το μοσκάρι το θρεφτό
» τι πίσω τότε δέχτηκε καλά· Και θύμωσε και μέ-
» σα δεν ήθελε να μπει. Κι' ο πατέρας του βγήκε
» και τον παρακαλούσε. Κι' εκείνος αποκρίθη κι' είπε
» του πατέρα του Νά τόσα χρόνια σε δουλεύω και πο-
» τές μου προσταγή σου δεν παράβηκα, και δε μου-
» δωκες ποτές σου εμένα γίδι να ξεφαντώσω με τους
» φίλους μου· μα μόλις ήρθε ο γιος σου αυτός που σου-
» φαγε το βιος με πόρνες, τούσφαξες το θρεφτό μο-
» σκάρι. Κι' εκείνος τούπε Παιδί μου, εσύ πάντα 'σαι
» μαζί μου κι' όλα τα δικά μου ναι δικά σου· μα να
» ξεφαντώσουμε έπρεπε και να χαρούμε, τι αυτός ο
» αδερφός σου πεθαμένος είταν κι' έζησε, και χαμένος
» και βρέθηκε».

106. Κι' έλεγε και στους μαθητάδες «Είταν ένας [16]
» πλούσιος πούχε επιστάτη, και του τον καταλάβησαν
» πως σκόρπαε τα υπάρχοντά του. Και τότε φώναξε
» και τούπε Τι 'ναι αυτά π' ακούω για σένα; Δώσε
» μου λόγο της επιστασίας σου, τι δεν έχει πια να
» επιστατήσεις. Κι' ο επιστάτης είπε μέσα του Τι να
» κάνω που ο αφέντης μου μού παίρνει την επιστα-
» σία; Να σκάψω δε βαστώ και να ζητιανεύω ντρέ-
» πουμαι. Ξέρω τι θα κάνω, που σα χάσω την επι-
» στασία να με πάρει ο κόσμος σπίτι τους. Κι' έκραξε
» έναν έναν τ' αφεντικού του τους χρεώστες, κι' έλεγε
» του πρώτου Πόσα χρωστάς τ' αφέντη μου: Κι' ε-
» κείνος είπε Εκατό πιθάρια λάδι. Κι' εκείνος τούπε
» Λάβε την απόδειξή σου και κάτσε γράψε γλήγορα
» πενήντα. Έπειτα είπε σ' έναν άλλον Κι' εσύ πόσα
» χρωστάς; Κι' εκείνος είπε Εκατό κοίλα σάρι. Του
» λέει Λάβε την απόδειξή σου και γράψε ογδόντα. Και

» παίνεσε ο αφέντης τον άτιμο επιστάτη πως φρόνιμα
» έκανε, τι αυτού του κόσμου οι γιοι είναι γνωστικώ-
» τεροι πιο πολύ από του φωτός τους γιους στα χρό-
» νια τα δικά τους. Κι' εγώ σας λέω, κερδίστε φίλους
» μ' έξοδα του μαμωνά του άδικου, που ότα σωθεί [ο
» μαμωνάς] να σας δεχτούνε στα παντοτινά καλύβια.
» Ο πιστός σε λιγώτατο, και σε πολύ 'ναι πιστός· κι'
» ο άτιμος σε λιγώτατο, και σε πολύ 'ναι άτιμος. Λοι-
» πόν α δε φανήκατε πιστοί στο μαμωνά τον άδικο,
» τον αληθινό πιος θα σας τότε μπιστευτεί; Κι' α με
» τον ξένο δε φανήκατε πιστοί, πιος θα σας δώσει το
» δικό σας; 107. Κανένας δούλος δε μπορεί διο αφεν-
» τάδες να δουλεύει, γιατί ή τον ένα θα μισήσει και
» τον άλλο θ' αγαπήσει, ή στον ένα θα προσκολληθεί
» και τον άλλο θ' αψηφίσει. Δε μπορείτε Θεό να δου-
» λεύετε και Μαμωνά».

Κι' ακούγανε όλα αυτά οι Φαρισαίοι, ανθρώποι
φιλοχρήματοι, και τον περιγελούσαν. Και τους είπε
« Εσείς κάνετε τους άγιους μπροστά στους ανθρώπους,
» μα ο Θεός γνωρίζει την καρδιά σας· γιατί ό,τι ανυ-
» ψώνει ο άνθρωπος σιχαίνεται ο Θεός.

108. » Ο Νόμος κι' οι Προφήτες ως στον Ιωά-
» νη· από τότες κηρύχνεται το καλό το μήνημα της
» βασιλείας του Θεού κι' όλοι βιάζονται να μπουν.
» Όμως ευκολώτερό 'ναι να περάσει ο ουρανός κι' η
» γη παρά να πέσει μια γραμμίτσα του Νόμου.

» Όπιος χωρίζει τη γυναίκα του και παίρνει άλλη,
» μοιχεύει· κι' όπιος παίρνει χωρισμένη από τον άντρα
» της, μοιχεύει.

109. » Κι' ένας άνθρωπος είταν πλούσιος και φόραε
» στολή βυσσινιά και λινή, ξεφαντώνοντας καθεμέρα
» μεγαλόπρεπα. Κι' ένας φτωχός μ' όνομα Λάζαρος
» κοίτουσαν κοντά στην αυλόπορτα του πληγιασμένος
» και λαχταρώντας να χορτάσει μ' όσα πέφτανε από
» το τραπέζι του πλούσιου· μα [αντίς] κι' οι σκύλοι
» πήγαιναν κι έγλυφαν τις πληγές του. Κι' έτυχε ο
» φτωχός να πεθάνει και ναν τον παν οι αγγέλοι στον
» κόρφο του Αβραάμ. Και πέθανε κι' ο πλούσιος και
» τον έθαψαν. Και μέσ' στον Άδη σήκωσε τα μάτια
» εκεί που βασανίζονταν, και βλέπει πέρα τον Α-
» βραάμ και μέσ' στον κόρφο του το Λάζαρο· και φώ-
» ναξε κι' είπε Πατέρα Αβραάμ λυπήσου με και στεί-
» λε το Λάζαρο να βρέξει την άκρη του δάχτυλού του
» νερό και να δροσίσει τη γλώσσα μου, τι τυραννιού-
» μαι μέσα σ' αυτή τη φλόγα. Κι' είπε ο Αβραάμ
» Παιδί [μου], μην ξεχνάς πως χάρηκες τ' αγαθά σου
» στη ζωή σου, κι' ο Λάζαρος το ίδιο τα κακά· και
» τώρα [εκείνος] έχει εδώ παρηγοριά, κι' εσύ καημούς.
» Κι' έπειτα μεταξύ σ' εμάς κι' εσάς είναι στυλωμένο
» βάραθρο μεγάλο, που όσοι θέλουν να διαβούνε από
» δω σ' εσάς να μη μπορούνε, μηδέ να διαπεράσουν
» από εκεί σ' εμάς. Κι' είπε Σε παρακαλώ λοιπόν,
» πατέρα, στείλε τον στο σπίτι του πατέρα μου, γιατί
» έχω πέντε αδέρφια, για να τους φωτίσει, που να μην
» έρθουνε κι' εκείνοι σ' αυτόν τον τόπο του βασανισμού.
» Κι' ο Αβραάμ λέει Έχουνε το Μωυσή και τους
» Προφήτες· εκείνους ας ακούσουν. Κι' εκείνος είπε
» Όχι, πατέρα Αβραάμ παρά αν κανένας πάει απ'
» τους νεκρούς, θα μετανιώσουν. Και τούπε Α δεν
» ακούν το Μωυσή και τους Προφήτες, μηδ' αν κα-

» νείς αναστηθεί από τους νεκρούς δε θα πειστούνε».

110. Κι' είπε στους μαθητάδες του «Δε γίνεται το [17]
» να μην έρθουν οι πειρασμοί, Όμως αλίμονό του που
» τους κάνει κι έρχονται. Πιο του συμφέρνει αν έχει
» μια μυλόπετρα τριγύρω στο λαιμό του κι' είναι πε-
» ταγμένος στο γιαλό, παρά το να πειράξει έναν από
» τους μικρούς αυτούς. Προσέχετε. Α φταίξει ο α-
» δερφός σου, μάλωσέ τον· κι' α μετανιώσει, άφισέ τον.
» Κι' αν την ημέρα εφτά φορές σου φταίξει κι' εφτά
» φορές γυρίσει πίσω λέγοντάς σου Μετανιώνω, άφισέ
» τον».

111. Κι' οι Αποστόλοι είπαν του Κυρίου «Δώσε
» μας πίστη». Κι' ο Κύριος είτε «Αν είχατε πίστη
» σα σπυρί σινάπι, θα λέγατε εκείνης της συκιάς Ξερ-
» ριζώσου και φυτέψου μέσ' στη θάλασσα, και θα σας
» άκουγε. Και πιος σας έχει σκλάβο οργωτή ή βοσκό,
» και σα γυρίσει απ' το χωράφι, αμέσως θαν του πει
» Πέρνα και κάθησε [να φας], μόνε δε θαν του πει
» Ετοίμασέ μου να δειπνήσω, και ζώσου κι' υπερέτα
» με ως να φάω και πιώ, κι' ύστερα τρώς [κι'] εσύ και
» πίνεις; Μήπως του χρωστά του σκλάβου χάρη πού-
» κανε την προσταγή [του]; Έτσι κι' εσείς, σαν κά-
» νετε όλα που σας προσταχτούν, να λέτε πως Είμα-
» στε άχρηστοι σκλάβοι· ό,τι έπρεπε να κάνουμε, κά-
» ναμε».

112. Και συνέβηκε, ενώ πήγαινε στην Ιερουσαλήμ,
περνούσε μέσα από τη Σαμάρεια και Γαλιλαία. Και
μπαίνοντας σ' ένα χωριό, απάντησε δέκα ανθρώπους
λωβιασμένους που σηκωθήκανε απ' αλάργα κι' είπανε
με δυνατή φωνή «Ιησού αφέντη, συμπόνεσέ μας».
Και σαν τους είδε, είπε «Πηγαίνετε και δειχτείτε
» στους παπάδες». Και συνέβηκε, ενώ πήγαιναν, κα-
θαριστήκανε. Κι' ένας τους σαν είδε πως γιατρεύτηκε,
γύρισε, με φωνή μεγάλη δοξολογώντας το Θεό· κι' έ-
πесе πίστομα κοντά στα πόδια του και τον ευχαρι-
στούσε. Κι' είταν αυτός Σαμαρείτης. Κι' ο Ιησούς
αποκρίθη κι' είπε «Δεν καθαρίστηκαν κι' οι δέκα; και
» πού 'ναι οι εννιά; Δε βρέθηκε άλλος να γυρίσει και
» δοξάσει το Θεό εξόν αυτός ο ξένος;» Και τούπε
« Σήκω και πήγαινε».

113. Και τότε ρώτησαν οι Φαρισαίοι πότε φτάνει
η βασιλεία του Θεού, και τους αποκρίθη κι' είπε «Δε
» φτάνει με φαινόμενο η βασιλεία του Θεού, μηδέ θα
» πούνε Νά εδώ ή εκεί, γιατί να μέσα σας είναι η βα-
» σιλεία του Θεού». Κι' είπε στους μαθητάδες «Θάρ-
» θει καιρός που θα ποθήστε να δείτε μια από τις
» ημέρες του γιου τ' ανθρώπου και δε θα βλέπετε. Και
» θα σας πούνε Νά εκεί ή να εδώ· μην τρέξτε κα-
» τόπι. Γιατί καθώς η αστραπή αστράφτει πέρα κά-
» του από τον ουρανό και λάμπει ως πέρα κάτω από
» τον ουρανό, έτσι θα γίνει με το γιο τ' ανθρώπου.
» Μα πρώτα πρέπει πολλά να πάθει, και ν' αποκηρυ-
» χτεί από τη γενεά την τώρα. Κι' όπως έγινε στον
» καιρό του Νώε, έτσι θα γίνει και στον καιρό του
» γιου τ' ανθρώπου· έτρωγαν, έπιναν, γάμους είχαν και
» παντρίες, ως στην ημέρα ότα μπήκε ο Νώε στην
» κιβωτό, κι' ήρθε ο κατακλυσμός και τους κατάστρεψε
» όλους. Το ίδιο καθώς έγινε στον καιρό του Λωτ·
» έτρωγαν, έπιναν, αγόραζαν, πουλούσανε, φυτεύανε,
» έχτιζαν· και την ημέρα ότα βγήκε ο Λωτ από τα

» Σόδομα, έβρεξε φωτιά και θιάφι από τον ουρανό
» και τους κατέστρεψε όλους· τα ίδια θα γίνουν τη
» μέρα που θα φανερώνεται ο γιος τ' ανθρώπου. Τη
» μέρα εκείνη όποιος βρίσκεται στη στέγη απάνου και
» τα πράματά του μέσ' στο σπίτι, ας μην κατέβει ναν
» τα πάρει· κι' όποιος στο χωράφι, το ίδιο ας μη γυρί-
» σει πίσω. Μην ξεχνάτε τη γυναίκα, του Λωτ. Όποιος
» ζητήσει τη ζωή του να γλυτώσει, θαν τη χάσει·
» κι' όποιος τη χάσει, θαν τη ζωντανέψει. Σας λέω, τη
» νύχτα εκείνη διο θα βρίσκονται σ' ένα κλινάρι απά-
» νου, ο ένας θα παρθεί μαζί κι' ο άλλος θ' αφεθεί· διο
» θ' αλέθουνε μαζί, η μια [τους] θα παρθεί μαζί κι' η
» άλλη θ' αφεθεί». Κι' αποκρίθηκαν και του λένε
« Πού, Κύριε;» Κι' εκείνος τους είπε «Όπου το ψο-
» φίμι, εκεί θα μαζευτούνε και τα όρνια».

[18] 114. Και τους έλεγε παραβολή για το πώς πρέπει
πάντα να προσεύκονται δίχως ν' αποδειλιούνε, λέγον-
τας «Είτανε σε μια χώρα ένας κριτής που δε φοβούν-
» ταν το Θεό κι' άνθρωπο δε σέβουνταν. Κι' είτανε
» στη χώρα αυτή μια χήρα, και πήγαινε και τούλεγε
» Δώσε μου το δίκιο μου από τον αντίδικο μου. Και
» καιρό δεν ήθελε. Κι' είπε κατόπι μέσα του Αν και
» δε φοβάμαι το Θεό κι' άνθρωπο δε σέβουμαι, όμως
» γιατί με ζαλίζει καν η χήρα αυτή θαν της δώσω το
» δίκιο της, μήπως με το να έρχεται στο τέλος μ' αρ-
» ρωστήσει». Κι' είπε ο Κύριος «Τ' ακούσατε τι λέει
» ο άδικος κριτής· αμή ο Θεός δε θα δώσει το δίκιο
» τους στους εκλεκτούς του που μέρα νύχτα του φω-
» νάζουνε, και δε θάχει απομονή μαζί τους; Σας λέω
» πως θαν τους δώσει γλήγορα το δίκιο τους. Όμως
» σαν έρθει ο γιος τ' ανθρώπου, τάχα θα βρει στη γη,
» την πίστη;»

115. Κι' είπε και για μερικούς, που πίστευαν πως
είναι ενάρετοι και καταφρονούσαν τους λοιπούς, αυτή
την παραβολή «Διο άνθρωποι πήγαν απάνου στο ναό
» να προσευκηθούν, ο ένας Φαρισαίος κι' ο άλλος τε-
» λώνης. Κι' ο Φαρισαίος στάθηκε κι' αυτά περίκα-
» λούνταν μέσα του Ευχαριστώ σε, Θε μου, που δεν
» είμαι σαν τους λοιπούς ανθρώπους, τους άρπαγες,
» τους άδικους, παράλυτους, ή και σαν τον τελώνη
» εκεί. Νηστεύω τη βδομάδα διο φορές, δίνω το δέ-
» κατο απ' όλα όσα κερδίζω. Όμως ο τελώνης έστεκε
» μακριά και δεν ήθελε μήτε τα μάτια να σηκώσει
» στα ουράνια, μόνε στηθοκοπιούνταν κι' έλεγε Θε μου,
» σπλαχνίσου με τον αμαρτωλό. Σας λέω, αυτός κα-
» τέβη αθωωμένος σπίτι του παρά ο άλλος, γιατί όποιος
» ανυψώνεται θα χαμηλωθεί, κι' όποιος χαμηλώνεται
» θ' ανυψωθεί».

116. Και τούφερναν και τα μωρά για ναν τ' αγ-
γίξει· κι' οι μαθητάδες τόδαν και τους μάλωναν. Κι' ο
Ιησούς τα φώναξε κι' είπε «Αφίστε τα παιδάκια κι'
» ας έρχονται κοντά μου, και μην τ' αποδιίξετε·
» γιατί των τέτιων είναι η βασιλεία του Θεού. Αλη-
» θινά σας λέω, όποιος δε δεχτεί σαν παιδάκι τη βασι-
» λεία του Θεού, μέσα δε θα μπει».

117. Και τότε ρώτησε ένας άρχοντας κι' είπε «Κα-
» λέ μου δάσκαλε, τι να κάνω για να κληρονομήσω
» ζωή παντοτινή;» Κι' ο Ιησούς του είπε «Τι με λες
» καλόν; Κανείς καλός εξόν ένας, ο Θεός. Τις εντολές
» τις ξέρεις· μη μοιχεύεις, μη σκοτώνεις, μην κλέβεις,

» μην ψευτομαρτυράς, τίμα τον πατέρα σου και τη
» μητέρα ». Κι' εκείνος είπε «Όλα αυτά τα φύλαξα
» από μικρός». Κι' άκουσε ο Ιησούς και τούπε «Ένα
» σου λείπει ακόμα· όλα όσα έχεις πούλατα και μοί-
» ρασέ τα σε φτωχούς — και θα λάβεις θησαυρό στα
» ουράνια — κι' έλα ακολούθα με». Κι' εκείνος σαν τ' ά-
κουσε, καταλυπήθη γιατί είταν πλούσιος υπερβολικά.

Κι' όταν τότε ο Ιησούς, είπε πως «Δύσκολα όσοι
» έχουνε τα πλούτη μπαίνουνε στη βασιλεία του Θεού.
» Γιατί ευκολώτερα θα μπει γκαμήλα από βελόνας
» μάτι παρ' ό,τι μπαίνει πλούσιος στη βασιλεία του
» Θεού». Κι' είπαν όσοι τ' άκουσαν «Και πιος μπορεί
» να σωθεί;» Κι' εκείνος είπε «Τ' αδύνατα με τους
» ανθρώπους δυνατά με το Θεό». Κι' ο Πέτρος είπε
» Νά, εμείς αφήκαμε τα δικά μας και σ' ακολουθή-
» σαμε». Κι' εκείνος τους είπε «Αληθινά σας λέω,
» πως κανείς δεν άφισε σπίτι ή γυναίκα ή αδερφούς ή
» γονέους ή παιδιά για τη βασιλεία του Θεού παρά θα
» λάβει πολλαπλά στον τωρινόν καιρό, και στον αιώ-
» να πούρχεται ζωή παντοτινή».

118. Και πήρε τους δώδεκα και τους είπε «Νά
» ανεβαίνουμε στην Ιερουσαλήμ και θα πάθει ο γιος
» τ' ανθρώπου όλα τα γραμμένα μέσο των Προφητών.
» Τι θαν τον παραδώσουνε στους εθνικούς και θαν τον
» περιπαίξουν και ντροπιάσουνε και φτύσουν, και βουρ-
» δουλίζοντάς τον θαν τότε σκοτώσουν, και σε τρεις
» μέρες θ' αναστηθεί». Κι' εκείνοι τίποτα απ' αυτά δεν
ένιωσαν, και τους έμενε αφανέρωτος αυτός ο λόγος και
δεν ήξεραν τι έλεγε.

119. Και συνέβη, ότα ζυγώσανε στην Ιερειχώ,
ένας τυφλός καθότανε σιμά στο δρόμο και ζητιάνευε.
Κι' αγρικώντας πλήθος που περνούσε, ρώταε τι να τρέ-
χει· και τον πληροφορήσαν πως ο Ιησούς περνάει ο
Ναζωραίος. Κι' έβαλε τις φωνές κι' είπε «Ιησού, γιέ
» του Δαυεΐδ, σπλαχνίσου με». Κι' αυτοί που περπα-
τούσανε μπροστά τότε μαλώνανε να σωπάσει· μα αυ-
τός πολύ περισσότερο φώναζε «Γιέ του Δαυεΐδ, σπλα-
» χνίσου με». Και στάθηκε ο Ιησούς και πρόσταξε
ναν του τον παν κοντά του. Κι' όταν ήρθε, τότε ρώτη-
σε «Τι θέλεις να σου κάνω;» Κι' εκείνος είπε «Κύ-
» ριε, να ξαναδώ». Κι' ο Ιησούς του είπε «Να ξανα-
δείς· η πίστη σου σε γλύτωσε». Κι' είδε πάλι στη
στιγμή και τον ακολουθούσε δοξάζοντας το Θεό. Κι'
όλος ο λαός σαν τότε, βλόγησε το Θεό.

120. Και μπήκε μέσα και περνούσε την Ιερειχώ. [19]
Και να ένας άνθρωπος που τ' όνομά του λέγονταν
Ζακχαΐος, κι' είταν πρωτοτελώνης κι' είταν πλούσιος,
ζητούσε να δει τον Ιησού πιος είναι, και δε μπορούσε
από το πλήθος γιατί είχε ανάστημα κοντό. Και τρέ-
χοντας ομπρός ανέβηκε σε μια συκομουριά ναν τότε
δει, γιατί είταν από κει να περάσει. Και σαν έφτασε
στο μέρος, σήκωσε τα μάτια ο Ιησούς και τούπε
« Ζακχαΐε, κατέβα γλήγορα, πρέπει σήμερα να μείνω
» σπίτι σου». Και κατέβηκε γλήγορα και τότε δέ-
χτηκε με χαρά. Και βλέποντάς το μουντουρίζανε όλοι
κι' έλεγαν πως «Μπήκε σ' ανθρώπου αμαρτωλού να
» μείνει». Κι' ο Ζακχαΐος στάθηκε κι' είπε στον Κύ-
ριο «Νά τα μισά μου υπάρχοντα, Κύριε, τα δίνω σε
» φτωχούς, κι' αν καταχράστηκα κανέναν τίποτα, του
» τα γυρίζω πίσω τετραπλά». Κι' ο Ιησούς του είπε

πως «Σήμερα σ' αυτό το σπίτι ήρθε σωτηρία, γιατί
» είναι γιος κί αυτός του Αβραάμ Γιατί ο γιος τ' αν-
»θρώπου ήρθε να ζητήσει και να σώσει το χαμένο».

121. Κι' ενώ τάκουγαν αυτά, τους είπε ακόμα και
μια παραβολή, επειδή ζύγωνε στην Ιερουσαλήμ και
θαρρούσαν πως αμέσως θα προβάλει η βασιλεία του
Θεού. Είπε λοιπόν «Ένας άνθρωπος άρχοντας μίσηψε
» σε τόπο μακρινό για να λάβει βασιλεία και να γυρί-
»σει πίσω. Κι' έκραξε δέκα σκλάβους του, κί' έδωκέ
» τους δέκα μνάδες και τους είπε Εμπορεύεστε ως που
» να γυρίσω. Μα οι συντοπίτες του τότε μισούσαν,
» και στείλανε γεροντεία πίσω του και λέγανε Δεν τότε
» θέλουμε αυτόνε βασιλέα. Και συνέβηκε, σαν έλαβε
» τη βασιλεία κι ήρθε πίσω, είπε και του φώναξαν
» τους σκλάβους πούχε δώσει τα χρήματα, για να
» μάθει το τι εμπορεύτηκαν. Και παρουσιάστη ο πρώ-
»τος κί' έλεγε Αφέντη, η μνα σου κέρδισε ακόμα δέκα
» μνάδες. Και τούπε Λαμπρά, καλέ [μου] σκλάβε· α-
»φού σ' ένα μικρότατο είσouna πιστός, όριζε δέκα χώ-
»ρες. Κι' ήρθε κί' είπε ο δεύτερος Η μνα σου, αφέντη,
» έβγαλε πέντε μνάδες. Κι' είπε και σ' εκείνον Κι' εσύ
» όριζε πέντε χώρες. Κι' ο άλλος ήρθε κί' είπε Νά τη
» μνα σου, που την είχα φυλαγμένη σε κομπόδεμα·
» τι σε φοβούμουν, επειδή είσαι άνθρωπος στρυφνός,
» παίρνεις ό,τι δεν έβαλες και θερίζεις ό,τι δεν έσπει-
»ρες. Του λέει Από το στόμα σου θα σε καταδικάσω,
» σκλάβε κακέ. Ήξερες πως εγώ 'μαι άνθρωπος στρυ-
»φνός, παίρνοντας ό,τι δεν έβαλα και θερίζοντας ό,τι
» δεν έσπειρα· και γιατί δεν έβαλες το χρήμα μου σε
» τράπεζα, κί' εγώ στο γυρισμό μου θαν το σύναζα με
» τόκο. Κι' είπε στους εκεί Πάρτε του τη μνα και δώ-
»στε τη σ' εκείνον με τις δέκα μνάδες. Και τούπαν
» Αφέντη, έχει δέκα μνάδες. Σας λέω πως σ' όποιον
» έχει θα δοθεί, κί' όποιος δεν έχει θαν του πάρουν κί'
» ό,τι έχει. Ως τόσο τους εχτρούς μου εκείνους που
» βασιλιά τους δε με θέλησαν, φέρτε τους εδώ και
» σφάξτε τους μπροστά μου».

122. Και σαν είπε αυτά, περπατούσε ομπρός ανε-
βαίνοντας στα Ιεροσόλυμα. Και συνέβηκε, όταν έφτασε
στη Βηθφαγή και Βηθανία κοντά στο βουνό που λέ-
γεται Ελιοβούνι, έστειλε διο μαθητάδες κί' είπε «Πη-
»γαίνετε στ' αντικρινό χωριό, και μπαίνοντας θα
» βρείτε ένα πουλάρι δεμένο που δεν κάθησε απάνου
» του κανείς ακόμα, και λύνοντάς το φέρτε το. Κι' α
» σας ρωτάει κανείς γιατί το λύνετε, έτσι ναν του πει-
»τε, πως ο αφέντης το χρειάζεται». Και πήγαν οι
αποσταλμένοι κί' ηύρανε καθώς τους είπε. Κι' όταν
έλυναν το πουλάρι, τους είπαν οι νοικοκυρέοι του «Τι
» λύνετε το πουλάρι;» Κι' εκείνοι είπαν πως «Ο α-
»φέντης το χρειάζεται». Και το πήγανε στον Ιησού,
κί' έρρηξαν απάνου τα φορέματά τους στο πουλάρι κί'
ανεβάσανε τον Ιησού· και καθώς πήγαινε, έστρωναν
από κάτω τα φορέματά τους μέσ' στο δρόμο. Και πια
σα ζύγωνε κοντά στον πόδα του Ελιόβουνου, άρχισε
όλος ο σωρός χαρούμενος των μαθητάδων και δοξολο-
γούσε με φωνή μεγάλη το Θεό για όλα όσα εί-
δανε τα θάματα, κί' έλεγε «Βλογητός αυτός που φτάνει — ο
» βασιλέας — στ' όνομα του Κυρίου. Στα ουράνια ει-
»ρήνη, και δόξα στα ύψιστα». Και μερικοί Φαρι-
σαίοι από το πλήθος τούπανε «Δάσκαλε, μάλωσε
» τους μαθητάδες σου». Κι' αποκρίθη κί' είπε «Σας
» λέω πως αν αυτοί σωπάσουνε, οι πέτρες θα φωνά-

» ξουν».

123. Και σαν έφτασε, είδε τη χώρα και την έκλαψε λέγοντας πως «Αν ίσως σήμερα ήξερες κι' εσύ πιος » είναι ο δρόμος της ειρήνης! Μα τώρα κρύφτηκε απ' » τα μάτια σου. Τι μέρες θενά σου πλακώσουν που » τριγύρω θα σου στήσουν οι εχτροί σου φράχτη, και » θα σε ζώσουνε και θα σε σφίξουν από κάθε μέρος, και » θενά σε γκρεμίσουνε μαζί με τα παιδιά σου μέσα σου, » και μέσα δε θ' αφίσουνε λιθάρι σε λιθάρι απάνου, για » τούτο, που δεν ένιωσες την εποχή του κοιταγμού » σου».

Και μπήκε στο ναό κι' άρχισε να βγάζει τους εμπόρους λέγοντας τους «Είναι γραμένο *Ο οίκος μου οίκος προσευχής θα γίνει* , μα εσείς τον κάνετε κλε- » φτοσπηλιά».

Και δίδασκε κάθε μέρα μέσα στο ναό. Κι' οι πρωτοπαπάδες κι' οι διαβασμένοι ζητούσαν ναν τον ξολοθρέψουν, [καθώς] κι' οι πρώτοι του λαού, και δεν έβρισκαν το τι να κάνουν, γιατί κρέμουνταν απάνου του όλος ο λαός ακούοντας.

[20] 124. Και συνέβηκε μια μέρα, ενώ δίδασκε το λαό μέσα στο ναό και κήρυχνε το καλό το μήνημα, βγήκαν ομπρός του οι πρωτοπαπάδες κι' οι διαβασμένοι μαζί με τους δημογερόντους κι' είπανε λέγοντάς του « Πες μας με πια εξουσία κάνεις αυτά, ή πιος σ' την » έδωκε αυτή την εξουσία;» Κι' αποκρίθη και τους είπε «Θα σας ρωτήσω κι' εγώ 'να λόγο και πέστε μου. » το βάφτισμα του Ιωάνη από τον ουρανό είταν ή απ' » ανθρώπους;» Κι' εκείνοι μεταξύ τους συλλογίστηκαν κι' είπαν πως «Αν πούμε από τον ουρανό, θα πει » γιατί δεν τον πιστέψατε; Κι' αν πούμε απ' ανθρώ- » πους, όλος ο λαός θα μας πετροβολήσει, τι σταθερά » πιστεύει πως ο Ιωάνης είτανε προφήτης». Κι' απάντησαν πως δεν το ξέρουν από πού. Κι' ο Ιησούς τους είπε «Μήτε κι' εγώ δε σας λέω με πια εξουσία κάνω » αυτά».

125. Κι' άρχισε κι' έλεγε του λαού την παραβολή αυτή «Ένας άνθρωπος φύτεψε αμπέλι, και το νοί- » κιασε σε γεωργούς και ξενιτεύτηκε αρκετόν καιρό. » Και στην ώρα του έστειλε στους γεωργούς σκλάβο » για ναν του δώσουν απ' τον αμπελόκαρπο· κι' οι » γεωργοί τον έδειραν και τότε διώξανε εύκαιρο. Κι' » έστειλε κι' άλλο σκλάβο ακόμα· κι' εκείνοι τον έδειραν » κι' αυτόν και τότε ντρόπιασαν και τότε διώξανε εύκαι- » ρο. Κι' έστειλε και τρίτο ακόμα· κι' εκείνοι κι' αυτόν » τότε σακάτεψαν και τότε βγάλανε όξω. Κι' είπε ο νοι- » κοκύρης τ' αμπελιού Τι να κάνω; Θα στείλω το γιο » μου τον αγαπητό· ίσως αυτόν τον σεβαστούν. Κι' οι » γεωργοί όταν τον είδαν, λογαριάζανε ένας με τον άλ- » λον κι' έλεγαν Αυτός είναι ο κληρονόμος· ας τότε σκο- » τώσουμε για να μας μείνει εμάς η κληρονομιά. Και » βγάζοντάς τον όξω από τ' αμπέλι, τότε σκότωσαν. » Λοιπόν τι θαν τους κάνει ο νοικοκύρης τ' αμπελιού; » Θάρθει και θα ξολοθρέψει αυτούς τους γεωργούς, και » τ' αμπέλι θαν το δώκει σ' άλλους». Κι' άμα τ' ακούσανε, είπαν «Μη γένοιτο!» Κι' εκείνος τους κοίταξε κι' είπε «Τι λοιπόν θα πει αυτό που γράφτηκε » *Πέτρα η' απόρριψαν οι χτίστες έγινε αγκωνάρι* . 'Ο- » πιος πέσει σ' αυτή την πέτρα απάνου, θενά τσακιστεί·

» και σ' όποιον πέσει, θαν τον κάνει θρύματα». Και ζήτησαν οι διαβασμένοι κι' οι πρωτοπαπάδες ναν τόνε βάλουνε στο χέρι αυτή την ώρα, και φοβήθηκαν το λαό· γιατί ένιωσαν πως γι' αυτούς την είπε εκείνη την παραβολή.

126. Και καιροφυλαχτώντας ευκαιρία έστειλαν κατασκόπους, πούκαναν τάχα τους ενάρετους, για ναν του πιάσουνε λόγο, τέτιον που ναν τον παραδώσουνε στον ορισμό και στην εξουσία τ' αρχηγού. Και τόνε ρωτούσαν κι' έλεγαν «Δάσκαλε, ξέρουμε πως λες το » ίσιο και διδάσκεις, και δεν κοιτάς ανθρώπους παρά » με την αλήθεια διδάσκεις το δρόμο του Θεού. Έχουμε » άδια να δώσουμε του Καίσαρα φόρο ή όχι;» Κι' ένιωσε την πονηριά τους και τους είπε «Δείξτε μου » δηνάρι. Πιανού έχει ζουγραφιά κι' επιγραφή;» Κι' εκείνοι είπαν «Του Καίσαρα». Κι' εκείνος τους είπε « Δώστε λοιπόν πίσω ό,τι είναι του Καίσαρα στον » Καίσαρα κι' ό,τι είναι του Θεού στο Θεό». Και δεν κατορθώσανε ναν του πιάσουν λόγο στο λαό μπροστά, κι απορώντας με την απάντησή του σώπασαν.

127. Και πήγανε μερικοί Σαδδουκαίοι, αυτοί που λένε δεν υπάρχει ανάσταση, και τόνε ρωτούσαν κι' είπαν «Δάσκαλε, ο Μωυσής μας έγραψε *Αν κανενός » πεθάνει παντρεμένος αδερφός κι' είναι άκληρος, να » παίρνει ο αδερφός του τη γυναίκα και ναν του βγάλ- » ζει σπέρμα τ' αδερφού του* . Είτανε λοιπόν εφτά α- » δερφοί. Και πήρε ο πρώτος γυναίκα και πέθανε ά- » κληρος, και την πήρε ο δεύτερος κι' ο τρίτος· και » το ίδιο κι' οι εφτά δεν άφισαν παιδιά και πέθαναν· » ύστερα πέθανε κ' η γυναίκα. Η γυναίκα λοιπόν στην » ανάσταση πιανού τους γίνεται γυναίκα; γιατί κι' οι » εφτά την είχανε γυναίκα». Κι' ο Ιησούς τους είπε « Οι γιοι του κόσμου ετούτου παίρνουν άντρες και » γυναίκες· μα όσοι αξιωθήκανε να κερδίσουν τον κό- » σμο εκείνον, [καθώς] και την ανάσταση από τους » νεκρούς, μήτ' άντρες παίρνουνε μήτε γυναίκες, μήτε » να πεθάνουν πια μπορούνε, γιατί 'ναι ισάγγελοι, και » του Θεού 'ναι γιοι όντας γιοι της ανάστασης. Και » το πως ανασταίνονται οι νεκροί το φανέρωσε κι' ο » Μωυσής στο μέρος του βάτου, καθώς λέει *Τον Κύ- » ριο το Θεό του Αβραάμ και το Θεό τον Ισαάκ και » το Θεό του Ιακώβ* . Και Θεός δεν υπάρχει νεκρώνε, » μόνε ζωντανών γιατί όλοι μέσο του ζουν». Και με- 1 ρικοί διαβασμένοι απάντησαν κι' είπαν «Δάσκαλε, » καλά μίλησες». Τι δεν τολμούσαν πια ναν τόνε ρω- τήσουν τίποτα.

128. Και τους είπε «Πώς λένε το Χριστό πως εί- » ναι γιος του Δαυείδ; Γιατί ο ίδιος ο Δαυείδ λέει στο » βιβλίο των Ψαλμών *Είπε ο αφέντης στον αφέντη » μου Κάθου δεξιά μου ως που να βάλω τους εχτρούς » σου των ποδιών σου σκαμνί* . Αφέντη λοιπόν τόνε » λέει ο Δαυείδ, και πώς είναι γιος του;»

Κι' ενώ άκουγε όλος ο λαός, είπε στους μαθητάδες « Προσέχετε από τους διαβασμένους, που θέλουν το » να περπατούνε με στολές κι' αγαπούνε χαιρετισμούς » στις αγορές και πρωτοστάσιδα μέσα στα συναγωγή » και πρωτοκαθίσματα στα δείπνα· που κατατρών τα » σπίτια των χηρών και τάχα κάνουν προσευκές με- » γάλες. Αυτοί θα λάβουν περισσότερη ποινή».

129. Και σηκώνοντας τα μάτια είδε τους πλού- [21]
σιους πούρηχναν τα χαρίσματα τους στο ταμείο [του
ναού]. Κι' είδε μια φτωχούλα χήρα εκεί να ρήχνει δι-
λιανά κι' είπε «Αλήθεια σας λέω πως η χήρα αυτή
» η φτωχιά πιο πολύ έρρηξε απ' όλους· γιατί όλοι εκεί-
» νοι από το περίσσεμά τους ρήξανε στα χαρίσματα,
» μα αυτή από το υστέρημά της όλο της το βιος πούχε
» τώρηξε».

130. Κι' εκεί που μερικοί μιλούσανε για το ναό πως
είναι στολισμένος με πανώρια μάρμαρα και με ταξι-
ματα, είπε «Αυτά που βλέπετε, θα φτάσουνε μέρες
» που πέτρα απάνου σε πέτρα εδώ δε θ' αφεθεί που
» να μην γκρεμιστεί». Και τότε ρώτησαν κι' είπανε
« Δάσκαλε, πότε λοιπόν αυτά θα γίνουν; και πιο το
» σημάδι σαν είναι να γίνουν;» Κι' εκείνος είπε «Κοι-
» τάξτε μη σας πλανέσουν. Γιατί πολλοί θαρρούνε
» στ' όνομά μου λέγοντας Εγώ 'μαι κι' ο καιρός σί-
» μωσε· μην τους ακολουθήστε. Κι' όταν ακούστε πο-
» λέμους κι' ακαταστασίες, μη δειλιάστε· γιατί πρέ-
» πει αυτά να γίνουν πρώτα, όμως όχι ευθύς το τέ-
» λος».

Τότες τους έλεγε «Θα σηκωθεί έθνος να χτυ-
» πήσει έθνος και βασιλεία να χτυπήσει βασιλεία,
» και θα γίνουνε σεισμοί μεγάλοι κι' εδώ κι' εκεί θα-
» νατικά και πείνες, και φόβητρα θα γίνουν κι' από
» τον ουρανό τρανά σημάδια. Μα πριν απ' όλα αυ-
» τά θα βάλουνε τα χέρια απάνου σας και θα σας κα-
» τατρέξουν, σε συναγωγή παραδίνοντας σας και σε
» φυλακές, πηγαίνοντάς σας μπροστά σε βασιλιάδες
» κι' αρχηγούς, για τ' όνομά μου· σε διαφέντεμά σας
» θα σας βγει. Λοιπόν θυμάστε να μη συλλογιέστε
» πριν τι θ' απολογηθείτε· τι εγώ θενά σας δώσω στό-
» μα και σοφία, που αδύνατο ναν της αντισταθεί ή
» ν' αντιπεί κανείς αντίθετός σας. Και θα σας παρα-
» δώσουν και γονέοι κι' αδερφοί και συγγενήδες και
» φίλοι, και μερικούς σας θα σκοτώσουν, κι' όλοι θα
» σας μισούνε για τ' όνομά μου. Και τρίχα από την
» κεφαλή σας δε θα χαθεί. Με την απομονή σας θα
» κερδίστε τη ζωή σας.

131.» Και σα δείτε που κυκλώνουνε στρατοί την
» Ιερουσαλήμ τότες έφτασε, να ξέρτε, ο ρημαγμός
» της. Τότες οι μέσα στην Ιουδαία ας φεύγουνε στα
» όρη, κι' οι μέσα της ας βγαίνουν όξω. κι' οι [όξω]
» στα χωράφια ας μη γυρνούνε μέσα της, γιατί 'ναι
» μέρες παιδωμής αυτές που θ' αληθέψουν όλα τα γρα-
» μένα. Αλίμονο στις έγκυες κι' όσες βυζαίνουν τότες·
» γιατί θα γίνει συφορά μεγάλη εδώ στη γη κι' οργή
» σ' ετούτον το λαό, και θενά πέσουνε με του σπαθιού
» το στόμα και σκλάβους σ' όλα θαν τους παν τα έθνη,
» και θα καταπατούνε οι εθνικοί την Ιερουσαλήμ ως
» να συμπληρωθεί και φτάσει η ώρα των εθνών. Και
» θα γενούν σημάδια μέσ' στον ήλιο, στο φεγγάρι, στ'
» άστρα, και καρδιοχτύπι εθνών στη γη από σάστι-
» σμα με τη βουή γιαλού κι' ανεμοζάλης, παγώνοντας
» άνθρωποι από τρομάρα κι' απ' απαντοχή των όσα
» θα πλακώνουνε στην οικουμένη· τι κάθε δύναμη των
» ουρανών θα κλονιστεί. Και τότες θενά δουν το γιο
» τ' ανθρώπου που θα φτάνει μέσ' σε σύννερο με δύνα-
» μη και δόξα πολλή. Κι' όταν αυτά αρχινούν και
» γίνονται, αναρθωθείτε και σηκώστε το κεφάλι σας,
» γιατί κοντεύει ο γλυτωμός σας».

Και τους είπε μια παραβολή «Κοιτάξτε τη συκιά
» κί' όλα τα δέντρα. Όταν πια προβάλλουν, βλέ-
» ποντάς το μόνοι σας το ξέρτε πως κοντεύει πια το
» καλοκαίρι· έτσι κί' εσείς, σα δείτε αυτά και γίνουν-
» ται, να ξέρτε πως κοντεύει η βασιλεία του Θεού.
» Αληθινά σας λέω πως αυτή δε θα περάσει η γενεά
» πρι γίνουν όλα· ο ουρανός κί' η γη θενά περάσει,
» όμως τα λόγια μου δε θα περάσουν. Και προσέχετε
» μήπως σας βαρύνει ο νους από [το] φαγοπότι και
» μεθύσι και φροντίδες κοσμικές, κί' άξαφνα η μέρα
» αυτή σας βγει μπροστά σας σαν παγίδα· γιατί 'ναι
» να πλακώσει σ' όλους όσοι κάθονται στο πρόσωπο
» οληνής της γης. Και προσεύκεστε άγρυπνοι καθ' ώρα
» για να κατορθώστε ν' αποφύγετε όλα αυτά που μέλ-
» λονται να γίνουν, και για να σταθείτε ομπρός στο
» γιο τ' ανθρώπου».

132. Και την ημέρα δίδασκε μέσα στο ναό, κί'
έβγαινε τη νύχτα κί' έμενε στο βουνό που λέγεται Ε-
λιοβούνι. Κί' όλος ο λαός πήγαινε ό,τι χάραζε κοντά
του μέσα στο ναό για ναν τον ακούει.

[22] Και σίμωνε η σκόλη των άζυμων — αυτή που λένε
πάσκα — και ζητούσαν οι πρωτοπαπάδες κί' οι δια-
βασμένοι το πως ναν τότε θανατώσουν γιατί φοβούν-
ταν το λαό. Και μπήκε ο Σατανάς μέσα στον Ιούδα
που λέγανε Ισκαριώτη, πούταν από τον αριθμό των
δώδεκα, και πήγε και τα μίλησε με τους πρωτοπαπά-
δες και τους αρχιφυλάκους πώς ναν τους τον παρα-
δώσει. Και χάρηκαν και συμφωνήσανε ναν του δώκουνε
χρήματα· και παραδέχτηκε και ζήτηε ευκαιρία να
τον παραδώσει δίχως εκείνοι να ταραχτούν.

133. Κί' έφτασε η μέρα των άζυμων όταν έπρεπε
να γίνει η θυσία του πάσκα, κί' έστειλε τον Πέτρο
και τον Ιωάνη κί' είπε «Πηγαίνετε κί' ετοιμάστε μας
» το πάσκα για να φάμε». Κί' εκείνοι τούπαν «Πού
» θέλεις να σου ετοιμάσουμε να φας το πάσκα;»
Κί' εκείνος τους είπε «Νά, πηγαίνοντας στη χώρα θ'
» απαντήστε άνθρωπο που θα κουβαλάει σταμνί νερό·
» ακολουθήστε τον στο σπίτι που πηγαίνει. Και να
» πείτε του νοικοκύρη του σπιτιού Σου λέει ο δάσκα-
» λος Πού 'ναι το κονάκι όπου θα φάω το πάσκα με
» τους μαθητάδες μου; Κί' εκείνος θα σας δείξει ένα
» μεγάλο ανώι στρωμένο· εκεί ετοιμάστε». Και πή-
γαν κί' ηύρανε καθώς τους είχε πει, κί' ετοίμασαν το
πάσκα.

134. Και σαν ήρθε η ώρα κάθησε, [καθώς] κί' οι
απόστολοι μαζί του. Και τους είπε «Αποθυμιά απο-
» θύμησα τούτο το πάσκα ναν το φάω μαζί σας, πρι
» να πάθω. Γιατί σας λέω πως πια δε θαν το φάω
» παρά σα φτάσει η ώρα του, μέσα σ' τη βασιλεία του
» Θεού». Και παίρνοντας [από το χέρι τους] ποτήρι,
δοξολόγησε κί' είπε «Πάρτε αυτό και μοιράστε το·
» γιατί σας λέω, δε θα πιω από τώρα πια αμπελό-
» θρέμμα ως που να φτάσει η βασιλεία του Θεού». Και
παίρνοντας ψωμί, δοξολόγησε και τόκοψε κομά-
τια και τους έδωκε λέγοντας «Αυτό 'ναι το κορμί
» μου που δίνεται για το καλό σας. Κάνετε το για
» να με θυμάστε». Και το ίδιο [πήρε] το ποτήρι ύ-
« στερα από το δείπνο κί' είπε «Ετούτο το ποτήρι [εί-
» ναι] η καινούργια η διαθήκη με το αίμα μου που

» χύνεται για το καλό σας. Όμως να το χέρι του πα-
» ραδότη μου μαζί μου απάνου στο τραπέζι. Γιατί
» ναι μεν πηγαίνει ο γιος τ' ανθρώπου κατά τ' αποφα-
» σισμένα· όμως αλίμονο τ' ανθρώπου εκείνου που κάνει
» τον και παραδίνεται», Κι' άρχισαν αυτοί να συζητού-
νε μεταξύ τους το πιος τους είτανε ναν το κάνει αυτό.

135. Κι' έγινε μεταξύ τους και συνερισμός το πιος
τους τάχα να 'ναι ο μεγαλύτερος. Κι' εκείνος τους
είπε «Οι βασιλιάδες των εθνών τα ορίζουν, κι' όσοι
» τα κυβερνούνε κράζονται ευεργέτες· όμως όχι εσείς
» το ίδιο, μόνε ο πιο μεγάλος σας ας γίνει σαν τον πιο
» μικρό κι' ο αρχηγός καθώς τον υπερήτη. Γιατί πιος
» ο μεγαλύτερος, ο καθισμένος ή αυτός που υπερτερεί;
» δεν είναι ο καθισμένος; Εγώ όμως μεταξύ σας εί-
» μαι σαν τον υπερήτη. Κι' εσείς σταθήκατε μαζί μου
» ως στο τέλος κατά τα παθήματά μου· κι' αφίνω
» εγώ για σας — όπως όρισε ο πατέρας μου για μένα
» βασιλεία — το να τρώτε και να πίνετε από το τρα-
»πέζι μου μέσα στη βασιλεία μου, και θα κάτσετε
» σε θρόνους κρίνοντας τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ.

136. «Σίμωνα, Σίμωνα, να ο Σατανάς σάς γύ-
» ρεψε για να σας κοσκινίσει σαν το στάρι. Εγώ όμως
» παρακάλεσα για σένα, η πίστη σου να μη σωθεί, κι'
» εσύ, μια μέρα σα γυρίσεις, στήριξε τους αδερφούς
» σου». Κι' εκείνος τούπε «Κύριε, είμαι έτοιμος μαζί
» σου και σε φυλακή να σήρω και σε θάνατο». Κι' ε-
κείνος είπε «Σου λέω, Πέτρο, πρι σήμερα λαλήσει πε-
» τεινός, ως τρεις φορές θαν τ' αρνηθείς πως δε με ξέ-
» ρεις». Και τους είπε «Ότα σας έστειλα χωρίς πουγγί
» και ταγάρι και σαντάλια, μήπως στερηθήκατε τί-
» ποτα;» Κι' εκείνοι είπαν «Τίποτα». Και τους είπε
«Μα τώρα όποιος έχει πουγγί ας το πάρει, το ίδιο και
» ταγάρι· κι' όποιος δεν έχει, ας πουλήσει το φόρεμά του
» κι' ας αγοράσει σπαθί. Γιατί σας λέω πως τούτο το
» γραμένο πρέπει να μου τύχει, το *Και με κακούργους*
» *τόνε λογάρισαν*. Γιατί τα δικά μου τέλιωσαν». Κι'
εκείνοι είπαν «Κύριε, να διο σπαθιά εδώ». Κι'
εκείνος τους είπε «Σώνουν».

137. Και βγήκε και πήγε όπως συνήθιζε στο Ε-
λιοβούνι· και τον ακολούθησαν κι' οι μαθητάδες. Κι'
όταν έφτασε στο μέρος, τους είπε «Προσεύκεστε για
» να μην πέστε σε πειρασμό». Κι' αυτός τραβήχτη
χώρια τους ως μια πετριά, κι' αφού γονάτισε, περικα-
λιούνταν κι' έλεγε «Πατέρα, α θέλεις, πάρε το από
» κοντά μου το ποτήρι αυτό· όμως όχι το θέλημά μου,
» μόνε το δικό σου ας γίνει». Και σα σηκώθηκε από
την προσευκή, ήρθε στους μαθητάδες και τους βρήκε
από τη λύπη κοιμισμένους, και τους είπε «Τι κοιμά-
» στε; Σηκωθείτε και προσεύκεστε για να μη πέστε
» σε πειρασμό».

138. Κι' ενώ μιλούσε ακόμα, να πλήθος, κι' ο Ιου-
δας πούλεγαν, ένας από τους δώδεκα, περπατούσε
ομπρός τους, και πήγε στον Ιησού κοντά ναν τότε φι-
λήσει. Κι' ο Ιησούς τούπε «Ιούδα, με φίλημα παρα-
» δίνεις το γιο τ' ανθρώπου;» Και σαν είδαν οι τρι-
γύρω του το τι θα γίνει, είπαν «Κύριε, να χτυπή-
» σουμε με το σπαθί;» Και χτύπησε κάποιος τους το
σκλάβο του αρχιπαπά και τούκοψε τ' αυτί του το δε-
ξύ. Κι' ο Ιησούς αποκρίθη κι' είπε «Αφίστε· ως αυ-
» τού». Κι' άγγιξε τ' αυτί και τότε γιάτρεψε. Κι' είπε

ο Ιησούς στους πρωτοπαπάδες και τους αρχιφυλάκους του ναού και στους δημογερόντους πούρθανε εναντίον του «Λες για κακούργο βγήκατε με σπαθιά και ξύλα.
» Κάθε μέρα είμουνα μαζί σας μέσα στο ναό και δεν
» απλώσατε τα χέρια να με πιάσετε. Όμως αυτή 'ναι
» η ώρα σας κι' ο ορισμός της σκοτεινιάς».

Κι' αφού τον έπιασαν, τον πήραν και τον πήγανε στο αρχιπαπά. Κι' ο Πέτρος ακολούθαε από μακριά. [139]. Και σαν ανάψανε φωτιά στη μέση της αυλής κι' όλοι καθίσανε μαζί, καθότανε στη μέση τους [κι'] ο Πέτρος. Και τον είδε μια κοπέλλα καθισμένο στη φωτιά κοντά, και στυλώνοντας τα μάτια απάνου του είπε «Κι' αυτός είτανε μαζί του». Κι' αυτός αρνήθη κι' είπε «Δεν τον ξέρω, κορίτσι [μου]». Και σε λίγο τον είδε ένας άλλος κι' είπε «Κι' εσύ 'σαι από κεί-
» νους». Κι' ο Πέτρος είπε «Άνθρωπε, δεν είμαι». Και σαν πέρασε ως μια ώρα, ένας άλλος έλεγε με πει-
σμα «Αλήθεια κι' αυτός είτανε μαζί του · γιατί 'ναι
» και Γαλιλαίος». Κι' ο Πέτρος είπε «Άνθρωπε, δεν
» ξέρω τι λες». Και στη στιγμή, ενώ μιλούσε ακόμα, λάλησε πετεινός, κι' ο Κύριος γυρνώντας κοίταξε τον Πέτρο, και θυμήθη ο Πέτρος το λόγο του Κυρίου, όπως τούπε, πως «Πρι σήμερα λαλήσει πετεινός, τρεις
» φορές θα μ' αρνηθείς». Και βγήκε όξω κι' έκλαψε πικρά. Κι' οι άντρες που τον φύλαγαν, τον περγελού-
σαν κι' έδαιρναν, και του σκέπασαν τα μάτια και τότε ρωτούσαν κι' έλεγαν «Προφήτεψε πιος σε χτύπησε». Κι' άλλα πολλά του λέγανε με τις βλαστήμιες.

140. Και σαν ξημέρωσε, μαζεύτηκε η γεροντεία του λαού, οι πρωτοπαπάδες κι' οι διαβασμένοι, και τον πήρανε στη σύνοδό τους λέγοντας «Αν εσύ 'σαι ο Χρι-
» στός; Πες μας». Και τους είπε «Α σας πω, δε θα
» πιστέψτε· κι' α σας ρωτήσω, δε θ' αποκριθείτε. Ό-
» μως από τώρα θα κάθεται ο γιος τ' ανθρώπου δεξιά
» από του Θεού τη δύναμη». Κι' είπαν όλοι. «Λοιπόν
» εσύ είσαι ο γιος του Θεού;» Κι' εκείνος τους είπε
«Εσείς το λέτε πως εγώ 'μαι». Κι' εκείνοι είπαν «Τι
» θέλουμε πια μαρτυρία; Γιατί τ' ακούσαμε οι ίδιοι
» από το στόμα του».

[23] Και σηκώθηκε όλο τους το πλήθος και τον πήγανε στον Πειλάτο. 141. Κι' αρχίσανε ναν τον κατηγο-
ρούνε λέγοντας «Αυτόν εδώ τον ηύραμε που στρέβλωνε
» το έθνος μας και του Καίσαρα αμπόδιζε ναν του
» δίνουνε φόρους κι' έλεγε πως είναι ο μυρωμένος βα-
» σιλέας». Κι' ο Πειλάτος τότε ρώτησε κι' είπε «Εσύ
» 'σαι ο βασιλέας των Ιουδαίων;» Κι' εκείνος τ' α-
πάντησε κι' είπε «Εσύ το λες». Κι' ο Πειλάτος εί-
πε στους πρωτοπαπάδες και στα πλήθη «Δε βρίσκω
» φταιξιμο σ' αυτόν τον άνθρωπο». Κι' εκείνοι λέγανε πεισματικά πως «Αναστατώνει το λαό διδάσκοντας
» σ' όλη την Ιουδαία κι' αρχινώντας από τη Γαλιλαία
» ως εδώ». Και σαν τ' άκουσε ο Πειλάτος, ρώτησε αν ο άνθρωπος είναι Γαλιλαίος, και σαν έμαθε πως είταν από την εξουσία του Ηρώδη, τον έστειλε απάνου στον Ηρώδη πούτανε κι' εκείνος τότες στα Ιεροσό-
λυμα.

142. Κι' ο Ηρώδης όταν είδε τον Ιησού, χάρηκε υπερβολικά· γιατί αρκετόν καιρό ήθελε ναν τότε δει με το ν' ακούει γι' αυτόν, κι' έλπιζε κάνα σημάδι ναν τότε δει να κάνει. Και τότε ρωτούσε λόγια πολλά·

μα αυτός δεν τ' αποκρίθη τίποτα. Κι' οι πρωτοπαπάδες κι' οι διαβασμένοι έστεκαν και τον κατηγορούσανε με πείσμα. Κι' ο Ηρώδης αφού τότε ξευτέλισε μαζί με τα στρατό του και τότε περίπαιξε, του φόρεσε μεγαλόηρεπη στολή και τον έστειλε του Πειλάτου. Και φιλιώθηκαν εκείνη την ημέρα ο Ηρώδης κι' ο Πειλάτος μεταξύ τους· γιατί 'τανε μαλωμένοι πριν.

143. Κι' ο Πειλάτος έκραξε τους πρωτοπαπάδες και τους προεστούς και το λαό και τους είπε «Μου » φέρατε αυτόν τον άνθρωπο πως τάχα στρεβλώνει το » λαό, και να εγώ τον ανάκρινα μπροστά σας και δεν » ηύρα σ' αυτόν τον άνθρωπο κανένα φταίξιμο που του » κατηγοράτε. Μα μήτε κι' ο Ηρώδης, γιατί τον έ- » στείλε σ' εμάς. Και να τίποτα δεν έκανε που ν' αξί- » ζει θάνατο. Λοιπόν θαν τον παιδέψω και θαν τον » αφίσω». Και φωνάξανε όλοι σύψυχοι και λέγανε « Σκότωσέ τον κι' απόλυσέ μας το Βαραββά.», που για κάποια ταραχή πούγινε στη χώρα και για φόνο εί- τανε βαλμένος φυλακή.

144. Κι' ο Πειλάτος πάλι τους μίλησε θέλοντας ν' απολύσει τον Ιησού. Κι' αυτοί του φώναζαν και λέ- γανε «Σταύρωνε, σταύρωνέ τον». Κι' εκείνος τρίτη φορά τους είπε «Γιατί τι κακό έκανε αυτός; Κανένα » φταίξιμο δεν του βρήκα για θάνατο. Λοιπόν θαν τον » παιδέψω και θαν τον αφίσω». Κι' εκείνοι με φωνές μεγάλες [τόνε] βίαζαν παρακαλώντας τον ναν τότε σταυρώσει, κι' όλο δυναμώνανε οι φωνές τους. Κι' απο- φάσισε ο Πειλάτος ναν τους γίνει η χάρη, και λευτέ- ρωσε το φυλακισμένο για ταραχή και φόνο που ζη- τούσαν, και τον Ιησού [τους] τον παράδωκε στη βού- λησή τους.

145. Και πηγαίνοντάς τον σταματήσανε έναν κά- πιο Σίμωνα από την Κυρήνη που γύριζε από το χω- ράφι, και του φορτώσανε να κουβαλήσει το σταυρό πίσω από τον Ιησού. Και τον ακολουθούσε πλήθος πο- λύ λαός, και γυναίκες που στηθοκοπιούνταν και τον έ- κλαιγαν. Και γύρισε ο Ιησούς στις γυναίκες κι' είπε « Κόρες της Ιερουσαλήμ μη με κλαίτε· παρά εσάς » » να κλαίτε, [εσάς] και τα παιδιά σας, γιατί έρχουν- » » ται νά μέρες που θα πουν Καλότυχες οι στείρες κι' » » οι κοιλιές που δε γέννησαν κι' οι κόρφοι που δε βύ- » » ζαξαν. Τότες θ' αρχίσουν και θα λένε στα όρη Πέστε » » απάνου μας, και στα βουνά Πλακώστε μας, γιατί » » αν αυτά του κάνουν του χλωρού του δέντρου, τι θα » πάθει το ξερό;»

146. Και πηγαίνανε μαζί του κι' άλλους διο κα- κούργους ναν τους θανατώσουν. Κι' ότα φτάσανε στο μέρος που το λένε Κάρα, εκεί τότε σταυρώσανε, [κα- θώς] και τους κακούργους, έκανε δεξιά κι' έναν αριστε- ρά. Και μοιράζοντας τα φορέματά του ρήξανε λαχνό. Κι' έστεκε ο λαός και κοίταζε. Κι' οι προεστοί τον περγελούσαν κι' έλεγαν «Άλλους έσωσε, ας σωθεί » » [κι'] ο ίδιος αν είναι ο γιος ο μυρωμένος του Θεού ο » εκλεκτός». Και πηγαίνοντας κι' οι στρατιώτες τον περίπαιξαν, προσφέροντάς του ξύδι και λέγοντας « Αν εσύ σαι ο βασιλέας των Ιουδαίων, σώσου ο » » ίδιος». Κι' είταν κι' επιγραφή από πάνου του *Βασι- λέας των Ιουδαίων αυτός* .

147. Κι' ένας από τους κρεμασμένους τους κακούρ-

γους τότε βλαστημούσε «Δεν είσαι εσύ ο Χριστός;
» σώσου εσύ και [σώσε μας κι'] εμάς». Κι' αποκρίθη ο
άλλος και τότε μάλωσε κι' είπε «Μήτε το Θεό δε φο-
» βάσαι εσύ που παιδεύεσαι το ίδιο; Κι' εμείς ναι δίκια·
» γιατί στα έργα μας αξίζει το ό,τι βρήκαμε· μα τί-
» ποτα αυτός δεν έκανε άπρεπο». Κι' έλεγε «Ιησού,
» θυμήσου με όταν πας στη βασιλεία σου». Και τού-
πε «Αληθινά σου λέω, σήμερα θα βρεθείς μαζί μου
» στον παράδεισο».

148. Κι' είταν πια τότε η ώρα ως έξη και σκο-
τείνιασε όλη η γη ως στις εννιά η ώρα με το να χάθη
ο ήλιος, και σκίστηκε τ' άπλωμα του ναού στη μέση.
Και φώναξε ο Ιησούς φωνή μεγάλη κι' είπε «Πατέ
» ρα, στα χέρια σου αφίνω την ψυχή μου». Κι' άμα
τόπε αυτό, ξεψύχησε. Κι' όταν είδε ο εκατόνταρχος τι
έτυχε, δόξαζε το Θεό λέγοντας «Αληθινά ο άνθρωπος
» αυτός είταν άγιος». Κι' όλα τα πλήθη πούχανε μα-
ζευτεί να δουν αυτό το θέαμα, σαν είδαν όσα γίνανε,
γυρνούσαν πίσω χτυπώντας τα στήθια. Κι' έστεκαν
όλοι οι δικοί του από μακριά, [καθώς] κι' οι γυναίκες
όσες τότε συνόδευαν από τη Γαλιλαία, βλέποντάς τα
αυτά.

149. Και να ένας άνθρωπος μ' όνομα Ιωσήφ πού-
τανε συνοδικός, άνθρωπος καλός ενάρετος (αυτός δεν
είχε συμφωνήσει με τη σύνοδο και με το κάμωμά τους),
από την Αριμαθαία, χώρα των Ιουδαίων, π' απάν-
τεχε τη βασιλεία του Θεού, αυτός πήγε στον Πειλά-
το και ζήτησε το λείψανο του Ιησού, και το κατέ-
βασε και τύλιξε μέσα σε σάβανο, και τόθαψε σε πε-
λεκημένο μνήμα που κανείς ακόμα δεν είτανε θαμένος.
Κι' η μέρα είτανε παρασκευή και χάραζε σαββάτο.
Και καταπόδι ακολουθώντας οι γυναίκες, όσες ήρθανε
μαζί του από τη Γαλιλαία, παρατήρησαν το μνήμα
και πως θάφτηκε το λείψανο του. Και γυρνώντας πί-
σω ετοιμάσανε μπάλσαμα και μυρουδικά.

[24] Και το σαββάτο ησύχασαν κατά την εντολή. 150.

Και τα πρωτοβδόμαδα με τα βαθιά χαράματα ήρθανε
στο μνήμα φέρνοντας τα μπάλσαμα πούχαν ετοιμάσει.
Και βρήκανε την πέτρα κυλισμένη πέρα από το μνή-
μα, και μπαίνοντας δε βρήκαν το λείψανο του Κυρίου
[μας] του Ιησού. Και συνέβη, ενώ απορούσανε μ' αυ-
τό, να διο άντρες πρόβαλαν ομπρός τους με στολές
αστραφτερές. Κι' εκεί που τρόμαξαν και πούγαιρναν
το πρόσωπό τους χάμου, τους είπαν «Τι γυρεύετε το
» ζωντανό με τους νεκρούς; Δεν είναι εδώ, μόνε ανα-
» στήθηκε. Θυμηθείτε πώς σας μίλησε όταν είτανε στη
» Γαλιλαία ακόμα, λέγοντας πως πρέπει ο γιος τ' αν-
» θρώπου να παραδοθεί σε χέρια ανθρώπων αμαρτω-
» λών και να σταυρωθεί και την τρίτη μέρα ν' ανα-
» στηθεί». Και θυμήθηκαν τα λόγια του, και γύρισαν
από το μνήμα πίσω κι' είπαν όλα αυτά στους έντε-
κα και σ' όλους τους λοιπούς. Κι' είταν η Μαγδαληνή
η Μαρία, κι' η Ιωάννα, κι' η Μαρία [η μητέρα] του
Ιακώβου, κι' οι λοιπές μαζί τους τάλεγαν αυτά στους
αποστόλους. Και τους φανήκανε σα μύθοι αυτά τα
λόγια και δεν τα πιστεύανε. Κι' ο Πέτρος σηκώθη κι'
έτρεξε στο μνήμα, κι' έσκυψε και βλέπει μοναχά τα
σάβανα, κι' έφυγε απορώντας μέσα του με το περι-
στατικό.

151. Και να διο τους την ίδια μέρα πηγαίνανε σε

χωριό εξήντα στάδια αλάργα από την Ιερουσαλήμ, που τ' όνομά του Εμμαούς, και μιλούσανε μεταξύ τους για όλα αυτά που έτυχαν. Και συνέβηκε, την ώρα που μιλούσανε και συζητούσαν, σίμωσε ο Ιησούς και περπατούσε μαζί τους· μα τα μάτια τους τούς είτανε πιασμένα να μην τότε γνωρίσουν. Και τους είπε «Τι » 'ναι αυτά τα λόγια που περπατώντας συζητάτε με- » ταξύ σας;» Και σταθήκανε λυπημένοι. Κι' απο- κρίθη ο ένας, μ' όνομα Κλεόπας, και τούπε «Εσύ » μονάχα κάθεσαι στην Ιερουσαλήμ και δεν έμαθες » όσα έτυχαν εκεί αυτές τις μέρες;» Και τους είπε « Πια;» Κι' εκείνοι τούπαν «Αυτά του Ιησού του » Ναζαρηνού που στάθηκε προφήτης δυνατός μ' έργο » και με λόγο στα μάτια του Θεού και σ' όλου του » λαού, και πως τον παραδώκανε οι πρωτοπαπάδες » κι' οι αρχόντοι μας να τιμωρηθεί με θάνατο και τότε » σταύρωσαν. Κι' εμείς ελπίζαμε πως είναι αυτός που » θα λευτέρωνε τον Ισραήλ μα ως τόσο να τρεις μέ- » ρες τώρα παν απ' όταν έγιναν αυτά. Μόνε και μερι- » κές γυναίκες μας μάς σάστισαν, που πήγαν την αυγή » στο μνήμα, και σα δε βρήκανε τα λείψανό του ήρ- » θαν και μας λεν πως είδανε κι' αγγέλων ίδωμα που » λεν πως ζει. Και πήγανε μερικοί και δικοί μας στο » μνήμα, και βρήκαν έτσι καθώς είπαν οι γυναίκες, » όμως τον ίδιο δεν τον είδαν». Κι' εκείνος τους είπε « Ω άνθρωποι δίχως νου και με καρδιά αργοπίστευτη » ύστερα απ' όλα όσα γράψανε οι Προφήτες! Αυτά δεν » έπρεπε ο Χριστός να πάθει και να μπει στη δόξα » του;» Κι' αρχίζοντας από το Μωυσή κι απ' όλους τους Προφήτες, τους ξήγησε τα δικά του μέσα σ' όλες τις Γραφές. Κι' είχανε φτάσει στο χωριό που πήγαιναν, κι' αυτός καμώθη πως πηγαίνει πιο μακρύτερα· και τον κάνανε [να μείνει] λέγοντας «Μείνε μαζί μας, γιατί » κοντεύει βράδυ κι' έγηρε πια η μέρα». Και μπήκε να μείνει μαζί τους. Και συνέβηκε, όταν κάθησε [να φάει] μαζί τους, πήρε το ψωμί και βλόγησε, και τό- κοψε κομάτια και τους έδινε· κι' άνοιξαν τα μάτια τους και τον αναγνώρισαν. Κι' αυτός τους έγινε άφαν- τος. Κι' είπανε μεταξύ τους «Δεν έκαιγε η καρδιά » μας, καθώς στο δρόμο μας μιλούσε, το πώς μας ξή- » γαε τις Γραφές!»

152. Και σηκώθηκαν την ίδια ώρα και γυρίσανε πίσω στην Ιερουσαλήμ. Και βρήκανε μαζεμένους τους έντεκα και τους συντρόφους τους, που λέγανε πως α- ληθινά αναστήθη ο Κύριος και φανερώθηκε στο Σί- μωνα. Κι' αυτοί ξηγούσαν όσα τύχανε στο δρόμο και πως τον αναγνώρισαν κατά το κόψιμο του ψωμιού. Κι' ενώ μιλούσαν έτσι, στάθηκε εκείνος μεταξύ τους και τους λέει· «Ειρήνη σας». Κι' από την ταραχή τους και το φόβο που τους πήρε νόμιζαν πως θωρούνε φάν- τασμα. Και τους είπε «Τι είστε ταραγμένοι και τι » στοχασμοί σας ανεβαίνουνε στο νου; Κοιτάξτε μου » τα χέρια μου και πόδια μου, πως είμαι εγώ ο ίδιος. » Ψάξτε με και κοιτάξτε, τι φάντασμα δεν έχει σάρκα » μήτε κόκκαλα όπως θωράτε κι' έχω εγώ». Και σαν τόπε αυτό, τους έδειξε τα χέρια και τα πόδια. Κι' ενώ ακόμα αυτοί απιστούσαν από τη χαρά και σά- στιζαν, τους είπε «Έχετε τίποτα εδώ φαγώσιμο;» Κι' αυτοί του δώκανε λίγο ψημένο ψάρι, και το πήρε ομπρός τους κι' έφαγε. Και τους είπε «Αυτά 'ναι τα » λόγια μου που σας μίλησα όταν είμουνα ακόμα μαζί » σας, πως πρέπει ν αληθέψουν όλα τα γραμμένα μέσα » στο Νόμο του Μωυσή και μέσα στους Προφήτες και

» Ψαλμούς για μένα». Τότες τους άνοιξε το νου να καταλάβουν τις Γραφές, και τους είπε πως «Έτσι
» γράφτηκε, ο Χριστός να πάθει και ν' αναστηθεί από
» τους νεκρούς την τρίτη μέρα, και στ' όνομά του να
» διαλαληθεί σ' όλα τα έθνη — αρχίζοντας από την
» Ιερουσαλήμ — μετανιωμός για να συχωρευθούν οι α-
» μαρτίες. Εσείς αυτά θαν τα κηρύξτε. Και να εγώ
» σας στέλνω το ό,τι έταξε ο πατέρας μου. Κι' εσείς
» καθήστε μέσ' στη χώρα ως που να φορεθείτε από τα
» ύψη δύναμη».

Και τους πήγε όξω ως κοντά στη Βηθανία και σή-
κωσε τα χέρια και τους βλόγησε. Και συνέβη, εκεί
που τους βλογούσε, αποχωρίστη από κοντά τους και
σηκώνουνταν στον ουρανό. Κι' εκείνοι τον προσκύνη-
σαν, και γύρισαν πίσω στην Ιερουσαλήμ με χαρά
μεγάλη, κι' έμεναν πάντα μέσα στο ναό δοξολογών-
τας το Θεό.

Αμήν.

ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΟΥΚΑ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΩΑΝΗ

Στην αρχή 'ταν ο λόγος κι' ο λόγος είτανε με το
Θεό και Θεός είταν ο λόγος. Είταν εκείνος στην αρχή
με το Θεό. Όλα τα πάντα μέσο του έγιναν, και χωρίς
του τίποτα δεν έγινε που γίνηκε. Μέσα του είτανε ζωή
κι' η ζωή 'τανε το φως των ανθρώπων, και το φως
μέσα στο σκοτάδι φέγγει και το σκοτάδι δεν το κυρίεψε.

2. Βγήκε ένας άνθρωπος σταλμένος από το Θεό·
τ' όνομα του Ιωάννης. Αυτός ήρθε για κήρυγμα, για
να κηρύξει το φως, που να κάνει κι' όλοι να πιστέ-
ψουν. Δεν είταν εκείνος το φως, παρά για να κηρύξει
το φως. Το φως τ' αληθινό που φωτίζει κάθε άνθρωπο
ερχότανε στον κόσμο· στον κόσμο είταν κι' ο κόσμος
μέσο του έγινε, κι' ο κόσμος δεν τον αναγνώρισε. Στα
δικά του ήρθε, κι' οι δικοί του δεν τον παραδέχτηκαν
όμως όσοι τότε δέχτηκαν, τους έδωκε εξουσία να γίνουν
του Θεού παιδιά, σ' αυτούς που πίστεψαν τ' όνομά
του, που όχι από αίματα μήτε από θέλημα σάρκας
μήτε από θέλημα αντρός, μόνε από το Θεό γεννή-
θηκαν.

Κι' ο λόγος έγινε σάρκα και κατοίκησε μεταξύ μας
— κι' είδαμε τη δόξα του, δόξα σα μοναχογιού [δο-
σμένη] από πατέρα — γιομάτος χάρη, αλήθεια. Ο Ιωά-
ννης τον κηρύχνει και φωνάζει λέγοντας «Αυτός είναι
» που είπα Αυτός που φτάνει πίσω μου έγινε προτύ-
» τερά μου, γιατί 'ταν πρώτος μου. Γιατί από το πε-
» ρίσσεμά του λάβαμε όλοι εμείς, και χάρη για χάρη.
» Επειδής ο Νόμος μέσο του Μωυσή δόθηκε· η χάρη
» κι' η αλήθεια ήρθε μέσο του Ιησού Χριστού».

3. Το Θεό κανείς ποτές ακόμα δεν τον είδε· ο μο-
ναχογιός Θεός πούναι στον κόρφο του πατέρα, εκείνος
τον ξήγησε. Κι' αυτό 'ναι το κήρυγμα του Ιωάννη όταν
έστειλαν οι Ιουδαίοι από τα Ιεροσόλυμα παπάδες και

Λευεύτες ναν τόνε ρωτήσουν «Εσύ πιος είσαι;» Κι' ομολόγησε και δεν αρνήθηκε· κι' ομολόγησε πως «Εγώ » δεν είμαι ο Χριστός». Και τόνε ρώτησαν «Εσύ λοι- » πόν τι; Ο Ηλίας είσαι;» Και λέει «Δεν είμαι». « Ο Προφήτης είσαι εσύ;» Κι' αποκρίθηκε «Όχι». Τούπανε λοιπόν «Πιος είσαι; Για να δώκουμε απάν- » τηση σ' εκείνους που μας έστειλαν. Τι λες για σένα;» Είπε « *Εγώ φωνή που κάποιος κράζει στην έρημο* » *Ίσιο κάντε το δρόμο του Κυρίου* , καθώς είπε ο Η- » σαΐας ο προφήτης». Κι' είταν οι σταλμένοι Φαρι- » σάιοι, και τόνε ρώτησαν και τούπαν «Τι λοιπόν βα- » φτίζεις αν εσύ δεν είσαι ο Χριστός ουδ' ο Ηλίας ουδ' » ο Προφήτης;» Τους αποκρίθη ο Ιωάννης κι' είπε « Εγώ βαφτίζω με νερό· μεταξύ σας στέκει, δίχως ναν » τον ξέρετε, κι' έρχεται πίσω μου αυτός που εγώ δεν » είμαι άξιος να λύσω το λουρί του σανταλιού του». Αυτά γίνανε στη Βηθανία αντίπερα του Ιορδάνη, όπου βάφτιζε ο Ιωάννης.

4. Την κατόπι μέρα βλέπει τον Ιησού που πήγαινε κοντά του και λέει «Νά τ' αρνί του Θεού που βγάξει » την αμαρτία του κόσμου. Αυτός είναι που σας είπα » Πίσω μου έρχεται άνθρωπος που γίνηκε προτύπερά » μου, γιατί 'ταν πρώτος μου. Κι' εγώ δεν τον ήξερα, » παρά για να φανερωθεί στον Ισραήλ για τούτο ήρθα » εγώ και βαφτίζω με νερό». Και κήρυξε ο Ιωάννης κι' είπε πως «Είδα το Πνέμα που κατέβαινε σαν περι- » στέρι από τον ουρανό και κάθησε απάνου του. Κι' » εγώ δεν τον ήξερα· μα αυτός που μ' έστειλε να βα- » φτίζω με νερό, εκείνος μούπε Σ' όπιοι δεεις να κατε- » βεί το Πνέμα και καθήσει απάνου του, αυτός βαφτί- » ζει με πνέμα άγιο. Κι' εγώ είδα και κήρυξα πως » αυτός είναι ο γιος του Θεού».

5. Την κατόπι μέρα έστεκε πάλι ο Ιωάννης με διο του μαθητάδες, και τηρώντας τον Ιησού που περπα- τούσε λέει «Νά τ' αρνί του Θεού». Και τον ακούσανε οι διο του μαθητάδες που μιλούσε, κι' ακολούθησαν τον Ιησού. Και γύρισε ο Ιησούς, και βλέποντάς τους που τον ακολουθούσανε τους λέει «Τι ζητάτε;» Κι' εκείνοι τούπανε «Ραββεί (που ξηγημένο θα πει *Δάσκα- λε*), πού κάθεσαι;» Τους λέει «Ελάτε και θα δείτε» Πήγανε λοιπόν κι' είδαν που κάθεται, και μείνανε μαζί του εκείνη την ημέρα. Είταν ως δέκα η ώρα. Είταν ο Αντρέας, ο αδερφός του Σίμωνα του Πέτρου, ένας από τους διο π' ακούσανε από τον Ιωάνη και τον ακο- λούθησαν. Αυτός βρίσκει πρώτο τον αδερφό του το Σίμωνα και του λέει «Βρήκαμε το Μεσσία», που ξη- γημένο θα πει Χριστός. Τον πήγε στον Ιησού. Ο Ιησούς τον κοίταξε κι' είπε «Εσύ 'σαι ο Σίμωνας, ο » γιος του Ιωνά· θα σε κράζουν εσένα Κηφά», που θα πει *Πέτρος* .

6. Την κατόπι μέρα θέλησε να βγει στη Γαλιλαία. Και βρίσκει το Φίλιππο ο Ιησούς και του λέει «Ακο- » λούθα με». Κι' ο Φίλιππος είταν από τη Βηθσαϊδά, από την πατρίδα του Αντρέα και του Πέτρου. Βρί- σκει ο Φίλιππος το Ναθανιήλ και του λέει «Εκείνον »πούγραψε ο Μωυσής μέσα στο Νόμο κι' οι Προφή- » τες, τον ηύραμε, τον Ιησού το γιο του Ιωσήφ από » τη Ναζαρέτ». Κι' ο Ναθανιήλ τούπε «Από τη Να- » ζαρέτ μπορεί να γίνει τίποτα καλό;» Του λέει ο Φίλιππος «Έλα και δες». Είδε ο Ιησούς το Ναθα- νιήλ που πήγαινε κοντά του και λέει για αυτόν «Να

» αληθινά Ισραηλίτης με δίχως πονηριά». Του λέει ο Ναθανιήλ «Πώς με ξέρεις;» Αποκρίθηκε ο Ιησούς και τούπε «Πρι σε φωνάξει ο Φίλιππος, σ' είδα σαν » είσουνα στη συκιά από κάτω». Τ' αποκρίθηκε ο Ναθανιήλ «Ραββεί, εσύ 'σαι ο γιος του Θεού, εσύ 'σαι ο » βασιλέας του Ισραήλ». Αποκρίθηκε ο Ιησούς και τούπε «Γιατί σουπα πως σ' είδα στη συκιά από κά- » του, πιστεύεις· μεγαλύτερά τους θα δεις». Και του λέει «Αλήθεια αλήθεια σας λέω· θα δείτε τον ουρανό » ανοιχτό και τους αγγέλους του Θεού που θ' ανεβαί- » νουν και θα κατεβαίνουν απάνου στο γιο τ' ανθρω- » που».

7. Και τρεις μέρες κατόπι έγινε γάμος στην Κανά [2] της Γαλιλαίας, κι' είταν εκεί η μητέρα του Ιησού· και προσκάλεσαν και τον Ιησού και τους μαθητάδες του στο γάμο. Κι' έλειψε το κρασί, και λέει του Ιησού η μητέρα του «Δεν έχουν κρασί». Κι' ο Ιησούς της λέει « Τι θέλεις από μένα, [ω] γυναίκα; Δεν ήρθε ακόμα η » ώρα μου». Λέει η μητέρα του στους δούλους «Ό,τι » σας λέει κάντε το». Κι' είταν εκεί έξη στάμνες πέτρι- νες, βαλμένες όπως συνειθίζεται για τον καθαρισμό των Ιουδαίων, που χωρούσαν από διο ή τρία μέτρα. Τους λέει ο Ιησούς «Γιομίστε τις στάμνες νερό». Και τις γιόμισαν ως απάνου. Και τους λέει «Βγάλτε τώρα και » πηγαίνετε τ' αρχιτράπεζου». Και του πήγαν. Και σα δοκίμασε ο αρχιτράπεζος το νερό το κανωμένο κρασί και δεν ήξερε από πού είταν — όμως οι δούλοι τόξεραν πούχανε βγάλει το νερό — , φωνάζει το γαμπρό ο αρχι- τράπεζος και του λέει «Κάθε άνθρωπος πρώτα δίνει » το καλό κρασί, και σα μεθύσουν, το χειρότερο· εσύ » φύλαξες ως τώρα το καλό κρασί». Από τούτο άρ- χισε τα θαμάτα του ο Ιησούς στην Κανά της Γαλι- λαίας και φανέρωσε τη δόξα του και τον πίστεψαν οι μαθητάδες του.

8. Κατόπι κατέβηκε στην Καφαρναούμ αυτός κι' η μητέρα του και τ' αδέρφια κι' οι μαθητάδες του· κι' έμειναν εκεί λίγες μέρες. Και κόντευε το πάσκα των Ιουδαίων, κι' ανέβηκε στα Ιεροσόλυμα ο Ιησούς. Και βρήκε καθισμένους μέσα στο ναό όσους πουλούσανε βό- δια και πρόβατα και περιστέρια, και τους σαράφηδες. Και κάνοντας βούρδουλα από σκοινιά τους έβγαλε ό- λους από το ναό, [καθώς] και τα πρόβατα και βόδια, και των σαράφηδων σκόρπισε όξω τα χρήματα κι' α- ναποδογύρισε τα τραπέζια· κι' είπε των περιστεράδων « Πάρτε τα αυτά από δω· μην κάνετε τον οίκο του » πατέρα μου αργαστήρι». Και θυμήθηκαν οι μαθη- τάδες του πως είναι γραμένο *Ο ζήλος του οίκου σου θα με φάει* . Αποκρίθηκαν οι Ιουδαίοι λοιπόν και τού- παν «Τι σημάδι μας δείχνεις που κάνεις αυτά;» Α- αποκρίθηκε ο Ιησούς και τους είπε «Γκρεμίστε ετούτον » το ναό και σε τρεις μέρες τόνε στήνω». Είπανε λοι- πόν οι Ιουδαίοι «Σε σαράντα έξη χρόνια χτίστηκε » ο ναός αυτός, κι' εσύ τόνε στήνεις σε τρεις μέρες;» Εκείνος όμως έλεγε το ναό του κορμιού του. Σαν ανα- στήθηκε λοιπόν από τους νεκρούς, θυμήθηκαν οι μαθη- τάδες του πως αυτό έλεγε και πίστεψαν τη Γραφή και το λόγο πούπε ο Ιησούς.

9. Κι' ενόσω είτανε στην Ιερουσαλήμ κατά τη σκόλη του πάσκα, πολλοί πιστέψανε τ' όνομά του θωρώντας του τα σημάδια πούκανε. Ο ίδιος όμως ο Ιησούς δεν τους φανερώνουνταν, έτσι που ναν τόνε μάθουν όλοι, τι

κανενός δεν είχε ανάγκη να κηρύξει τον άνθρωπο, γιατί ο ίδιος τόξερε το τι 'τανε μέσα στον άνθρωπο.

10. Κι' είταν ένας Φαρισαίος μ' όνομα Νικόδημος [3] προεστός των Ιουδαίων. Αυτός πήγε νύχτα στον Ιησού και τούπε «Ραββεί, ξέρουμε πως από το Θεό ήρθες δά-» σκαλος, τι δε μπορεί κανείς να κάνει τα σημάδια αυ-» τά που κάνεις εσύ εξόν αν είναι ο Θεός μαζί του». Αποκρίθηκε ο Ιησούς και τούπε «Αλήθεια αλήθεια» σου λέω, αν κανείς δε γεννηθεί από πάνω, δε μπορεί» να δει τη βασιλεία του Θεού». Του λέει ο Νικόδη-» μος «Πώς γίνεται άνθρωπος να γεννηθεί όντας γέρος;» Μήπως μπορεί να ξαναμπει μέσα στην κοιλιά της» μητέρας του και να γεννηθεί;» Αποκρίθηκε ο Ιη-» σούς «Αλήθεια αλήθεια σου λέω, α δε γεννηθεί κανείς» από νερό και πνέμα, αδύνατο να μπει στη βασιλεία» του Θεού. Το γεννημένο από τη σάρκα σάρκα είναι,» και το γεννημένο από το πνέμα πνέμα είναι. Μην» απορήσεις που σούπα Πρέπει να γεννηθείτε από πά-» νου. Η πνοή όπου θέλει πνέει και τη βουή της την» ακούς, όμως δεν ξέρεις από πού έρχεται και πού» πηγαίνει· έτσι είναι ο κάθε γεννημένος από το πνέ-» μα». Αποκρίθηκε ο Νικόδημος και τούπε «Πώς» μπορούν αυτά να γίνουν;» Αποκρίθηκε ο Ιησούς και» τούπε «Εσύ 'σαι ο δάσκαλος του Ισραήλ κι' αυτά δεν» τα κατέχεις; Αλήθεια αλήθεια σου λέω, πως ό,τι ξέ-» ρουμε λέμε κι' ότι είδαμε κηρύχνουμε, και το κήρυγ-» μά μας δεν το δέχεστε. Αν τα γήινα σας είπα και» δεν πιστεύετε, πώς θα πιστέψτε α σας πω τα ουρά-» νια; Και κανείς δεν ανέβηκε στον ουρανό εξόν όποιος» κατέβηκε από τον ουρανό, ο γιος τ' ανθρώπου. Και» καθώς ο Μωυσής έστησε ψηλά το φείδι μέσα στην» έρημο, έτσι πρέπει να στηθεί ψηλά [κι'] ο γιος τ' αν-» θρώπου, που όποιος τον πιστεύει νάχει ζωή παντο-» τινή. Γιατί τόσο αγάπησε ο Θεός τον κόσμο, που» και το γιο του έδωκε το μονογέννητο, π' όποιος τον» πιστεύει να μη χάσει παρά νάχει ζωή παντοτινή.» Γιατί δεν έστειλε ο Θεός το γιο του στον κόσμο να» καταδικάσει τον κόσμο, παρά για να κάνει κι' ο κό-» σμος να σωθεί. Όποιος τον πιστεύει δεν καταδικάζε-» ται, κι' όποιος δεν πιστεύει είναι κι' όλας καταδικα-» σμένος γιατί δεν πίστεψε τ' όνομα του μονογέννητου» γιου του Θεού. Κι' είναι για τούτο η καταδίκη,» γιατί ήρθε το φως στον κόσμο και προτιμήσανε οι» άνθρωποι το σκοτάδι από το φως· γιατί είτανε κακά» τα έργα τους. Γιατί όποιος κάνει έργατα άσκημα,» μισεί το φως και δεν πάει κοντά στο φως για να μην» αποδειχτούν τα έργα του· μα όποιος κάνει την αλή-» θια, πάει κοντά στο φως για ναν του φανερωθούν τα» έργα, τι είναι κανωμένα με Θεό».

11. Κατόπι πήγε ο Ιησούς κι' οι μαθητάδες του στον τόπο της Ιουδαίας, κι' έμενε εκεί μαζί τους και βάφτιζε. Και βάφτιζε κι' ο Ιωάννης στην Αινών κοντά στο Σαλείμ — γιατί εκεί 'τανε νερά πολλά — και πή-» γαινε ο κόσμος και βαφτίζονταν, γιατί δεν είχε ακό-» μα ο Ιωάννης φυλακιστεί. Λοιπόν φιλονεικήσανε οι μα-»θητάδες του Ιωάνη μ' έναν Ιουδαίο για καθαρισμό. Και πήγαν κι' είπανε του Ιωάνη «Ραββεί, εκείνος» πούτανε μαζί σου αντίπερα του Ιορδάνη, που εσύ» τον κήρυξες, κοίτα αυτός βαφτίζει κι όλοι σ' εκεί-» νον πάνε». Αποκρίθη ο Ιωάννης κι' είπε «Τίποτα» δε μπορεί να λάβει ο άνθρωπος α δεν του δόθηκε από» τον ουρανό. Είστε μάρτυρες μου εσείς οι ίδιοι πως

» εγώ είπα Δεν είμαι εγώ ο Χριστός παρά πως στάλ-
» θηκα προτύπερά του. Όποιος έχει τη νύφη 'ναι γαμ-
» πρός· κι' ο φίλος του γαμπρού που στέκεται και τον
» ακούει, χαρά χαίρεται με τη φωνή του γαμπρού.
» Λοιπόν αυτή η χαρά η δική μου έγινε. Αυτός να
» μεγαλώνει πρέπει και να μικραίνω εγώ. Όποιος έρχε-
» ται από πάνου, απάνου απ' όλους είναι. Όποιος είναι
» από τη γη, από τη γη 'ναι κι' από τη γη λαλεί·
» όποιος έρχεται από τον ουρανό, απάνου απ' όλους εί-
» ναι. Ό,τι είδε κι' άκουσε, εκείνο κηρύχνει, και το
» κήρυγμά του κανείς δεν το δέχεται· όποιος δέχεται
» το κήρυγμά του, έβαλε τη βούλα του πως είναι αλη-
» θινός ο Θεός. Γιατί όπion έστειλε ο Θεός, τα λόγια
» του Θεού λαλεί, τι δίνει αμέτρητα το πνέμα. Ο
» πατέρας αγαπά το γιο, κι' όλα τα πάντα τάδωκε
» στο χέρι του. Όποιος πιστεύει το γιο, έχει ζωή παν-
» νοτινή· όποιος όμως παρακούει το γιο, δε θα δει ζωή
» μόνη κάθεται απάνου του η οργή του Θεού».

12. Σαν έμαθε λοιπόν ο Κύριος πως τ' άκουσαν οι [4]
Φαρισαίοι πως ο Ιησούς πιο πολλούς μαθητάδες κάνει
και βαπτίζει από τον Ιωάνη (αν κι' αλήθεια ο Ιησούς
δε βάπτιζε ο ίδιος, μόνη οι μαθητάδες του), άφισε την
Ιουδαία κι' έφυγε πάλι για τη Γαλιλαία. Κι' έπρεπε
να περάσει από τη Σαμάρεια. Φτάνει λοιπόν σε χώρα
της Σαμάρειας που τη λέγανε Σιχάρ κοντά στο μέρος
το δοσμένο από τον Ιακώβ στον Ιωσήφ το γιο του·
κι' εκεί 'ταν ένα πηγάδι του Ιακώβ. Ο Ιησούς λοιπόν
κουρασμένος από το δρόμο κάθουνταν έτσι σιμά στο
πηγάδι· η ώρα είταν ως έξη. Έρχεται γυναίκα από τη
Σαμάρεια να βγάλει νερό. Της λέει ο Ιησούς «Δώσε
» μου να πιώ», γιατί οι μαθητάδες του είχαν πάει
στη χώρα να ψωνίσουν. Του λέει λοιπόν η γυναίκα
η Σαμαρείτισσα «Πώς εσύ Ιουδαίος όντας ζητάς να
» πιείς από μένα, γυναίκα Σαμαρείτισσα; Γιατί δε
» συντροφιάζουν Ιουδαίοι με Σαμαρείτες». Αποκρί-
» θηκε ο Ιησούς και της είπε «Αν ήξερες το χάρισμα
» του Θεού και πιος σου λέει Δώσε μου να πιώ, εσύ
» θαν του ζητούσες και θα σουδινε νερό ζωντανό».
Του λέει «Κύριε, μήτε κουβά δεν έχεις και το πηγάδι
» 'ναι βαθύ· λοιπόν πώς έχεις το νερό το ζωντανό;
» Μην είσαι μεγαλύτερος εσύ απ' τον πατέρα μας τον
» Ιακώβ που μας έδωκε το πηγάδι κι' ήπιε από το
» πηγάδι ο ίδιος [καθώς] κι' οι γιοί του και τα θρέμ-
» ματά του;»

Αποκρίθηκε ο Ιησούς και της είπε «Όποιος πίνει
» από τούτο το νερό, θα διψάσει πάλι· μα όποιος πιεί
» νερό που θαν του δώσω εγώ, δε θα διψάσει στον αιώ-
» να, μόνη το νερό που θαν του δώσω θενά γίνει μέσα
» του πηγή νερού που θ' αναβρύζει ως σε ζωή παντο-
» τινή». Του λέει η γυναίκα «Κύριε, δώσε μου το
» αυτό το νερό, για να μη διψώ μηδ' έρχομαι ως εδώ
» να βγάζω». Της λέει «Σήρε φώναξε τον άντρα σου·
» και γύρισε εδώ». Αποκρίθηκε η γυναίκα και του εί-
» πε «Δεν έχω άντρα». Της λέει ο Ιησούς· «Καλά εί-
» πες πως Άντρα δεν έχω· γιατί είχες πέντε άντρες,
» και τον άντρα πούχεις τώρα δεν είναι άντρας σου
» Αλήθεια αυτό το είπες». Του λέει η γυναίκα «Κύριε,
» βλέπω πως προφήτης είσαι εσύ. Οι πατέρες μας σ' ε-
» τούτο το βουνό προσκύνησαν, κι' εσείς λέτε πως στην
» Ιερουσαλήμ είναι το μέρος όπου πρέπει να προσκυ-
» νούμε». Της λέει ο Ιησούς «Πίστευέ με, [ω] γυναι-
» κα, πως φτάνει ώρα που μήτε σ' ετούτο το βουνό

» μήτε στα Ιεροσόλυμα δε θα προσκυνάτε τον πατέρα.
» Εσείς προσκυνάτε ό,τι δεν ξέρετε· εμείς προσκυνούμε
» ό,τι ξέρουμε, το πως η σωτηρία από τους Ιουδαίους
» είναι νάρθει. Όμως φτάνει ώρα κι' ήρθε τώρα όταν
» οι αληθινοί προσκυνητάδες θα προσκυνήσουν τον πα-
» τέρα με πνέμα και μ' αλήθεια· γιατί κι' ο πατέρας
» έτσι τους θέλει όσους τον προσκυνούν. Πνέμα ο Θεός·
» κι' όσοι τον προσκυνούν, με πνέμα και μ' αλήθεια
» πρέπει ναν τον προσκυνούν». Του λέει η γυναίκα
« Ξέρω πως είναι νάρθει Μεσσίας (ο Χριστός που λένε).
» όταν έρθει εκείνος, θα μας πει τα πάντα». Της λέει
ο Ιησούς «Εγώ 'μαι που σου μιλώ». Κι' εκείνη τη
στιγμή έφτασαν οι μαθητάδες του κι' απορούσαν που
μιλούσε με γυναίκα· όμως κανείς δεν είπε «Τι θέλεις
» ή γιατί μιλείς μαζί της;» Άφισε λοιπόν τη στάμνα
της η γυναίκα και πήγε στη χώρα και λέει στους αν-
θρώπους «Ελάτε να δείτε άνθρωπο που μου τάπε όλα
» όσα έκανα. Μήπως αυτός είναι ο Χριστός;» Βγή-
καν από τη χώρα και πηγαίνανε στον Ιησού.

13. Στο μεταξύ τον παρακαλούσαν οι μαθητάδες
και λέγανε «Ραββεί, φάγε». Κι' εκείνος τους είπε
« Εγώ 'χω φαγητό να φάω που εσείς δεν το ξέρετε».
Λέγανε λοιπόν οι μαθητάδες μεταξύ τους «Μήπως
» τούφερε κανένας κι' έφαγε;» Τους λέει ο Ιησούς
« Δικό μου φαγητό 'ναι το 'να κάνω το θέλημα του
» στάλτη μου και να τελειώσω τη δουλιά του. Εσείς δε
» λέτε πως τέσσερεις μήνες ακόμα και φτάνει ο θέρος;
» Νά σας λέω, σηκώστε τα μάτια σας, και κοιτάξτε
» τα χωράφια πως ασπρολογούνε [έτοιμα] για θερισμό.
» Τώρα παίρνει μεροδούλι ο θεριστής και συνάζει καρπό
» ως σε ζωή παντοτινή, που να χαίρεται ο σπάρτης
» μαζί κι' ο θεριστής. Γιατί σε τούτο είναι αληθινός ο
» λόγος, πως άλλος είναι ο σπάρτης κι' άλλος ο θερι-
» στής. Εγώ σας έστειλα να θερίστε σ' ό,τι εσείς δεν
» κοπιάσατε· άλλοι έκαναν τον κόπο, κι' εσείς μπη-
» κατε στον κόπο τους».

Κι' από τη χώρα εκείνη πολλοί τον πίστεψαν Σα-
μαρείτες από τα λόγια της γυναικός που κήρυχνε πως
« Μου τάπε όλα όσα έκανα». Σαν ήρθανε λοιπόν οι
Σαμαρείτες, τον παρακαλούσανε να μείνει μαζί τους·
κι' έμεινε εκεί διο μέρες. Και πολύ πιότερους έκανε και
πίστεψαν ο λόγος του, κι' έλεγαν της γυναικός «Πια
» δεν πιστεύουμε απ' όσα είπες· γιατί οι ίδιοι ακού-
» σαμε, και ξέρουμε πως αυτός είναι αληθινά ο σωτή-
» ρας του κόσμου».

[14]. Κι' ύστερ' από τις διο τις μέρες βγήκε από κει
και πήγε στη Γαλιλαία. Γιατί ο ίδιος ο Ιησούς κή-
ρυξε πως προφήτη στη δική του την πατρίδα δεν τι-
μούν. Σαν έφτασε λοιπόν στη Γαλιλαία, τότε δέχτη-
καν οι Γαλιλαίοι, γιατί 'χανε δει όλα όσα έκανε στην
Ιερουσαλήμ κατά τη σκόλη· γιατί είχαν πάει κι' ε-
κείνοι στη γιορτή. Πήγε λοιπόν πάλι στην Κανά της
Γαλιλαίας όπου 'χε κάνει το νερό κρασί. Κι' είταν ένας
βασιλικός υπάλληλος π' ο γιος του είταν άρρωστος
στην Καφαρναούμ· αυτός σαν άκουσε πως έρχεται ο
Ιησούς από την Ιουδαία στη Γαλιλαία, πήγε και
τον παρακαλούσε να κατεβεί και ναν του γιατρέψει το
γιο του· γιατί είτανε να πεθάνει. Τούπε λοιπόν ο Ιη-
σούς «Α δε δείτε σημάδια και τέρατα, δε θα πιστέ-
» ψτε». Του λέει ο βασιλικός [υπάλληλος] «Κύριε, έλα
» κάτου πριν πεθάνει το παιδί μου». Του λέει ο Ιη-

σούς «Πήγαινε, ο γιος σου ζει». Πίστεψε ο άνθρωπος το λόγο που τούπε ο Ιησούς, και πήγαινε. Κι' ενώ πια κατέβαινε απάντησε τους σκλάβους του και τούλεξαν πως «Το παιδί σου ζει». Ρώτησε λοιπόν πια ώρα καλιτέρεψε. Τούπανε λοιπόν πως εχτές στις εφτά η ώρα τον αφήκε η θέρμη· κατάλαβε λοιπόν ο πατέρας πως εκείνη την ώρα όταν τούπε ο Ιησούς «Ο γιος σου ζει». Και πίστεψε, [κι'] αυτός κι' όλο του το σπιτικό. Κι' αυτό πάλι έκανε δεύτερο σημάδι ο Ιησούς σαν πήγε από την Ιουδαία στη Γαλιλαία.

15. Κατόπι είτανε σκόλη των Ιουδαίων, κι' ανέ-[5] βηκε ο Ιησούς στα Ιεροσόλυμα. Κι' είναι στα Ιεροσόλυμα κοντά στην προβατινή μπασιά λουτρό που εβραϊκά λέγεται Βηθσαϊδά με πέντε λιακωτά· εκεί μέσα κοίτουσαν πλήθος οι αρρωστημένοι — στραβοί, κουτσοί, πιασμένοι. Κι' είταν εκεί ένας άνθρωπος πού·χε τριάντα οχτώ χρόνια την αρρώστια του· αυτόνε όταν τον είδε ο Ιησούς πλαγιασμένο κάτου κι' ένιωσε πως έχει από πολύν καιρό, του λέει «Θέλεις να για·» τρευτείς;» Του αποκρίθηκε ο αρρωστημένος «Κύ·» ριε, δεν έχω άνθρωπο, που σα σαλέψει το νερό να με » βάλει στο λουτρό& κι' ενώ πηγαίνω εγώ, άλλος κα·» τεβαίνει πριν». Του λέει ο Ιησούς «Σήκω, πάρε » το κλινάρι σου και περπάτα». Κι' αμέσως έγινε ο άνθρωπος καλά, και πήρε το κλινάρι του και περπα·τούσε. Κι' είτανε σαββάτο εκείνη την ημέρα. Λέγανε λοιπόν του γιατρεμένου οι Ιουδαίοι «Σαββάτο είναι, » δεν πρέπει να σηκώνεις το κλινάρι». Κι' αυτός τους αποκρίθηκε «Εκείνος που με γιάτρεψε, εκείνος μούπε » Πάρε το κλινάρι σου και περπάτα». Τόνη ρωτού·σανε λοιπόν «Πιος σουπε Πάρ' το και περπάτα;» Κι' ο γιατρεμένος δεν ήξερε πιος είναι, γιατί ξέκοψε ο Ιησούς επειδή 'ταν πλήθος μέσα εκεί. Κατόπι τότε βρίσκει ο Ιησούς μέσα στο ναό και τούπε «Νά έγινες » καλά· μην κάνεις πια αμαρτίες, μήπως πάθεις τί·» ποτα χειρότερο». Έφυγε ο άνθρωπος και πληροφό·ρησε τους Ιουδαίους πως ο Ιησούς τον έκανε καλά. Και για τούτο κατατρέχανε οι Ιουδαίοι τον Ιησού, γιατί αυτά τάκανε το σαββάτο. Και τους αποκρίθηκε « Ο πατέρας μου και τότε εργάζεται· εργάζομαι κι' » εγώ».

Για τούτο λοιπόν πιο πολύ ζητούσανε ναν τότε θανατώσουν οι Ιουδαίοι, γιατί όχι μοναχά χαλνούσε το σαββάτο, παρά και πατέρα του έλεγε το Θεό κάνον·τας τον εαυτό του ίσο του Θεού. Αποκρίθη λοιπόν και τους έλεγε «Αλήθεια αλήθεια σας λέω, τίποτα δε μπο·» ρεί να κάνει μοναχός του ο γιος, εξόν α βλέπει τον » πατέρα που [το] κάνει· γιατί όσα κάνει εκείνος, αυτά » το ίδιο κάνει κι' ο γιος. Γιατί ο πατέρας αγαπά το » γιο κι' όλα του τα δείχνει όσα κάνει ο ίδιος, και » μεγαλύτερά τους θαν του δείξει έργα, που ν' απο·» ρείτε εσείς· γιατί όπως ο πατέρας ανασταίνει τους » νεκρούς και ζωντανεύει, έτσι κι' ο γιος όσους θέ·» λει ζωντανεύει. Γιατί και δεν καταδικάζει ο πατέ·» μας κανένα, μόνε κάθε καταδίκη την έδωκε του γιου, » π' όλοι να τιμούν το γιο καθώς τιμούνε τον πατέρα. » Όπιος δεν τιμά το γιο, δεν τιμά τον πατέρα που » τον έστειλε. Αλήθεια αλήθεια σας λέω, πως όπιος α·» κούει το λόγο μου και πιστεύει το στάλτη μου, έχει » ζωή παντοτινή και δεν πάει σε καταδίκη, μονάχα » πέρασε από το θάνατο στη ζωή. Αλήθεια αλήθεια σας » λέω, πως φτάνει ώρα κι' ήρθε τώρα όταν οι νεκροί

» θ' ακούσουν τη φωνή του γιου του Θεού, κι' όσοι α-
» κούσουνε θα ζήσουν. Γιατί όπως ο πατέρας έχει μέσα
» του ζωή, έτσι και του γιου τούδωκε κι' έχει μέσα
» του ζωή και τούδωκε εξουσία να καταδικάζει, γιατί
» είναι γιος ανθρώπου. Μην απορείτε αυτό, το πως
» φτάνει ώρα όταν όλοι μέσ' στα μνήματα θ' ακούσουν
» τη φωνή του, και θα βγούνε οι εργάτες του καλού
» σ' ανάσταση ζωής κι' οι εργάτες του κακού σ' ανά-
» σταση καταδίκης. Δε μπορώ από μένα εγώ να κάνω
» τίποτα· καθώς ακούω καταδικάζω, κι' η καταδίκη
» μου είναι δίκια, γιατί δε γυρεύω το δικό μου θέλημα
» παρά το θέλημα του στάλτη μου. Αν εγώ κηρύ-
» χνουμε ο ίδιος, δεν είναι αληθινό το κήρυγμά μου·
» άλλος με κηρύχνει, και ξέρω πως είναι αληθινό το
» κήρυγμά του που κηρύχνει για μένα. Εσείς στείλατε
» στον Ιωάννη και κήρυξε την αλήθεια· εγώ όμως δε
» γυρεύω ανθρώπου κήρυγμα, παρά σας λέω αυτά για
» να σωθείτε εσείς. Εκείνος είταν το λυχνάρι πούταν
» αναμένο κι' έφεγγε, κι' εσείς θελήσατε στο φως του
» να χαρείτε μια στιγμή. Εγώ όμως έχω κήρυγμα
» μεγαλύτερο από του Ιωάννη· γιατί τα έργα που μου-
» δωκε ο πατέρας να βγάλω πέρα, τα έργα αυτά που
» κάνω είναι κηρυχτής μου πως ο πατέρας μ' έστειλε.
» Κι' ο πατέρας που μ' έστειλε, εκείνος με κήρυξε.
» Μήτε ποτές φωνή του ακόμα δεν ακούσατε μήτε εί-
» δατε μορφή του, και το λόγο του δεν τον κρατάτε
» μέσα σας, γιατί τον αποσταλμένο του, αυτόν εσείς
» δεν τον πιστεύετε. Τις Γραφές τις ψάχνετε γιατί
» θαρρείτε πως μ' αυτές λαβαίνετε ζωή παντοτινή· κι'
» εκείνες είναι κηρυχτής μου, και δε θέλετε σ' εμένα
» νάρθετε για νάχετε ζωή. Δόξα απ' ανθρώπους δε
» ζητώ, παρά [σας τα λέω γιατί] σας ξέρω πως μέσα
» σας δεν έχετε την αγάπη του Θεού. Εγώ ήρθα στ'
» όνομα του πατέρα μου, και δε με δέχεστε· αν άλ-
» λος έρθει σ' όνομα δικό του, εκείνον θα δεχτείτε.
» Πώς μπορείτε εσείς να πιστέψτε, που γυρεύετε ένας
» δόξα από τον άλλον, και τη δόξα που δίνει ο μόνος
» δε γυρεύετε; Μη νομίζετε πως θα σας κατηγορήσω
» εγώ στον πατέρα· υπάρχει ο κατήγορος σας στον
» πατέρα, ο Μωυσής που εσείς στηρίζετε. Γιατί αν
» πιστεύατε το Μωυσή, θα με πιστεύατε [κι'] εμένα·
» γιατί εκείνος έγραψε για μένα. Αν όμως τα γραμμένα
» εκείνου δεν πιστεύετε, πώς πιστεύετε τα λόγια μου;»

[6] 16. Κατόπι πήγε ο Ιησούς αντίπερα της λίμνης
της Γαλιλαίας, της Τιβεριάδας· και τον ακολουθούσε
λαός πολύς, γιατί θωρούσαν τα σημάδια πούκανε με
τους αρρώστους. Κι' ανέβη το βουνό ο Ιησούς και κά-
θουνταν εκεί με τους μαθητάδες του. Και κόντευε το
πάσκα, η σκόλη των Ιουδαίων. Σήκωσε λοιπόν τα
μάτια ο Ιησούς, και θωρώντας πως έρχεται πολύς
λαός ναν τότε βρει, λέει του Φιλίππου «Πού θ' αγο-
» ράσουμε ψωμιά για να φάνε αυτοί;» Κι' αυτό τό-
λεγε δοκιμάζοντάς τον γιατί ο ίδιος ήξερε τι θα κάνει.
Τ' αποκρίθη ο Φίλιππος «Διακόσα δηνάρια ψωμί δεν
» τους φτάνει για να πάρουν όλοι λίγο». Του λέει ένας
μαθητής του, ο Αντρέας ο αδερφός του Σίμωνα του
Πέτρου «Είναι ένα παιδί εδώ κι' έχει πέντε κριθαρό-
» ψομα και δυο ψάρια· μα τι είναι αυτά για τόσους;»
Είπε ο Ιησούς «Βάλτε τους ανθρώπους να καθήσουν».
Κι' είχε εκεί χορτάρια πολλά. Καθήσανε λοιπόν οι αν-
θρώποι, αριθμός ως πέντε χιλιάδες. Πήρε λοιπόν τα
ψωμιά ο Ιησούς, κι' αφού δοξολόγησε μοίρασε στους
καθισμένους· το ίδιο κι' από τα ψάρια όσο ήθελαν.

Κι' αφού χορτάσανε, λέει στους μαθητάδες του «Μα-
» ζέψτε τα κομάτια που περίσσεψαν, για να μη χαθεί
» τίποτα». Μαζέψανε λοιπόν, και γιομίσανε δώδεκα
καλάθια με κομάτια από τα πέντε κριθαρόψωμα που
περίσσευαν απ' όσους έφαγαν. Οι άνθρωποι λοιπόν σαν
είδαν τι σημάδια έκανε, έλεγαν πως «Αυτός είναι
» αληθινά ο Προφήτης πούρχεται στον κόσμο».

17. Ο Ιησούς λοιπόν όταν ένιωσε πως σκοπεύουνε
ναρθούν και να τον αρπάξουν για να τον κάνουνε
βασιλέα, έφυγε πάλι στο βουνό καταμόναχος. Και σα
βράδιασε, κατέβηκαν οι μαθητάδες του στη λίμνη, και
μπήκανε σε καράβι και πήγαιναν αντίπερα της λίμνης
στην Καφαρναούμ. Κι' είχε σκοτεινιάσει πια κι' ο Ιη-
σούς δεν είχε φτάσει ακόμα, κι' η λίμνη φυσώντας ά-
νεμος μεγάλος φούσκωνε. Σαν τραβήξανε λοιπόν ως
εικοσιπέντε στάδια ή τριάντα, βλέπουν τον Ιησού που
περπατούσε στη λίμνη απάνου και σίμωνε στο καράβι,
και φοβήθηκαν. Κι' εκείνος τους λέει «Εγώ είμαι, μη
» φοβάστε». Θέλανε λοιπόν να τον πάρουνε στο κα-
ράβι, κι' αμέσως βρέθηκε το καράβι στην ξηρά [εκεί]
που πήγαιναν.

18. Την κατόπι μέρα το πλήθος πούστεκε στ' αν-
τικρυνά της λίμνης είδαν πως άλλη βάρκα εκεί δεν
είταν εξόνε μια και πως δε μπήκε μαζί με τους μα-
θητάδες του ο Ιησούς στο καράβι, παρά [πως] έφυγαν
οι μαθητάδες μοναχοί (άλλα καράβια ήρθαν από την
Τιβεριάδα κοντά στο μέρος πούφαγαν το ψωμί σα δο-
ξολόγησε ο Κύριος)· ότα λοιπόν είδε ο λαός πως ο Ιη-
σούς δεν είναι εκεί, μήτε οι μαθητάδες του, μπήκανε
αυτοί στις βάρκες κι' ήρθανε στην Καφαρναούμ ζη-
τώντας τον Ιησού, κι' όταν τον ηύρανε στ' αντικρυνά
της λίμνης, τούπανε «Ραββεί, πότε έφτασες εδώ;»
Τους αποκρίθηκε ο Ιησούς κι' είπε «Αλήθεια αλήθεια
» σας λέω, με ζητάτε όχι γιατί είδατε σημάδια, μόνε
» γιατί φάγατε από τα ψωμιά και χορτάσατε. Εργά-
» ζεστε όχι για τη θροφή που χάνεται, παρά για τη
» θροφή που μένει ως σε ζωή παντοτινή, που θα σας
» δώσει, ο γιος τ' ανθρώπου· γιατί εκείνον όρισε με τη
» σφραγίδα του ο πατέρας, ο Θεός». Τούπανε λοιπόν
« Τι να κάνουμε για να εργαζόμαστε τα έργα του
» Θεού; » Αποκρίθηκε ο Ιησούς και τους είπε «Αυτό
» 'ναι το έργο του Θεού, να πιστεύετε τον απόστολό
» του». Τούπανε λοιπόν «Λοιπόν τι σημάδι κάνεις
» εσύ που να δούμε και να σε πιστέψουμε; τι [έργο]
» εργάζεσαι; Οι πατέρες μας φάγανε στην έρημο το
» μάννα, καθώς είναι γραμένο *Ψωμί τους έδωκε από
» τον ουρανό να φάνε* ». Τους είπε λοιπόν ο Ιησούς
« Αλήθεια αλήθεια σας λέω, δε σας έδωκε ο Μωυσής το
» ψωμί από τον ουρανό, μόνε ο πατέρας μου σας δίνει
» από τον ουρανό το ψωμί τ' αληθινό· γιατί το ψωμί
» του Θεού είναι όποιο κατεβαίνει από τον ουρανό δί-
» νοντας ζωή του κόσμου». Τούπανε λοιπόν «Κύριε,
» πάντα δίνε μας αυτό το ψωμί». Τους είπε ο Ιησούς
« Εγώ είμαι το ψωμί της ζωής. Όποιος έρχεται σ' εμέ-
» να δε θα πεινάσει, κι' όποιος με πιστεύει δε θα διψά-
» σει ποτέ. Όμως σας είπα πώς Και μ' είδατε και δεν
» πιστεύετε. Ό,τι δίνει μου ο πατέρας σ' εμένα θάρθει,
» κι' όποιος έρχεται σ' εμένα δε θαν τότε βγάλω όξω,
» γιατί κατέβηκα από τον ουρανό όχι για να κάνω το
» θέλημα το δικό μου παρά το θέλημα του στάλτη
» μου. Και το θέλημα του στάλτη μου είναι αυτό,
» απ' ό,τι μούδωκε να μη χάσω τίποτα, μόνε να τ' α-

» ναστήσω τη στερνή τη μέρα. Γιατί ετούτο 'ναι το
» θέλημα του πατέρα μου, το όποιος θωρά το γιο και
» τον πιστεύει νάχει ζωή παντοτινή και ναν τον ανα-
» στήσω εγώ τη στερνή τη μέρα».

19. Αγαναχτούσανε λοιπόν μαζί του οι Ιουδαίοι
γιατί είπε «Εγώ 'μαι το ψωμί που κατέβηκε από τον
» ουρανό», και λέγανε «Δεν είναι αυτός ο Ιησούς, ο
» γιος του Ιωσήφ, που εμείς γνωρίζουμε τον πατέρα
» του και τη μητέρα; Πώς τώρα λέει πως Κατέβηκα
» από τον ουρανό;» Αποκρίθηκε ο Ιησούς και τους
είπε «Μην αγαναχτείτε μεταξύ σας. Κανείς δε μπορεί
» νάρθει σ' εμένα εξόν αν τότε σήρει ο πατέρας που
» μ' έστειλε, κι' εγώ θαν τον αναστήσω τη στερνή τη
» μέρα. Είναι γραμένο μέσα στους Προφήτες *Και θα*
» *γίνουν όλοι διδασχοί του Θεού*. Όποιος ακούσει από
» τον πατέρα και μάθει, έρχεται σ' εμένα. Όχι πως
» είδε κανείς τον πατέρα, εξόν όποιος έρχεται από το
» Θεό· αυτός είδε τον πατέρα. Αλήθεια αλήθεια σας
» λέω, όποιος πιστεύει έχει ζωή παντοτινή. Εγώ είμαι
» το ψωμί της ζωής. Οι πατέρες σας φάγανε στην έ-
» ρημο το μάννα και πέθαναν· αυτό 'ναι το ψωμί που
» κατεβαίνει από τον ουρανό, το ναν το φάει κανείς
» και να μην πεθαίνει. Εγώ είμαι το ψωμί το ζωντανό
» που κατέβη από τον ουρανό· όποιος φάει αυτό το ψω-
» μί θα ζήσει στον αιώνα. Και το ψωμί που δώσω
» εγώ η σάρκα μου είναι για τη ζωή του κόσμου».

20. Λογομαχούσανε λοιπόν οι Ιουδαίοι κι' έλεγαν
« Πώς αυτός μπορεί να μας δώσει να φάμε τη σάρκα
» του;» Τους είπε λοιπόν ο Ιησούς «Αλήθεια αλήθεια
» σας λέω, α δε φάτε τη σάρκα του γιου τ' ανθρώπου
» και δεν πιείτε το αίμα του, μέσα σας ζωή δεν έχετε.
» Όποιος μου τρώει τη σάρκα μου και μου πίνει το αί-
» μα, έχει ζωή παντοτινή και θαν τον αναστήσω εγώ
» τη στερνή τη μέρα· γιατί η σάρκα μου είναι αληθι-
» νή τροφή, και το αίμα μου αληθινό 'ναι πιόσιμο.
» Όποιος τρώει τη σάρκα μου και μου πίνει το αίμα,
» μένει μέσα μου, κι' εγώ μέσα του. Όπως μ' έστειλε
» ο ζωντανός πατέρας κι' εγώ ζω από τον πατέρα, [έ-
» τσι] κι' όποιος με τρώει θα ζήσει κι' εκείνος από μένα.
» Αυτό 'ναι το ψωμί που κατέβη από τον ουρανό, όχι
» καθώς φάγανε οι πατέρες [σας] και πέθαναν· όποιος
» τρώει αυτό το ψωμί θα ζήσει στον αιώνα».

Αυτά είπε μέσα σε συναγωγή διδάσκοντας στην Κα-
φαρναούμ. Πολλοί λοιπόν άκουσαν μαθητάδες του κι'
είπανε «Τραχύς είναι αυτός ο λόγος' πιος μπορεί ναν
» τον ακούει;» Και σαν ένιωσε μέσα του ο Ιησούς πως
έκανε αυτό τους μαθητάδες του κι' αγαναχτούσαν, τους
είπε «Αυτό σας πειράζει; Α βλέπετε λοιπόν το γιο
» τ' ανθρώπου κι' ανεβαίνει όπου 'ταν πριν; Η ννοή
» ζωντανεύει, η σάρκα τίποτα δεν ωφελεί· τα λόγια
» που εγώ σας είπα, ννοή 'ναι και ζωή. Όμως μερικοί
» σας δεν πιστεύουν». Γιατί ήξερε από την αρχή ο
Ιησούς πιοι δεν πιστεύουν και πιος θαν τον παραδώ-
σει. Κι' έλεγε «Για τούτο σας είπα πως δε μπορεί κα-
» νείς νάρθει σ' εμένα α δεν του δόθηκε από τον πατέ-
» ρα». Για τούτο πολλοί μαθητάδες του έφυγαν πίσω
και δεν πήγαιναν πια μαζί του. Είπε λοιπόν ο Ιησούς
στους δώδεκα «Μήπως θέλετε κι' εσείς να πάτε;»
Τ' αποκρίθηκε ο Σίμωνας ο Πέτρος «Κύριε, σε πόνε
» να πάμε; Ζωής παντοτινής έχεις λόγια, κι' εμείς πι-
» στέψαμε και ξέρουμε πως εσύ 'σαι ο Άγιος του Θεού».

Τους αποκρίθηκε ο Ιησούς «Δε σας διάλεξα εγώ εσάς
» τους δώδεκα; Κι' ένας σας είναι διάβολος». Κι' έ-
λεγε τον Ιούδα του Σίμωνα του Ισκαριώτη, γιατί εί-
ταν αυτός ναν τον παραδώσει, ένας από τους δώδεκα.

21. Και κατόπι γύριζε ο Ιησούς μέσα στη Γαλι- [7]
λαία, γιατί δεν ήθελε να γυρνά μέσα στην Ιουδαία
επειδή ζητούσαν οι Ιουδαίοι ναν τότε θανατώσουν.
Και κόντευε η σκόλη των Ιουδαίων, το καλυβοστή-
σιμο. Τούπανε λοιπόν οι αδερφοί του «Μη μένεις εδώ,
» μον πήγαινε στην Ιουδαία, για να δουν κι' οι μαθη-
» τάδες τα έργα [σου] που κάνεις. Γιατί κανείς δεν
» κάνει τίποτα κρυφά π' απαιτεί να γνωρίζεται. Αν
» αυτά τα κάνεις, φανερώσου στον κόσμο». Γιατί
μήτε οι αδερφοί του δεν τον πίστευαν. Τους λέει λοι-
πόν ο Ιησούς «Η δική μου η ώρα ακόμα δεν έφτασε·
» όμως η δική σας ώρα πάντα εδώ 'ναι έτοιμη. Εσάς
» δεν μπορεί να σας μισεί ο κόσμος, μα εμένα με μισεί
» γιατί εγώ κηρύχνω πως είναι τα έργα του κακά.
» Πηγαίνετε εσείς απάνου στη σκόλη· σ' αυτή τη σκόλη
» δεν πηγαίνω ακόμα εγώ, γιατί η ώρα μου ακόμα
» δεν έφτασε». Κι' αφού τους τάπε αυτά, έμεινε στη
Γαλιλαία.

22. Κι' όταν ανέβηκαν τ' αδέρφια του στη σκόλη,
τότε ανέβηκε κι' αυτός, όχι φανερά, μόνε [έτσι] σαν
κρυφά. Οι Ιουδαίοι λοιπόν τότε ζητούσανε στη σκόλη
κι' έλεγαν «Πού 'ναι τος εκείνος;» Κι' είταν κρυφομί-
λημα πολύ για τον Ιησού μέσα στα πλήθη· άλλοι λέ-
γανε πως είναι καλός, κι' άλλοι λέγανε «Όχι, μόνε
» παρασύρει το λαό». Κανείς όμως φανερά, δεν τότε
μελετούσε από το φόβο των Ιουδαίων.

23. Κι' όταν είχε πια μισοπεράσει η σκόλη, ανέ-
βηκε ο Ιησούς στο ναό και δίδασκε. Απορούσανε λοι-
πόν οι Ιουδαίοι κι' έλεγαν «Πώς αυτός γνωρίζει γράμ-
» ματα χωρίς να μάθει;» Ο Ιησούς λοιπόν τους α-
ποκρίθη κι' είπε «Η δική μου η διδαχή δική μου δεν
» είναι, παρά του στάλτη μου. Όποιος θέλει το θέλημά
» του να κάνει, θα καταλάβει τη διδαχή πια είναι,
» : από το Θεό ή εγώ δικά μου λαλώ. Όποιος δικά του
» λαλεί, τη δόξα τη δική του ζητά· όποιος όμως ζητά
» τη δόξα του στάλτη του, αυτός είναι αληθινός και
» μέσα του δεν έχει κακοσύνη. Δε σας έδωκε ο Μωυ-
» σής το Νόμο; και το Νόμο κανείς σας δεν τον κά-
» νει. Τι ζητάτε να με θανατώστε;» Αποκρίθηκε το
πλήθος «Δαιμονισμένος είσαι· πιος γυρεύει να σε θα-
» νατώσει;» Αποκρίθηκε ο Ιησούς και τους είπε «Ένα
» έργο έκανα κι' όλοι απορείτε. Ο Μωυσής σας έδωκε
» την περιτομή (όχι πως είναι από το Μωυσή, μόνε
» από τους προπατόρους), και περιτομίζετε άνθρωπο
» σαββάτο. Αν ο άνθρωπος περιτομίζεται σαββάτο
» για να μη χαλαστεί ο νόμος του Μωυσή, θυμώνετε
» μαζί μου γιατί γιάτρεψα ολόκληρο άνθρωπο σαββά-
» το; Μη δικάζετε απ' ό,τι φαίνεται, παρά τη σωστή
» τη δίκη να δικάζετε». Μερικοί λοιπόν Ιεροσολυμεί-
τες λέγανε «Δεν είναι αυτός που ζητούνε να σκοτώ-
» σουν; Και νά λαλεί ανοιχτά και δεν του λένε τίπο-
» τα. Μήπως αλήθεια οι προεστοί γνωρίζουν πως αυτός
» είναι ο Χριστός; Ως τόσο αυτόν τον ξέρουμε από
» πού είναι· όμως ο Χριστός σαν είναι νάρθει, κανείς
» δεν ξέρει από πού είναι». Έκραξε λοιπόν μέσα στο
ναό ο Ιησούς διδάσκοντας και λέγοντας «Κι' εμένα
» με ξέρετε, και ξέρετε από πού είμαι. Και μόνος μου

» δεν ήρθα, μόνη είναι αληθινός ο στάλτης μου, που
» εσείς δεν τον ξέρετε· εγώ τον ξέρω, γιατί από κείνον
» είμαι κι' εκείνος μ' έστειλε». Ζητούσανε λοιπόν ναν
τον πιάσουν, και κανείς δεν έβαλε χέρι απάνου του
γιατί δεν είχε φτάσει ακόμα η ώρα του.

24. Κι' από το λαό πολλοί τον πίστευαν κι' έλεγαν
« Ο Χριστός σαν έρθει, μήπως θα κάνει περισσότερα
» σημάδια απ' ό,τι έκανε αυτός;» Άκουσαν οι Φαρι-
σαίοι το λαό που κρυφομιλούσε αυτά για τον Ιησού,
και στείλανε οι αρχιπαπάδες κι' οι Φαρισαίοι κλητή-
ρες ναν τον πιάσουν. Είπε λοιπόν ο Ιησούς «Ακόμα
» λίγο μένω μαζί σας και πηγαίνω στο στάλτη μου.
» Θα με ζητάτε και δε θα με βρίσκετε, κι' όπου 'μαι
» εγώ εσείς να πάτε δε μπορείτε». Είπανε λοιπόν οι
Ιουδαίοι μεταξύ τους «Πού 'ναι αυτός να πάει που
» εμείς δε θαν τον βρούμε; Μήπως στο σκόρπισμα των
» Ελλήνων σκοπεύει να πάει και να διδάσκει τους
» Έλληνες; Τι 'ναι αυτός ο λόγος πούπε θα με ζη-
» τάτε και δε θα με βρίσκετε, κι' όπου 'μαι εγώ, εσείς
» να πάτε δε μπορείτε;»

25. Και την τελευταία μέρα τη μεγάλη της σκό-
λης έστεκε ο Ιησούς κι' έκραξε λέγοντας «Αν κανείς
» διψά, σ' εμένα ας έρχεται κι' ας πίνει. Όποιος με πι-
» στεύει, καθώς είπε η Γραφή, *ποτάμια ζωντανό νερό*
» *θα τρέξουν από την κοιλιά του*». Κι' αυτό τόπε για
το πνέμα που θα λάβαιναν όσοι τον πιστέψανε· γιατί
δεν είχε ακόμα δοθεί πνέμα άγιο, επειδής δεν είχε α-
κόμα δοξαστεί ο Ιησούς. Από το λαό λοιπόν άκουσαν
αυτά τα λόγια κι' έλεγαν πως «Αυτός είναι αληθινά ο
» Προφήτης» · άλλοι έλεγαν «Αυτός είναι ο Χριστός»·
κι' άλλοι έλεγαν «Τάχα από τη Γαλιλαία έρχεται ο
» Χριστός; Η Γραφή δεν είπε πως από το σπέρμα
» του Δαυειδ έρχεται ο Χριστός κι' από τη Βηθλεέμ το
» χωριό όπου γεννήθηκε ο Δαυειδ;» Διχόνια λοιπόν
έγινε απ' αφορμή του στο λαό, και μερικοί τους θέλανε
ναν τον πιάσουν, μα δεν έβαλε χέρι απάνου του κανείς.

26. Πήγανε λοιπόν οι κλητήρες στους πρωτοπαπά-
δες και τους Φαρισαίους, κι' αυτοί τους είπαν «Γιατί
» δεν τότε φέρατε;» Αποκριθήκανε οι κλητήρες «Πο-
» τές άνθρωπος δε μίλησε έτσι». Απάντησαν λοιπόν
» Φαρισαίοι «Μήπως κι' εσείς παρασυρθήκατε; Μή-
πως τον πίστεψε κανένας προεστός ή Φαρισαίος;
» Μόνη αυτός ο όχλος που δεν κατέχει το Νόμο κατα-
» ραμένοι είναι». Τους λέει ο Νικόδημος, που πήγε
πριν στον Ιησού, όντας ένας τους «Μήπως ο Νόμος
» μας καταδικάζει τον άνθρωπο α δεν τον ακούσει
» πρώτα και μάθει το τι κάνει;» Αποκρίθηκαν και
τούπανε «Μήπως κι' εσύ 'σαι από τη Γαλιλαία; Ξέ-
» τασε και μάθε πως δε βγαίνει από τη Γαλιλαία προ-
» φήτης».

[8] [Και πήγαν ο καθένας σπίτι του, κι' ο Ιησούς πήγε
στο Ελιοβούνι. Και το πρωί ήρθε πάλι στο ναό, κι'
όλος ο λαός πήγαινε ναν τότε βρει, και κάθησε και τους
δίδασκε. Και φέρνουν οι διαβασμένοι κι' οι Φαρισαίοι
γυναίκα πιασμένη σ' ατιμία, και στήνοντάς τη στη
μέση του λένε «Δάσκαλε, αυτή η γυναίκα πιάστηκε
» την ώρα π' ατιμάζονταν, κι' ο Μωυσής μέσα στο
» Νόμο μας προστάζει αυτές ναν τις πετροβολούμε·
» εσύ λοιπόν τι λες;» Και τόλεγαν αυτό δοκιμάζον-
τάς τον, για νάχουνε ναν τον κατηγορούν. Κι' έσκυψε

κάτου ο Ιησούς κι' έγραφε με το δάχτυλο στο χώμα χάμου. Και σαν επίμεναν και τότε ρωτούσαν, σήκωσε το κεφάλι κι' είπε «Ο αναμάρτητός σας πρώτος ας » την πετροβολήσει». Κι' έσκυψε πάλι κάτω κι' έγραφε στο χώμα. Κι' όταν τ' άκουσαν εκείνοι, βγαίνανε ένας ένας αρχινώντας από τους δημογερόντους, κι' έμεινε μονάχος, κι' η γυναίκα εκεί στη μέση. Κι' ο Ιησούς σηκώνοντας την κεφαλή της είπε «Γυναίκα, » πού 'ναι τους; Κανένας δε σε καταδίκασε;» Κι' αυτή είπε «Κανένας, Κύριε». Κι' ο Ιησούς είπε «Μήτ' » εγώ δε σε καταδικάζω· πήγαινε, από τώρα μην κá- » νεις πια αμαρτία».]

27. Πάλι λοιπόν τους μίλησε ο Ιησούς κι' είπε « Εγώ είμαι το φως του κόσμου· όποιος μ' ακολουθά, » δε θα περπατήσει μέσα στο σκοτάδι, παρά θα λάβει » το φως της ζωής». Τούπανε λοιπόν οι Φαρισαίοι « Εσύ κηρύχνεσαι μονάχος σου· το κήρυγμά σου δεν » είναι αληθινό». Αποκρίθηκε ο Ιησούς και τους είπε « Κι' αν εγώ κηρύχνουμαι μονάχος μου, το κήρυγμά » μου είναι αληθινό, τι ξέρω από πού ήρθα και πού » πηγαίνω, μα εσείς δεν ξέρετε από πού έρχουμαι και » πού πηγαίνω. Εσείς κατά τη σάρκα καταδικάζετε, » εγώ δεν καταδικάζω κανέναν κι' αν κι' εγώ καταδι- » κάζω, η καταδίκη μου είναι αληθινή, τι δεν είμαι » μόνος παρά εγώ κι' ο πατέρας που μ' έστειλε. Κι' » είναι και μέσα στο Νόμο σας γραμένο πως η μαρτυ- » ρία δύο ανθρώπων είναι αληθινή· εγώ 'μαι μάρτυράς » μου και μάρτυράς μου ο πατέρας που μ' έστειλε». Του λέγανε λοιπόν «Πού 'ναι ο πατέρας σου;» Απο- κρίθηκε ο Ιησούς «Μήτ' εμένα ξέρετε μήτε τον πα- » τέρα μου· αν εμένα ξέρατε, και τον πατέρα μου θα » ξέρατε». Αυτά τα μίλησε ο Ιησούς κοντά στο τα- μείο [του ναού] διδάσκοντας μέσα στο ναό, και κανείς δεν τον έπιασε γιατί δεν είχε ακόμα φτάσει η ώρα του.

28. Τους είπε λοιπόν πάλι «Εγώ πηγαίνω και θα » με ζητήσετε, κι' από την αμαρτία σας θα θανατω- » θείτε. Όπου εγώ πηγαίνω, εσείς να πάτε δε μπορεί- » τε». Λέγανε λοιπόν οι Ιουδαίοι «Μήπως θα σκο- » τωθεί; Γιατί λέει Όπου εγώ πηγαίνω, εσείς να πάτε » δε μπορείτε». Και τους έλεγε «Εσείς από τα κά- » του είστε, εγώ 'μαι από τα πάνου· εσείς είστε απ' » αυτόν τον κόσμο, εγώ δεν είμαι από τον κόσμο αυ- » τόν. Σας είπα λοιπόν πως θα θανατωθείτε από τις » αμαρτίες σας, γιατί α δεν πιστέψτε πως είμαι εγώ, » θα θανατωθείτε από τις αμαρτίες σας». Του λέγανε λοιπόν «Πιος είσαι εσύ;» Τους είπε ο Ιησούς «Γιατί » πρώτα σας μιλώ; Πολλά έχω για σας να πω και να » καταδικάσω· όμως ο στάλτης μου είναι αληθινός, » κι' εγώ όσα άκουσα από κείνον, αυτά λέω [εδώ] στον » κόσμο». Δεν ένιωσαν πως τον πατέρα τους έλεγε. Είπε λοιπόν ο Ιησούς πως «Όταν ανεβάστε το γιο » τ' ανθρώπου, τότες θα μάθετε πως εγώ είμαι και » δικό μου τίποτα δεν κάνω, παρά καθώς με δίδαξε » ο πατέρας μου, αυτά μιλώ. Κι' είναι μαζί μου ο » στάλτης μου· μονάχο δε μ' αφήκε, τι εγώ τους ορι- » σμούς του κάνω πάντα». Και λέγοντας αυτά ο Ιη- σούς, πολλοί τον πίστεψαν.

29. Έλεγε λοιπόν ο Ιησούς στους Ιουδαίους που τον πίστεψαν «Αν εσείς μείνετε στο λόγο μου, αλη- » θινά 'στε μαθητάδες μου και θα μάθετε την αλήθεια » κι' η αλήθεια θα σας λευτερώσει». Τ' αποκρίθηκαν

« Του Αβραάμ είμαστε σπέρμα και κανενός ποτές δε
 » γίναμε ακόμα σκλάβοι· πως εσύ λες πως θα λευτε-
 » ρωθείτε;» Τους αποκρίθηκε ο Ιησούς «Αλήθεια α-
 » λήθεια σας λέω, πως όποιος κάνει την αμαρτία, σκλά-
 » βος είναι της αμαρτίας· κι' ο σκλάβος δε μένει στο
 » σπίτι αιώνια, ο γιος μένει αιώνια. Α λοιπόν ο γιος
 » σας λευτερώσει, αληθινά θα λευτερωθείτε. Ξέρω πως
 » είστε σπέρμα του Αβραάμ· όμως ζητάτε να με θα-
 » νατώστε, γιατί ο λόγος μου δε χωρεί μέσα σας. Όσα
 » εγώ είδα στου πατέρα, αυτά μιλώ· κι' εσείς λοι-
 » πόν όσα ακούσατε από τον πατέρα [σας], [αυτά] κά-
 » νετε». Αποκρίθηκαν και τούπαν «Πατέρας μας είναι
 » ο Αβραάμ». Τους λέει ο Ιησούς «Αν είστε παιδιά
 » του Αβραάμ τα έργα του Αβραάμ θα κάνατε· τώ-
 » ρα όμως θέτε να με θανατώστε, άνθρωπο που σας
 » είπα την αλήθεια π' άκουσα από το Θεό. Αυτό δεν
 » τόκανε ο Αβραάμ· εσείς τα έργα του πατέρα σας
 » κάνετε». Τούπαν «Εμείς απ' ατιμιά δε γεννηθήκα-
 » με· έναν πατέρα έχουμε, το Θεό». Τους είπε ο Ιησούς
 « Αν ο Θεός είταν ο πατέρας σας, εμένα θα μ' α-
 » γαπούσατε, τι εγώ από το Θεό βγήκα κι' έρχομαι·
 » γιατί και μόνος μου δεν ήρθα, μόνε εκείνος μ' έστει-
 » λε. Γιατί δε νιώθετε ό,τι σας μιλώ; Επειδή δε μπο-
 » ρείτε ν' ακούστε τα λόγια μου. Εσείς είστε από πα-
 » τέρα το Διάβολο, και τους ορισμούς του πατέρα σας
 » θέλετε να κάντε· εκείνος φονιάς ανθρώπων είταν από
 » την αρχή, και με την αλήθεια δεν πηγαίνει γιατί
 » μέσα του δεν έχει αλήθεια. Όταν ψέματα λαλεί, δικά
 » του λαλεί, γιατί ψεύτης είναι [καθώς] κι' ο πατέρας
 » του. Εγώ όμως γιατί λέω την αλήθεια, δε με πιστεύ-
 » ετε. Πιος σας με βγάζει αμαρτωλό; Α λέω αλήθεια,
 » εσείς γιατί δε με πιστεύετε; Όποιος είναι από το Θεό,
 » τα λόγια του Θεού τ' άκουες· για τούτο εσείς δεν
 » τ' ακούτε, γιατί από το Θεό δεν είστε». Απάντησαν
 οι Ιουδαίοι και τούπαν «Καλά εμείς δε λέμε πως εσύ
 » είσαι Σαμαρείτης κι' έχεις δαιμόνιο;» Αποκρίθηκε ο
 Ιησούς «Εγώ δαιμόνιο δεν έχω παρά τιμώ τον πα-
 » τέρα μου, κι' εσείς δε με τιμάτε. Κι' εγώ δε ζητώ τη
 » δόξα μου· υπάρχει αυτός που τη ζητά κι' αποφασί-
 » ζει. Αλήθεια αλήθεια σας λέω, όποιος φυλάξει τα λό-
 » για μου, θάνατο δε θα δει στον αιώνα». Τούπαν οι
 Ιουδαίοι «Τώρα ξέρουμε πως έχεις δαιμόνιο. Ο Α-
 » βραάμ πέθανε κι' οι προφήτες, κι' εσύ λες Όποιος φυ-
 » λάξει τα λόγια μου, θάνατο δε θα δει στον αιώνα;
 » Εσύ 'σαι τάχα μεγαλύτερος του πατέρα μας του Α-
 » βραάμ που πέθανε κι' οι προφήτες πέθαναν; Τι λέει
 » πως είσαι;» Αποκρίθηκε ο Ιησούς «Α μόνος μου
 » εγώ δοξαστώ, η δόξα μου δεν είναι τίποτα. Υπάρ-
 » χει ο πατέρας μου που με δοξάζει, που λέτε εσείς
 » πως είναι Θεός σας, και δεν τότε γνωρίζετε, μα εγώ
 » τον ξέρω· κι' αν πω πως δεν τον ξέρω, θα γενώ ό-
 » μιος σας, ψεύτης. Όμως τον ξέρω και φυλάω τα λό-
 » για του. Ο Αβραάμ ο πατέρας σας αναγάλλιασε με
 » το να δει τη μέρα μου, και την είδε και χάρηκε». Τού-
 πανε λοιπόν οι Ιουδαίοι «Πενήντα χρονών δεν εί-
 » σαι ακόμα και τον Αβραάμ είδες;» Τους είπε ο
 Ιησούς «Αλήθεια αλήθεια σας λέω, πρι γεννηθεί ο Α-
 » βραάμ υπάρχω εγώ». Πήρανε λοιπόν πέτρες ναν του
 ρήξουν· ο Ιησούς κρύφτηκε και βγήκε από το ναό.

[9] 30. Και περνώντας είδε άνθρωπο γεννημένο τυφλό.
 Και τότε ρώτησαν οι μαθητάδες του κι' είπαν «Ραβ-
 » βεί, πιος έκανε αμαρτία, αυτός ή οι γονιοί του, για
 » να γεννηθεί τυφλός;» Αποκρίθηκε ο Ιησούς «Μήτε

» αυτός έκανε αμαρτία μήτε οι γονιοί του, παρά για
» να φανερωθούνε μέσο του τα έργα του Θεού. Πρέπει
» εμείς να δουλεύουμε τα έργα του στάλτη μου όσο
» είναι μέρα· έρχεται η νύχτα όταν κανείς δε μπορεί
» να δουλέψει. Όταν είμαι στον κόσμο, φως είναι του
» κόσμου». Όταν είπε αυτά, έφτυσε χάρου κι' έκανε
λάσπη από το φτύσιμο, και τούβαλε τη λάσπη στα
μάτια απάνου και τούπε «Πήγαινε πλύσου στο λου-
» τρώ του Σιλωάμ (που θα πει *απόστολος*)». Έφυγε
βλέποντας. Οι γειτόνοι λοιπόν κι' όσοι πριν τον έβλε-
παν πως είτανε ζητιάνος, λέγανε «Δεν είναι αυτός που
» κάθεται και ζητιανεύει;» Άλλοι λέγανε πως «Αυ-
» τός είναι». Άλλοι λέγανε «Όχι, παρά του μιάζει» ·
εκείνος έλεγε πως «Εγώ είμαι». Του λέγανε λοιπόν
« Πώς άνοιξαν τα μάτια σου;» Αποκρίθη εκείνος «Ο
» άνθρωπος που τότε λεν Ιησού έκανε λάσπη και μ' ά-
» λειψε τα μάτια, και μούπε πως Πήγαινε στο Σιλωάμ
» και πλύσου. Πήγα λοιπόν, κι' άμα πλύθηκα είδα».
Και τούπαν «Πού 'ναι τος εκείνος;» Λέει «Δεν ξέ-
» ρω». Τον πηγαίνουνε στους Φαρισαίους τον άλλοτε
τυφλό. Κι' είτανε σαββάτο η μέρα όταν έκανε ο Ιησούς
τη λάσπη και τ' άνοιξε τα μάτια. Πάλι λοιπόν τότε
ρωτούσανε κι οι Φαρισαίοι πώς είδε. Κι' εκείνος τους
είπε «Λάσπη μούβαλε στα μάτια απάνου, και πλύθηκα
» και βλέπω». Λέγανε λοιπόν από τους Φαρισαίους
μερικοί «Δεν είναι αυτός από το Θεό ο άνθρωπος, τι δε
» φυλάει το σαββάτο». Κι' άλλοι λέγανε «Πώς μπορεί
» άνθρωπος αμαρτωλός να κάνει τέτια σημάδια;» Κι'
είχανε διχόνια μεταξύ τους. Λέγανε λοιπόν πάλι του
τυφλού «Εσύ τι λες γι' αυτόν; γιατί σ' άνοιξε τα μά-
» τια;» Κι' εκείνος είπε «Γιατί είναι προφήτης». Δεν
πιστέψανε λοιπόν οι Ιουδαίοι πως τυφλός είταν εκεί-
νος κι' είδε ως που φώναξαν τους γονιούς τ' ανθρώπου
πούδε και τους ρωτήσανε λέγοντας «Είναι αυτός ο γιος
» σας που λέτε εσείς πως γεννήθηκε τυφλός; Πώς λοι-
» πόν βλέπει τώρα;» Απαντήσανε λοιπόν οι γονιοί
του κι' είπαν «Ξέρουμε πως αυτός είναι ο γιος μας
» και πως γεννήθηκε τυφλός, μα πώς τώρα βλέπει
» δεν ξέρουμε· ή πιος τ' άνοιξε τα μάτια εμείς δεν
» ξέρουμε. Τον ίδιονε ρωτήστε· ηλικία έχει, αυτός
» ας μιλήσει για τον εαυτό του». Αυτά είπαν οι γο-
νιοί του γιατί φοβούνταν τους Ιουδαίους, επειδή είχα-
νε συμφωνήσει πριν οι Ιουδαίοι πως αν κανείς τον κη-
ρύξει Χριστό, ν' αφοριστεί από το συναγώγι. Για τούτο
οι γονιοί του είπαν πως «Ηλικία έχει, ρωτήστε τον
» τον ίδιο». 31. Φώναξαν λοιπόν τον άνθρωπο ξανά
τον πριν τυφλό και τούπαν «Δόξασε το Θεό. Εμείς
» ξέρουμε πως αυτός ο άνθρωπος είναι αμαρτωλός».
Αποκρίθηκε λοιπόν εκείνος «Αν είναι αμαρτωλός
» δεν ξέρω· ένα ξέρω, πως είμουν τυφλός και τώρα
» βλέπω». Τούπανε λοιπόν «Τι σούκανε; πώς σ' ά-
» νοιξε τα μάτια;» Τους αποκρίθηκε «Σας τόπα τώρα
» και δεν ακούσατε; τι λοιπόν θέτε να ξανακούστε;
» Μήπως θέλετε κι' εσείς να γίνετε μαθητάδες του;»
Και τον έβρισαν κι' είπαν «Εσύ 'σαι εκείνου μαθητής,
» μα εμείς είμαστε του Μωυσή μαθητάδες. Εμείς ξέ-
» ρουμε πως του Μωυσή μίλησε ο Θεός· αυτόν δεν τον
» ξέρουμε από πού είναι». Αποκρίθηκε ο άνθρωπος
και τους είπε «Εδώ ναι είναι το παράξενο, πως ε-
» σείς δεν ξέρετε από πού είναι, και μ' άνοιξε τα μά-
» τια. Ξέρουμε πως ο Θεός αμαρτωλούς δε συνακούει·
» παρά αν είναι κανείς θεοφοβούμενος και κάνει το θέ-
» λημά του, αυτόνε συνακούει. Στον αιώνα δεν ακού-
» στη πως άνοιξε κανείς μάτια τυφλού γεννημένου. Αν

» αυτός δεν είταν από το Θεό, δε μπορούσε τίποτα
» να κάνει». Αποκρίθηκαν και τούπαν «Μ' αμαρτίες
» εσύ ολόκληρος γεννήθηκες κι' εσύ μας μαθαίνεις ε-
» μάς;» Και τότε βγάλανε όξω.

Άκουσε ο Ιησούς πως τότε βγάλανε όξω, και τον
ηύρε κι' είπε «Εσύ πιστεύεις το γιο τ' ανθρώπου;»
« Και πιος είναι» είπε «Κύριε, για ναν τον πιστέψω;»
Τούπε ο Ιησούς «Και τον είδες, κι' αυτός είναι που
» μιλά μαζί σου». Κι' εκείνος είπε «Πιστεύω, Κύ-
» ριε,» και τον προσκύνησε. Κι' είπε ο Ιησούς «Για
» δίκασμα ήρθα εγώ σ' αυτόν τον κόσμο που όσοι δε
» βλέπουνε να βλέπουν, κι' όσοι βλέπουνε να τυφλω-
» θούν». Τ' άκουσαν αυτά οι Φαρισαίοι όσοι είτανε
μαζί του, και τούπαν «Μήπως κι' εμείς είμαστε τυ-
» φλοί;» Τους είπε ο Ιησούς «Αν είσαστε τυφλοί, δε
» θάχατε αμαρτία. Μα τώρα λέτε πως Βλέπουμε· η
» αμαρτία σας μένει.

» Αλήθεια αλήθεια σας λέω, όποιος δε μπαίνει από [10]
» τη μπασιά στη μάντρα των προβάτων, μόνε απ'
» αλλού ανεβαίνει, εκείνος είναι κλέφτης και κακούρ-
» γος· μα όποιος μπαίνει από τη μπασιά, βοσκός είναι
» των προβάτων. Σ' αυτόνε ο θυρωρός ανοίγει και τη
» φωνή του ακούνε τα πρόβατα, και τα πρόβατά του
» με τ' όνομά τους τα φωνάζει, και τα βγάζει [στη
» βοσκή]. Όταν όλα βγάλει τα δικά του, ομπρός τους
» περπατεί, και τα πρόβατα τον ακολουθούνε τι γνω-
» ρίζουν τη φωνή του· μα ξένο δε θ' ακολουθήσουνε,
» μόνε θα φύγουνε, τι δε γνωρίζουν τη φωνή των ξέ-
» νων». Αυτή την παροιμία τούς είπε ο Ιησούς, μα
εκείνοι δεν ένιωσαν τι τους έλεγε. 32. Είπε λοιπόν πάλι
ο Ιησούς «Αλήθεια αλήθεια σας λέω, εγώ 'μαι η μπα
» σιά των προβάτων. Όλοι όσοι ήρθαν προτύτερά μου,
» κλέφτες είναι και κακούργοι· μα δεν τους άκουσαν
» τα πρόβατα [πως μπαίνουνε]. Εγώ 'μαι η μπα-
» σιά· αν από μένα μπει κανείς, θα σωθεί και θάμπει
» και θα βγει και θα βρει βοσκή. Ο κλέφτης δεν έρ-
» χεται παρά να κλέψει και να θύσει κι' απολέσει· εγώ
» ήρθα για νάχουνε θροφή και περισσεύουν. Εγώ 'μαι
» ο βοσκός ο καλός. Ο βοσκός ο καλός δίνει τη ζωή
» του για τα πρόβατα· ο πλερωμένος και βοσκός μην
» όντας, που δεν είναι τα πρόβατα δικά του, βλέπει
» το λύκο πούρχεται κι' αφίνει τα πρόβατα και φεύγει,
» κι' ο λύκος τ' αρπάζει και σκορπά, γιατί είναι πλε-
» ρωμένος και δεν πονάει τα πρόβατα.

33.» Εγώ 'μαι ο βοσκός ο καλός, και γνωρίζω
» τα δικά μου και τα δικά μου με γνωρίζουν — καθώς
» με γνωρίζει ο πατέρας κι' εγώ γνωρίζω τον πατέρα-
» και δίνω τη ζωή μου για τα πρόβατα. Έχω κι'
» άλλα πρόβατα που δεν είναι αυτής της στάνης· κι'
» εκείνα πρέπει ναν τα φέρω, και θ' ακούσουν τη φωνή
» μου, και θα γενούνε ένα κοπάδι, ένας βοσκός. Για
» τούτο μ' αγαπά ο πατέρας, γιατί εγώ δίνω τη ζωή
» μου για ναν τη λάβω πίσω. Κανείς δε μου την πήρε,
» μόνε εγώ τη δίνω μόνος μου. Εξουσία έχω ναν τη
» δώσω, κι' εξουσία έχω ναν την πάρω πάλι· αυτή την
» προσταγή έλαβα από τον πατέρα μου». Διαιρέθη-
καν πάλι οι Ιουδαίοι γι' αυτούς τους λόγους. Και πολ-
λοί τους λέγανε «Δαιμονισμένος είναι και παραλαλεί·
» τι τον ακούτε;»· άλλοι λέγανε «Τα λόγια αυτά δεν
» είναι δαιμονισμένου· μήπως μπορεί δαιμόνιο ν' ανοί-
» ξει μάτια τυφλών;»

34. Είταν τότες τα εγκαίνια στα Ιεροσόλυμα. Εί-
 τανε χειμώνας, και περπατούσε ο Ιησούς μέσα στο ναό
 στο λιακωτό του Σολομώννα. Τον τριγυρίσανε λοιπόν οι
 Ιουδαίοι και τούλεγαν «Ως πότε θα μας βγάζεις την
 » ψυχή; Αν είσαι εσύ ο Χριστός, πες μας το ανοι-
 » χτά». Τους αποκρίθηκε ο Ιησούς «Σας είπα και
 » δεν πιστεύατε. Τα έργα που κάνω εγώ με τ' όνο-
 » μα του πατέρα μου, αυτά 'ναι κηρυχτής μου· όμως
 » εσείς δεν πιστεύετε γιατί δεν είστε από τα πρόβατά
 » μου. Τα πρόβατά μου ακούν τη φωνή μου κι' εγώ τα
 » γνωρίζω· και μ' ακολουθούν κι' εγώ τους δίνω ζωή
 » παντοτινή, και δε θα χαθούνε στον αιώνα και κανείς
 » δε θαν τ' αρπάξει από το χέρι μου. Ο πατέρας μου
 » που μου τάδωκε είναι απ' όλους μεγαλύτερος, και
 » κανείς δε μπορεί ν' αρπάξει από το χέρι του πατέρα.
 » Ένα είμαστε, εγώ κι' ο πατέρας». Σήκωσαν πάλε
 πέτρες οι Ιουδαίοι ναν τον πετροβολήσουν. Τους απο-
 κρίθηκε ο Ιησούς «Πολλά έργα σας έδειξα καλά από
 » τον πατέρα· για πιο τους έργο με πετροβολάτε;»
 Τ' αποκρίθηκαν οι Ιουδαίοι «Για καλό έργο δε σε πε-
 » τροβολάμε, παρά για ασέβεια και γιατί εσύ όντας
 » άνθρωπος γίνεσαι Θεός». Τους αποκρίθηκε ο Ιησούς
 « Δεν είναι γραμένο μέσα στο Νόμο σας πως
 » Εγώ είπα Είστε θεοί; Αν εκείνους είπε θεούς που
 » λάβανε το λόγο του Θεού, και δε μπορεί να χα-
 » λαστεί η Γραφή, εκείνονε π' άγιασε ο πατέρας κι'
 » έστειλε στον κόσμο, εσείς του λέτε πως Ασεβείς,
 » γιατί είπε Είμαι γιος του Θεού; Α δεν κάνω τα
 » έργα του πατέρα μου, μη με πιστεύετε· αν όμως κά-
 » νω, [τότες] κι' εμένα α δεν πιστεύετε, πιστέψτε τα
 » έργα, για να μάθετε και γνωρίζετε πως μαζί μου ο
 » πατέρας κι' εγώ με τον πατέρα». Ζητούσαν πάλι
 ναν τον πιάσουν· και βγήκε από τα χέρια τους, κι' έ-
 φυγε πάλι αντίπερα του Ιορδάνη, στο μέρος που βά-
 φτιζε πριν ο Ιωάννης, κι' έμενε εκεί. Και πολλοί ήρθαν
 εκεί κι' έλεγαν πως «Ο Ιωάννης ναι μεν δεν έκανε κα-
 » νένα σημάδι, όμως όλα όσα είπε γι' αυτόν ο Ιωάννης
 » είταν αληθινά», Και πολλοί τον πίστεψαν εκεί.

[11] 35. Κι' είταν ένας άρρωστος, ο Λάζαρος από τη
 Βηθανία, από το χωριό της Μαρίας και της Μάρθας
 της αδερφής της. Κι' η Μαριάμ εκείνη π' άλειψε τον
 Κύριο μυρουδικό και με τα μαλλιά της σφούγγισε τα
 πόδια του, αυτή 'τανε που ο Λάζαρος ο αδερφός της
 είταν άρρωστος. Του μήνησαν λοιπόν οι αδερφάδες κι'
 είπαν «Κύριε, νά είναι άρρωστος εκείνος π' αγαπάς».
 Και σαν τ' άκουσε ο Ιησούς είπε «Αυτή η αρρώστια
 » δεν είναι για θάνατο μόνε για τη δόξα του Θεού, για
 » να κάνει και να δοξαστεί ο γιος του Θεού». Κι' ο
 Ιησούς αγαπούσε τη Μάρθα και την αδερφή της και
 το Λάζαρο. Όταν άκουσε λοιπόν πως είναι άρρωστος,
 τότε έμεινε διο μέρες στο μέρος που βρίσκουνταν έπει-
 τα κατόπι λέει στους μαθητάδες «Πάμε στην Ιου-
 » δαία πάλι». Του λένε οι μαθητάδες «Ραββεί, ό,τι
 » ζητούσανε να σε πετροβολήσουν οι Ιουδαίοι, και
 » πάλι πας εκεί;» Αποκρίθηκε ο Ιησούς «Δεν είναι
 » δώδεκα οι ώρες της ημέρας; Όποιος περπατά την
 » ημέρα, δε σκουντάφτει γιατί βλέπει το φως του κό-
 » σμου τούτου· όποιος όμως περπατά τη νύχτα, σκουν-
 » τάφτει γιατί δεν έχει μέσα του το φως». Είπε αυτά
 και κατόπι τους λέει «Ο Λάζαρος ο φίλος μας κοιμή-
 » θηκε· μόνε πάω ναν τον ξυπνήσω». Τούπανε λοιπόν
 οι μαθητάδες «Κύριε, αν κοιμήθηκε, ο ύπνος του θα

» σωθεί». Κι' ο Ιησούς είχε πει για το θάνατο του·
μα εκείνοι νόμισαν πως το κοίμισμα του ύπνου λέει.
Τότες λοιπόν τους είπε ο Ιησούς ανοιχτά «Ο Λάζα-
» ρος πέθανε, και χαίρουμαι για σας, για να πιστέψετε,
» αφού δεν είμουν εκεί· μόνη πάμε στο Λάζαρο». Είπε
λοιπόν ο Θωμάς που τότε λέγανε *Δίδυμο* στους συμμα-
θητάδες του «Πάμε κι' εμείς να μας σκοτώσουνε μαζί
» του». Σαν ήρθε λοιπόν ο Ιησούς, τον ηύρε πούχε
τότες τέσσερεις μέρες μέσα στον τάφο.

Κι' είχαν η Βηθανία κοντά στα Ιεροσόλυμα, ως
δεκαπέντε στάδια μακριά. 36. Και πολλοί Ιουδαίοι
είχαν ερθεί στην Μάρθας και Μαρίας, ναν τις παρη-
γορήσουνε για τον αδερφό. Λοιπόν η Μάρθα όταν ά-
κουσε πως έρχεται ο Ιησούς, βγήκε ναν τον προδεχτεί·
η Μαρία όμως έμενε σπίτι. Είπε λοιπόν η Μάρθα στον
Ιησού «Αν είσουν εδώ, δεν πέθαινε ο αδερφός μου·
» και τώρα ξέρω πως ό,τι ζητήσεις του Θεού θα σ' το
» δώσει ο Θεός». Της λέει ο Ιησούς «Θ' αναστηθεί ο
» αδερφός σου». Του λέει η Μάρθα «Ξέρω πως θ' α-
» ναστηθεί κατά την ανάσταση τη στερνή τη μέρα». Της
είπε ο Ιησούς «Εγώ 'μαι η ανάσταση κι' η ζωή.
» Όποιος με πιστεύει, κι' αν πεθάνει θα ζήσει· κι' όποιος
» ζει και με πιστεύει, δε θα πεθάνει στον αιώνα. Το
» πιστεύεις αυτό;» Του λέει «Ναι, Κύριε, εγώ πι-
» στεύω πως εσύ 'σαι ο Χριστός, ο γιος του Θεού που-
» ναι νάρθει στον κόσμο». Και σαν τόπε αυτό, έφυγε
και φώναξε κρυφά τη Μαριάμ την αδερφή της κι' είπε
« Ο δάσκαλος ήρθε και σε φωνάζει». Κι' εκείνη σαν
τάκουσε, σηκώθη γλήγορα και πήγαινε στον Ιησού·
κι' ο Ιησούς δεν είχε ακόμα φτάσει στο χωριό, μόνη
είταν ακόμα στο μέρος όπου τον προδέχτηκε η Μάρθα.
Οι Ιουδαίοι λοιπόν πούτανε μαζί της σπίτι και την
παρηγορούσαν, σαν είδαν τη Μαριάμ πως γλήγορα ση-
κώθηκε και βγήκε, την ακολουθήσανε θαρρώντας πως
πάει στον τάφο για να κλάψει εκεί. Η Μαριάμ λοιπόν
σαν έφτασε στο μέρος πούταν ο Ιησούς, μόλις τον είδε
και τούπεσε στα πόδια λέγοντάς του «Κύριε, αν είσουν
» εδώ, δε μου πέθαινε ο αδερφός [μου]». Ο Ιησούς
λοιπόν, όταν την είδε πούκλαιγε και πούκλαιγαν [κι']
οι Ιουδαίοι όσοι ήρθανε μαζί της, στέναξε η καρδιά
του και συγκινήθη κι' είπε «Πού τότε θάψατε;» Του
λένε «Κύριε, έλα να δεις». Δάκρυσε ο Ιησούς. Λέγανε
λοιπόν οι Ιουδαίοι «Κοίτα πώς τον αγαπούσε». Και
μερικοί τους είπαν «Δε μπορούσε αυτός π' άνοιξε τα
» μάτια του τυφλού να κάνει που κι' αυτός να μην
» πεθάνει;» Ο Ιησούς λοιπόν πάλι στενάζοντας μέσα
του έρχεται στον τάφο· κι' είτανε βραχότρυπα κι' α-
πάνου της βαλμένη πέτρα. Λέει ο Ιησούς «βγάλτε
» την πέτρα». Του λέει η αδερφή του πεθαμένου η
Μάρθα «Κύριε, μυρίζει τώρα· γιατί είναι τέσσερων με-
» ρών». Της λέει ο Ιησούς «Δε σου είπα πως αν ίσως
» πιστέψεις, θα δεις τη δόξα του Θεού;» Βγάλανε
λοιπόν την πέτρα· κι' ο Ιησούς σήκωσε τα μάτια κι'
είπε «Πατέρα, σ' ευχαριστώ που μ' άκουσες. Εγώ όμως
» ήξερα πως πάντα μ' ακούς· μόνη τόπα για το λαό
» τριγύρω, για να πιστέψουν πως εσύ μ' έστειλες». Κι' όταν
τάπε αυτά, φώναξε με φωνή μεγάλη «Λά-
» ζαρε, έλα όξω». Και βγήκε ο νεκρός σαβανωμένος
χεροπόδαρα, κι' είτανε το πρόσωπό του δεμένο γύρω με
προσόψι. Τους λέει ο Ιησούς «Λύστε τον κι' αφήστε
» τον να σήρει». Πολλοί λοιπόν Ιουδαίοι, πούχαν ερ-
θεί στην Μαριάμ κι' είδαν όσα έκανε, τον πίστεψαν
μερικοί τους όμως πήγανε στους Φαρισαίους και τους

είπαν όσα έκανε ο Ιησούς.

37. Μαζεύανε οι πωτοπαπάδες λοιπόν κι' οι Φαρισαίοι συμβούλιο κι' έλεγαν «Τι κάνουμε, γιατί αυτός» ο άνθρωπος κάνει πολλά σημάδια. Αν τον αφίσουμε» έτσι, όλοι θαν τον πιστέψουν, και θάρθουν οι Ρωμαίοι και θα μας καταστρέψουν πατρίδα κι' έθνος». Κι' ένας τους κάπιος Καϊάφας, αρχιπαπάς όντας του χρόνου εκείνου, τους είπε «Εσείς δεν ξέρετε τίποτα,» μηδέ στοχάζεστε πώς μας συμφέρνει ένας άνθρωπος» να πάει για το καλό του λαού κι' όχι να χαθεί ολόκληρο το έθνος». Κι' αυτός δεν είτανε δικός του λόγος, μόνε αρχιπαπάς όντας εκείνου του χρόνου προφήτεψε πως είτανε να πεθάνει ο Ιησούς για το καλό του έθνους, κι' όχι για το καλό του έθνους μοναχά παρά και για να συνάξει σ' ένα τα παιδιά του Θεού τα σκορπισμένα.

38. Από κείνη λοιπόν τη μέρα αποφασίσανε ναν τότε θανατώσουν. Ο Ιησούς λοιπόν δεν περπατούσε πια ανάμεσα στους Ιουδαίους φανερά, μον έφυγε από κει [και πήγε] σε μέρος κοντά στην έρημο, σε χώρα που τη λεν Εφραίμ κι' έμενε εκεί μαζί με τους μαθητάδες. Και σίμωνε το πάσκα των Ιουδαίων, και πριν το πάσκα ανέβηκαν πολλοί από τα ξώχωρα στα Ιεροσόλυμα για να καθαριστούν. Ζητούσανε λοιπόν τον Ιησού και λέγανε μεταξύ τους στέκοντας μέσα στο ναό «Τι λέτε; πως δε θαρθεί στη σκόλη;» Κι' είχανε δώσει οι πρωτοπαπάδες κι' οι Φαρισαίοι προσταγές, πως αν κανένας μάθει πούναι, να μηνήσει για ναν τον πιάσουν.

[12] 39. Ο Ιησούς λοιπόν έξη μέρες πριν το πάσκα πήγε στη Βηθανία όπου βρίσκουνταν ο Λάζαρος π' ανάστησε από τους νεκρούς ο Ιησούς. Τούκαναν εκεί λοιπόν τραπέζι, κι' η Μάρθα υπερετούσε κι' ο Λάζαρος είταν ένας από τους καθισμένους μαζί του. Η Μαριάμ λοιπόν πήρε μια λάτρα μυρουδικό από ναρδόσταμο πολύτιμο κι' άλειψε τα πόδια του Ιησού, και του σφούγγισε με τα μαλλιά της τα ποδάρια· και το σπίτι γιόμισε από την ευωδιά του μυρουδικού. Και λέει ο Ιούδας ο Ισκαριώτης, ένας μαθητής του, πούτανε ναν τον παραδώσει «Γιατί αυτό το μυρουδικό δεν πουλήθηκε τρακόσα δηνάρια και δε δόθηκε σε φτωχούς;» Και τότε αυτό όχι γιατί τον έμελε για τους φτωχούς, μόνε γιατί είταν κλέφτης κι' έχοντας το κουτί βαστούσε τις συνεισφορές. Είπε λοιπόν ο Ιησούς «Αφισέ» την κι' ας το φυλάξει για τη μέρα της θαφής μου·» γιατί πάντα τους φτωχούς τους έχετε μαζί σας, μα» εμένα πάντα δε μ' έχετε». Έμαθε λοιπόν πλήθος πολύ των Ιουδαίων πως είναι εκεί, κι' ήρθαν όχι μοναχά για τον Ιησού, παρά για να δούνε και το Λάζαρο π' ανάστησε από τους νεκρούς. Κι' αποφασίσανε οι πρωτοπαπάδες να θανατώσουν και το Λάζαρο, γιατί απ' αφορμή του πήγανε πολλοί Ιουδαίοι και πίστεψαν τον Ιησού.

40. Την κατόπι μέρα το μεγάλο πλήθος πούχε έρθει στη σκόλη, σαν άκουσαν πως έρχεται ο Ιησούς στα Ιεροσόλυμα, πήραν τα χουρμαδόκλαδα και βγήκανε ναν τον προδεχτούν, κι' έκραξαν «Ωσαννά. Βλογητός» αυτός που φτάνει στ' όνομα του Κυρίου» κι' «Ο βασιλέας του Ισραήλ». Κι' ο Ιησούς βρήκε ένα ονάρι και κάθησε απάνου, καθώς είναι γραμένο *Μη φοβάσαι,*

κόρη της Σιών νά έρχεται σου ο βασιλέας σου καθισμένος σ' όνισσας πουλάρι . Αυτά δεν τάνιωσαν οι μαθητάδες του πρώτα, όμως σα δοξάστηκε ο Ιησούς, τότες θυμήθηκαν πως αυτά για κείνον είτανε γραμμένα κι' αυτά τούκαναν. Κήρυχνε λοιπόν ο κόσμος πούτανε μαζι του ότα φώναξε από τον τάφο το Λάζαρο και τον ανάστησε από τους νεκρούς· για τούτο και βγήκε ναν τον προδεχτεί κι' ο λαός, γιατί άκουσαν πως έκανε ο Ιησούς εκείνο το σημάδι. Είπανε λοιπόν οι Φαρισαίοι μεταξύ τους «Βλέπετε πως τίποτα καλό δεν κάνετε; » Νά πήγε ο κόσμος ξοπίσω του».

41. Κι' είτανε μερικοί Έλληνες απ' αυτούς π' ανέβαιναν να προσκυνήσουνε στη σκόλη. Αυτοί λοιπόν πήγανε στο Φίλιππο, εκείνον από τη Βηθσαϊδά της Γαλιλαίας, και τον παρακαλούσαν κι' έλεγαν «Αφέντη, » θέλουμε να δούμε τον Ιησού». Πάει ο Φίλιππος και το λέει τ' Αντρέα· πάει ο Αντρέας κι' ο Φίλιππος και το λένε του Ιησού. Κι' ο Ιησούς τους αποκρίνεται και λέει «Ήρθε η ώρα που θα δοξαστεί ο γιος τ' ανθρώπου. » Αλήθεια αλήθεια σας λέω, αν το σταρόσπυρο πέσει » κατά γης και δεν πεθάνει, αυτό μονάχα μένει· αν » όμως πεθάνει, βγάζει καρπό πολύ. Όποιος αγαπά τη » ζωή του, τη χάνει· κι' όποιος μισεί τη ζωή του σ' ε- » τούτον τον κόσμο, θαν τη φυλάξει ως σ' ύπαρξη παν- » τοτινή.

42.»Όποιος με δουλεύει ας ακολουθά, κι' οπού 'μαι » εγώ εκεί κι' ο δουλευτής μου θάναι. Αν κανένας, με » δουλεύει, θαν τον τιμήσει ο πατέρας. Τώρα συγκινή- » θηκε η ψυχή μου και τι να πω; Πατέρα, σώσε με » απ' αυτή την ώρα; Όμως για τούτο ήρθα σ' αυτή » την ώρα. Πατέρα, δόξασέ μου τ' όνομα». Βγήκε λοιπόν φωνή από τον ουρανό «Και δόξασα και πάλι » θα δοξάσω». Το πλήθος εκεί που [την] άκουσε έλεγε πως έγινε βροντή· άλλοι λέγανε «Άγγελος του λά- » λησε». Αποκρίθηκε κι' είπε ο Ιησούς «Δε βγήκε για » μένα αυτή η φωνή παρά για σας. Τώρα καταδικά- » ζεται αυτός ο κόσμος· τώρα όξω θα βγαλθεί ο αρ- » χηγός του κόσμου ετούτου. Κι' εγώ αν ανυψωθώ από » τη γη, όλους θαν τους σήρω κοντά μου». Και τότελεγε αυτό σημαίνοντας με τι θάνατο θα πέθαινε. Τ' αποκρίθηκε λοιπόν ο λαός «Εμείς ακούσαμε από το Νό- » μο πως ο Χριστός μένει στον αιώνα, και πώς λες εσύ » πως πρέπει ν' ανυψωθεί ο γιος τ' ανθρώπου; Πιος » είναι αυτός ο γιος τ' ανθρώπου;» Τους είπε λοιπόν ο Ιησούς «Λιγάκι μένει ακόμα το φως μαζί σας. Περ- » πατάτε όσο έχετε το φως, μήπως σας προφτάσει το » σκοτάδι· κι' όποιος στο σκοτάδι περπατά, δεν ξέρει » πού πηγαίνει. Όσο έχετε το φως, πιστεύετε το φως » για να γίνετε γιοι του φωτός». Αυτά μίλησε ο Ιη- » σούς, κι' έφυγε και κρύφτηκε από κοντά τους.

43. Κι' ενώ έκανε τόσα σημάδια μπροστά τους, δεν τον πιστέψανε για ν' αληθέψει ο λόγος του Ησαΐα του προφήτη, που είπε *Κύριε, πιος πίστεψε το μήνημά μας και σε πόνε φανερώθη το βραχιόνι του Κυρίου;* Για τούτο δε μπορούσανε να πιστέψουν, γιατί είπε ο Ησαΐας πάλι *Τους τύφλωσε τα μάτια και τους πέ- τρωσε την καρδιά, μην τυχόνε δούνε με τα μάτια και με την καρδιά τους νιώσουν, και γυρίσουνε και τους γιατρέψω* . Αυτά είπε ο Ησαΐας, γιατί είδε τη δόξα του και λάλησε γι' αυτόν. Ως τόσο και προεστοί πολ- λοί τον πίστευαν, μα για τους Φαρισαίους δεν τ' ομο-

λογούσανε μήπως αφοριστούν από το συναγώνι· γιατί προτίμησαν τη δόξα των ανθρώπων κάλια παρά τη δόξα του Θεού.

44. Κι' ο Ιησούς φώναξε κι' είπε «Όποιος με πι-
» στεύει, δεν πιστεύει εμένα παρά το σφάλτη μου· κι'
» όποιος με θωρεί, θωρεί το σφάλτη μου. Εγώ φως ήρθα
» στον κόσμο, που όποιος με πιστεύει να μη μένει στο
» σκοτάδι. Κι' αν κανείς ακούσει μου τα λόγια και δεν
» τα φυλάξει, εγώ δε θαν τον καταδικάσω· γιατί δεν
» ήρθα να καταδικάσω τον κόσμο, μόνε να σώσω τον
» κόσμο. Όποιος με παρακούει και δε δέχεται τα λό-
» για μου, έχει τον καταδικαστή του· ο λόγος που λά-
» λησα, αυτός θαν τον καταδικάσει τη στερνή τη μέ-
» ρα. Γιατί εγώ δικά μου δε λάλησα, μόνε ο πατέρας
» που μ' έστειλε, αυτός με πρόσταξε τι να πω και τι
» λαλήσω. Και ξέρω πως η προσταγή του ζωή θα πει
» παντοτινή. Όσα λοιπόν εγώ λαλώ, καθώς είπε μου ο
» πατέρας έτσι λαλώ».

45. Και πριν τη σκόλη του πάσκα, όταν ένιωσε ο [3]
Ιησούς πως ήρθε η ώρα του να μισέψει απ' αυτόν τον
κόσμο στον πατέρα, τους δικούς του [εδώ] στον κόσμο
όπως τους αγάπησε, ως στο τέλος τους αγάπησε. Κι'
ενώ τρώγανε — όταν πια τότε βάλει ο Διάβολος στο νου
του το ναν τον παραδώσει ο Ιούδας ο γιος του Σίμω-
να ο Ισκαριώτης — γνωρίζοντας πως τα πάντα τούδωκε
στα χέρια [του] ο πατέρας και πως από το Θεό βγήκε
και στο Θεό πηγαίνει, σηκώνεται από το δείπνο, και
βγάζοντας το φόρεμά του πήρε ποδιά και τη ζώστηκε·
έπειτα βάζοντας νερό στη λεκάνη, αρχίνησε κι έπλυνε
τα πόδια των μαθητάδων και τα σφουγγίζε με την
ποδιά που΄τανε ζωσμένος. Έρχεται λοιπόν στο Σίμω-
να τον Πέτρο. Του λέει «Κύριε, εσύ μου πλένεις τα
» πόδια;» Αποκρίθηκε ο Ιησούς και τούπε «Ό,τι
» κάνω εγώ, εσύ τώρα δεν το ξέρεις, μα θαν το μά-
» θεις έπειτα». Του λέει ο Πέτρος «Ποτές δε θα μου
» πλύνεις τα πόδια». Τ' αποκρίθηκε ο Ιησούς «Α δε
» σε πλύνω, δεν έχεις θέση κοντά μου». Του λέει ο
Πέτρος ο Σίμωνας «Κύριε, όχι τα πόδια μου μονάχα,
» παρά και τα χέρια [μου] και το κεφάλι». Του λέει ο
Ιησούς «Ο λουσμένος δε χρειάζεται παρά τα πόδια
» του να πλύνει, κι' είναι όλος καθαρός· κι' εσείς είστε
» καθαροί, Όμως όχι όλοι». Γιατί ήξερε τον παραδότη
του· για τούτο είπε πως «Όλοι δεν είστε καθαροί».

46. Ότα λοιπόν τους έπλυνε τα πόδια και πήρε τα
ρούχα του και κάθησε πάλι, τους είπε «Ξέρετε τι σας
» έκανα; Εσείς με κράζετε Δάσκαλε και Κύριε, και
» καλά λέτε, γιατί είμαι. Α λοιπόν εγώ σας έπλυνα
» τα πόδια, ο Κύριος κι' ο δάσκαλος, πρέπει κι' εσείς
» να πλένετε ο ένας τ' άλλου τα πόδια· γιατί σας
» έδωκα παράδειγμα να κάνετε κι' εσείς καθώς εγώ
» σας έκανα. Αλήθεια αλήθεια σας λέω, δεν έχει σκλά-
» βο ανώτερο από τον αφέντη του μηδ' αποσταλμένο
» ανώτερο απ' το σφάλτη του. Αν αυτά τα ξέρετε, κα-
» λότυχοι 'στε αν τα κάνετε. Για όλους σας δε μιλώ·
» εγώ ξέρω πious διάλεξα· παρά για ν' αληθέψει η
» Γραφή *Εκείνος που΄τρωγε το ψωμί μου σήκωσε από-*
» *νου μου τη φτέρνα του* . Από τώρα σας το λέω, πρι
» γίνεται, για να πιστέψτε σα γίνεται πως εγώ είμαι. Αλή-
» θια αλήθεια σας λέω, όποιος δέχεται, α στείλω κανέ-
» ναν, εμένα δέχεται· κι' όποιος εμένα δέχεται, δέχεται
» το σφάλτη μου».

47. Σαν είπε αυτά ο Ιησούς, του συγκινήθηκε η καρδιά και κήρυξε κι' είπε «Αλήθεια αλήθεια σας λέω, » πως ένας σας θα με παραδώσει». Κοιτάζανε ένας τον άλλο οι μαθητάδες, κι' απορούσαν πióνε λέει. Εί-
ταν ένας μαθητής του γηρμένος στον κόρφο του Ιη-
σού, που τον αγαπούσε ο Ιησούς· του νεύει λοιπόν ο Σίμωνας ο Πέτρος και του λέει «Πες πióνε λέει».
Έπεσε εκείνος στα στήθια του Ιησού και του λέει
« Κύριε, πιος είναι;» Αποκρίνεται λοιπόν ο Ιησούς
« Εκείνος είναι που βουτήσω εγώ το ψωμί ·και του το
» δώσω». Βουτώντας λοιπόν το ψωμί παίρνει και [το]
δίνει στον Ιούδα το γιο του Σίμωνα του Ισκαριώτη.
Κι' ύστερα από το ψωμί, τότ' εκείνού του μπήκε μέσα
του ο Σατανάς. Του λέει λοιπόν ο Ιησούς «Ό,τι κά-
» νεις κάνε γλήγορα». Αυτό κανείς δεν τόνιωσε από
τους καθισμένους με τι νόημα του τόπε· γιατί μερι-
κοί θαρρούσαν, επειδή είχε το κουτί ο Ιούδας, πως του
λέει ο Ιησούς «Αγόρασε ό,τι μας χρειάζεται για τη
» σκόλη», ή στους φτωχούς να δώσει κάτι. Πήρε λοι-
πόν εκείνος το ψωμί και βγήκε ευτύς. Κι' είτανε νύχτα.

48. Σα βγήκε λοιπόν, λέει ο Ιησούς «Τώρα δοξά-
» στηκε ο γιος τ' ανθρώπου και μέσο του δοξάστηκε
» ο Θεός, κι' ο Θεός θαν τότε δοξάσει εκείνον κι' ευτύς
» θαν τότε δοξάσει. Παιδιά [μου], λίγο ακόμα βρίσκου-
» μαι μαζί σας. Θα με ζητάτε, κι' όπως είπα στους
» Ιουδαίους, πως όπου εγώ πηγαίνω εσείς να πάτε δε
» μπορείτε, τώρα και σ' εσάς το λέω. Καινούρια εντο-
» λή σας δίνω, ν' αγαπάστε· καθώς σας αγάπησα, κι'
» εσείς ν' αγαπάστε. Έτσι θα μάθουν όλοι πως είστε
» μαθητάδες μου, αν έχετε αγάπη μεταξύ σας». Του
λέει ο Σίμωνας ο Πέτρος «Κύριε, πού πας;» Απο-
κρίθηκε ο Ιησούς «Όπου πάω δε μπορείς να μ' ακο-
» λουθήσεις τώρα· θα μ' ακολουθήσεις έπειτα». Του
λέει ο Πέτρος «Κύριε, γιατί δε μπορώ να σ' ακολου-
» θήσω τώρα; τη ζωή μου δίνω για σένα.». Αποκρί-
θηκε ο Ιησούς «Τη ζωή σου δίνεις για μένα; Αλήθεια
» αλήθεια σου λέω, πρι λαλήσει ο πετεινός, τρεις φορές
» θα μ' αρνηθείς.

[14] 49.» Μη σας κλονίζεται η καρδιά· πιστεύετε το
» Θεό και πιστεύετε κι' εμένα. Στου πατέρα μου έχει
» μέρη να μείνετε πολλά· ειδεμή, θα σας έλεγα πως
» πηγαίνω να σας ετοιμάσω τόπο. Κι' α σήρω και
» σας ετοιμάσω τόπο, πάλι γυρίζω και σας παίρνω
» κοντά μου, έτσι όπου 'μαι εγώ, για να είστε κι' ε-
» σείς. Και πού πηγαίνω εγώ, ξέρετε το δρόμο». Του
λέει ο Θωμάς «Κύριε, δεν ξέρουμε πού πας· πώς
» ξέρουμε το δρόμο;» Του λέει ο Ιησούς «Εγώ 'μαι
» ο δρόμος κι' η αλήθεια κι' η ζωή· κανείς δεν πάει
» στον πατέρα εξόν από μένα. Α με γνωρίζατε, θα
» ξέρατε και τον πατέρα μου. Από τώρα τον ξέρε-
» τε και τον είδατε». Του λέει ο Φίλιππος «Κύριε
» δείξε μας τον πατέρα και μας φτάνει». Του λέει ο
Ιησούς «Τόσον καιρό μαζί σας είμαι, και δε με γνω-
» ρίζεις, Φίλιππε; Όπιος μ' είδε εμένα, είδε τον πα-
» τέρα· πώς εσύ λες Δείξε μας τον πατέρα; Δεν πι-
» στεύεις πως εγώ με τον πατέρα, κι' ο πατέρας πως
» είναι μαζί μου; Τα λόγια εγώ που σας λέω, δικά
» μου δε λαλώ, μόνε ο πατέρας που μένει μαζί μου
» κάνει τα έργα του. Πιστεύετέ με, πως εγώ με τον
» πατέρα κι' ο πατέρας μαζί μου· ειδεμή, από τα έργα
» μου πιστεύετέ με.

50.» Αλήθεια αλήθεια σας λέω, όποιος με πιστεύει,
» τα έργα εγώ που κάνω θα κάνει κι' εκείνος, και με-
» γαλύτερά τους θα κάνει, γιατί εγώ πηγαίνω στον
» πατέρα κι' ό,τι ζητά στ' όνομά μου θαν το κάνω,
» για να δοξαστεί μέσο του γιου ο πατέρας. Ό,τι ζη-
» τήστε στ' όνομά μου θαν το κάνω, Α μ' αγαπάτε,
» φυλάξτε τα παραγγέλματά μου, και θα παρακαλέσω
» εγώ τον πατέρα, κι' άλλον παρήγορο θα σας δώσει
» που αιώνια να μένει μαζί σας, το πνέμα της αλή-
» θιας, που δε μπορεί να λάβει ο κόσμος, τι δεν το
» θωρά μήτε το ξέρει· εσείς το ξέρετε, γιατί κοντά σας
» μένει κι' είναι μέσα σας. Ορφανούς δε θα σας αφή-
» κω· θα γυρίσω κοντά σας. Ακόμα λίγο, κι' ο κό-
» σμος δε με βλέπει πια· μα εσείς με βλέπετε, τι εγώ
» ζω και θα ζήστε κι' εσείς. Εκείνη τη μέρα εσείς θα
» μάθετε πως εγώ με τον πατέρα μου κι' εσείς μαζί
» μου κι' εγώ μαζί σας. Όποιος κατέχει τα παραγγέλ-
» ματά μου και τα φυλάει, εκείνος μ' αγαπά· κι' όποιος
» μ' αγαπά, θ' αγαπηθεί από τον πατέρα μου, και θαν
» τον αγαπήσω κι' εγώ και θαν του φανερωθώ».

51. Του λέει ο Ιουδας — όχι ο Ισκαριώτης — «Κύ-
» ριε, πώς γίνεται να φανερωθείς σ' εμάς κι' όχι στον
» κόσμο;» Αποκρίθηκε ο Ιησούς και τούπε «Όποιος
» μ' αγαπά, θα φυλάξει τα λόγια μου, κι' ο πατέρας
» μου θαν τον αγαπήσει, και θα πάμε και θα μείνου-
» με μαζί του· όποιος δε μ' αγαπά, τα λόγια μου δεν
» τα φυλάει. Κι' ο λόγος π' ακούτε δεν είναι δικός
» μου, παρά του πατέρα μου που μ' έστειλε. Αυτά
» σας είπα μένοντας μαζί σας· ο παρήγορος όμως, το
» πνέμα τ' άγιο, που στ' όνομά μου θα σταλθεί από
» τον πατέρα, εκείνος τα πάντα θα σας μάθει κι' όλα
» θα σας τα θυμίσει που σας είπα.

52.» Εγώ ειρήνη σας αφίνω, την ειρήνη σας δί-
» νω τη δική μου· καθώς σας δίνει ο κόσμος δε σας
» δίνω εγώ. Μη σας κλονίζεται η καρδιά μήτ' ας σας
» δειλιά. Τ' ακούσατε πως εγώ σας είπα Πηγαίνω
» και γυρνών κοντά σας. Α μ' αγαπούσατε, θα χαιρό-
» σαστε που πάω στον πατέρα, γιατί ο πατέρας είναι
» μεγαλύτερός μου. Και τώρα, πρι γενεί, σας τόπα για
» να πιστέψτε σα γενεί. Πολλά δε θα μιλήσω πια
» μαζί σας γιατί έρχεται του κόσμου ο αρχηγός. Κι'
» όχι [πως] έχει εξουσία απάνου μου καμιά, παρά για
» να μάθει ο κόσμος πως αγαπώ τον πατέρα και
» [πως] καθώς με πρόσταξε ο πατέρας έτσι κάνω. 53.
» Σηκωθείτε, πάμε.

[15]» Εγώ είμαι τ' αμπέλι τ' αληθινό, κι' ο πατέρας
» μου είναι ο γεωργός. Κάθε κλήμα μου άκαρπο το
» βγάζει, και κάθε καρπερό το καθαρίζει για να γίνει
» καρπερώτερο. Εσείς πια είστε τώρα καθαροί χάρη
» στο λόγο που σας λάλησα. Μείνετε μαζί μου, [κα-
» θώς] κι' εγώ μαζί σας. Καθώς το κλήμα δεν καρ-
» πίζει μόνο του — α δε μένει μέσα στ' αμπέλι — , έτσι
» μήτ' εσείς α δε μένετε μαζί μου. Εγώ είμαι τ' αμ-
» πέλι, εσείς τα κλήματα. Όποιος μένει μαζί μου κι'
» εγώ μαζί του, αυτός καρποφορεί πολύ, τι δίχως μου
» δε μπορείτε τίποτα να κάνετε· όποιος δε μένει μαζί
» μου, τον πετάξανε όξω σαν το κλήμα και ξεράθηκε,
» και τα μαζεύουν και τα βάζουνε στη φωτιά και
» καίγονται. Α μείνετε μαζί μου και μείνουν και τα
» λόγια μου μαζί σας, ό,τι θέλετε ζητήστε και θαν το

» λάβετε. Μ' αυτό δοξάστηκε ο πατέρας μου, με το
» να δίνετε πολύν καρπό και να γενείτε μαθητάδες μου.
» Καθώς μ' αγάπησε ο πατέρας σας αγάπησα κι' εγώ·
» μέινετε με την αγάπη μου. Α φυλάξτε τις εντολές
» μου, θα μέινετε με την αγάπη μου, καθώς εγώ φύ-
» λαξα τις εντολές του πατέρα και μένω με την α-
» γάπη του.

54. » Αυτά σας τάπα για να μένει μαζί σας η χα-
» ρά η δική μου κι' η χαρά σας να ξετελιωθεί. Αυτή
» είναι η εντολή μου, ν' αγαπάστε όπως σας αγάπησα.
» Αγάπη μεγαλύτερη κανείς δεν έχει παρά τούτο, το
» να δώσει τη ζωή του για τους αγαπητούς του. Ε-
» σείς είστε αγαπητοί μου αν κάνετε ό,τι εγώ σας πα-
» ραγγέλλω. Σκλάβους δε σας λέω πια, γιατί ο σκλά-
» βος δε γνωρίζει το τι κάνει ο αφέντης του· μόνη σας
» είπα αγαπητούς, γιατί σας τάμαθα όλα π' άκουσα
» από τον πατέρα μου. Εσείς δε με διαλέξατε, παρά
» εγώ σας διάλεξα και διόρισα, για να πάτε εσείς και
» να καρποφοράτε κι' ο καρπός σας για να μένει, που
» ό,τι ζητάτε του πατέρα μου στ' όνομά μου να σας
» το δώσει.

55. » Αυτό σας παραγγέλλω, ν' αγαπάστε. Αν ο
» κόσμος σας μισεί, μάθετε πως εμένα μίσησε προτύ-
» τερά σας. Αν είσατε από τον κόσμο, ο κόσμος θ'
» αγαπούσε το δικό του· μα γιατί δεν είστε από τον
» κόσμο παρά εγώ σας διάλεξα από τον κόσμο, για
» τούτο ο κόσμος σας μισεί. Μην ξεχνάτε το λόγο που
» εγώ σας είπα, δεν έχει σκλάβο ανώτερο από τον α-
» φέντη του. Αν εμένα με κατάτρεξαν, κι' εσάς θα κα-
» τατρέξουν· α φύλαξαν το λόγο μου, και το δικό σας
» θα φυλάξουν. Όμως όλα αυτά θα σας τα κάνουνε
» για τ' όνομά μου, τι δεν ξέρουνε το στάλτη μου. Α
» δεν ερχόμουν και δεν τους μιλούσα, δε θάχανε αμαρ-
» τία· μα τώρα δεν έχουν πρόφαση της αμαρτίας
» τους. Όποιος εμένα μισεί, μισεί και τον πατέρα μου.
» Α δεν τους έκανα τα έργα που κανείς δεν έκανε
» άλλος, δε θάχανε αμαρτία· μα τώρα κι' είδαν και
» με μίσησαν, κι' εμένα και τον πατέρα μου. Όμως
» για ν' αληθέψει ο λόγος ο γραμμένος μέσα στο Νόμο
» τους, πως *Δίχως αφορμή με μίσησαν* .

56. » Όταν έρθει ο παρήγορος που εγώ θα σας
» στείλω από τον πατέρα — το πνέμα της αλήθειας που
» βγαίνει από τον πατέρα — εκείνο θα με κηρύξει· ό-
» μως κι' εσείς κηρύχνετε με, γιατί είστε από την
» αρχή μαζί μου.

[16] » Αυτά σας είπα για να μην πέστε σε πειρασμό.
» Θα σας αφορίσουν από συναγωγή· κι' έρχεται μά-
» λιστα ώρα που όποιος θανατώνει θα θαρρεί προσφέρ-
» νει του Θεού λατρεία. Κι' αυτά θαν τα κάνουνε για-
» τί δε γνώρισαν τον πατέρα μήτ' εμένα. Κι' αυτά
» σας ταμίλησα που σαν έρθει η ώρα τους ναν τα θυ-
» μάστε πώς σας τα είπα. Όμως από την αρχή δε
» σας τα είπα γιατί είμουνα μαζί σας· όμως τώρα
» πάω στο στάλτη μου. Και δε μ' ερωτά κανείς σας
» Πού πηγαίνεις, μόνη γιατί σας τα είπα γιόμισε η
» καρδιά σας λύπη; Μα εγώ σας λέω την αλήθεια, σας
» συμφέρνει να μισέψω εγώ. Γιατί α δε μισέψω, δε σας
» έρχεται ο παρήγορος· όμως α μισέψω, θα σας τόνε
» στείλω. Και σαν έρθει εκείνος, του κόσμου θ' απο-
» δείξει αμαρτία κι' αγιοσύνη και καταδίκη· αμαρτία,

» που δε με πιστεύουν· κι' αγιοσύνη, που πηγαίνω
» στον πατέρα μου και δε με θωράτε πια· και κατα-
» δίκη, που καταδικάστηκε του κόσμου ετούτου ο αρ-
» χηγός.

57. » Πολλά έχω ακόμα να σας πω, μα να νιώστε
» δε μπορείτε τώρα· όταν όμως έρθει εκείνος, το πνέ-
» μα της αλήθειας, θα σας οδηγήσει σ' όλη την αλή-
» θια· τι δε θα πει δικά του, μόνε όσα ακούσει θα λα-
» λήσει και θα σας μηνήσει τα μελλούμενα. Αυτός θα
» με δοξάσει εμένα, τι δικά μου θενά πάρει και θα
» σας μηνήσει. Όλα όσα έχει ο πατέρας δικά μου εί-
» ναι· για αυτό σας είπα πως δικά μου παίρνει και
» θα σας μηνήσει. Λίγο και δε με θωράτε πια· και
» πάλι λίγο και θενά με δείτε».

Είπανε λοιπόν μερικοί του μαθητάδες μεταξύ τους
« Τι 'ναι τούτο που μας λέει Λίγο και δε με θωράτε
» και πάλι λίγο και θενά με δείτε, και πως Πηγαίνω
» στον πατέρα;» Λέγανε λοιπόν «Τι 'ναι αυτό που
» λέει, [το] λίγο; Δεν κατέχουμε». 58. Ένωσε ο
Ιησούς πως θέλανε ναν τότε ρωτήσουν και τους είπε
« Αυτό συζητάτε μεταξύ σας, πως είπα Λίγο και δε
» με θωράτε, και πάλι λίγο και θενά με δείτε. Αλή-
» θια αλήθια σας λέω, πως θα κλάψτε εσείς και θα
» θρηνήστε, κι' ο κόσμος θα χαρεί· θα λυπηθείτε εσείς,
» κι' η λύπη σας χαρά θα γίνει. Η γυναίκα, σα γεν-
» νά, λυπάται, γιατί ήρθε η ώρα της· μα σα γεννήσει
» το παιδί, δεν τη θυμάται πια τη στεναχώρια, από
» τη χαρά που γεννήθηκε άνθρωπος στον κόσμο. Κι'
» εσείς λοιπόν λυπάστε τώρα· μα πάλι θα σας δω, και
» θα σας χαρεί η καρδιά και κανείς δε θα σας πάρει
» τη χαρά σας. Κι' εκείνη την ημέρα δε θα με παρα-
» καλέστε εμένα τίποτα. Αλήθια αλήθια σας λέω, Ό,τι
» ζητήστε του πατέρα, θα σας [το] δώσει στ' όνομά
» μου. Ως τώρα τίποτα δε ζητήσατε στ' όνομά μου·
» ζητάτε και θα λάβετε το να ξετελιωθεί η χαρά σας.

59.» Αυτά σας τάπα με παροιμίες· έρχεται ώρα
» που δε θα σας μιλώ πια με παροιμίες, παρά ανοιχτά
» για τον πατέρα θα σας πληροφορώ. Τότες στ' όνο-
» μά μου θα ζητήστε, και δε σας λέω πως εγώ για
» σας θα παρακαλέσω τον πατέρα· τι ο ίδιος σας α-
» γαπά ο πατέρας, γιατί μ' αγαπήσατε εμένα και πι-
» στέψατε πως εγώ από τον πατέρα βγήκα. Από τον
» πατέρα βγήκα κι' ήρθα στον κόσμο· πάλι αφίνω τον
» κόσμο και πηγαίνω στον πατέρα». Λένε οι μαθη-
τάδες του «Νά τώρα ανοιχτά μιλείς και δε λες κα-
» μιά παροιμία· τώρα ξέρουμε πως ξέρεις τα πάντα
» κι' ανάγκη δεν έχεις να σ' ερωτά κανείς. Μ' αυτό
» πιστεύουμε πως από το Θεό βγήκες». Τους αποκρί-
θηκε ο Ιησούς «Τώρα πιστεύετε; Νά έρχεται ώρα
» κι' ήρθε που θα σκορπιστεί ο καθείς σας σπίτι του
» κι' εμένα θα μ' αφήστε μοναχό· και δεν είμαι μο-
» ναχός, γιατί είναι μαζί μου ο πατέρας. Αυτά σας
» τάπα για νάχετε [του νου] ησυχία μέσο μου. Στον
» κόσμο πίκρες έχετε· μα θάρρος, εγώ νίκησα τον κό-
» σμο».

[17] [60]. Μίλησε αυτά ο Ιησούς, και σηκώνοντας τα
μάτια κατά τον ουρανό είπε «Πατέρα, ήρθε η ώρα·
» δόξασε το γιο σου, για να σε δοξάσει ο γιος, [έτσι]
» καθώς τούδωκες εξουσία κάθε σάρκας για να δώσει
» σ' όλους όσους τούδωκες ζωή παντοτινή. Κι' αυτή

» είναι η ζωή η παντοτινή, το να σε γνωρίζουν εσένα
 » το μόνο αληθινό Θεό, [καθώς] και τον αποσταλμένο
 » σου, τον Ιησού Χριστό. Εγώ σε δόξασα στη γη τε-
 » λιώνοντας το έργο που μούδωκες να κάνω· και τώρα
 » δόξασέ με εσύ, πατέρα, κοντά σου με τη δόξα πού-
 » χα κοντά σου πρι να γίνει ο κόσμος. Φανέρωσά σου
 » τ' όνομα στους ανθρώπους που μούδωκες από τον
 » κόσμο. Δικοί σου είταν κι εμένα μου τους έδωκες,
 » και το λόγο σου φυλάξανε. Τώρα νιώσανε πως όλα
 » όσα μούδωκες από σένα είναι, πως τα λόγια που
 » μούδωκες τους έδωκα, κι' αυτοί τα πήραν κι' ένιωσαν
 » αληθινά πως από σένα βγήκαν, και πίστεψαν εσύ πως
 » μ' έστειλες. Εγώ για αυτούς παρακαλώ· για τον κό-
 » σμο δεν παρακαλώ, παρά για όσους μούδωκες γιατί
 » δικοί σου είναι, και τα δικά μου όλα δικά σου είναι και
 » τα δικά σου δικά μου, και με δόξασαν. Και δεν είμαι
 » πια στον κόσμο, κι' αυτοί 'ναι στον κόσμο, κι' εγώ έρ-
 » χουμαι σ' εσένα. Πατέρα άγιε, βάσταξε τους [πιστούς]
 » στ' όνομά σου που μούδωκες, για να είναι ένα καθώς
 » κι' εμείς. Όταν είμουνα μαζί τους, εγώ τους βαστού-
 » σα [πιστούς] στ' όνομά σου που μούδωκες, και τους
 » φύλαξα και κανείς τους δε χάθηκε, εξόν ο γιος του
 » χαμού για ν' αληθέψει η Γραφή. [61]. Και τώρα έρ-
 » χουμαι σ' εσένα, κι' αυτά τα λέω εδώ στον κόσμο,
 » έτσι που νάχουν τη χαρά μου ξετελιωμένη μέσα τους.
 » Εγώ τους έδωκα το λόγο σου, κι' ο κόσμος τους μί-
 » σησε, γιατί δεν είναι από τον κόσμο καθώς [κι] εγώ
 » δεν είμαι από τον κόσμο. Δε γυρεύω ναν τους πά-
 » ρεις από τον κόσμο, [μόνε ναν τους φυλάξεις] από
 » τον Κακό. Δεν είναι από τον κόσμο καθώς [κι'] εγώ
 » δεν είμαι από τον κόσμο. Άγιασε τους μ' αλήθεια·
 » ο λόγος ο δικός σου είναι η αλήθεια. Καθώς εμένα μ'
 » έστειλες στον κόσμο, κι' εγώ τους έστειλα στον κό-
 » σμο. Κι' εγώ για το καλό τους αγιάζουμαι, για ν' α-
 » γιαστούν κι' αυτοί μ' αλήθεια. Και δεν παρακαλώ για
 » αυτούς μονάχα, παρά και για όσους κάνει ο λόγος
 » τους και με πιστεύουν, για να γίνουν όλοι ένα· κα-
 » θώς, πατέρα, εσύ μαζί μου κι' εγώ μαζί σου, [έτσι] κι'
 » αυτοί μαζί μας νάναι, που ο κόσμος να πιστεύει εσύ
 » πως μ' έστειλες. Κι' εγώ τους έδωκα τη δόξα αυτή
 » που μούδωκες, έτσι να γίνουν ένα όπως ένα εμείς,
 » εγώ μαζί τους κι' εσύ μαζί μου, για να καταντήσουν
 » ένα, που να ξέρει ο κόσμος το πως μ' έστειλες εσύ και
 » τους αγάπησες καθώς μ' αγάπησες [κι'] εμένα. Πα-
 » τέρα, αυτούς που μούδωκες θέλω οπού 'μαι εγώ νά-
 » ναι κι' αυτοί μαζί μου, για να θωρούν τη δόξα μου
 » που μούδωκες, γιατί μ' αγάπησες πρι να θεμελιωθεί
 » ο κόσμος, πατέρα άγιε. Κι' ο κόσμος δε σε γνώρισε,
 » μα εγώ σε γνώρισα, και γνώρισαν κι' αυτοί εσύ πως
 » μ' έστειλες, και τ' όνομά σου τους φανέρωσα και θαν
 » τους φανερώσω, έτσι μαζί τους νάναι η αγάπη που
 » μ' αγάπησες, [καθώς] κι' εγώ μαζί τους».

[18] 62. Είπε αυτά ο Ιησούς, και βγήκε με τους μα-
 θητάδες του πέρα από το ξεροπόταμο των κέδρων, κι'
 εκεί 'ταν περιβόλι που μπήκε μέσα αυτός κι' οι μαθη-
 τάδες του. Και τόξερε το μέρος κι' ο Ιούδας ο παρα-
 δότης του, γιατί πολλές φορές συνάχτηκε με τους μα-
 θητάδες του εκεί ο Ιησούς. Πήρε λοιπόν ο Ιούδας το
 λόγο, και κλητήρες από τους πρωτοπαπάδες και τους
 Φαρισαίους, κι' έρχεται εκεί με φανάρια και με φώτα
 κι' άρματα. Ο Ιησούς λοιπόν γνωρίζοντας όλα τα
 μελλούμενά του βγήκε και τους λέει «Πιόνε γυρεύετε;»
 Τ' αποκρίθηκαν «Τον Ιησού το Ναζωραίο». Τους

λέει «Εγώ είμαι ο Ιησούς». Κι' είτανε μαζί τους κι' ο Ιούδας ο παραδότης του. Άμα λοιπόν τους είπε «Εγώ » είμαι», πήγαν πίσω και πέσανε χάμου. Πάλι λοιπόν τους ρώτησε «Πιόνε γυρεύετε;» Κι' εκείνοι είπαν «Τον » Ιησού το Ναζωραίο». Αποκρίθηκε ο Ιησούς «Σας » είπα πως εγώ είμαι. Α λοιπόν εμένα γυρεύετε, αφί- » στε τους αυτούς να φύγουνε για ν' αληθέψει ο λόγος » πούπα, πως όσους μούδωκες δεν έχασα κανένα τους». Ο Σίμωνας λοιπόν ο Πέτρος έχοντας σπαθί το τρά- βηξε και χτύπησε το σκλάβο του αρχιπαπά κι' έκοψε τ' αυτί του το δεξύ· κι' είταν τ' όνομα του σκλάβου Μάλχος. Είπε λοιπόν ο Ιησούς του Πέτρου «Βάλε το » σπαθί στη θήκη. Το ποτήρι που μούδωκε ο πατέρας » να μην το πιώ;»

63. Ο λόχος λοιπόν κι' ο χιλιάρχος κι' οι κλητήρες των Ιουδαίων σύλλαβαν τον Ιησού και τον έδεσαν και τον πήγανε στον Άννα πρώτα· γιατί είταν πεθερός του Καϊάφα, πούταν αρχιπαπάς του χρόνου εκείνου. Κι' είταν ο Καϊάφας εκείνος που συμβούλεψε τους Ιουδαίους πως συμφέρνει να πεθάνει ένας άνθρωπος για το καλό του λαού. Κι' ακολουθούσε τον Ιησού ο Σίμωνας ο Πέτρος κι' ένας άλλος μαθητής. Κι' ο μαθητής εκείνος είτανε γνώριμος του αρχιπαπά, και μπήκε μαζί με τον Ιησού στην αυλή του αρχιπαπά.

64. Κι' ο Πέτρος έστεκε κοντά στην ξώπορτα όξω. Βγήκε λοιπόν ο μαθητής ο άλλος ο γνώριμος του αρχιπαπά, κι' είπε της θυρωρής κι' έμπασε τον Πέτρο. Λέει λοιπόν του Πέτρου η δούλα η θυρωρή «Μήπως » κι' εσύ είσαι από τους μαθητάδες του αυτού τ' αν- » θρώπου;» Λέει εκείνος «Δεν είμαι». Κι' είταν οι σκλάβοι εκεί κι' οι κλητήρες έχοντας κανωμένη αθρα- κιά, γιατί είταν κρύο και ζεσταίνονταν· κι' είταν εκεί μαζί μ' αυτούς κι' ο Πέτρος και ζεσταίνονταν. Ρώ- τησε λοιπόν τον Ιησού ο αρχιπαπάς για τους μαθητά- δες του και για τη διδαχή του. Τ' αποκρίθηκε ο Ιη- σούς «Εγώ ανοιχτά μίλησα του κόσμου· εγώ πάντα » δίδαξα μέσα στο συναγώγι και ναό όπου μαζεύουν- » ται όλοι τους οι Ιουδαίοι, και κρυφά, δεν είπα τί- » ποτα. Τι με ρωτάς; Ρώτησε όσους άκουσαν τι τους » είπα· να, αυτοί ξέρουν όσα είπα εγώ». Κι' άμα τάπε αυτά, ένας εκεί κοντά κλητήρας τούδωκε ένα χτύπημα του Ιησού κι' είπε «Έτσι απαντάς στον αρχιπαπά;» Τ' αποκρίθηκε ο Ιησούς «Α μίλησα κακά, δείξε το » κακό· αν όμως καλά, τι με χτυπάς;»

65. Τον έστειλε λοιπόν ο Άννας δεμένο στον Καϊ- άφα τον αρχιπαπά. Κι' ο Σίμωνας ο Πέτρος έστεκε και ζεσταίνονταν. Τούπανε λοιπόν «Μήπως κι' εσύ » είσαι από τους μαθητάδες του;» Αρνήθηκε εκείνος κι' είπε «Δεν είμαι». Λέει ένας σκλάβος του αρχιπα- πά, όντας συγγενής εκείνου που τούκοψε τ' αυτί του ο Πέτρος, «Δε σε είδα εγώ στο περιβόλι μαζί του;» Πάλι λοιπόν αρνήθη ο Πέτρος, κι' αμέσως λάλησε πε- τεινός.

66. Λοιπόν πηγαίνουνε στ' αρχηγείο τον Ιησού από του Καϊάφα. Κι' είτανε πρωί. Κι' αυτοί δε μπήκανε μέσα στ' αρχηγείο, για να μη λερωθούν παρά να φαν το πάσκα. Βγήκε λοιπόν ο Πειλάτος όξω και τους λέει « Τι του κατηγοράτε αυτού τ' ανθρώπου;» Αποκρί- θηκαν και τούπαν «Αν αυτός δεν είτανε κακούργος, » δε σου τον παραδίναμε». Τους είπε λοιπόν ο Πει-

λάτος «Πάρτε τον εσείς και κατά το Νόμο σας δικά-
» στε τον». Τούπαν οι Ιουδαίοι «Εμάς μας αμπο-
» δίζεται να θανατώσουμε κανένα», για ν' αληθέψει ο
λόγος του Ιησού, που είπε σημαίνοντας τι θάνατο εί-
τανε να πεθάνει.

67. Μπήκε λοιπόν πάλι στ' αρχηγείο ο Πειλάτος
και φώναξε τον Ιησού και τούπε «Εσύ 'σαι ο βασι-
» λέας των Ιουδαίων;» Αποκρίθηκε ο Ιησούς «Μόνος
» σου εσύ το λες αυτό ή άλλοι σου πάνε για μένα;» Α-
ποκρίθηκε ο Πειλάτος «Μήπως εγώ 'μαι Ιουδαίος; Το
» δικό σου έθνος κι' οι πρωτοπαπάδες σε παραδώνανε
» σ' εμένα· τι έκανες;» Αποκρίθηκε ο Ιησούς «Η
» δική μου η βασιλεία δεν είναι από τον κόσμο ετού-
» τον. Αν είταν απ' αυτόν τον κόσμο η βασιλεία μου,
» οι υπερέτες μου θα πολεμούσανε να μην παραδοθώ
» στους Ιουδαίους· μα τώρα η βασιλεία μου δεν είναι
» από δω». Τούπε λοιπόν ο Πειλάτος «Λοιπόν βα-
» σιλέας είσαι εσύ;» Αποκρίθηκε ο Ιησούς «Εσύ λες
» πως εγώ 'μαι βασιλέας. Για αυτό γεννήθηκα και για
» αυτό ήρθα στον κόσμο, για να κηρύξω την αλήθεια·
» όποιος είναι από την αλήθεια μ' ακούει τη φωνή». Του λέει ο Πειλάτος «Τι είναι αλήθεια;» Κι' αφού
τόπε αυτό, πάλι βγήκε στους Ιουδαίους και τους λέει
«Εγώ δεν του βρίσκω φταίξιμο. Κι' είναι σύστημά
» σας να σας λευτερώνω έναντι το πάσκα· θέλετε λοι-
» πόν να σας λευτερώσω το βασιλέα των Ιουδαίων;»
Φώναξαν ξανά λοιπόν και λέγανε «Όχι αυτόν παρά
» το Βαραββά». Κι' είταν ο Βαραββάς κακούργος.

68. Τότες λοιπόν πήρε τον Ιησού ο Πειλάτος και [19]
τόνε βουρδούλισε. Κι' οι στρατιώτες πλέξανε στεφάνι
απ' αγκάθια και του το φορέσανε στην κεφαλή, και
βάζοντάς του βυσσινιά στολή πήγαιναν και του λέ-
γανε «Σε χαιρετούμε, βασιλέα των Ιουδαίων», και
τόνε χτυπούσαν. Και βγήκε πάλι όξω ο Πειλάτος και
τους λέει «Νά, σας τότε φέρνω όξω για να δείτε πως
» δεν του βρίσκω φταίξιμο». Βγήκε λοιπόν ο Ιησούς
όξω φορώντας τ' αγκαθένιο το στεφάνι και τη βυσσι-
νιά στολή. Και τους λέει [ο Πειλάτος] «Νά [ο] άνθρω-
» πος». Σαν τον είδανε λοιπόν οι πρωτοπαπάδες κι'
οι κλητήρες κράξανε λέγοντας «Σταύρωσε, σταύρωσε».
Τους λέει ο Πειλάτος «Πάρτε τον εσείς και σταυρώ-
» στε τον, γιατί εγώ δεν του βρίσκω φταίξιμο». Τ' α-
ποκριθήκανε οι Ιουδαίοι «Εμείς έχουμε νόμο, και κατά
» το νόμο πρέπει να θανατωθεί, γιατί έγινε γιος του
» Θεού». Σαν άκουσε λοιπόν το λόγο αυτό ο Πειλά-
τος, πιο πολύ φοβήθηκε, και μπήκε στ' αρχηγείο πάλι
και λέει του Ιησού «Από πού είσαι εσύ;» Κι' ο Ιη-
σούς δεν τούδωκε απάντηση. Του λέει λοιπόν ο Πει-
λάτος «Δε μου μιλείς; Δεν ξέρεις πως εξουσία έχω να
» σ' αφίσω κι' εξουσία έχω να σε σταυρώσω;» Τ' απο-
κρίθηκε ο Ιησούς «Δε θάχες εξουσία από νου μου κα-
» μιά α δε σου τανε δοσμένη από πάνου· για τούτο αυ-
» τός που με παράδωκε σ' εσένα έχει μεγαλύτερη α-
» μαρτία». Για κείνο ο Πειλάτος ζήτηε ναν τότε λευ-
τερώσει· μα οι Ιουδαίοι φώναξαν και λέγανε «Αν τον
» λευτερώσεις, δεν αγαπάς τον Καίσαρα· όποιος γίνε-
» ται βασιλέας, πολεμά τον Καίσαρα». Σαν άκουσε
λοιπόν τα λόγια αυτά ο Πειλάτος, έφερε όξω τον Ιη-
σού και κάθησε σε βήμα, σε μέρος που το λέγανε *Λι-
θόστρωτο* , κι' οβραϊκα *Γαββαθά* . Κι' είταν η παραμονή
του πάσκα, η ώρα ως έξη. Και λέει στους Ιουδαίους
« Νά ο βασιλέας σας». Κράξανε λοιπόν εκείνοι «Πάρ'

» τον, πάρ' τον, σταύρωσέ τον». Τους λέει ο Πειλάτος « Το βασιλέα σας να σταυρώσω;» Αποκριθήκανε οι πρωτοπαπάδες «Δεν έχουμε βασιλέα εξόν τον Καί-» σαρα».

69. Τότες λοιπόν τους τον παράδωκε να σταυρωθεί. Πήρανε λοιπόν τον Ιησού, και κουβαλώντας το σταυρό του πήγε όξω στο μέρος που λέγεται Κάρας μέρος, που το λεν οβραϊκά *Γολγοθ* , όπου τότε σταύρωσαν, και μαζί του άλλους διο δεξιά κι' αριστερά, και στη μέση τον Ιησού. Κι' έγραψε κι' επιγραφή ο Πειλάτος και την έβαλε απάνου στο σταυρό· κι' είτανε γραμμένο *Ιησούς ο Ναζωραίος, ο βασιλέας των Ιουδαίων* . Αυτή λοιπόν την επιγραφή πολλοί τήνε διαβάσανε Ιουδαίοι, γιατί είτανε σιμά στη χώρα το μέρος που σταυρώθηκε ο Ιησούς· κι' είτανε γραμμένο οβραϊκά, λατινικά, ελληνικά. Λέγανε λοιπόν του Πειλάτου οι πρωτοπαπάδες των Ιουδαίων «Μη γράφεις Ο βασιλέας» των Ιουδαίων, παρά πως είπε εκείνος Είμαι βασι-» λέας των Ιουδαίων «Αποκρίθηκε ο Πειλάτος «Ό,τι» έγραψα έγραψα».

70. Οι στρατιώτες λοιπόν, αφού σταύρωσαν τον Ιησού, πήραν τα φορέματά του και τα μοίρασαν σε τέσσερα, του καθενός στρατιώτη ένα μέρος, [καθώς] και το πουκάμισο. Κι' είταν το πουκάμισο άρραφο, φασμένο από τα πάνου ως στην άκρη. Είπανε λοιπόν μεταξύ τους «Ας μην το σκίσουμε, μόνε ας βάλουμε» λαχνό πιος ναν το πάρει», για ν' αληθέψει η Γραφή *Μοίρασαν τα φορέματά μου και για τη φορεσιά μου βάλανε λαχνό* .

71. Αυτά λοιπόν κάνανε οι στρατιώτες. Κι' έστεκαν κοντά στο σταυρό του Ιησού η μητέρα του, κι η αδερφή της μητέρας του Μαρία η γυναίκα του Κλωπά, κι' η Μαρία η Μαγδαληνή. Ο Ιησούς λοιπόν σαν είδε τη μητέρα του και το μαθητή εκεί κοντά π' αγάπαε, λέει της μητέρας του «Μητέρα, να ο γιος σου»· έπειτα λέει του μαθητή «Νά η μητέρα σου». Κι' από κείνη την ώρα την πήρε ο μαθητής στο σπίτι του. Έστερα ο Ιησούς σαν ένιωσε πως όλα τέλιωσαν, για ν' αληθέψει η Γραφή, λέει «Διψώ». Έστεκε λαγήνι γιομάτο ξύδι· στήσανε λοιπόν σε ύσσωπο σφουγγάρι γιομισμένο ξύδι και του το προσφέρανε στο στόμα. Λοιπόν σαν πήρε ο Ιησούς το ξύδι, είπε «Τέλιωσε», και γαίρνοντας την κεφαλή του παράδωκε την ψυχή.

72. Οι Ιουδαίοι λοιπόν, επειδή είτανε παρασκευή για να μη μείνουν το σάββατο απάνου στο σταυρό τα λείψανα (γιατί είτανε μεγάλη η μέρα εκείνη του σαββάτου) παρακάλεσαν τον Πειλάτο ναν τους σπάσουνε τα σκέλια και ναν τους σηκώσουν. Έρθανε λοιπόν οι στρατιώτες, και του πρώτου τούσπασαν τα σκέλια, [καθώς] και τ' αλλουνού του σταυρωμένου μαζί του σαν ήρθαν όμως στον Ιησού και πια τον είδαν πεθάνο, δεν τούσπασαν τα σκέλια, μόνε ένας στρατιώτης του κάρφωσε μ' ένα κοντάρι το πλευρό, και βγήκε αμέσως αίμα και νερό. Κι' ο μάρτυρας το λέει (κι' αληθινή 'ναι η μαρτυρία του κι' εκείνος ξέρει πως αλήθεια λέει) για να πιστεύετε κι' εσείς. Γιατί έγιναν αυτά για ν' αληθέψει η Γραφή *Κόκκαλο δε θαν του σπάσουν* · και πάλε άλλη γραφή λέει *Θαν τον κοιτάξουν αυτόν π' ακόντισαν*.

73. Κατόπι παρακάλεσε τον Πειλάτο ο Ιωσήφ από την Αριμαθαία — όντας μαθητής του Ιησού, κρυφός όμως από φόβο των Ιουδαίων — να πάρει του Ιησού το λείψανο· και τον άφισε ο Πειλάτος. Ήρθε λοιπόν και πήρε το λείψανό του· κι ήρθε κι' ο Νικόδημος· πούχε πάει πριν νύχτα στον Ιησού — φέρνοντας μίγμα μύρρων κι' αλόης ως λίτρες εκατό. Πήρανε λοιπόν του Ιησού το λείψανο και το σαβάνωσαν με τα μυρουδικά μαζί, καθώς συνειθίζουνε να θάψουν οι Ιουδαίοι. Κι' είτανε στο μέρος που σταυρώθη περιβόλι, και στο περιβόλι μέσα μνήμα καινούριο όπου κανείς ακόμα δεν είχε θαφτεί· εκεί λοιπόν αφορμή η παρασκευή των Ιουδαίων (γιατί είτανε σιμά το μνήμα) θάψανε τον Ιησού.

74. Και τα πρωτοβδόμαδα η Μαρία η Μαγδαλη- [20] νή έρχεται πρωί, σκοτάδι ακόμα, στο μνήμα, και θωρά την πέτρα σηκωμένη από το μνήμα. Τρέχει λοιπόν και πάει στο Σίμωνα τον Πέτρο και στον άλλο μαθητή π' αγάπασε ο Ιησούς και τους λέει «Πήραν από το » μνήμα τον Κύριο και δεν ξέρουμε πού τον έβαλαν». Βγήκε λοιπόν ο Πέτρος κι' ο άλλος μαθητής και πηγαίνανε στο μνήμα. Κι' έτρεχαν κι' οι δυο μαζί, μα ο άλλος μαθητής πρότρεξε γοργότερα από τον Πέτρο κι' έφτασε στο μνήμα πρώτος, και σκύβοντας βλέπει κατά γης τα σάβανα· όμως δε μπήκε μέσα. Έρχεται λοιπόν κι' ο Σίμωνας ο Πέτρος πίσω του, και μπήκε μέσα στο μνήμα και θωρά κατά γης τα σάβανα, και το προσόπι (πούτανε στην κεφαλή του απάνου) πως δεν είταν κάτου με τα σάβανα, παρά κάπου εκεί τυ= λιγμένο χωριστά. Μπήκε λοιπόν τότες κι' ο άλλος μαθητής πούχε φτάσει πρώτος στο μνήμα, κι' είδε και πίστεψε· γιατί δεν κάτεχαν ακόμα τη Γραφή, πως πρέπει ν' αναστηθεί από τους νεκρούς. Γυρίσανε λοιπόν πάλι σπίτι οι μαθητάδες.

75. Κι' η Μαρία έστεκε κοντά στο μνήμα όξω κι' έκλαιγε. Καθώς έκλαιγε λοιπόν έσκυψε να δει στο μνήμα, και βλέπει δυο αγγέλους μέσα στ' άσπρα, καθισμένους τον ένα σιμά στην κεφαλή και τον άλλο σιμά στα πόδια εκεί πούχανε βάλει του Ιησού το λείψανο. Κι' αυτοί της λεν «Γυναίκα, τι κλαις;» Και τους λέει « Γιατί πήραν τον Κύριό μου και δεν ξέρω πού τον » έβαλαν». Και σαν είπε αυτά, γύρισε πίσω και κοιτάζει τον Ιησού που στέκουνταν, μα δεν ήξερε πως είναι ο Ιησούς. Της λέει ο Ιησούς «Γυναίκα, τι κλαις; » πιόνε γυρεύεις;» Κι' αυτή νομίζοντας πως είναι ο κηπουρός του λέει «Κύριε, αν εσύ τον πήρες, πες μου » πού τον έβαλες κι' εγώ τον παίρνω». Της λέει ο Ιησούς «Μαριάμ». Γύρισε εκείνη και του λέει οβραϊκά « *Ραββουνεί* », που θα πει *Δάσκαλε* . Της λέει ο Ιησούς «Μη μ' αγγίζεις γιατί ακόμα δεν ανέβηκα στον » πατέρα· μόνη πήγαινε στους αδερφούς μου και πες » τους Ανεβαίνω στον πατέρα μου και πατέρα σας και » Θεό μου και Θεό σας». Πηγαίνει η Μαριάμ η Μαγδαληνή και πληροφορεί τους μαθητάδες πως «Είδα » τον Κύριο» και πως «Αυτά μου είπε».

76. Όντας λοιπόν βράδυ τότες κατά τα πρωτοβδόμαδα κι' η πόρτα κλειστή εκεί που βρίσκουνταν οι μαθητάδες από το φόβο των Ιουδαίων, ήρθε ο Ιησούς και στάθηκε στη μέση και τους είπε «Ειρήνη » σας»· κι' αυτό σαν τόπε, τους έδειξε και τα χέρια [του] και το πλευρό. Χαρήκανε λοιπόν οι μαθητάδες όταν είδαν τον Ιησού. Πάλι λοιπόν τους είπε ο Ιησούς

« Ειρήνη σας. Καθώς μ' έστειλε ο πατέρας, σας στέλ-
» νω κι' εγώ». Κι' ειπόντας αυτό φύσηξε μέσα [τους]
και τους λέει «Πάρτε πνέμα άγιο. Όποιου συχωρέστε
» τις αμαρτίες, συχωρεμένες τους· όποιου τις κρατήστε,
» κρατημένες».

77. Ο Θωμάς ως τόσο, ένας από τους δώδεκα, ο
δίδυμος καθώς τον έλεγαν, δεν είτανε μαζί τους όταν
ήρθε ο Ιησούς. Του λέγανε λοιπόν οι άλλοι μαθητάδες
« Είδαμε τον Κύριο». Κι' εκείνος τους είπε «Α δε δω
» στα χέρια του το σημάδι των καρφιών και δε βάλω
» το δάχτυλό μου στα σημάδι των καρφιών και το
» χέρι μου δε βάλω στα πλευρό του, δεν πιστεύω».

78. Κι' οχτώ μέρες κατόπι είταν πάλι μέσα οι μαθη-
τάδες του, κι' ο Θωμάς μαζί τους. Έρχεται ο Ιησούς
όντας κλεισμένη η πόρτα, και στάθηκε στη μέση κι'
είπε «Ειρήνη σας». Έπειτα λέει του Θωμά «Φέρε το
» δάχτυλό σου εδώ και δεσ τα χέρια μου, και φέρε το
» χέρι σου και βάλε στο πλευρό μου, και μη γίνεσαι
» άπιστος μόνε πιστός». Αποκρίθηκε ο Θωμάς και
τούπε «Ο Κύριος μου κι' ο Θεός μου». Του λέει ο
Ιησούς «Γιατί μ' είδες πίστεψες· μακαρισμένοι που
» δε δούνε και πιστέψουν».

Πολλά λοιπόν κι' άλλα σημάδια έκανε ο Ιησούς
μπροστά στους μαθητάδες που δεν είναι μέσα στο βι-
βλίο αυτό γραμένα. Όμως αυτά γραφήκανε για να
πιστεύετε πως ο Ιησούς είναι ο Χριστός ο γιος του
Θεού, και πιστεύοντας με τ' όνομά του νάχετε ζωή.

79. Κατόπι φανερώθη πάλι ο Ιησούς στους μαθη- [21]
τάδες απάνου στη λίμνη την Τιβεριάδα, και φανερώ-
θηκε έτσι. Είτανε μαζί ο Σίμωνας ο Πέτρος κι' ο Θωμάς
ο δίδυμος καθώς τον έλεγαν, κι' ο Ναθανιήλ από την
Κανά της Γαλιλαίας, κι' οι γιοι του Ζεβεδαίου κι' άλ-
λοι διο του μαθητάδες. Τους λέει ο Σίμωνας ο Πέτρος
« Πηγαίνω να ψαρέψω». Του λεν «Ερχόμαστε κι' ε-
» μείς μαζί σου». Βγήκαν και πήγανε μέσα στο κα-
ράβι, κι' εκείνη τη νύχτα δεν έπιασαν τίποτα· κι' όταν
πια ξημέρωνε, παρουσιάστηκε ο Ιησούς στην ακρο-
λιμνιά, μα δεν ένιωσαν οι μαθητάδες πως είναι ο Ιη-
σούς. Τους λέει λοιπόν ο Ιησούς «Παιδιά, μήπως έχετε
» κανένα ψάρι;» Τ' αποκριθήκανε «Όχι». Κι' εκείνος
τους είπε «Ρήξτε το δίχτυ δεξιά του καραβιού και
» θα βρείτε». Ρήξανε λοιπόν και δε μπορούσαν πια
ναν το τραβήξουν από το πολύ το ψάρι. Λέει λοιπόν
ο μαθητής εκείνος π' αγαπούσε ο Ιησούς του Πέτρου
« Ο Κύριος είναι». Ο Σίμωνας λοιπόν ο Πέτρος,
όταν άκουσε πως είναι ο Κύριος, ζώστηκε το πανω-
φόρι (γιατί είτανε γυμνός) και ρήχτηκε μέσα στη λίμνη·
κι' ήρθανε με το καράβι οι άλλοι μαθητάδες (γιατί
δεν είτανε μακριά από την ξηρά, μόνε ως διακόσες
πήχες) σαίρνοντας το δίχτυ των ψαριών. Ότα βγή-
κανε λοιπόν στην ξηρά, βλέπουν αθρακιά στρωμένη
με ψάρι απάνου της βαλμένο, και ψωμί. Τους λέει ο
Ιησούς «Φέρτε από τα ψάρια που πιάσατε». Βγήκε
λοιπόν τότε ο Σίμωνας ο Πέτρος και τράβηξε το δίχτυ
στην ξηρά γιομάτο ψάρια μεγάλα εκατόν πενήντα τρία·
κι' αν κι' είταν τόσα, το δίχτυ δε σκίστηκε. Τους λέει
ο Ιησούς «Ελάτε φάτε». Κανένας μαθητής δεν τόλ-
μασε ναν τότε ρωτήσει «Εσύ πιος είσαι;», γνωρίζον-
τας πως είναι ο Κύριος. Πηγαίνει ο Ιησούς και παίρνει
το ψωμί και τους δίνει, και το ψάρι το ίδιο. Αυτή 'ναι

ως τότε η τρίτη φορά που φανερώθηκε ο Ιησούς στους μαθητάδες απ' όταν αναστήθηκε από τους νεκρούς.

80. Και σα φάγανε, λέει του Σίμωνα του Πέτρου ο Ιησούς «Σίμωνα γιέ του Ιωάνη, μ' αγαπάς πιο
» πολύ τους;» Του λέει «Ναι, Κύριε, εσύ το ξέρεις
» πως σ' αγαπώ». Του λέει «Βόσκε τ' αρνιά μου». Του λέει πάλι δεύτερη φορά «Σίμωνα γιέ του Ιωάνη,
» μ' αγαπάς;» Του λέει «Ναι, Κύριε, εσύ το ξέρεις πως
» σ' αγαπώ». Του λέει «Οδήγα τα προβατάκια μου». Του λέει τρίτη φορά «Σίμωνα γιέ του Ιωάνη, μ' αγα-
» πάς;» Λυπήθηκε ο Πέτρος πως τούπε τρίτη φορά
» « μ' αγαπάς», κι' είπε «Κύριε, εσύ τα πάντα κατέ-
» χεις· εσύ το ξέρεις πως σ' αγαπώ». Του λέει ο Ιη-
» σούς «Βόσκε τα προβατάκια μου. Αλήθεια αλήθεια σου
» λέω, όταν είσουνα πιο νιος, ζώννουσουν ο ίδιος και
» περπάταες όπου ήθελες· μα σα γεράσεις, θ' απλώσεις
» τα χέρια κι' άλλος θα σε ζώσει και θα σε πάει όπου
» δε θέλεις». Και τόπε αυτό σημαίνοντας με τι θά-
» νατο θενά δοξάσει το Θεό. Κι' αυτό σαν τόπε, του λέει
» « Ακολουθώ με». Γύρισε ο Πέτρος και θωρά π' ακο-
» λουθούσε ο μαθητής π' αγάπαε ο Ιησούς, αυτός που
» κι' έπεσε κατά το δείπνο στα στήθια του κι' είπε «Κύ-
» ριε, πιος είναι ο παραδότης σου»· αυτόν λοιπόν όταν
» τον είδε ο Πέτρος, λέει του Ιησού «Κύριε, κι' αυτός
» τι;» Του λέει ο Ιησούς «Α θέλω αυτόν να μείνει ως
» να γυρίσω, τι σε μέλει; Εσύ ακολούθω με». Βγή-
» κε λοιπόν στους αδερφούς αυτός ο λόγος πως ο μαθη-
» τής εκείνος δεν πεθαίνει. Όμως δεν τούπε ο Ιησούς
» πως δεν πεθαίνει, παρά «Α θέλω αυτόν να μείνει ως
» να γυρίσω, τι σε μέλει;» Αυτός είναι ο μαθητής που
» κι' είναι μάρτυρας αυτών [των περιστατικών] και τά-
» γραψε, και ξέρουμε πως είναι αληθινή η μαρτυρία του.

Κι' είναι και πολλά άλλα πούκανε ο Ιησούς, που
α γράφονται ένα ένα, κι' αυτός νομίζω ο κόσμος πως
δε θα χωρέσει τα βιβλία τα γραμμένα.

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΩΑΝΗ

PARIS. — IMPRIMERIE CHARLES BLOT, RUE BLEUE, 7.

1} Η δημοσίευση αυτού του βιβλίου σε συνέχειες από την εφημερίδα *Ακρόπολις* προξένησε τα αιματηρά επεισόδια που έλαβαν χώρα στην Αθήνα στις 8 Νοεμβρίου του 1901 γνωστά ως «Ευαγγελικά», ή Ευαγγελιακά. Πρόκειται περί της μετάφρασης (στην πραγματικότητα μεταγλώττισης) — ή αλλιώς, παράφρασης — , κατά την τρέχουσα τότε άποψη, στη δημοτική γλώσσα του των Ευαγγελίων από τον Αλέξανδρο Πάλλη

Η νωπή ακόμη η ήττα της Ελλάδας στον ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897, όπως την αντιλαμβάνονταν οι και μετέπειτα αθεράπευτοι θιασώτες της Εθνικής Εταιρίας, οδήγησε στην αναθέρμανση του άκρατου εθνικισμού. Εκείνη την εποχή, ένας λόγιος βαμβακέμπορος του Λονδίνου, ο συγγραφέας Αλέξανδρος Πάλλης, «αποδίδει εις την γνησίαν γλώσσαν του ελληνικού Λαού» το Ευαγγέλιο, τις τέσσερις αφηγήσεις των Ευαγγελιστών της Αγίας Γραφής που τις προσονόμασε *Η Νέα Διαθήκη κατά το Βατικανό Χειρόγραφο*. Το έργο αυτό εκτυπώθηκε σε «εργαστήριο εν Αλεξανδρεία της Αιγύπτου» το 1901 με έξοδα της βασίλισσας Όλγας. Κυκλοφόρησε σε περιορισμένο αριθμό μεταξύ των Ελλήνων της Διασποράς. Αυτή ήταν μια ιδιαίτερα τολμηρή κίνηση του Πάλλη καθώς στις αρχές του 18ου αιώνα η ορθόδοξη ελληνική Εκκλησία είχε απαγορεύσει αυστηρά μέσω πατριαρχικών και συνοδικών αποφάσεων με την ποινή του αφορισμού την αγορά, την κατοχή ή την ανάγνωση μεταφράσεων της Αγίας Γραφής στην καθομιλουμένη. Η εφημερίδα Ακρόπολις αποφάσισε τον Οκτώβριο του 1901 να το δημοσιεύει σε συνέχειες, έχοντας τη σύμφωνη γνώμη του τότε Αρχιεπισκόπου Αθηνών Προκοπίου για τη δημοσίευση του Ευαγγελίου και τη συγκατάθεση του κοσμήτορα της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, καθηγητή Εμμανουήλ Ζολώτα. Παραδόξως εκείνοι που αντέδρασαν σε αυτό το έργο ήταν οι φοιτητές «του Αθήνησιν», αλλά και καθηγητές. Μπορεί να γίνει όμως κατανοητή η αντίδραση αυτή έχοντας κατά νου την επικράτηση εκείνη την εποχή του άκρατου εθνικισμού, πράγμα που για το κατεστημένο σήμαινε ότι η βάση και η ουσία του ελληνικού έθνους ήταν η αρχαιολατρία. Στα πρωτοεξέλιδα διαφόρων εφημερίδων οι δημοτικιστές παρουσιάζονταν ως άθεοι, προδότες και Σλάβοι, λόγω της ρωσικής καταγωγής της βασίλισσας.

Περίπου 500 φοιτητές εισέβαλαν στα γραφεία της Ακροπόλεως, στην οδό Σταδίου, απείλησαν όσους βρήκαν εκεί ότι «θα την πυρπολήσουν. Έφτασε εγκαίρως εκεί, όμως, ο διευθυντής της Αστυνομίας Βούλτσος ο οποίος, εντελώς αυθαίρετα, «τους διεβεβαίωσε ότι δεν θα επαναληφθή η δημοσίευσις της περί ης ο λόγος μεταφράσεως. Αφού δε επανειλημμένως εξητωκραύγασαν υπέρ αυτού οι φοιτηταί απεσύρθησαν εκείθεν». Αλλά αυτή η δήλωση του αρχηγού της Αστυνομίας δεν σήμαινε ότι η Ακρόπολις θα διέκοπτε τη δημοσίευση της Νέας Διαθήκης. Η εφημερίδα συνέχισε την δημοσίευση, αλλά στις 20 Οκτωβρίου αναγκάστηκε να σταματήσει. Παρ' όλα αυτά, στις 3 και 4 Νοεμβρίου το κέντρο της Αθήνας «επάλλετο» καθώς οι εκατοντάδες διαδηλωτές δεν απειλούσαν πλέον μόνο την εφημερίδα, αλλά έκαναν «έκκλησιν» στον Πατριάρχη Ιωακείμ Γ' να επέμβει στην κατάσταση και να αφορίσει τον Αλέξανδρο Πάλλη, ενώ ταυτόχρονα ζητούσαν την σύγκληση της Ιεράς Συνόδου «ίνα επιμεληθή της αποπομπής του Αρχιεπισκόπου».

Οι εφημερίδες της εποχής κατέκριναν την Ακρόπολη και συστρατεύθηκαν με τους φοιτητές, μιλώντας για υποτιθέμενους «κινδύνους» τους οποίους αντιμετώπιζε το έθνος εξαιτίας της παράφρασης του Ευαγγελίου. Έτσι, στο δρόμο άρχισαν να κατεβαίνουν όχι μόνο φοιτητές αλλά και δάσκαλοι, παπάδες, βουλευτές, χωρικοί με εικόνες και εξαπτέρυγα, έτοιμοι να λιντσάρουν τους εχθρούς της «γλώσσας των προγόνων» μας. Όταν κάποιοι «εν εθνική μέθη τελούντες» επιχείρησαν να παραβιάσουν την πύλη της Βουλής και να ζητήσουν την παραίτηση της κυβέρνησης Γεωργίου Θεοτόκη, και άλλοι θέλησαν να καταλάβουν το κτίριο της Αρχιεπισκοπής «διά να φρονηματίσουν» τον Αρχιεπίσκοπο, η Χωροφυλακή — καθώς δεν υπήρχε Αστυνομία τότε — «εδοκίμασε επί κεφαλών (των διαδηλωτών) άμετρον βίαν». Τα επεισόδια έλαβαν μεγάλες διαστάσεις. Στις 7 Νοεμβρίου μια ογκώδης και οχλοκρατική συγκέντρωση στους Στύλους του Ολυμπίου Διός, την οποία συγκάλεσαν αυτόκλητοι «γλωσσαμύνητορες» και πολιτικάντηδες της ομάδας Δηλιγιάννη, κατέληξε σε φονικό. Οι χωροφύλακες, χάνοντας τον έλεγχο της κατάστασης, πυροβόλησαν στο πλήθος όταν κάποιοι, παρακινούμενοι από το υβρεολόγιο εναντίον του Αρχιεπισκόπου, άρχισαν να κινούνται προς την Αρχιεπισκοπή. Ο τραγικός απολογισμός των επεισοδίων αυτών ήταν οκτώ έως έντεκα, σύμφωνα με διάφορες πηγές, νεκροί. Επίσης, υπήρξαν 70 τραυματίες και 22 συλληφθέντες, οι οποίοι παρέμειναν στα κρατητήρια των στάβλων της Χωροφυλακής τρία εικοσιτετράωρα. Υπήρξαν όμως και άλλα θύματα. Ο Αρχιεπίσκοπος Προκόπιος (1896-1901) αναγκάστηκε να παραιτηθεί, όπως και η κυβέρνηση Γεωργίου Θεοτόκη.

Λόγω των γεγονότων, η εφημερίδα Εμπρός, Δευτέρα 12 Νοεμβρίου 1901, αναφέρει μεταξύ άλλων ότι ο ευρωπαϊκός Τύπος χαρακτηρίζει την Ελλάδα "ανάξια μέλλοντος, στενοκέφαλη, απειθή και σοφιστική".

Για περισσότερες πληροφορίες, διαβάστε την Βικιπαίδεια (Ευαγγελικά) [↩](#)

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK Η ΝΕΑ ΔΙΑΘΗΚΗ : ΚΑΤΑ ΤΟ ΒΑΤΙΚΑΝΟ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and

trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you ‘AS-IS’, WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™’s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation’s EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state’s laws.

The Foundation’s business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation’s website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate.

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by

copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.